

SANANLASKUT

1 luku

Johdandot (v 1-6): Sananlaskujen tarkoitus.

Ensimmäinen osa (1:7 – 9:18): Jumalan pelko on viisauden alku; viettelyksiä on vältettävä, viisauden ääntä kuultava.

FI33/38 1. Salomon, Daavidin pojan, Israelin kuninkaan, sananlaskut,   CPR1642 1. NÄmät owat Salomon Israelin Cuningan Dawidin pojan sananlascut.
<p>MLV19 1 The proverbs of Solomon the son of David, King of Israel,</p> <p>Luther1912 1. Dies sind die Sprüche Salomos, des Königs in Israel, des Sohnes Davids,</p> <p>RuSV1876 1 Притчи Соломона, сына Давидова, царя Израильского,</p>
<p>FI33/38 2. viisauden ja kurin oppimiseksi, ymmärryksen sanojen ymmärtämiseksi,</p> <p>CPR1642 2. Opetta wijsautta curitusta taito ymmärrystä wanhurscautta oikeutta ja siweyttä.</p> | <p>Biblia1776 1. Salomon, Davidin pojan, Israelin kuninkaan sananlaskut;</p>
<p>KJV 1. The proverbs of Solomon the son of David, king of Israel;</p> <p>RV'1862 1. LOS proverbios de Salomón, hijo de David, rey de Israel:</p>
<p>Biblia1776 2. Oppia viisautta ja kuritusta, ymmärtää tiedon puhetta,</p> |
|--|---|

SANANLASKUT

MLV19	2 to know wisdom and instruction, to discern the words of understanding,	KJV	2. To know wisdom and instruction; to perceive the words of understanding;
Luther1912	2. zu lernen Weisheit und Zucht, Verstand	RV'1862	2. Para entender sabiduría y castigo: para entender las razones prudentes:
RuSV1876	2 чтобы познать мудрость и наставление, понять изречения разума;		
FI33/38	3. taitoa tuovan kurin, vanhurskauden, oikeuden ja vilpittömyyden saamiseksi,	Biblia1776	3. Vastaanottaa ymmärryksen neuvoa, vanhurskautta, oikeutta ja siveyttä;
CPR1642	3. Että tyhmät wijsaxi tulisit:		
MLV19	3 to receive instruction in wise dealing, in righteousness and justice and uprightness,	KJV	3. To receive the instruction of wisdom, justice, and judgment, and equity;
Luther1912	3. Klugheit, Gerechtigkeit, Recht und Schlecht;	RV'1862	3. Para recibir el castigo de prudencia, justicia, y juicio, y equidad:
RuSV1876	3 усвоить правила благоразумия, правосудия, суда и правоты;		
FI33/38	4. mielevyyden antamiseksi yksinkertaisille, tiedon ja taidollisuuden nuorille.	Biblia1776	4. Että tyhmät viisaaksi tulisivat ja nuorukaiset taidon ja ymmärryksen saisivat.
CPR1642	4. Ja nuorucaiset ymmärryksen ja taidon saisit.		
MLV19	4 to give prudence to the simple, to the young man knowledge and discretion,	KJV	4. To give subtilty to the simple, to the young man knowledge and discretion.

SANANLASKUT

Luther1912 4. daß die Unverständigen klug und die Jünglinge vernünftig und vorsichtig werden.

RuSV1876 4 простым дать смышленость, юноше – знание и рассудительность;

FI33/38 5. Viisas kuulioon ja saakoon oppia lisää, ja ymmärtäväinen hankkioon elämänohjetta

CPR1642 5. Joca wijsas on hän cuulcan että hän wijsammaxi tulis ja joca toimellinen on hän otta neuwon.

MLV19 5 that the wise man may hear and increase in learning and that the man of understanding may attain to sound-wisdom,

Luther1912 5. Wer weise ist der hört zu und bessert sich; wer verständig ist, der läßt sich raten,

RuSV1876 5 послушает мудрый – и умножит познания, и разумный найдет мудрые советы;

FI33/38 6. ymmärtääkseen sananlaskuja ja vertauksia, viisasten sanoja ja heidän ongelmiansa.

CPR1642 6. Että hän ymmärräis sananlascut ja heidän selityxens: wijsasten opin ja heidän tapauxens.

RV'1862 4. Para dar a los simples astucia, y a los mozos inteligencia y consejo.

Biblia1776 5. Joka viisas on, se kuulkaan, että hän viisaammaksi tulis; ja joka toimellinen on, se ottakoon neuvon,

KJV 5. A wise man will hear, and will increase learning; and a man of understanding shall attain unto wise counsels:

RV'1862 5. Oirá el sabio y aumentará la doctrina; y el entendido adquirirá consejo.

Biblia1776 6. Että hän ymmärtäis sananlaskut ja niiden selityksen, viisasten opin ja heidän tapauksensa.

SANANLASKUT

MLV19 6 to understand a proverb and a figure, the words of the wise and their dark sayings.	KJV 6. To understand a proverb, and the interpretation; the words of the wise, and their dark sayings.
Luther1912 6. daß er verstehe die Sprüche und ihre Deutung, die Lehre der Weisen und ihre Beispiele.	RV'1862 6. Para entender parábola y declaración, palabras de sabios, y sus dichos oscuros.
RuSV1876 6 чтобы разуметь притчу и замысловатую речь, слова мудрецов и загадки их.	
FI33/38 7. Herran pelko on tiedon alku; hullut pitävät halpana viisauden ja kurin.	Biblia1776 7. Herran pelko on viisauden alku; tyhmät hylkäävät viisauden ja opin.
CPR1642 7. HERran pelco on wijsauden alcu tyhmät hyljäwät wijsauden ja pelgon.	
MLV19 7 The fear of Jehovah is the beginning of knowledge. The foolish despise wisdom and instruction.	KJV 7. The fear of the LORD is the beginning of knowledge: but fools despise wisdom and instruction.
Luther1912 7. Des HERRN Furcht ist Anfang der Erkenntnis. Die Ruchlosen verachten Weisheit und Zucht.	RV'1862 7. El PRINCIPIO de la sabiduría es el temor de Jehová: los insensatos despreciaron la sabiduría y la instrucción.
RuSV1876 7 Начало мудрости – страх Господень; глупцы только презирают мудрость и наставление.	
FI33/38 8. Kuule, poikani, isäsi kuritusta äläkä hylkää äitisi opetusta,	Biblia1776 8. Poikani kuule isäs kuritusta, ja älä hylkää äitis käskyä!

- CPR1642 8. Poican cuule Isäs curitusta ja älä hyljä äitis käskyä.
- MLV19 8 My son, hear the instruction of your father and do not forsake the law of your mother.
- Luther1912 8. Mein Kind, gehorche der Zucht deines Vaters und verlaß nicht das Gebot deiner Mutter.
- RuSV1876 8 Слушай, сын мой, наставление отца твоего и не отвергай завета матери твоей,
- FI33/38 9. sillä ne ovat ihana sepele sinun päähäsi ja käädyt sinun kaulaasi.
- CPR1642 9. Sillä se on sinun pääs päällä caunistus ja käädy sinun caulasas.
- MLV19 9 Because they will be a wreath of charm to your head and chains about your neck.
- Luther1912 9. Denn solches ist ein schöner Schmuck deinem Haupt und eine Kette an deinem Hals.
- RuSV1876 9 потому что это – прекрасный венок для головы твоей и украшение для шеи твоей.
- FI33/38 10. Poikani, jos synnintekijät sinua viekoittelevat, älä suostu.
- CPR1642 10. Poican jos pahanjuoniset sinua
- KJV 8. My son, hear the instruction of thy father, and forsake not the law of thy mother:
- RV'1862 8. Oye, hijo mío, el castigo de tu padre, y no deseches la ley de tu madre:
- Biblia1776 9. Sillä se on sinun sinun pääs päällä otollinen kaunistus, ja käädyt kaulassas.
- KJV 9. For they shall be an ornament of grace unto thy head, and chains about thy neck.
- RV'1862 9. Porque aumento de gracia serán a tu cabeza, y collares a tu cuello.
- Biblia1776 10. Poikani! jos pahanjuoniset sinua sinua houkuttelevat, niin älä heihin suostu.

haucuttelewat nijn älä heitä seura.

MLV19 10 My son, if sinners entice you, do not consent. Luther1912 10. Mein Kind, wenn dich die bösen Buben locken, so folge nicht. RuSV1876 10 Сын мой! если будут склонять тебя грешники, не соглашайся;	KJV 10. My son, if sinners entice thee, consent thou not. RV'1862 10. Hijo mío, si los pecadores te quisieren engañar, no consientas.
FI33/38 11. Jos he sanovat: Lähde mukaamme! Väijykäämme verta, vaanikaamme viatonta syyttömästi; CPR1642 11. Jos he sanovat: käy meidän cansam me wäijym werta ja wiritäm pauloja nuhtettoman eteen ilman syytä.	Biblia1776 11. Jos he sanovat: käy meidän kanssamme: me väijymme verta, ja viritämme pauloja nuhteettoman eteen ilman syytä;
MLV19 11 If they say, Come with us. Let us lay wait for blood. Let us lurk secretly for the innocent without cause. Luther1912 11. Wenn sie sagen: "Gehe mit uns! wir wollen auf Blut lauern und den Unschuldigen ohne Ursache nachstellen; RuSV1876 11 если будут говорить: „иди с нами, сделаем засаду для убийства, подстережем непорочного без вины,	KJV 11. If they say, Come with us, let us lay wait for blood, let us lurk privily for the innocent without cause: RV'1862 11. Si dijeren: Ven con nosotros, espiemos a la sangre: asechemos al inocente sin razón:

SANANLASKUT

FI33/38	12. nielaiskaamme niinkuin tuonela heidät elävältä, ehyeltään, niinkuin hautaan vaipuvaiset;	Biblia1776	12. Me nielemme hänen, niinkuin helvetti elävältä, ja hurskaan niinkuin hautaan pudotamme;
CPR1642	12. Me nielem hänen nijncuin helwetti elävältä ja wanhurscan nijncuin hautaan pudotam.		
MLV19	12 Let us swallow them up alive as Sheol and whole, as those who go down into the pit.	KJV	12. Let us swallow them up alive as the grave; and whole, as those that go down into the pit:
Luther1912	12. wir wollen sie lebendig verschlingen wie die Hölle und die Frommen wie die, so hinunter in die Grube fahren;	RV'1862	12. Tragarlos hemos como el sepulcro, vivos; y enteros, como los que caen en sima:
RuSV1876	12 живых проглотим их, как преисподняя, и – целых, как нисходящих в могилу;		
FI33/38	13. me saamme kaikenlaista kallista tavaraa, täytämme talomme saaliilla;	Biblia1776	13. Me löydämme kaikellaista kallista tavaraa, ja täytämme huoneemme saaliista;
CPR1642	13. Me löydäm suuren tawaran ja täytämme meidän huonem saalista.		
MLV19	13 We will find all precious substance. We will fill our houses with spoil.	KJV	13. We shall find all precious substance, we shall fill our houses with spoil:
Luther1912	13. wir wollen großes Gut finden; wir wollen unsre Häuser mit Raub füllen;	RV'1862	13. Hallaremos riquezas de todas suertes: henchiremos nuestras casas de despojos:
RuSV1876	13 наберем всякого драгоценного		

имущества, наполним дома наши
добычею;

FI33/38	14. heitä arpasi meidän kanssamme, yhteinen kukkaro olkoon meillä kaikilla —	Biblia1776	14. Koettele meidän kanssamme : meillä kaikilla pitää yksi kukkaro oleman:
CPR1642	14. Coettele meidän cansam meillä caikilla pitä yxi cuckaro oleman.		
MLV19	14 You will cast your lot among us. We will all have one bag.	KJV	14. Cast in thy lot among us; let us all have one purse:
Luther1912	14. wage es mit uns! es soll unser aller ein Beutel sein":	RV'1862	14. Echa tu suerte entre nosotros: tengamos todos una bolsa:
RuSV1876	14 жребий твой ты будешь бросать вместе с нами, склад один будет у всех нас", —		
FI33/38	15. älä lähde, poikani, samalle tielle kuin he, pidätä jalkasi heidän poluiltansa.	Biblia1776	15. Poikani! älä vaella heidän kanssansa: estä jalkas heidän retkiltänsä.
CPR1642	15. Poican älä waella heidän cansans estä jalcas heidän retkeildäns.		
MLV19	15 My son, do not walk in the way with them. Restrain your foot from their path.	KJV	15. My son, walk not thou in the way with them; refrain thy foot from their path:
Luther1912	15. mein Kind, wandle den Weg nicht mit ihnen; wehre deinem Fuß vor ihrem Pfad.	RV'1862	15. Hijo mío, no andes en camino con ellos: aparta tu pié de sus veredas:
RuSV1876	15 сын мой! не ходи в путь с ними, удержи ногу твою от стези их,		

SANANLASKUT

FI33/38	16. Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, kiiruhtavat vuodattamaan verta.	Biblia1776	16. Sillä heidän jalkansa juoksevat pahuuteen, ja he kiiruhtavat verta vuodattamaan.
CPR1642	16. Sillä heidän jalcans juoxewat pahuteen ja kijruttawat idzens werta wuodattaman.		
MLV19	16 Because their feet run to evil and they make haste to shed blood.	KJV	16. For their feet run to evil, and make haste to shed blood.
Luther1912	16. Denn ihr Füße laufen zum Bösen und eilen, Blut zu vergießen.	RV'1862	16. Porque sus piés correrán al mal; e irán presurosos a derramar sangre.
RuSV1876	16 потому что ноги их бегут ко злу и спешат на пролитие крови.		
FI33/38	17. Sillä verkko on viritetty kaikille siivekkäille, niin että ne sen näkevät. — Mutta turhaan:	Biblia1776	17. Sillä turhaan verkot viritetään lintuin silmäin edessä.
CPR1642	17. Sillä turhan wercot wiritetän linduin silmäin edes.		
MLV19	17 Because the net is spread in vain in the sight of any bird,	KJV	17. Surely in vain the net is spread in the sight of any bird.
Luther1912	17. Denn es ist vergeblich, das Netz auswerfen vor den Augen der Vögel.	RV'1862	17. Porque en vano se tenderá la red delante de los ojos de toda ave.
RuSV1876	17 В глазах всех птиц напрасно расставляется сеть,		

SANANLASKUT

FI33/38 18. omaa vertansa he väijyvät, vaanivat omaa henkeänsä.	Biblia1776	18. Itse he myös väijyvät toinen toisensa verta, ja petoksella seisovat toinen toisensa hengen perään.
CPR1642 18. Idze he myös wäijywät toinen toisens werta ja petoxella seisowat toinen toisens hengen perän.		
MLV19 18 and these lay wait for their own blood. They lurk secretly for their own lives.	KJV	18. And they lay wait for their own blood; they lurk privily for their own lives.
Luther1912 18. Sie aber lauern auf ihr eigen Blut und stellen sich selbst nach dem Leben.	RV'1862	18. Mas ellos a su sangre espían, y a sus almas asechan.
RuSV1876 18 а делают засаду для их крови и подстерегают их души.		
FI33/38 19. Näin käy jokaiselle väärän voiton pyytäjälle: se ottaa haltijaltaan hengen.	Biblia1776	19. Niin kaikki ahneet tekevät, ja ahneus on isännillensä surmaksi.
CPR1642 19. Nijn caicki ahnet tekewät ja ahneus on isännillens surmaxi.		
MLV19 19 So are the ways of everyone who is greedy of gain. It takes away the life of the owners of it.	KJV	19. So are the ways of every one that is greedy of gain; which taketh away the life of the owners thereof.
Luther1912 19. Also geht es allen, die nach Gewinn geizen, daß ihr Geiz ihnen das Leben nimmt.	RV'1862	19. Tales son las sendas de todo codicioso de codicia, la cual prenderá el alma de sus poseedores.
RuSV1876 19 Таковы пути всякого, кто алчет чужого		

добра: оно отнимает жизнь у завладевшего
им.

FI33/38	20. Viisauus huutaa kadulla, antaa äänensä kuulua toreilla;	Biblia1776	20. Viisauus ulkona valittaa, ja kadulla äänensä ilmoittaa.
CPR1642	20. Wiisauus ulkona walitta ja caduilla änen ilmoitta.		
MLV19	20 Wisdom cries aloud in the street. She utters her voice in the broad places.	KJV	20. Wisdom crieth without; she uttereth her voice in the streets:
Luther1912	20. Die Weisheit klagt draußen und läßt sich hören auf den Gassen;	RV'1862	20. La sabiduría clama de fuera: en las plazas da su voz:
RuSV1876	20 Премудрость возглашает на улице, на площадях возвышает голос свой,		
FI33/38	21. meluisten katujen kulmissa se kutsuu, porttien ovilta kaupungissa sanansa sanoo:	Biblia1776	21. Hän huutaa kansan edessä portissa, ja tuottaa sanansa edes kaupungissa, sanoen:
CPR1642	21. Hän huuta Canssan edes portisa ja tuotta sanans edes Caupungisa sanoden:		
MLV19	21 She cries in the chief place of concourse, at the entrance of the gates, in the city. She utters her words:	KJV	21. She crieth in the chief place of concourse, in the openings of the gates: in the city she uttereth her words, saying,
Luther1912	21. sie ruft in dem Eingang des Tores, vorn unter dem Volk; sie redet ihre Worte in der Stadt:	RV'1862	21. En las encrucijadas de los murmullos de gente clama: en las entradas de las puertas de la ciudad dice sus razones:

RuSV1876 21 в главных местах собраний проповедует,
при входах в городские ворота говорит речь
свою:

FI33/38 22. Kuinka kauan te, yksinkertaiset, rakastatte
yksinkertaisuutta, kuinka kauan pilkkaajilla on
halu pilkkaan ja tyhmät vihaavat tietoa?

CPR1642 22. Cuinga kauwan te tyhmät tahdotta olla
taitamattomat ja pilkkakirwet racasta nauroa?

MLV19 22 How long, you* simple ones, will you* love
simplicity? And scoffers delight in their
scoffing and fools hate knowledge?

Luther1912 22. Wie lange wollt ihr Unverständigen
unverständlich sein und die Spötter Lust zu
Spötereie und die Ruchlosen die Lehre
hassen?

RuSV1876 22 „доколе, невежды, будете любить
невежество? доколе буйные будут
услаждаться буйством? доколе глупцы
будут ненавидеть знание?

FI33/38 23. Kääntykää minun nuhdeltavikseni. Katso,
minä vuodatan teille henkeäni, saatan sanani
tiedoksenne.

CPR1642 23. Ja te hullut wihatta opetusta. Käändäkät

Biblia1776 22. Kuinka kauvan te tyhmät tahdotte olla
taitamattomat, ja pilkkakirveet rakastaa
naurua? ja te hullut vihata opetusta?

KJV 22. How long, ye simple ones, will ye love
simplicity? and the scorers delight in their
scorning, and fools hate knowledge?

RV'1862 22. ¿Hasta cuándo, o! simples, amaréis la
simpleza, y los burladores desearán el burlar,
y los insensatos aborrecerán la ciencia?

Biblia1776 23. Kääntäkää itseenne minun kuritukseni
puoleen: katso, ja minä tuon teille henkeni
edes, ja ilmoitan teille sanani;

idzen minun curituxen puoleen cadzo minä
tuon minun hengeni edes ja ilmoitan teille
minun sanani.

MLV19 23 Turn back at my reproof. Behold, I will pour out my spirit upon you*. I will make my words known to you*.	KJV 23. Turn you at my reproof: behold, I will pour out my spirit unto you, I will make known my words unto you.
Luther1912 23. Kehret euch zu meiner Strafe. Siehe, ich will euch heraussagen meinen Geist und euch meine Worte kundtun.	RV'1862 23. Volvéos a mi reprensión: he aquí que yo os derramaré mi espíritu, y os haré saber mis palabras.
RuSV1876 23 Обратитесь к моему обличению: вот, я изолью на вас дух мой, возвещу вам слова мои.	
FI33/38 24. Kun minä kutsuin ja te estelitte, kun ojensin kättäni eikä kenkään kuunnellut,	Biblia1776 24. Että minä kutsuin teitä, ja te estelitte teitänne: minä kokotin käteni, ja ei yksikään ottanut siitä vaaria,
CPR1642 24. Että minä cudzuin teitä ja te estelitte teitän minä cocotin käteni ja ei yxikän ottanut sijtä waari.	
MLV19 24 Because I have called and you* have refused, I have stretched out my hand and no man has regarded,	KJV 24. Because I have called, and ye refused; I have stretched out my hand, and no man regarded;
Luther1912 24. Weil ich denn rufe, und ihr weigert euch, ich recke meine Hand aus, und niemand	RV'1862 24. Por cuanto llamé, y no quisisteis: extendí mi mano, y no hubo quien escuchase:

achtet darauf,

RuSV1876 24 Я звала, и вы не послушались;
простирала руку мою, и не было
внимающего;

FI33/38 25. vaan te vieroksuitte kaikkia minun
neuvojani, ette suostuneet minun nuhteisiini,

CPR1642 25. Te hylkäisitte caiken minun neuwoni ja
unhotitta minun curituxeni.

MLV19 25 but you* have made all my counsel void
and want none of my reproof,

Luther1912 25. und laßt fahren allen meinen Rat und wollt
meine Strafe nicht:

RuSV1876 25 и вы отвергли все мои советы, и
обличений моих не приняли.

FI33/38 26. niin minäkin nauran teidän hädällenne,
pilkkaan, kun tulee se, mitä te kauhistutte;

CPR1642 26. Nijn minä myös nauran teidän
wahingostan ja pilckan teitä/

MLV19 26 I also will laugh at your* calamity. I will
mock when your* fear comes,

Biblia1776 25. Te hylkäisitte kaiken neuvoni, ja ette
tahtoneet kuritustani;

KJV 25. But ye have set at nought all my counsel,
and would none of my reproof:

RV'1862 25. Y desechasteis todo consejo mío, y no
quisisteis mi reprehensión:

Biblia1776 26. Niin minä myös nauran teidän
vahinkoanne, ja pilkkaan teitä, kuin teidän
päällenne tulee se, jota te pelkäätte,

KJV 26. I also will laugh at your calamity; I will
mock when your fear cometh;

SANANLASKUT

- Luther1912 26. so will ich auch lachen in eurem Unglück und eurer spotten, wenn da kommt, was ihr fürchtet,
- RuSV1876 26 За то и я посмеюсь вашей гибели; порадуюсь, когда придет на вас ужас;
- FI33/38 27. kun myrskynä tulee se, mitä te kauhistutte, kun hätänne saapuu tuulispäänä, kun päällenne tulee vaiva ja ahdistus.
- CPR1642 27. Cosca teidän päällen tule se jota te pelkätte. Cosca cadotus tule teidän päällen nijncuin raju ilma ja tusca nijncuin tuulispää. Cosca teidän päällen tule ahdistus ja waiwa.
- MLV19 27 when your* fear comes as a storm and your* calamity comes on as a whirlwind, when distress and anguish come upon you*.
- Luther1912 27. wenn über euch kommt wie ein Sturm, was ihr fürchtet, und euer Unglück als ein Wetter, wenn über euch Angst und Not kommt.
- RuSV1876 27 когда придет на вас ужас, как буря, и беда, как вихрь, принесется на вас; когда постигнет вас скорбь и теснота.
- RV'1862 26. También yo me reiré en vuestra calamidad; y me burlaré cuando os viniere lo que teméis.
- Biblia1776 27. Kuin se tulee, jota te pelkätte, niinkuin rajuilma, ja tuska niinkuin tuulispää; kuin teidän päällenne tulee ahdistus ja vaiva.
- KJV 27. When your fear cometh as desolation, and your destruction cometh as a whirlwind; when distress and anguish cometh upon you.
- RV'1862 27. Cuando viniere, como una destrucción, lo que teméis; y vuestra calamidad viniere como un torbellino: cuando viniere sobre vosotros tribulación y angustia:
- FI33/38 28. Silloin he minua kutsuvat, mutta minä en
- Biblia1776 28. Silloin he minua avuksensa huutavat, ja

vastaa, etsivät minua, mutta eivät löydä.

en minä kuule heitä: varhain he etsivät minua, ja ei löydä minua.

CPR1642 28. Silloin he huutawat ja en minä cuule heitä warahin he edziwät minua ja ei löydä.

MLV19 28 Then they will call upon me, but I will not answer. They will seek me diligently, but they will not find me,

KJV 28. Then shall they call upon me, but I will not answer; they shall seek me early, but they shall not find me:

Luther1912 28. Dann werden sie nach mir rufen, aber ich werde nicht antworten; sie werden mich suchen, und nicht finden.

RV'1862 28. Entónces me llamarán, y no responderé: buscarme han de mañana, y no me hallarán:

RuSV1876 28 Тогда будут звать меня, и я не услышу; с утра будут искать меня, и не найдут меня.

FI33/38 29. Koska he vihasivat tietoa, eivät valinneet osaksensa Herran pelkoa

Biblia1776 29. Että he vihasivat opetusta, ja ei ottaneet vastaan Herran pelkoa,

CPR1642 29. Että he wihaisit opetusta ja ei ottanet wastan HERran pelkoa.

MLV19 29 because they hated knowledge and did not choose the fear of Jehovah.

KJV 29. For that they hated knowledge, and did not choose the fear of the LORD:

Luther1912 29. Darum, daß sie haßten die Lehre und wollten des HERRN Furcht nicht haben,

RV'1862 29. Por quanto aborrecieron la sabiduría; y no escogieron el temor de Jehová:

RuSV1876 29 За то, что они возненавидели знание и не избрали для себя страха Господня,

SANANLASKUT

FI33/38	30. eivätkä suostuneet minun neuvooni, vaan katsoivat kaiken minun nuhteluni halvaksi,	Biblia1776	30. Eikä tyytyneet minun neuvooni, mutta laittivat kaiken kuritukseni;
CPR1642	30. Eikä tytyneet minun neuvooni mutta laitit minun curituxeni.		
MLV19	30 They wanted none of my counsel. They despised all my reproof.	KJV	30. They would none of my counsel: they despised all my reproof.
Luther1912	30. wollten meinen Rat nicht und lästerten alle meine Strafe:	RV'1862	30. Ni quisieron mi consejo; y menospreciaron toda reprehensión mía.
RuSV1876	30 не приняли совета моего, презрели все обличения мои;		
FI33/38	31. saavat he syödä oman vaelluksensa hedelmiä ja saavat kyllänsä omista hankkeistaan.	Biblia1776	31. Niin pitää heidän syömän tiensä hedelmästä, ja neuvostansa ravituksi tuleman.
CPR1642	31. Nijn pitä heidän syömän heidän tiens hedelmästä ja heidän neuwostans rawituxi tuleman.		
MLV19	31 Therefore they will eat of the fruit of their own way and be filled with their own devices.	KJV	31. Therefore shall they eat of the fruit of their own way, and be filled with their own devices.
Luther1912	31. so sollen sie essen von den Früchten ihres Wesens und ihres Rats satt werden.	RV'1862	31. Comerán pues del fruto de su camino; y de sus consejos se hartarán.
RuSV1876	31 за то и будут они вкушать от плодов путей своих и насыщаться от помыслов их.		

SANANLASKUT

FI33/38	32. Sillä yksinkertaiset tappaa heidän oma luopumuksensa, ja tyhmät tuhoaa heidän oma suruttomuutensa.	Biblia1776	32. Sillä tyhmäin himo tappaa heidät, ja hulluin onni kadottaa heidät.
CPR1642	32. Että tyhmäin himo tappa heidän ja hulluin onni cadotta heidän.		
MLV19	32 Because the backsliding of the simple will kill them and the careless ease of fools will destroy them.	KJV	32. For the turning away of the simple shall slay them, and the prosperity of fools shall destroy them.
Luther1912	32. Was die Unverständigen gelüsted, tötet sie, und der Ruchlosen Glück bringt sie um.	RV'1862	32. Porque el reposo de los ignorantes los matará; y la prosperidad de los insensatos los echará a perder.
RuSV1876	32 Потому что упорство невежд убьет их, и беспечность глупцов погубитих,		
FI33/38	33. Mutta joka minua kuulee, saa asua turvassa ja olla rauhassa onnettomuuden kauhuilta.	Biblia1776	33. Mutta joka minua kuulee, hän asuu turvallisesti, ja ei mitään paha pelkää.
CPR1642	33. Mutta joca minua cuule hän on lewosa yldäkylläisydes ja ei mitän paha pelkä.		
MLV19	33 But he who listens to me will dwell securely and will be quiet without fear of evil.	KJV	33. But whoso hearkeneth unto me shall dwell safely, and shall be quiet from fear of evil.
Luther1912	33. Wer aber mir gehorcht, wird sicher	RV'1862	33. Mas el que me oyere, habitará

bleiben und genug haben und kein Unglück fürchten.

RuSV1876 33 а слушающий меня будет жить безопасно и спокойно, не страшась зла".

confiadamente; y vivirá reposado de temor de mal.

2 luku

Viisauden hyvät hedelmät.

FI33/38 1. Poikani, jos sinä otat minun sanani varteen ja kätket mieleesi minun käskyni,

CPR1642 1. POican jos sinä otat minun puheni ja minun käskyni kätket.

Biblia1776 1. Poikani, jos otat minun puheeni, ja käskyni kätket;

MLV19 1 My son, if you will receive my words and lay up my commandments with you,

Luther1912 1. Mein Kind, so du willst meine Rede annehmen und meine Gebote bei dir behalten,

RuSV1876 1 Сын мой! если ты примешь слова мои и сохранишь при себе заповеди мои,

KJV 1. My son, if thou wilt receive my words, and hide my commandments with thee;

RV'1862 1. HIJO mío, si tomares mis pala- bras, y guardares mis mandamientos dentro de tí,

FI33/38 2. niin että herkistät korvasi viisaudelle ja taivutat sydämesi taitoon —

CPR1642 2. Nijn anna corwas cuulla wijsautta ja taita

Biblia1776 2. Niin anna korvas kuulla viisautta, ja taivuta sydämes ymmärrykseen.

sydämes ymmärryheen.

MLV19	2 so as to incline your ear to wisdom and apply your heart to understanding,	KJV	2. So that thou incline thine ear unto wisdom, and apply thine heart to understanding;
Luther1912	2. daß dein Ohr auf Weisheit achthat und du dein Herz mit Fleiß dazu neigest;	RV'1862	2. Haciendo estar atento tu oído a la sabiduría: si inclinares tu corazón a la prudencia:
RuSV1876	2 так что ухо твое сделаешь внимательным к мудрости и наклонишь сердце твое к размышлению;		
FI33/38	3. niin, jos kutsut ymmärrystä ja ääneesi huudat taitoa,	Biblia1776	3. Sillä jos ymmärrystä ahkerasti halajat, ja rukoilet taitoa;
CPR1642	3. Sillä jos sinä sitä ahkerast halajat ja rucoilet.		
MLV19	3 because, if you cry after discernment and lift up your voice for understanding,	KJV	3. Yea, if thou criest after knowledge, and liftest up thy voice for understanding;
Luther1912	3. ja, so du mit Fleiß darnach rufest und darum betest;	RV'1862	3. Si clamares a la inteligencia; y a la prudencia dieres tu voz:
RuSV1876	3 если будешь призывать знание и взывать к разуму;		
FI33/38	4. jos haet sitä kuin hopeata ja etsit sitä kuin aarretta,	Biblia1776	4. Jos sitä etsit niinkuin hopiaa, ja pyörit sen perään niinkuin tavarán;

CPR1642 4. Jos sinä sitä edzit nijncuin hopiata ja pyörit sen perän nijncuin tawaran.

MLV19 4 if you seek her as silver and search for her as for hidden treasures,

Luther1912 4. so du sie suchest wie Silber und nach ihr froschest wie nach Schätzen:

RuSV1876 4 если будешь искать его, как серебра, и отыскивать его, как сокровище,

KJV 4. If thou seekest her as silver, and searchest for her as for hid treasures;

RV'1862 4. Si como a la plata, la buscares, y como a tesoros la escudriñares:

FI33/38 5. silloin pääset ymmärtämään Herran pelon ja löydät Jumalan tuntemisen.

CPR1642 5. Nijn sinä ymmärrät HERran pelgon ja HERran tunnon löydät.

Biblia1776 5. Niin sinä ymmärrät Herran pelvon, ja Herran tunnon löydät.

MLV19 5 then you will understand the fear of Jehovah and find the knowledge of God.

Luther1912 5. alsdann wirst du die Furcht des HERRN verstehen und Gottes Erkenntnis finden.

RuSV1876 5 то уразумеешь страх Господень и найдешь познание о Боге.

KJV 5. Then shalt thou understand the fear of the LORD, and find the knowledge of God.

RV'1862 5. Entónces entenderás el temor de Jehová; y hallarás el conocimiento de Dios.

FI33/38 6. Sillä Herra antaa viisautta, hänen suustansa lähtee tieto ja taito.

CPR1642 6. Sillä HERra anda wijsauden ja hänen suustans tule taito ja ymmärrys.

Biblia1776 6. Sillä Herra antaa viisauden, ja hänen suustansa tulee taito ja ymmärrys.

SANANLASKUT

MLV19 6 Because Jehovah gives wisdom. Out of his mouth is knowledge and understanding.	KJV 6. For the LORD giveth wisdom: out of his mouth cometh knowledge and understanding.
Luther1912 6. Denn der HERR gibt Weisheit, und aus seinem Munde kommt Erkenntnis und Verstand.	RV'1862 6. Porque Jehová da la sabiduría; y de su boca viene el conocimiento, y la inteligencia.
RuSV1876 6 Ибо Господь дает мудрость; из уст Его – знание и разум;	
FI33/38 7. Oikeamielisille hänellä on tallella pelastus, kilpi nuhteettomasti vaeltaville,	Biblia1776 7. Hän antaa toimellisten hyvin käydä, ja suojelee niitä, jotka viattomasti vaeltavat,
CPR1642 7. Hän anda toimellisten hywin käydä ja suojele siwiät.	
MLV19 7 He lays up sound-wisdom for the upright, a shield to those who walk in integrity,	KJV 7. He layeth up sound wisdom for the righteous: he is a buckler to them that walk uprightly.
Luther1912 7. Er läßt's den Aufrichtigen gelingen und beschirmt die Frommen	RV'1862 7. El guarda el ser a los rectos: es escudo a los que caminan perfectamente,
RuSV1876 7 Он сохраняет для праведных спасение; Он – щит для ходящих непорочно;	
FI33/38 8. niin että hän suojaa oikeuden polut ja varjelee hurskaintensa tien.	Biblia1776 8. Varjelee hurskaat, ja holhoo pyhäinsä retket.
CPR1642 8. Warjele hurscat ja holho pyhäins retket.	

MLV19	8 that he may guard the paths of justice and preserve the way of his holy ones.	KJV	8. He keepeth the paths of judgment, and preserveth the way of his saints.
Luther1912	8. und behüetet die, so recht tun, und bewahrt den Weg seiner Heiligen.	RV'1862	8. Guardando las veredas del juicio; y el camino de sus misericordiosos guardará.
RuSV1876	8 Он охраняет пути правды и оберегает стезю святых Своих.		
FI33/38	9. Silloin ymmärrät vanhurskauden ja oikeuden ja vilpittömyyden — hyvyyden tien kaiken;	Biblia1776	9. Silloin sinä ymmärrät vanhurskauden ja tuomion, oikeuden ja kaiken hyvän tien.
CPR1642	9. Silloin sinä ymmärrät vanhurskauden ja tuomion oikeuden ja kaiken hyvän tien.		
MLV19	9 Then you will understand righteousness and justice and uprightness, yea, every good path.	KJV	9. Then shalt thou understand righteousness, and judgment, and equity; yea, every good path.
Luther1912	9. Alsdann wirst du verstehen Gerechtigkeit und Recht und Frömmigkeit und allen guten Weg.	RV'1862	9. Entonces entenderás justicia, juicio, y equidad, y todo buen camino.
RuSV1876	9 Тогда ты уразумеешь правду и правосудие и прямоту, всякую добрую стезю.		
FI33/38	10. sillä viisaus tulee sydämeesi, ja tieto tulee sielullesi suloiseksi,	Biblia1776	10. Jos viisaus sydämees tulee, ja taito on sinulle kelvollinen,

- CPR1642 10. JOs wijsaus sinun sydämees tule nijn että se on sinulle kelwollinen.
- MLV19 10 Because wisdom will enter into your heart and knowledge will be pleasant to your soul, KJV 10. When wisdom entereth into thine heart, and knowledge is pleasant unto thy soul;
- Luther1912 10. Denn Weisheit wird in dein Herz eingehen, daß du gerne lernst; RV'1862 10. Cuando la sabiduría entrare en tu corazón, y la ciencia fuere dulce a tu alma;
- RuSV1876 10 Когда мудрость войдет в сердце твое, и знание будет приятно душе твоей,
- FI33/38 11. taidollisuus on sinua varjeleva ja ymmärrys suojeleva sinut. Biblia1776 11. Niin hyvä neuvo sinua varjeele, ja ymmärrys kätkee sinun,
- CPR1642 11. Nijn hywä neuwo sinun warjele ja ymmärrys kätke sinun.
- MLV19 11 discretion will watch over you, understanding will keep you, KJV 11. Discretion shall preserve thee, understanding shall keep thee:
- Luther1912 11. guter Rat wird dich bewahren, und Verstand wird dich behüten, RV'1862 11. Consejo te guardará, inteligencia te conservará.
- RuSV1876 11 тогда рассудительность будет оберегать тебя, разум будет охранять тебя,
- FI33/38 12. Se pelastaa sinut pahojen tiestä, miehestä, joka kavalasti puhuu; Biblia1776 12. Tempaamaan sinun pois pahalta tieltä, ja niiden seurasta, jotka toimettomia puhuvat,
- CPR1642 12. Ettes pahalle tielle joudu eli nijden secaa jotca toimetтоми puhuwat.

SANANLASKUT

MLV19 12 to deliver you from the way of evil, from the men who speak perverse things,	KJV 12. To deliver thee from the way of the evil man, from the man that speaketh froward things;
Luther1912 12. daß du nicht geratest auf den Weg der Bösen noch unter die verkehrten Schwätzer,	RV'1862 12. Para escaparte del mal camino, del hombre que habla perversidades:
RuSV1876 12 дабы спасти тебя от пути злого, от человека, говорящего ложь,	
FI33/38 13. niistä, jotka ovat hyljänneet oikeat polut vaeltaaksensa pimeyden teitä;	Biblia1776 13. Ja hylkäävät oikian tien, ja vaeltavat pimeitä retkiä;
CPR1642 13. Ja hyljäwät oikian tien ja waeldawat pimeitä retkiä.	
MLV19 13 who forsake the paths of uprightness to walk in the ways of darkness,	KJV 13. Who leave the paths of uprightness, to walk in the ways of darkness;
Luther1912 13. die da verlassen die rechte Bahn und gehen finstere Wege,	RV'1862 13. Que dejan las veredas derechas, por andar por caminos tenebrosos:
RuSV1876 13 от тех, которые оставляют стези прямые, чтобы ходить путями тьмы;	
FI33/38 14. niistä, jotka iloitsevat pahanteosta, riemuitsevat häijystä kavaluudesta,	Biblia1776 14. Jotka iloitsevat pahoista töistänsä, ja riemuitsevat pahoista menoistansa;
CPR1642 14. Jotca iloidzewat heidän pahoista töistäns ja riemuidzewat pahoisa menoisans.	

SANANLASKUT

- MLV19 14 who rejoice to do evil and delight in the perverseness of evil, KJV 14. Who rejoice to do evil, and delight in the frowardness of the wicked;
- Luther1912 14. die sich freuen, Böses zu tun, und sind RV'1862 14. Que se alegran haciendo mal: que se fröhlich in ihrem bösen, verkehrten Wesen, huelgan en malas perversidades:
- RuSV1876 14 от тех, которые радуются, делая зло, восхищаются злым развратом,
- FI33/38 15. joiden polut ovat mutkaiset ja jotka joutuvat väärään teillänsä. — Biblia1776 15. Joiden tiet ovat vastahakoiset, ja retket väärät ja häpiälliset:
- CPR1642 15. Joiden tiet owat wastahacoiset ja retket wäärät ja häpiälliset.
- MLV19 15 who are crooked in their ways and wayward in their paths, KJV 15. Whose ways are crooked, and they froward in their paths:
- Luther1912 15. welche ihren Weg verkehren und folgen RV'1862 15. Cuyas veredas son torcidas, y ellos ihrem Abwege; torcidos en sus caminos:
- RuSV1876 15 которых пути кривы, и которые блуждают на стезях своих;
- FI33/38 16. Se pelastaa sinut irstaasta naisesta, vieraasta vaimosta, joka sanoillansa liehakoitsee, Biblia1776 16. Ettet sinä ryhtyisi vieraaseen vaimoon, joka ei sinun ole, joka suloisilla sanoilla puhuttelee,
- CPR1642 16. Ettet sinä ryhtyis toiseen vaimoon joca ei sinun ole joca suloisilla sanoilla puhuttele.
- MLV19 16 to deliver you from the strange woman, KJV 16. To deliver thee from the strange woman,

even from the foreign (woman) who flatters
with her words,

Luther1912 16. daß du nicht geratest an eines andern
Weib, an eine Fremde, die glatte Worte gibt

RuSV1876 16 дабы спасти тебя от жены другого, от
чужой, которая умягчает речи свои,

even from the stranger which flattereth with
her words;

RV'1862 16. Para escaparte de la mujer extraña, de la
agena que ablanda sus razones:

FI33/38 17. joka on hyljännyt nuoruutensa ystävän ja
unhottanut Jumalansa liiton.

CPR1642 17. Ja hyljä hänen nuorudens johdattajan ja
unhotta Jumalans liiton.

Biblia1776 17. Ja hylkää nuoruutensa johdattajan, ja
unohtaa Jumalansa liiton.

MLV19 17 who forsakes the companion of her youth
and forgets the covenant of her God

Luther1912 17. und verläßt den Freund ihrer Jugend und
vergißt den Bund ihres Gottes

KJV 17. Which forsaketh the guide of her youth,
and forgetteth the covenant of her God.

RV'1862 17. Que desampara al príncipe de su
mocedad; y se olvida del concierto de su
Dios.

RuSV1876 17 которая оставила руководителя юности
своей и забыла завет Богасвоего.

FI33/38 18. Sillä hänen huoneensa kallistuu kohti
kuolemaa, hänen tiensä haamuja kohden.

CPR1642 18. Sillä hänen huonens cuolemaan callistu ja
hänen askelens cadotettu in tygö.

Biblia1776 18. Sillä hänen huoneensa kallistuu
kuolemaan, ja hänen askeleensa kadotettu in
tykö.

SANANLASKUT

MLV19	18 (because her house inclines to death and her paths to the dead;	KJV	18. For her house inclineth unto death, and her paths unto the dead.
Luther1912	18. (denn ihr Haus neigt sich zum Tod und ihre Gänge zu den Verlorenen;	RV'1862	18. Por lo cual su casa está inclinada a la muerte, y sus veredas van hacia los muertos.
RuSV1876	18 Дом ее ведет к смерти, и стези ее – к мертвецам;		
FI33/38	19. Ei palaja kenkään, joka hänen luoksensa menee, eikä saavu elämän poluille.	Biblia1776	19. Jokainen joka menee hänen tykönsä, ei palaja, eikä elämän tielle joudu;
CPR1642	19. Jocainen cuin mene hänen tygöns ei palaja eikä elämän tielle joudu.		
MLV19	19 none who go to her return again, nor do they attain to the paths of life),	KJV	19. None that go unto her return again, neither take they hold of the paths of life.
Luther1912	19. alle, die zu ihr eingehen, kommen nicht wieder und ergreifen den Weg des Lebens nicht);	RV'1862	19. Todos los que a ella entraren, no volverán: ni tomarán las veredas de la vida.
RuSV1876	19 никто из вошедших к ней не возвращается и не вступает на путь жизни.		
FI33/38	20. Niin sinä vaellat hyvien tietä ja noudatat vanhurskasten polkuja.	Biblia1776	20. Ettäs vaeltasit hyvää tietä, ja pitäisit hurskasten tiet.
CPR1642	20. Ettäs waellaisit hywä tietä ja olisit oikialla retkellä.		
MLV19	20 that you may walk in the way of good men	KJV	20. That thou mayest walk in the way of

and keep the paths of the righteous.

good men, and keep the paths of the righteous.

Luther1912 20. auf daß du wandelst auf gutem Wege und bleibst auf der rechten Bahn.

RV'1862 20. Para que andes por el camino de los buenos; y guardes las veredas de los justos.

RuSV1876 20 Посему ходи путем добрых и держись стезей праведников,

FI33/38 21. Sillä oikeamieliset saavat asua maassa, ja nuhteettomat jäävät siihen jäljelle;

Biblia1776 21. Sillä vanhurskaat asuvat maassa, ja vakaat siinä pysyvät;

CPR1642 21. Sillä vanhurscat asuwat maasa ja siwiät sijnä owat.

MLV19 21 Because the upright will dwell in the land and the perfect will remain in it.

KJV 21. For the upright shall dwell in the land, and the perfect shall remain in it.

Luther1912 21. Denn die Gerechten werden im Lande wohnen, und die Frommen werden darin bleiben;

RV'1862 21. Porque los rectos habitarán la tierra, y los perfectos permanecerán en ella.

RuSV1876 21 потому что праведные будут жить на земле, и непорочные пребудут на ней;

FI33/38 22. mutta jumalattomat hävitetään maasta, ja uskottomat siitä reväistään pois.

Biblia1776 22. Mutta jumalattomat hukutetaan maasta, ja ylönkatsojat siitä teloitetaan.

CPR1642 22. Mutta jumalattomat hucutetan maasta ja ylöncadzojat sijtä teloitetan.

MLV19 22 But the wicked will be cut off from the land

KJV 22. But the wicked shall be cut off from the

and the treacherous will be rooted out of it.

Luther1912 22. aber die Gottlosen werden aus dem Lande ausgerottet, und die Verächter werden daraus vertilgt.

RuSV1876 22 а незаконные будут истреблены с земли, и вероломные искоренены из нее.

earth, and the transgressors shall be rooted out of it.

RV'1862 22. Mas los impíos serán cortados de la tierra; y los prevaricadores serán de ella desarraigados.

3 luku

Kehoitus jumalanpelkoon, viisauteen, laupeuteen ja oikeamielisyyteen.

FI33/38 1. Poikani, älä unhotta minun opetustani, vaan sinun sydämesi säilyttäköön minun käskyni;

CPR1642 1. POican älä unohda minun Lakiani mutta sinun sydämes pitäkön minun käskyni.

MLV19 1 My son, do not forget my law, but let your heart keep my commandments.

Luther1912 1. Mein Kind, vergiß meines Gesetzes nicht, und dein Herz behalte meine Gebote.

RuSV1876 1 Сын мой! наставления моего не забывай, и заповеди мои да хранит сердце твое;

Biblia1776 1. Poikani, älä unohda minun lakiani, mutta sinun sydämes pitäköön käskyni.

KJV 1. My son, forget not my law; but let thine heart keep my commandments:

RV'1862 1. HIJO mío, no te olvides de mi ley; y tu corazón guarde mis mandamientos:

SANANLASKUT

FI33/38 2. sillä pitkää ikää, elinvuotia ja rauhaa ne sinulle kartuttavat.	Biblia1776 2. Sillä ne saatavat sinulle pitkän ijän, hyvät vuodet ja rauhan.
CPR1642 2. Sillä ne saattawat sinulle pitkän ijän hyvät wuodet ja rauhan.	
MLV19 2 Because length of days and years of life and peace, they will add to you.	KJV 2. For length of days, and long life, and peace, shall they add to thee.
Luther1912 2. Denn sie werden dir langes Leben und gute Jahre und Frieden bringen;	RV'1862 2. Porque longura de dias, y años de vida, y paz te aumentarán.
RuSV1876 2 ибо долготы дней, лет жизни и мира они приложат тебе.	
FI33/38 3. Laupeus ja uskollisuus älkööt hyljätkö sinua. Sido ne kaulaasi, kirjoita ne sydämesi tauluun,	Biblia1776 3. Armo ja totuus ei sinua pidä hylkäämän: ripusta ne kaulaas, ja kirjoita sydämes tauluun,
CPR1642 3. Armo ja totuus ei sinua pidä hyljämän ripusta ne caulaas ja kirjoita sydämes tauluun.	
MLV19 3 Do not let kindness and truth forsake you. Bind them about your neck, write them upon the tablet of your heart,	KJV 3. Let not mercy and truth forsake thee: bind them about thy neck; write them upon the table of thine heart:
Luther1912 3. Gnade und Treue werden dich nicht lassen. Hänge sie an deinen Hals und schreibe sie auf die Tafel deines Herzens,	RV'1862 3. Misericordia, y verdad no te desamparen: átalas a tu cuello, escríbelas en la tabla de tu corazón;
RuSV1876 3 Милость и истина да не оставляют тебя: обвяжи ими шею твою, напиши их на	

скрижали сердца твоего,

FI33/38	4. niin saat armon ja hyvän ymmärryksen Jumalan ja ihmisten silmien edessä.	Biblia1776	4. Niin sinä löydät armon ja hyvän toimen, Jumalan ja ihmisten edessä.
CPR1642	4. Nijns löydät armon ja hywän toimen Jumalan ja ihmisten edesä.		
MLV19	4 so you will find favor and good understanding in the sight of God and man.	KJV	4. So shalt thou find favour and good understanding in the sight of God and man.
Luther1912	4. so wirst du Gunst und Klugheit finden, die Gott und Menschen gefällt.	RV'1862	4. Y hallarás gracia y buena opinión en los ojos de Dios, y de los hombres.
RuSV1876	4 и обретешь милость и благоволение в очах Бога и людей.		
FI33/38	5. Turvaa Herraan kaikesta sydämestäsi äläkä nojaudu omaan ymmärrykseesi.	Biblia1776	5. Luota Herraan kaikesta sydämestäs, ja älä luota ymmärryksees;
CPR1642	5. LUota idzes HERraan caikesta sydämestäs ja älä luota sinun ymmärryxees.		
MLV19	5 Trust in Jehovah with all your heart and do not lean upon your own understanding.	KJV	5. Trust in the LORD with all thine heart; and lean not unto thine own understanding.
Luther1912	5. Verlaß dich auf den HERRN von ganzem Herzen und verlaß dich nicht auf deinen Verstand;	RV'1862	5. Fíate de Jehová de todo tu corazón; y no estribes en tu prudencia.
RuSV1876	5 Надейся на Господа всем сердцем твоим, и не полагайся на разум твой.		

SANANLASKUT

FI33/38	6. Tunne hänet kaikilla teilläsi, niin hän sinun polkusi tasoittaa.	Biblia1776	6. Mutta ajattele häntä kaikissa teissä, niin hän sinua oikein johdattaa.
CPR1642	6. Mutta ajattele händä caikisa teisäs nijn hän sinua oikein johdatta.		
MLV19	6 Acknowledge him in all your ways and he will direct your paths.	KJV	6. In all thy ways acknowledge him, and he shall direct thy paths.
Luther1912	6. sondern gedenke an ihn in allen deinen Wegen, so wird er dich recht führen.	RV'1862	6. Reconócele en todos tus caminos; y él enderezará tus veredas.
RuSV1876	6 Во всех путях твоих познавай Его, и Он направит стези твои.		
FI33/38	7. Älä ole viisas omissa silmissäsi. Pelkää Herraa ja karta paha.	Biblia1776	7. Älä ole viisas mielestäsi, vaan pelkää Herraa, ja vältä paha.
CPR1642	7. Älä ole wijsas mielestäsi waan pelkä HERra ja wäldä paha.		
MLV19	7 Do not be wise in your own eyes. Fear Jehovah and depart from evil.	KJV	7. Be not wise in thine own eyes: fear the LORD, and depart from evil.
Luther1912	7. Dünke dich nicht, weise zu sein, sondern fürchte den HERRN und weiche vom Bösen.	RV'1862	7. No seas sabio en tu opinión: teme a Jehová, y apártate del mal:
RuSV1876	7 Не будь мудрецом в глазах твоих; бойся Господа и удаляйся от зла:		

SANANLASKUT

FI33/38	8. Se on terveellistä sinun ruumiillesi ja virkistävää sinun luillesi.	Biblia1776	8. Sillä se on navalles terveellinen, ja virvoittaa luus.
CPR1642	8. Sillä se on sinun nawalles terwellinen ja wirgotta sinun luus.		
MLV19	8 It will be health to your navel and marrow to your bones.	KJV	8. It shall be health to thy navel, and marrow to thy bones.
Luther1912	8. Das wird deinem Leibe gesund sein und deine Gebeine erquicken.	RV'1862	8. Porque será medicina a tu ombligo, y tuétano a tus huesos.
RuSV1876	8 это будет здравием для тела твоего и питанием для костей твоих.		
FI33/38	9. Kunnioita Herraa antamalla varoistasi ja kaiken satosi parhaimmasta,	Biblia1776	9. Kunnioita Herraa tavarastas, ja kaikista vuoden tulos esikoisista;
CPR1642	9. Cunnioita HERra sinun tawarastas sinun wuoden tulos esicoisista.		
MLV19	9 Honor Jehovah with your substance and with the first-fruits of all your increase,	KJV	9. Honour the LORD with thy substance, and with the firstfruits of all thine increase:
Luther1912	9. Ehre den HERRN von deinem Gut und von den Erstlingen all deines Einkommens,	RV'1862	9. Honra a Jehová de tu sustancia; y de las primicias de todos tus frutos:
RuSV1876	9 Чти Господа от имения твоего и от начатков всех прибытков твоих,		
FI33/38	10. niin sinun jyvääittasi täyttyvät runsaudella, ja viini pursuu sinun kuurnistasi.	Biblia1776	10. Niin sinun riihes täytetään kyllyydellä, ja sinun viinakuurnas vuotaa ylitse.

SANANLASKUT

- CPR1642 10. Nijn sinun rijhes täytetän ja sinun wijnacuurnas wuota ylidze.
- MLV19 10 so your barns will be filled with plenty and your vats will overflow with new wine.
- Luther1912 10. so werden deine Scheunen voll werden und deine Kelter mit Most übergehen.
- RuSV1876 10 и наполнятся житницы твои до избытка, и точила твои будут переливаться новым вином.
- FI33/38 11. Poikani, älä pidä Herran kuritusta halpana äläkä kyllästy hänen rangaistukseensa;
- CPR1642 11. Poican älä HERRAN
- MLV19 11 My son, do not despise the chastening of Jehovah, nor be weary of his reproof.
- Luther1912 11. Mein Kind, verwirf die Zucht des HERRN nicht und sei nicht ungeduldig über seine Strafe.
- RuSV1876 11 Наказания Господня, сын мой, не отвергай, и не тяготись обличением Его;
- FI33/38 12. sillä jota Herra rakastaa, sitä hän rankaisee, niinkuin isä poikaa, joka hänelle
- KJV 10. So shall thy barns be filled with plenty, and thy presses shall burst out with new wine.
- RV'1862 10. Y serán llenos tus alfolíes de hartura; y tus lagares rebentarán de mosto.
- Biblia1776 11. Poikani, älä Herran kuritusta hylkää, ja älä ole kärsimätön, kuin hän sinua rankaisee,
- KJV 11. My son, despise not the chastening of the LORD; neither be weary of his correction:
- RV'1862 11. No deseches, hijo mío, el castigo de Jehová: ni te fatigues de su corrección:
- Biblia1776 12. Sillä, jota Herra rakastaa, sitä hän rankaisee, ja on hänelle otollinen niinkuin

rakas on.

poika isällensä.

CPR1642 12. Sillä jota HERra racasta sitä hän rangaise ja on hänelle otollinen nijncuin poica Isällens.

MLV19 12 Because whom Jehovah loves he reproves and he whips every son whom he receives.

KJV 12. For whom the LORD loveth he correcteth; even as a father the son in whom he delighteth.

Luther1912 12. Denn welchen der HERR liebt, den straft er, und hat doch Wohlgefallen an ihm wie ein Vater am Sohn.

RV'1862 12. Porque Jehová al que ama, y quiere, como el padre al hijo, a ese castiga.

RuSV1876 12 ибо кого любит Господь, того наказывает и благоволит к тому, как отецк сыну своему.

FI33/38 13. Autuas se ihminen, joka on löytänyt viisauden, ihminen, joka on saanut taidon.

Biblia1776 13. Autuas on se ihminen, joka viisauden löytää, ja se ihminen, joka ymmärryksen käsittää.

CPR1642 13. AUtuas on se ihminen joca wijsauden löytä ja ymmärryxen käsittä.

MLV19 13 The man who finds wisdom is fortunate, and the man who gets understanding.

KJV 13. Happy is the man that findeth wisdom, and the man that getteth understanding.

Luther1912 13. Wohl dem Menschen, der Weisheit findet, und dem Menschen, der Verstand bekommt!

RV'1862 13. Bienaventurado el hombre que halló la sabiduría; y que saca a luz la inteligencia.

RuSV1876 13 Блажен человек, который снискал мудрость, и человек, который приобрел разум, –

SANANLASKUT

FI33/38	14. Sillä parempi on hankkia sitä kuin hopeata, ja siitä saatu voitto on kultaa jalompi.	Biblia1776	14. Sillä parempi on kaupita häntä kuin kaupita hopiaa, ja hänen hedelmänsä on parempi kuin kulta.
CPR1642	14. Sillä parempi on kaupita häntä kuin hopena ja hänen hedelmänsä on parempi kuin kulta.		
MLV19	14 Because the gain of it is better than the gain of silver and the profit of it than fine gold.	KJV	14. For the merchandise of it is better than the merchandise of silver, and the gain thereof than fine gold.
Luther1912	14. Denn es ist besser, sie zu erwerben, als Silber; denn ihr Ertrag ist besser als Gold.	RV'1862	14. Porque su mercadería es mejor que la mercadería de la plata; y sus frutos, más que el oro fino.
RuSV1876	14 потому что приобретение ее лучше приобретения серебра, и прибыли от нее больше, нежели от золота:		
FI33/38	15. Se on kalliimpi kuin helmet, eivät mitkään kalleutesi vedä sille vertaa.	Biblia1776	15. Hän on kalliimpi kuin päärlyt, eikä hänen vertaansa mitään toivottaa taideta.
CPR1642	15. Hän on kallimpi kuin pärlit eikä hänen vertansa mitään toivottaa taita.		
MLV19	15 She is more precious than rubies and none of the things you can desire are to be compared to her.	KJV	15. She is more precious than rubies: and all the things thou canst desire are not to be compared unto her.

SANANLASKUT

- Luther1912 15. Sie ist edler denn Perlen; und alles, was du wünschen magst, ist ihr nicht zu vergleichen. RV'1862 15. Más preciosa es que las piedras preciosas; y todo lo que puedes desear, no se puede comparar a ella.
- RuSV1876 15 она дороже драгоценных камней; и ничто из желаемого тобою не сравнится с нею.
- FI33/38 16. Pitkä ikä on sen oikeassa kädessä, vasemmassa rikkaus ja kunnia. Biblia1776 16. Pitkä ikä on hänen oikialla kädellänsä, rikkaus ja kunnia hänen vasemmallansa.
- CPR1642 16. Pitkä ikä on hänen oikialla kädelläns rikkaus ja cunnia hänen wasemallans.
- MLV19 16 Length of days is in her right hand, in her left hand are riches and honor. KJV 16. Length of days is in her right hand; and in her left hand riches and honour.
- Luther1912 16. Langes Leben ist zu ihrer rechten Hand; zu ihrer Linken ist Reichtum und Ehre. RV'1862 16. Longura de dias trae en su mano derecha: en su izquierda, riquezas y honra.
- RuSV1876 16 Долгоденствие – в правой руке ее, а в левой у нее – богатство и слава;
- FI33/38 17. Sen tiet ovat suloiset tiet, sen polut rauhaiset kaikki tyynni. Biblia1776 17. Hänen tiensä ovat iloiset, ja kaikki hänen askeleensa rauha.
- CPR1642 17. Hänen tiens owat iloiset ja caicki hänen askelens rauha.
- MLV19 17 Her ways are ways of pleasantness and all her paths are peace. KJV 17. Her ways are ways of pleasantness, and all her paths are peace.

SANANLASKUT

Luther1912 17. Ihre Wege sind liebliche Wege, und alle ihre Steige sind Friede.	RV'1862 17. Sus caminos son caminos deleitosos; y todas sus veredas, paz.
RuSV1876 17 пути ее – пути приятные, и все стези ее – мирные.	
FI33/38 18. Elämän puu on se niille, jotka siihen tarttuvat; onnelliset ne, jotka siitä pitävät kiinni.	Biblia1776 18. Hän on elämän puu niille, jotka häneen rupeevat; ja autuaat ovat ne, jotka hänen pitävät.
CPR1642 18. Hän on elämän puu caikille jotca häneen rupewat ja autuat owat ne jotca hänen pitäwät.	
MLV19 18 She is a tree of life to those who lay hold upon her. And everyone who retains her is fortunate.	KJV 18. She is a tree of life to them that lay hold upon her: and happy is every one that retaineth her.
Luther1912 18. Sie ist ein Baum des Lebens allen, die sie ergreifen; und selig sind, die sie halten.	RV'1862 18. Esta es el árbol de vida a los que asen de ella; y los que la sustentan, son bienaventurados.
RuSV1876 18 Она – древо жизни для тех, которые приобретают ее, – и блаженны, которые сохраняют ее!	
FI33/38 19. Herra on viisaudella perustanut maan, taivaat taidolla vahvistanut.	Biblia1776 19. Sillä Herra on viisaudella maan perustanut, ja taivaat toimella valmistanut.
CPR1642 19. Sillä HERra on wijsaudella maan perustanut ja taiwat toimella walmistanut.	

- MLV19 19 Jehovah founded the earth by wisdom. He established the heavens by understanding.
- Luther1912 19. Denn der HERR hat die Erde durch Weisheit gegründet und durch seinen Rat die Himmel bereitet.
- RuSV1876 19 Господь премудростью основал землю, небеса утвердил разумом;
- FI33/38 20. Hänen toimestansa syvyydet kuohuivat esiin, ja pilvet pisaroivat kastetta.
- CPR1642 20. Hänen wijsaudesans owat sywydet eroitetut ja pilwet pisaroidzewat casten.
- MLV19 20 The depths were broken up and the skies drop down the dew by his knowledge.
- Luther1912 20. Durch seine Weisheit sind die Tiefen zerteilt und die Wolken mit Tau triefend gemacht.
- RuSV1876 20 Его премудростью разверзлись бездны, и облака кропят росю.
- FI33/38 21. Poikani, nämä älkööt häipykö näkyvistäsi, säilytä neuvokkuus ja taidollisuus,
- CPR1642 21. Poican älä händä salli silmistäs tulla pois
- KJV 19. The LORD by wisdom hath founded the earth; by understanding hath he established the heavens.
- RV'1862 19. Jehová con sabiduría fundó la tierra: afirmó los cielos con inteligencia.
- Biblia1776 20. Hänen viisaudessansa ovat syvyydet eroitetut, ja pivet pisaroivat kasteen.
- KJV 20. By his knowledge the depths are broken up, and the clouds drop down the dew.
- RV'1862 20. Con su ciencia se partieron los abismos; y los cielos destilan el roció.
- Biblia1776 21. Poikani, älä salli näitä silmistäs tulla pois, niin sinä tulet onnelliseksi ja viisaaksi.

nijns tulet onnellisexi ja wijsaxi.

MLV19	21 My son, do not let them depart from your eyes. Keep sound-wisdom and discretion,	KJV	21. My son, let not them depart from thine eyes: keep sound wisdom and discretion:
Luther1912	21. Mein Kind, laß sie nicht von deinen Augen weichen, so wirst du glücklich und klug werden.	RV'1862	21. Hijo mío, no se aparten estas cosas de tus ojos: guarda la ley, y el consejo;
RuSV1876	21 Сын мой! не упускай их из глаз твоих; храни здравомыслие и рассудительность,		
FI33/38	22. niin ne ovat elämä sinun sielullesi ja kaunistus sinun kaulaasi.	Biblia1776	22. Se on sinun sielus elämä; ja sinun suus on otollinen.
CPR1642	22. Se on sinun sielus elämä ja sinun suus on otollinen.		
MLV19	22 so they will be life to your soul and adornment to your neck.	KJV	22. So shall they be life unto thy soul, and grace to thy neck.
Luther1912	22. Das wird deiner Seele Leben sein und ein Schmuck deinem Halse.	RV'1862	22. Y serán vida a tu alma, y gracia a tu cuello.
RuSV1876	22 и они будут жизнью для души твоей и украшением для шеи твоей.		
FI33/38	23. Silloin sinä kuljet tiesi turvallisesti etkä loukkaa jalkaasi.	Biblia1776	23. Silloin sinä murheetoinna vaellat teissä, ettet jalcaas loukkaa.
CPR1642	23. Silloin sinä murhetoinna waellat teisäs ettes jalcas loucka.		

- MLV19 23 Then you will walk in your way securely and your foot will not stumble.
- Luther1912 23. Dann wirst du sicher wandeln auf deinem Wege, daß dein Fuß sich nicht stoßen wird.
- RuSV1876 23 Тогда безопасно пойдешь по пути твоему, и нога твоя не споткнется.
- FI33/38 24. Kun menet maata, et pelkää mitään, ja maata mentyäsi on unesi makea.
- CPR1642 24. Et sinä pelkä maata panduas mutta macat makiasti.
- MLV19 24 When you lie down, you will not be afraid. Yes, you will lie down and your sleep will be sweet.
- Luther1912 24. Legst du dich, so wirst du dich nicht fürchten, sondern süß schlafen,
- RuSV1876 24 Когда ляжешь спать, – не будешь бояться; и когда уснешь, – сон твой приятен будет.
- FI33/38 25. Pääset peljästymästä äkkikauhistuksia ja turmiota, joka jumalattomat yllättää.
- CPR1642 25. Ettei sinun tarwita pelkämän äkillistä
- KJV 23. Then shalt thou walk in thy way safely, and thy foot shall not stumble.
- RV'1862 23. Entónces caminarás por tu camino confiadamente; y tu pié no tropezará.
- Biblia1776 24. Et sinä pelkää maata pantuas, mutta makaat; ja sinun unes on sinulle makia,
- KJV 24. When thou liest down, thou shalt not be afraid: yea, thou shalt lie down, and thy sleep shall be sweet.
- RV'1862 24. Cuando te acostares, no habrás temor; y acostarte has, y tu sueño será suave.
- Biblia1776 25. Ettei sinun tarvitse peljätä äkillistä hirmua, eikä jumalattomain hävitystä, kuin se tulee.

hirmua eikä jumalattomain myrskyä cosca se tule.

MLV19	25 Do not be afraid of sudden fear, nor of the desolation of the wicked, because it comes.	KJV	25. Be not afraid of sudden fear, neither of the desolation of the wicked, when it cometh.
Luther1912	25. daß du dich nicht fürchten darfst vor plötzlichem Schrecken noch vor dem Sturm der Gottlosen, wenn er kommt.	RV'1862	25. No habrás temor del pavor repentino, ni de la ruina de los impíos, cuando viniere.
RuSV1876	25 Не убоишься внезапного страха и пагубы от нечестивых, когда она придет;		
FI33/38	26. Sillä sinä saat luottaa Herraan, hän varjelee sinun jalkasi joutumasta kiinni.	Biblia1776	26. Sillä Herra on sinun lohdutukses; hän varjelee sinun jalkas, ettei sitä saavuteta.
CPR1642	26. Sillä HERra on sinun lohdutuxes hän warjele sinun jalcas ettei sitä saawuteta.		
MLV19	26 Because Jehovah will be your confidence and will keep your foot from being taken.	KJV	26. For the LORD shall be thy confidence, and shall keep thy foot from being taken.
Luther1912	26. Denn der HERR ist dein Trotz; der behütet deinen Fuß, daß er nicht gefangen werde.	RV'1862	26. Porque Jehová será tu confianza; y el guardará tu pié, porque no seas tomado.
RuSV1876	26 потому что Господь будет упованием твоим и сохранит ногу твою от уловления.		
FI33/38	27. Älä kiellä tarvitsevalta hyvää, milloin sitä tehdä voit.	Biblia1776	27. Älä estele tarvitsevalle hyvää tehdä, jos sinulla on varaa, ettäs sen tehdä taidat.

- CPR1642 27. Älä estele tarwidzewalle hywä tehdä jos sinun kätes on Jumalalda wara saanut.
- MLV19 27 Do not withhold good from those to whom it is due, when it is in the power of your hand to do it.
- KJV 27. Withhold not good from them to whom it is due, when it is in the power of thine hand to do it.
- Luther1912 27. Weigere dich nicht, dem Dürftigen Gutes zu tun, so deine Hand von Gott hat, solches zu tun.
- RV'1862 27. No detengas el bien de sus dueños, cuando tuvieres poder para hacerlo.
- RuSV1876 27 Не отказывай в благодеянии нуждающемуся, когда рука твоя в силе сделать его.
- FI33/38 28. Älä sano lähimmäiseslesi: Mene nyt ja tule toiste, huomenna minä annan, kun sinulla kuitenkin on.
- Biblia1776 28. Älä sano ystävälle: mene ja tule jälleen, huomenna minä sinulle annan; koska sinulla on.
- CPR1642 28. Älä sano ystävälles: mene ja tule jälleens huomena minä sinulle annan jos sinulla on.
- MLV19 28 Do not say to your neighbor, Go and come again and tomorrow I will give, when you have it by you.
- KJV 28. Say not unto thy neighbour, Go, and come again, and to morrow I will give; when thou hast it by thee.
- Luther1912 28. Sprich nicht zu deinem Nächsten: "Geh hin und komm wieder; morgen will ich dir geben", so du es wohl hast.
- RV'1862 28. No digas a tu prójimo: Vé, y vuelve, y mañana te daré, cuando tienes contigo.
- RuSV1876 28 Не говори другу твоему: „пойди и приди

опять, и завтра я дам", когда ты имеешь при себе.

FI33/38	29. Älä mieti pahaa lähimmäistäsi vastaan, kun hän luottavaisesti luonasi asuu.	Biblia1776	29. Älä pyydä sinun ystäväs vahinkoa, joka hyvässä toivossa asuu sinun tykönäs.
CPR1642	29. Älä pyydä sinun ystäväs wahingota joca hywäs toiwos asu sinun tykönäs.		
MLV19	29 Do not devise evil against your neighbor, since he dwells securely by you.	KJV	29. Devise not evil against thy neighbour, seeing he dwelleth securely by thee.
Luther1912	29. Trachte nicht Böses wider deinen Nächsten, der auf Treue bei dir wohnt.	RV'1862	29. No pienses mal contra tu prójimo, estando él confiado de tí.
RuSV1876	29 Не замышляй против ближнего твоего зла, когда он без опасения живет с тобою.		
FI33/38	30. Älä riitele kenenkään kanssa syyttä, kun ei toinen ole sinulle pahaa tehnyt.	Biblia1776	30. Älä kenenkään kanssa toru ilman syytä, jos hän ei mitään paha sinulle tehnyt ole.
CPR1642	30. Älä kenengän cansa toru ilman syytä jos ei hän mitän paha sinulle tehnyt ole.		
MLV19	30 Do not contend with a man without cause, if he has done you no harm.	KJV	30. Strive not with a man without cause, if he have done thee no harm.
Luther1912	30. Hadere nicht mit jemand ohne Ursache, so er dir kein Leid getan hat.	RV'1862	30. No pleitées con alguno sin razón, si él no te ha malgalardonado.
RuSV1876	30 Не ссорься с человеком без причины, когда он не сделал зла тебе.		

SANANLASKUT

FI33/38	31. Älä kadehdi väkivallan miestä äläkä hänen teitänsä omiksesi valitse;	Biblia1776	31. Älä kiivoittele väärää miestä, älä noudata hänen retkiänsä.
CPR1642	31. Älä kijwoittele wäärä miestä ja älä noudata hänen retkiäns.		
MLV19	31 Do not envy the man of violence and choose none of his ways.	KJV	31. Envy thou not the oppressor, and choose none of his ways.
Luther1912	31. Eifere nicht einem Frevler nach und erwähle seiner Wege keinen;	RV'1862	31. No tengas envidia al hombre injusto: ni escojas alguno de sus caminos:
RuSV1876	31 Не соревнуй человеку, поступающему насильственно, и не избирай ни одного из путей его;		
FI33/38	32. sillä väärämielinen on Herralle kauhistus, mutta oikeamielisille hän on tuttava.	Biblia1776	32. Sillä pahanilkiset ovat Herralle kauhistus; mutta hänen salaisuutensa on hurskasten tykönä.
CPR1642	32. Sillä HERra cauhistu sitä joca wilpistele ja hänen salaisudens on siweitten tykönä.		
MLV19	32 Because the perverse man is an abomination to Jehovah, but his friendship is with the upright.	KJV	32. For the froward is abomination to the LORD: but his secret is with the righteous.
Luther1912	32. denn der HERR hat Greuel an dem Abtrünnigen, und sein Geheimnis ist bei den Frommen.	RV'1862	32. Porque el perverso es abominado de Jehová; y con los rectos es su secreto.

RuSV1876 32 потому что мерзость пред Господом
развратный, а с праведными у Него
общение.

FI33/38 33. Herran kirous on jumalattoman
huoneessa, mutta vanhurskasten asuinsijaa
hän siunaa.

CPR1642 33. Jumalattoman huones on HERran kirous
mutta vanhurskan huone siunatan.

MLV19 33 The curse of Jehovah is in the house of a
wicked man, but he graces the habitation of
the righteous.

Luther1912 33. Im Hause des Gottlosen ist der Fluch des
HERRN; aber das Haus der Gerechten wird
gesegnet.

RuSV1876 33 Проклятие Господне на доме
нечестивого, а жилище благочестивых Он
благословляет.

FI33/38 34. Pilkkaajille hänkin on pilkallinen, mutta
nöyrille hän antaa armon.

CPR1642 34. Hän pilkka pilkkaaita mutta radollisille hän
anda armon.

MLV19 34 Surely the Lord is opposed to the arrogant,

Biblia1776 33. Jumalattoman huoneessa on Herran
kirous; muttavanhurskaan maja siunataan.

KJV 33. The curse of the LORD is in the house of
the wicked: but he blesseth the habitation of
the just.

RV'1862 33. Maldición de Jehová está en la casa del
impío; mas a la morada de los justos
benedicirá.

Biblia1776 34. Hän pilkkaa pilkkaajia; mutta nöyrille hän
antaa armon.

KJV 34. Surely he scorneth the scorners: but he

but he gives favor to the lowly.

giveth grace unto the lowly.

Luther1912 34. Er wird der Spötter spotten; aber den Elenden wird er Gnade geben.

RV'1862 34. Ciertamente él escarnecerá a los escarnecedores; y a los humildes dará gracia.

RuSV1876 34 Если над кощунниками Он посмевается, то смиренным дает благодать.

FI33/38 35. Viisaat perivät kunnian, mutta tyhmäin osa on häpeä.

Biblia1776 35. Viisaat kunnian perivät, mutta tyhmät häpiän saavat.

CPR1642 35. Wijsat cunnian periwät mutta tyhmät häpiän saawat.

MLV19 35 The wise will inherit glory, but shame will be the promotion of fools.

KJV 35. The wise shall inherit glory: but shame shall be the promotion of fools.

Luther1912 35. Die Weisen werden Ehre erben; aber wenn die Narren hochkommen, werden sie doch zu Schanden.

RV'1862 35. Los sabios heredarán la honra; y los insensatos sostendrán deshonra.

RuSV1876 35 Мудрые наследуют славу, а глупые – бесславию.

4 luku

Kehoitus pysymään viisaudessa, mutta välttämään vääryyttä.

FI33/38 1. Kuulkaa, lapset, isän kuritusta ja

Biblia1776 1. Kuulkaat, lapseni, isänne kuritusta, ja

kuunnelkaa oppiaksenne ymmärrystä.

ottakaa vaari, oppiaksenne ja viisaammaksi tullaksenne.

CPR1642 1. CUulcat minun lapseni teidän Isän curitusta ja ottacat waari oppiaxen ja wijsammaxi tullaxen

MLV19 1 Hear sons, the instruction of a father and attend to know understanding.

KJV 1. Hear, ye children, the instruction of a father, and attend to know understanding.

Luther1912 1. Höret, meine Kinder, die Zucht eures Vaters; merket auf, daß ihr lernt und klug werdet!

RV'1862 1. Oíd hijos la enseñanza del padre; y estad atentos, para que sepáis inteligencia.

RuSV1876 1 Слушайте, дети, наставление отца, и внимайте, чтобы научиться разуму,

FI33/38 2. Sillä minä annan teille hyvän neuvon, älkää hyljätkö minun opetustani.

Biblia1776 2. Sillä minä annan teille hyvän opetuksen; älkööt hyljätkö minun lakiani.

CPR1642 2. Sillä minä annan teille hyvän opetuxen älkät hyljätkö minun Lakiani.

MLV19 2 Because I give you* good doctrine. Do not forsake my law.

KJV 2. For I give you good doctrine, forsake ye not my law.

Luther1912 2. Denn ich gebe euch eine gute Lehre; verlaßt mein Gesetz nicht.

RV'1862 2. Porque os doy buen enseñamiento: no desamparéis mi ley.

RuSV1876 2 потому что я преподавал вам доброе учение. Не оставляйте заповеди моей.

SANANLASKUT

FI33/38	3. Olinhan minäkin isäni poika, hento ja äitini ainokainen.	Biblia1776	3. Sillä minä olin isäni poika, hoikka ja ainoa äidilläni.
CPR1642	3. Sillä minä olin Isäni poica hoicka ja ainoa äitilläni.		
MLV19	3 Because I was a son to my father, tender and only beloved in the sight of my mother.	KJV	3. For I was my father's son, tender and only beloved in the sight of my mother.
Luther1912	3. Denn ich war meines Vaters Sohn, ein zarter und ein einziger vor meiner Mutter.	RV'1862	3. Porque yo fuí hijo de mi padre, delicado y único delante de mi madre:
RuSV1876	3 Ибо и я был сын у отца моего, нежно любимый и единственный у матери моей,		
FI33/38	4. Ja isä minua opetti ja sanoi minulle: Pitäköön sydämesi minun sanoistani kiinni, noudata minun käskyjäni, niin sinä saat elää.	Biblia1776	4. Ja hän opetti minua, ja sanoi minulle; anna sydämes ottaa minun sanani vastaan: pidä minun käskyni, niin sinä elää saat.
CPR1642	4. Ja hän opetti minua ja sanoi: anna sydämes otta minun sanan wastaan pidä minun käskyni nijns elä saat.		
MLV19	4 And he taught me and said to me, Let your heart retain my words. Keep my commandments and live.	KJV	4. He taught me also, and said unto me, Let thine heart retain my words: keep my commandments, and live.
Luther1912	4. Und er lehrte mich und sprach: Laß dein Herz meine Worte aufnehmen; halte meine Gebote, so wirst du leben.	RV'1862	4. Y enseñábame, y me decía: Sustente mis razones tu corazón: guarda mis mandamientos, y vivirás.
RuSV1876	4 и он учил меня и говорил мне: да		

удержит сердце твое слова мои; храни
заповеди мои, и живи.

FI33/38	5. Hanki viisautta, hanki ymmärrystä, älä sitä unhotta, älä väisty pois minun suuni sanoista.	Biblia1776	5. Osta viisaus, osat ymmärrys: älä unohda, älä myös poikke minun puheestani.
CPR1642	5. Ota wijsaus ota ymmärrys älä unhotta älä myös poicke minun puheestani.		
MLV19	5 Get wisdom, get understanding. Do not forget, nor decline from the words of my mouth.	KJV	5. Get wisdom, get understanding: forget it not; neither decline from the words of my mouth.
Luther1912	5. Nimm an Weisheit, nimm an Verstand; vergiß nicht und weiche nicht von der Rede meines Mundes.	RV'1862	5. Adquiere sabiduría, adquiere inteligencia: no te olvides, ni te apartes de las razones de mi boca.
RuSV1876	5 Приобретай мудрость, приобретай разум: не забывай этого и не уклоняйся от слов уст моих.		
FI33/38	6. Älä sitä hylkää, niin se varjeelee sinua; rakasta sitä, niin se sinua suojaa.	Biblia1776	6. Älä häntä hylkää, niin hän sinut kätkee: rakasta häntä, niin hän sinua varjeelee.
CPR1642	6. Älä händä hyljä nijn hän sinun kätke racasta händä nijn hän sinua warjele.		
MLV19	6 Do not forsake her and she will preserve you. Love her and she will keep you.	KJV	6. Forsake her not, and she shall preserve thee: love her, and she shall keep thee.
Luther1912	6. Verlaß sie nicht, so wird sie dich bewahren;	RV'1862	6. No la dejes, y ella te guardará; ámala, y

liebe sie, so wird sie dich behüten.

conservarte ha.

RuSV1876 6 Не оставляй ее, и она будет охранять тебя; люби ее, и она будет оберегать тебя.

FI33/38 7. Viisauden alku on: hanki viisautta, ja kaikella muulla hankkimallasi hanki ymmärrystä.

Biblia1776 7. Sillä viisauden alku on, ostaa viisautta, ja kaikella saadullas ostaa taitoa.

CPR1642 7. Sillä wijsauden alcu on osta wijsautta ja caikisa caupoisa osta taito.

MLV19 7 Wisdom is the principal thing. Get wisdom, yes, get understanding with all your substance.

KJV 7. Wisdom is the principal thing; therefore get wisdom: and with all thy getting get understanding.

Luther1912 7. Denn der Weisheit Anfang ist, wenn man sie gerne hört und die Klugheit lieber hat als alle Güter.

RV'1862 7. Primeramente sabiduría: adquiere sabiduría, y ante toda tu posesión adquiere inteligencia.

RuSV1876 7 Главное – мудрость: приобретай мудрость, и всем именем твоим приобретай разум.

FI33/38 8. Anna sille korkea arvo, niin se sinut korottaa, se kunnioittaa sinua, jos sen syliisi suljet;

Biblia1776 8. Pidä häntä korkiassa kunniassa, niin hän sinua korottaa, ja saattaa kunniaan, jos sinä häntä rakastat.

CPR1642 8. Pidä händä corkias cunnias nijn hän sinua corgotta ja saatta cunniaan jos sinä händä racastat.

SANANLASKUT

MLV19 8 Exalt her and she will promote you. She will bring you to honor when you embrace her.	KJV 8. Exalt her, and she shall promote thee: she shall bring thee to honour, when thou dost embrace her.
Luther1912 8. Achte sie hoch, so wird sie dich erhöhen, und wird dich zu Ehren bringen, wo du sie herzest.	RV'1862 8. Engrandécela, y ella te engrandecerá; ella te honrará, cuando tú la hubieres abrazado.
RuSV1876 8 Высоко цени ее, и она возвысит тебя; она прославит тебя, если ты прилепишься к ней;	
FI33/38 9. se panee päähäsi ihanan seppeleen ja lahjoittaa sinulle kauniin kruunun.	Biblia1776 9. Hän sinun pääs jalosti kaunistaa, ja kunnioittaa sinua ihanalla kruunulla.
CPR1642 9. Hän sinun pääs jalost caunista ja cunnioitta sinua ihanalla Cruunulla.	
MLV19 9 She will give to your head a wreath of beauty and of charm; she will deliver a crown of beauty to you.	KJV 9. She shall give to thine head an ornament of grace: a crown of glory shall she deliver to thee.
Luther1912 9. Sie wird dein Haupt schön schmücken und wird dich zieren mit einer prächtigen Krone.	RV'1862 9. Dará a tu cabeza aumento de gracia: corona de hermosura te entregará.
RuSV1876 9 возложит на голову твою прекрасный венок, доставит тебе великолепный венец.	
FI33/38 10. Kuule, poikani, ja ota sanani varteen, niin elämäsi vuodet enentyvät.	Biblia1776 10. Kuule siis, poikani, ja ota minun puheeni, niin ikäs vuotta on monta.

- CPR1642 10. Cuule sijs minun poican ja ota minun puheni nijn ikäs wuotta on monda.
- MLV19 10 Hear, O my son and receive my sayings and the years of your life will be many. KJV 10. Hear, O my son, and receive my sayings; and the years of thy life shall be many.
- Luther1912 10. So höre, mein Kind, und nimm an meine Rede, so werden deiner Jahre viel werden. RV'1862 10. Oye, hijo mío, y recibe mis razones; y multiplicársete han años de vida.
- RuSV1876 10 Слушай, сын мой, и прими слова мои, — и умножатся тебе лета жизни.
- FI33/38 11. Minä neuvon sinut viisauden tielle, ohjaan sinut oikeille teille. Biblia1776 11. Minä johdatan sinua viisauden tielle, ja saatan sinua käymään oikialla retkellä,
- CPR1642 11. Minä johdatan sinua wijsauden tielle ja saatan sinua oikialle retkelle.
- MLV19 11 I have taught you in the way of wisdom. I have led you in paths of uprightness. KJV 11. I have taught thee in the way of wisdom; I have led thee in right paths.
- Luther1912 11. Ich will dich den Weg der Weisheit führen; ich will dich auf rechter Bahn leiten, RV'1862 11. Por el camino de la sabiduría te he encaminado; y por veredas derechas te he hecho andar.
- RuSV1876 11 Я указываю тебе путь мудрости, веду тебя по стезям прямым.
- FI33/38 12. Käydessäsi eivät askeleesi ahtaalle joudu; juostessasi et kompastu. Biblia1776 12. Niin että koskas vaellat, ei sinun käymises ole ahdas; ja koskas juokset, niin et sinä loukkaa sinuas.

- CPR1642 12. Nijn että coscas waellat ei sinun käymises ole rascas ja coscas juoxet nijn et sinä loucka sinuas.
- MLV19 12 When you go, your steps will not be restricted. And if you run, you will not stumble.
- KJV 12. When thou goest, thy steps shall not be straitened; and when thou runnest, thou shalt not stumble.
- Luther1912 12. daß, wenn du gehst, dein Gang dir nicht sauer werde, und wenn du läufst, daß du nicht anstoßest.
- RV'1862 12. Cuando por ellas anduvieres, no se estrecharán tus pasos; y si corrieres, no tropezarás.
- RuSV1876 12 Когда пойдешь, не будет стеснен ход твой, и когда побежишь, не споткнешься.
- FI33/38 13. Tartu kiinni kuritukseen äläkä hellitä; säilytä se, sillä se on sinun elämäsi.
- Biblia1776 13. Pidä kuritus, älä hylkää häntä: kätke häntä; sillä hän on sinun elämäs.
- CPR1642 13. Kärsi curitusta älä hyljä händä kätke händä: sillä hän on sinun elämäs.
- MLV19 13 Take firm hold of instruction. Do not let her go. Keep her, because she is your life.
- KJV 13. Take fast hold of instruction; let her not go: keep her; for she is thy life.
- Luther1912 13. Fasse die Zucht, laß nicht davon; bewahre sie, denn sie ist dein Leben.
- RV'1862 13. Ten asida la instrucción, no la dejes: guárdala, porque ella es tu vida.
- RuSV1876 13 Крепко держись наставления, не оставляй, храни его, потому что оно — ЖИЗНЬ ТВОЯ.

SANANLASKUT

FI33/38	14. Älä lähde jumalattomien polulle, älä astu pahojen tielle.	Biblia1776	14. Älä mene jumalattomain askelille, ja älä astu pahain tielle;
CPR1642	14. Älä mene jumalattomain askeleille ja älä astu pahain teille.		
MLV19	14 Do not enter into the path of the wicked and do not advance in the way of evil men.	KJV	14. Enter not into the path of the wicked, and go not in the way of evil men.
Luther1912	14. Komm nicht auf der Gottlosen Pfad und tritt nicht auf den Weg der Bösen.	RV'1862	14. No entres por la vereda de los impíos: ni vayas por el camino de los malos:
RuSV1876	14 Не вступай на стезю нечестивых и не ходи по пути злых;		
FI33/38	15. Anna sen olla, älä mene sille, poikkea pois ja mene ohitse.	Biblia1776	15. Jätä se pois, ja älä käy siinä; karta sitä, ja mene ohitse.
CPR1642	15. Jätä ja älä käy siinä carta händä ja mene ohidzen.		
MLV19	15 Avoid it. Do not pass by it. Turn from it and pass on.	KJV	15. Avoid it, pass not by it, turn from it, and pass away.
Luther1912	15. Laß ihn fahren und gehe nicht darin; weiche von ihm und gehe vorüber.	RV'1862	15. Desampárala; no pases por ella: apártate de ella, y pasa.
RuSV1876	15 оставь его, не ходи по нему, уклонись от него и пройди мимо;		
FI33/38	16. Sillä eivät he saa nukkuu, elleivät pahaa tee; se riistää heiltä unen, elleivät ole ketään	Biblia1776	16. Sillä ei he makaa, jollei he ole pahoin tehneet, eikä lepää, jollei he ole vahinkoa

kaataneet.

CPR1642 16. Sillä ei he maca jollei he ole pahoin tehnet eikä lewä jollei he ole wahingota tehnet.

MLV19 16 Because they do not sleep unless they do evil. And their sleep is taken away unless they cause (you) to fall.

Luther1912 16. Denn sie schlafen nicht, sie haben denn Übel getan; und ruhen nicht, sie haben den Schaden getan.

RuSV1876 16 потому что они не заснут, если не сделают зла; пропадает сон у них, если они не доведут кого до падения;

FI33/38 17. Niin he syövät leipänään jumalattomuutta, juovat viininään väkivallan tekoja.

CPR1642 17. Sillä he elättäwät heitäns jumalattomalla leiwällä ja juowat wääryden wijna.

MLV19 17 Because they eat the bread of wickedness and drink the wine of violence.

Luther1912 17. Denn sie nähren sich von gottlosem Brot und trinken vom Wein des Frevels.

RuSV1876 17 ибо они едят хлеб беззакония и пьют вино хищения.

tehneet.

KJV 16. For they sleep not, except they have done mischief; and their sleep is taken away, unless they cause some to fall.

RV'1862 16. Porque no duermen, si no hicieren mal; y pierden su sueño, si no han hecho caer.

Biblia1776 17. Sillä he syövät jumalattomuuden leipää, ja juovat wääryden viinaa.

KJV 17. For they eat the bread of wickedness, and drink the wine of violence.

RV'1862 17. Porque comen pan de maldad, y beben vino de robos.

SANANLASKUT

FI33/38	18. Mutta vanhurskasten polku on kuin aamurusko, joka kirkastuu kirkastumistaan sydänpäivään saakka.	Biblia1776	18. Mutta vanhurskasten retki paistaa niinkuin valkeus, käy edes, ja valistaa hamaan isoon päivään asti.
CPR1642	18. Mutta vanhurskan retki paistaa niinkuin valkeus käy edes ja valistaa hamaan isoon päivään asti.		
MLV19	18 But the path of the righteous is as the dawning light, that shines more and more to the perfect day.	KJV	18. But the path of the just is as the shining light, that shineth more and more unto the perfect day.
Luther1912	18. Aber der Gerechten Pfad glänzt wie das Licht, das immer heller leuchtet bis auf den vollen Tag.	RV'1862	18. Mas la vereda de los justos es como la luz del lucero: auméntase, y alumbra hasta que el día es perfecto.
RuSV1876	18 Стезя праведных – как светило лучезарное, которое более и более светлеет до полного дня.		
FI33/38	19. Jumalattomain tie on kuin pimeys: eivät he tiedä, mihin kompastuvat.	Biblia1776	19. Mutta jumalattomain tie on niinkuin pimeys; ja ei he tiedä, kussa he lankeevat.
CPR1642	19. Mutta jumalattomain tiet ovat niinkuin pimeys ja ei he tiedä kussa he langewat.		
MLV19	19 The way of the wicked is as darkness. They do not know at what they stumble.	KJV	19. The way of the wicked is as darkness: they know not at what they stumble.
Luther1912	19. Der Gottlosen Weg aber ist wie Dunkel; sie wissen nicht, wo sie fallen werden.	RV'1862	19. El camino de los impíos es como la oscuridad: no saben en qué tropiezan.

RuSV1876 19 Путь же беззаконных – как тьма; они не знают, обо что споткнутся.

FI33/38 20. Poikani, kuuntele minun puhettani, kallista korvasi minun sanoilleni.

CPR1642 20. POican ota waari minun sanoistani ja callista corwas minun puheiseni.

MLV19 20 My son, attend to my words. Incline your ear to my sayings.

Luther1912 20. Mein Sohn, merke auf meine Worte und neige dein Ohr zu meiner Rede.

RuSV1876 20 Сын мой! словам моим внимай, и к речам моим приклони ухо твое;

FI33/38 21. Älkööt ne väistykö silmistäsi, kätke ne sydämesi sisimpään;

CPR1642 21. Älä nijtä anna tulla pois silmistäs pidä ne sydämesäs.

MLV19 21 Do not let them depart from your eyes. Keep them in the midst of your heart.

Luther1912 21. Laß sie nicht von deinen Augen fahren, behalte sie in deinem Herzen.

RuSV1876 21 да не отходят они от глаз твоих; храни их внутри сердца твоего:

Biblia1776 20. Poikani, ota vaari sanoistani, ja kallista korvas puheisiini.

KJV 20. My son, attend to my words; incline thine ear unto my sayings.

RV'1862 20. Hijo mío, está atento a mis palabras; y a mis razones inclina tu oreja:

Biblia1776 21. Älä niiden anna tulla pois silmistäs: pidä ne sydämessäs.

KJV 21. Let them not depart from thine eyes; keep them in the midst of thine heart.

RV'1862 21. No se aparten de tus ojos: mas guárdalas en medio de tu corazón;

SANANLASKUT

FI33/38 22. sillä ne ovat elämä sille, joka ne löytää, ja lääke koko hänen ruumiillensa.	Biblia1776 22. Sillä ne ovat niiden elämä, jotka niitä ovat löytäneet, ja ovat terveelliset koko heidän ruumiillensa.
CPR1642 22. Sillä ne owat nijden elämä jotca nijtä owat löytänet ja owat terwelliset coco heidän ruumillens.	
MLV19 22 Because they are life to those who find them and health to all their flesh.	KJV 22. For they are life unto those that find them, and health to all their flesh.
Luther1912 22. Denn sie sind das Leben denen, die sie finden, und gesund ihrem ganzen Leibe.	RV'1862 22. Porque son vida a los que las hallan; y medicina a toda su carne.
RuSV1876 22 ПОТОМУ ЧТО ОНИ ЖИЗНЬ ДЛЯ ТОГО, КТО НАШЕЛ ИХ, И ЗДРАВЬЕ ДЛЯ ВСЕГО ТЕЛА ЕГО.	
FI33/38 23. Yli kaiken varottavan varjele sydämesi, sillä sieltä elämä lähtee.	Biblia1776 23. Varjele sydämes kaikella ahkeruudella: sillä siitä elämä tulee.
CPR1642 23. Warjele sydämes caikella ahkerudella: sillä sijtä elämä tule.	
MLV19 23 Keep your heart with all diligence, because out of it are the (things) of life.	KJV 23. Keep thy heart with all diligence; for out of it are the issues of life.
Luther1912 23. Behüte dein Herz mit allem Fleiß; denn daraus geht das Leben.	RV'1862 23. Sobre toda cosa guardada, guarda tu corazón; porque de él mana la vida.
RuSV1876 23 Больше всего хранимого храни сердце твое, потому что из него источники жизни.	

SANANLASKUT

FI33/38	24. Poista itsestäsi suun kavaluus, ja karkoita luotasi huulten vääräys.	Biblia1776	24. Pane pois paha suu, ja väärät huulet anna olla sinustas kaukana.
CPR1642	24. Pane pois sinuldas paha suu ja väärät huulet anna olla sinustas caucana.		
MLV19	24 Put away from you a wayward mouth and put perverse lips far from you.	KJV	24. Put away from thee a froward mouth, and perverse lips put far from thee.
Luther1912	24. Tue von dir den verkehrten Mund und laß das Lästermaul ferne von dir sein.	RV'1862	24. Aparta de tí la perversidad de la boca; y la iniquidad de labios aleja de tí.
RuSV1876	24 Отвергни от себя лживость уст, и лукавство языка удали от себя.		
FI33/38	25. Katsokoot sinun silmäsi suoraan, eteenpäin olkoon katseesi luotu.	Biblia1776	25. Katsokoon silmäs oikein eteensä, ja sinun silmäs laudat olkoot oikiat edessäs.
CPR1642	25. Cadzocon sinun silmäs oikein eteens ja sinun silmäs laudat olcon oikeat edesäs.		
MLV19	25 Let your eyes look right on and let your eyelids look straight before you.	KJV	25. Let thine eyes look right on, and let thine eyelids look straight before thee.
Luther1912	25. Laß deine Augen stracks vor sich sehen und deine Augenlider richtig vor dir hin blicken.	RV'1862	25. Tus ojos miren lo recto; y tus párpados enderecen tu camino delante de tí.
RuSV1876	25 Глаза твои пусть прямо смотрят, и ресницы твои да направлены будут прямо пред тобою.		

SANANLASKUT

FI33/38	26. Tasoita polku jaloillesi, ja kaikki sinun tiesi olkoot vakaat.	Biblia1776	26. Koettele jalkais askeleet, niin kaikki sinun ties vahvistuvat.
CPR1642	26. Coettele tie jalgoillas nijns wilpistelemätä astut.		
MLV19	26 Make the path of your feet level and let all your ways be established.	KJV	26. Ponder the path of thy feet, and let all thy ways be established.
Luther1912	26. Laß deinen Fuß gleich vor sich gehen, so gehst du gewiß.	RV'1862	26. Pesa la vereda de tus piés; y todos tus caminos sean ordenados.
RuSV1876	26 Обдумай стезю для ноги твоей, и все пути твои да будут тверды.		
FI33/38	27. Älä poikkea oikeaan, älä vasempaan, väistä jalkasi pahasta.	Biblia1776	27. Älä poikkee oikialle eli vasemmalle puolelle: tempaa jalkas pois pahuudesta.
CPR1642	27. Älä poicke oikialle eli wasemalle puolelle temba sinun jalcas pois pahuudesta.		
MLV19	27 Do not turn to the right hand nor to the left. Remove your foot from evil.	KJV	27. Turn not to the right hand nor to the left: remove thy foot from evil.
Luther1912	27. Wanke weder zur Rechten noch zur Linken; wende deinen Fuß vom Bösen.	RV'1862	27. No te apartes a diestra, ni a siniestra: aparta tu pié del mal.
RuSV1876	27 Не уклоняйся ни направо, ни налево; удали ногу твою от зла,		

5 luku

Varoitus irstaista naisista. Puhtaan rakkauden onni.

FI33/38	1. Poikani, kuuntele minun viisauttani, kallista korvasi minun taidolleni	Biblia1776	1. Poikani, ota vaari viisaudestani: kallista korvas oppiini,
CPR1642	1. POican ota waari minun wijsaudestani callista corwas minun oppijni.		
MLV19	1 My son, attend to my wisdom. Incline your ear to my understanding,	KJV	1. My son, attend unto my wisdom, and bow thine ear to my understanding:
Luther1912	1. Mein Kind, merke auf meine Weisheit; neige dein Ohr zu meiner Lehre,	RV'1862	1. HIJO mío está atento a mi sabiduría, y a mi inteligencia inclina tu oído:
RuSV1876	1 Сын мой! внимай мудрости моей, и приклони ухо твое к разуму моему,		
FI33/38	2. ottaaksesi vaarin taidollisuudesta, ja huulesi säilyttäkööt tiedon.	Biblia1776	2. Ettäs pitäisit hyvän neuvon, ja sinun huules pitäis toimen.
CPR1642	2. Ettäs pidäisit hyvän neuwon ja sinun suus tiedäis toimen.		
MLV19	2 that you may preserve discretion and that your lips may keep knowledge.	KJV	2. That thou mayest regard discretion, and that thy lips may keep knowledge.
Luther1912	2. daß du bewahrest guten Rat und dein Mund wisse Unterschied zu halten.	RV'1862	2. Para que guardes mis consejos; y tus labios conserven la ciencia.

SANANLASKUT

RuSV1876 2 чтобы соблюсти рассудительность, и чтобы уста твои сохранили знание.

FI33/38 3. Sillä hunajaa tiukkuvat vieraan vaimon huulet, hänen suunsa on öljyä liukkaampi.

CPR1642 3. Sillä porton huulet owat nijncuin mesileiwät ja hänen kitans liuckambi cuin öljy.

MLV19 3 Because the lips of a strange woman drop honey and her mouth is smoother than oil.

Luther1912 3. Denn die Lippen der Hure sind süß wie Honigseim, und ihre Kehle ist glätter als Öl,

RuSV1876 3 ибо мед источают уста чужой жены, и мягче еляя речь ее;

FI33/38 4. Mutta lopulta hän on karvas kuin koiruoho, terävä kuin kaksiteräinen miekka.

CPR1642 4. Mutta wijmeiseldä carwas cuin Coiruoho ja teräwä nijncuin caxiteräinen miecka.

MLV19 4 But in the end, she is bitter as wormwood, sharp as a two-edged sword.

Luther1912 4. aber hernach bitter wie Wermut und scharf

Biblia1776 3. Sillä porton huulet ovat niin kuin mesileipä, ja hänen kitansa liukkaampi kuin öljy;

KJV 3. For the lips of a strange woman drop as an honeycomb, and her mouth is smoother than oil:

RV'1862 3. Porque los labios de la mujer extraña destilan panal de miel; y su paladar es más suave que el aceite:

Biblia1776 4. Mutta viimeiseltä karvas kuin koiruoho, ja terävä kuin kaksiteräinen miekka.

KJV 4. But her end is bitter as wormwood, sharp as a twoedged sword.

RV'1862 4. Mas su fin es amargo como el ajenjo;

wie ein zweischneidiges Schwert.

agudo como espada de dos filos.

RuSV1876 4 но последствия от нее горьки, как
попынь, остры, как меч обоюдоострый;

Biblia1776 5. Hänen jalkansa menevät alas kuolemaan,
ja hänen askeleensa joutuvat helvettiin.

FI33/38 5. Hänen jalkansa kulkevat alas kuolemaan,
tuonelaan vetävät hänen askeleensa.

CPR1642 5. Hänen jalcans juoxewat alas cuolemaan ja
hänen askelens joutuwat helwettijn.

KJV 5. Her feet go down to death; her steps take
hold on hell.

MLV19 5 Her feet go down to death. Her steps take
hold on Sheol,

Luther1912 5. Ihre Füße laufen zum Tod hinunter; ihre
Gänge führen ins Grab.

RV'1862 5. Sus piés descien a la muerte: sus pasos
sustentan el sepulcro.

RuSV1876 5 ноги ее нисходят к смерти, стопы ее
достигают преисподней.

Biblia1776 6. Ei hän käy kohdastansa elämän tielle:
huikentelevaiset ovat hänen astumisensa,
niin ettei hän tiedä, kuhunka hän menee.

FI33/38 6. Ei käy hän elämän tasaista polkua, hänen
tiensä horjuvat hänen huomaamattaan.

CPR1642 6. Ei hän käy kohdastans elämän tiellä
huikendelewaiset owat hänen astumisens nijn
ettei hän tiedä cunga hän mene.

KJV 6. Lest thou shouldest ponder the path of
life, her ways are moveable, that thou canst
not know them.

MLV19 6 so that she does not find the level path of
life. Her ways are unstable and she does not
know.

SANANLASKUT

Luther1912 6. Sie geht nicht stracks auf dem Wege des Lebens; unstet sind ihre Tritte, daß sie nicht weiß, wo sie geht.	RV'1862 6. Si no pesares el camino de vida, sus caminos son instables: no los conocerás.
RuSV1876 6 Если бы ты захотел постигнуть стезю жизни ее, то пути ее непостоянны, и ты не узнаешь их.	
FI33/38 7. Niinpä, lapset, kuulkaa minua, älkää väistykö minun suuni sanoista.	Biblia1776 7. Niin kuulkaat nyt minua, lapseni, ja älkää poiketko minun puheistani.
CPR1642 7. Nijn cuulcat nyt minua minun lapseni ja älkät poiketco minun puheistani.	
MLV19 7 Now therefore, you* (the) sons, listen to me and do not depart from the words of my mouth.	KJV 7. Hear me now therefore, O ye children, and depart not from the words of my mouth.
Luther1912 7. So gehorchet mir nun, meine Kinder, und weichet nicht von der Rede meines Mundes.	RV'1862 7. Ahora pues, hijos, oídme, y no os apartéis de las razones de mi boca.
RuSV1876 7 И так, дети, слушайте меня и не отступайте от слов уст моих.	
FI33/38 8. Pidä tiesi kaukana tuollaisesta äläkä lähesty hänen majansa ovea,	Biblia1776 8. Olkoon sinun ties kaukana hänestä, ja älä lähesty hänen hänen huoneensa ovea,
CPR1642 8. Olcon sinun ties taambana hänestä ja älä lähesty hänen huonens owe.	
MLV19 8 Remove your way far from her and do not	KJV 8. Remove thy way far from her, and come

come near the door of her house,

Luther1912 8. Laß deine Wege ferne von ihr sein, und
nahe nicht zur Tür ihres Hauses,

RuSV1876 8 Держи дальше от нее путь твой и не
подходи близко к дверям дома ее,

not nigh the door of her house:

RV'1862 8. Aleja de ella tu camino; y no te acerques a
la puerta de su casa.

FI33/38 9. ettet antaisi muille kunniaasi etkä vuosiasi
armottomalle,

CPR1642 9. Ettes andais cunniatas muucalaisille ja
vuosias julmille.

Biblia1776 9. Ettes antaisi kunniaas muukalaisille, ja
vuosias julmille;

MLV19 9 lest you give your honor to others and your
years to the cruel,

Luther1912 9. daß du nicht den Fremden gebest deine
Ehre und deine Jahre dem Grausamen;

RuSV1876 9 чтобы здоровья твоего не отдать другим и
лет твоих мучителю;

KJV 9. Lest thou give thine honour unto others,
and thy years unto the cruel:

RV'1862 9. Porque no des a los extraños tu honor; y
tus años a cruel.

FI33/38 10. ettei sinun tavarasi ravitsisi vieraita, sinun
vaivannäkösi joutuisi toisen taloon

CPR1642 10. Ettei muucalaiset rawitais sinun warastas
ja sinun työs olis toisen huonesa.

Biblia1776 10. Ettei muukalaiset ravittaisi sinun
varastas, ja sinun työs olis toisen huoneessa,

MLV19 10 lest strangers be filled with your strength
and your labors be in the house of an alien,

KJV 10. Lest strangers be filled with thy wealth;
and thy labours be in the house of a
stranger;

SANANLASKUT

Luther1912 10. daß sich nicht Fremde von deinem Vermögen sättigen und deine Arbeit nicht sei in eines andern Haus,	RV'1862 10. Porque no se hartan los extraños de tu fuerza; y tus trabajos estén en casa del extraño:
RuSV1876 10 чтобы не насыщались силою твоею чужие, и труды твои не были для чужого дома.	
FI33/38 11. ja ettet lopulta päätyisi huokailemaan ruumiisi ja lihasi riutuessa	Biblia1776 11. Ja sinä viimein huokaisit, koska elämäs ja hyvyytes tuhlannut olet,
CPR1642 11. Ja sinä tästälähin huocaisit coscas elämäs ja hywydes tuhlannut olet ja sanoisit:	
MLV19 11 and you mourn at your latter end when your flesh and your body are consumed,	KJV 11. And thou mourn at the last, when thy flesh and thy body are consumed,
Luther1912 11. und müssest hernach seufzen, wenn du Leib und Gut verzehrt hast,	RV'1862 11. Y gimas en tus postrimerías, cuando se consumiere tu carne y tu cuerpo,
RuSV1876 11 И ты будешь стонать после, когда плоть твоя и телотвое будут истощены, –	
FI33/38 12. ja sanomaan: Miksi minä kuritusta vihasin ja sydämeni halveksui nuhdetta?	Biblia1776 12. Ja sanoisit: voi! kuinka minä olen vihannut hyvää neuvoa, ja sydämeni on hyljännyt kurituksen!
CPR1642 12. Woi cuinga minä olen wihannut curitusta ja minun sydämen on hyljännyt rangaistuxen?	
MLV19 12 and say, How I have hated instruction and	KJV 12. And say, How have I hated instruction,

my heart despised reproof.

Luther1912 12. und sprechen: "Ach, wie habe ich die Zucht gehaßt und wie hat mein Herz die Strafe verschmäht!

RuSV1876 12 и скажешь: „зачем я ненавидел наставление, и сердце мое пренебрегало обличением,

FI33/38 13. Miksi en kuullut neuvojaini ääntä, kallistanut korvaani opettajilleni?

CPR1642 13. Ja en ole cuullut opettajani äändä engä callistanut corwani opettajani puoleen.

MLV19 13 Neither have I obeyed the voice of my teachers, nor inclined my ear to those who instructed me!

Luther1912 13. wie habe ich nicht gehorcht der Stimme meiner Lehrer und mein Ohr nicht geneigt zu denen, die mich lehrten!

RuSV1876 13 и я не слушал голоса учителей моих, не приклонял уха моего кнаставникам моим:

FI33/38 14. Olin joutua kokonaan turmion omaksi keskellä seurakunnan ja kansankokouksen.

CPR1642 14. Minä olen caickeen onnettomuteen

and my heart despised reproof;

RV'1862 12. Y digas: ¿Cómo aborrecí el castigo; y mi corazón menospreció la reprensión,

Biblia1776 13. Ja en kuullut opettajani ääntä, enkä kallistanut korvaani opettajaini puoleen!

KJV 13. And have not obeyed the voice of my teachers, nor inclined mine ear to them that instructed me!

RV'1862 13. Y no oí la voz de los que me castigaban; y a los que me enseñaban no incliné mi oído?

Biblia1776 14. Minä olen lähes kaikkeen pahuuteen joutunut, kaiken kansan ja seurakunnan keskellä.

pikimmäldäns joutunut caickein ihmisten ja
Canssain seas.

MLV19	14 I was almost in all evil in the midst of the assembly and congregation.	KJV	14. I was almost in all evil in the midst of the congregation and assembly.
Luther1912	14. Ich bin schier in alles Unglück gekommen vor allen Leuten und allem Volk."	RV'1862	14. Poco se faltó para que no cayese en todo mal, en medio de la compañía y de la congregación.
RuSV1876	14 едва не впал я во всякое зло среди собрания и общества!"		
FI33/38	15. Juo vettä omasta säiliöstäsi, sitä, mikä omasta kaivostasi juoksee.	Biblia1776	15. Juo vettä kaivostas, ja mitä lähteestä vuotaa.
CPR1642	15. JUo wettä caiwostas ja mitä lähtestäs wuota.		
MLV19	15 Drink waters out of your own cistern and flowing waters out of your own well.	KJV	15. Drink waters out of thine own cistern, and running waters out of thine own well.
Luther1912	15. Trink Wasser aus deiner Grube und Flüsse aus deinem Brunnen.	RV'1862	15. Bebe el agua de tu cisterna, y las corrientes de tu pozo.
RuSV1876	15 пей воду из твоего водоема и текущую из твоего колодезя.		
FI33/38	16. Vuotaisivatko sinun lähteesi kadulle, toreille sinun vesiojasi!	Biblia1776	16. Anna luontolähtees vuotaa ulos, ja vesiojas kujille.
CPR1642	16. Anna luondolähtes wuota ja vesiojas		

cujille.

MLV19	16 Should your springs be dispersed abroad and streams of water in the streets?	KJV	16. Let thy fountains be dispersed abroad, and rivers of waters in the streets.
Luther1912	16. Laß deine Brunnen herausfließen und die Wasserbäche auf die Gassen.	RV'1862	16. Derrámense por de fuera tus fuentes: en las plazas los ríos de tus aguas.
RuSV1876	16 Пусть не разливаются источники твои по улице, потоки вод – по площадям;		
FI33/38	17. Olkoot ne sinun omasi yksin, älkööt vierasten sinun ohessasi.	Biblia1776	17. Mutta pidä ne yksinäs, ja ei yksikään muukalainen sinun kanssa.
CPR1642	17. Mutta pidä ne yxinäs ja ei yxikän muucalainen sinun cansas.		
MLV19	17 Let them be for yourself alone and not for strangers with you.	KJV	17. Let them be only thine own, and not strangers' with thee.
Luther1912	17. Habe du aber sie allein, und kein Fremder mit dir.	RV'1862	17. Sean para tí solo, y no para los extraños contigo.
RuSV1876	17 пусть они будут принадлежать тебе одному, а не чужим с тобою.		
FI33/38	18. Olkoon sinun lähteesi siunattu, ja iloitse nuoruutesi vaimosta.	Biblia1776	18. Sinun kaivos olkoon siunattu, ja iloitse nuoruutes vaimosta.
CPR1642	18. Sinun caiwos olcon siunattu ja iloidze sinun nuorudes waimosta se on suloinen nijncuin naaras hirwi ja otollinen nijncuin		

medzäwuohi.

MLV19	18 Let your fountain be blessed and rejoice in the wife of your youth:	KJV	18. Let thy fountain be blessed: and rejoice with the wife of thy youth.
Luther1912	18. Dein Born sei gesegnet, und freue dich des Weibes deiner Jugend.	RV'1862	18. Será bendito tu manadero; y alégrate de la mujer de tu mocedad.
RuSV1876	18 Источник твой да будет благословен; и утешайся женою юности твоей,		
FI33/38	19. Armas peura, suloinen vuorikauris — hänen rintansa sinua aina riemulla ravitkoot, hurmautuos alati hänen rakkaudestaan.	Biblia1776	19. Se on suloinen niinkuin naaras hirvi, ja otollinen niinkuin metsävuohi: hänen rakkautensa sinua aina ravitkoon; ja iloita itseäs aina hänen rakkaudestansa.
CPR1642	19. Hänen rackaudens sinua aina rawitcon ja iloita sinuas aina hänen rackaudestans.		
MLV19	19 a loving female-deer and a pleasant doe. Let her breasts satisfy you at all times and be ravished always with her love.	KJV	19. Let her be as the loving hind and pleasant roe; let her breasts satisfy thee at all times; and be thou ravished always with her love.
Luther1912	19. Sie ist lieblich wie die Hinde und holdselig wie ein Reh. Laß dich ihre Liebe allezeit sättigen und ergötze dich allewege in ihrer Liebe.	RV'1862	19. Cierva amada, y graciosa cabra; sus pechos te hartarán en todo tiempo; y de su amor andarás ciego de continuo.
RuSV1876	19 любезною ланью и прекрасною серною: груди ее да упоявают тебя во всякое время,		

любовью ее услаждайся постоянно.

FI33/38	20. Miksi, poikani, hurmautuisit irstaaseen naiseen ja syleilisit vieraan vaimon povea?	Biblia1776	20. Poikani, miksis annat muukalaisen sinuas pettää, ja halajat vierasta syliä?
CPR1642	20. Poican mixis annat muucalaisten sinuas pettä ja halajat toista?		
MLV19	20 For why should you, my son, be ravished with an strange woman and embrace the bosom of a foreigner?	KJV	20. And why wilt thou, my son, be ravished with a strange woman, and embrace the bosom of a stranger?
Luther1912	20. Mein Kind, warum willst du dich an der Fremden ergötzen und herzest eine andere?	RV'1862	20. ¿Y por qué andarás ciego, hijo mío, con la agena, y abrazarás el seno de la extraña?
RuSV1876	20 И для чего тебе, сын мой, увлекаться постороннею и обнимать грудичужой?		
FI33/38	21. Sillä Herran silmien edessä ovat miehen tiet, ja hän tutkii kaikki hänen polkunsa.	Biblia1776	21. Sillä Herran edessä ovat kaikkien ihmisten tiet, ja hän tutkii kaikki heidän askeleensa.
CPR1642	21. Sillä HERran edes owat caickein ihmisten tiet ja hän cadzele caicki heidän askelens.		
MLV19	21 Because the ways of man are before the eyes of Jehovah and he makes level all his paths.	KJV	21. For the ways of man are before the eyes of the LORD, and he pondereth all his goings.
Luther1912	21. Denn jedermanns Wege sind offen vor dem HERRN, und er mißt alle ihre Gänge.	RV'1862	21. Pues que los caminos del hombre están delante de los ojos de Jehová, y el pesa

todas sus veredas.

RuSV1876 21 Ибо пред очами Господа пути человека,
и Он измеряет все стезиего.

FI33/38 22. Jumalattoman vangitsevat hänen rikoksensa, ja hän tarttuu oman syntinsä pauloihin.

CPR1642 22. Jumalattoman wäärys käsittää hänen ja hänen syndins paulat ottawat hänen kijnni.

MLV19 22 His own iniquities will take a wicked man and he will be held with the cords of his sin.

Luther1912 22. Die Missetat des Gottlosen wird ihn fangen, und er wird mit dem Strick seiner Sünde gehalten werden.

RuSV1876 22 Беззаконного уловляют собственные беззакония его, и в узах греха своего он содержится:

FI33/38 23. Kurittomuuteensa hän kuolee ja suistuu harhaan suuressa hulluudessaan.

CPR1642 23. Hänen pitä cuoleman ettei hän andanut opetta idzens ja hänen suuren tyhmydens tähdän tule hän petetyxi.

Biblia1776 22. Jumalattoman vääritys käsittää hänen, ja hänen syntinsä paulat ottavat hänet kiinni.

KJV 22. His own iniquities shall take the wicked himself, and he shall be holden with the cords of his sins.

RV'1862 22. Sus iniquidades prenderán al impío; y con las cuerdas de su pecado será detenido.

Biblia1776 23. Hänen pitää kuoleman, ettei hän antanut opettaa itsiänsä, ja suuressa tyhmydessänsä tulee hän petetyksi.

MLV19 23 He will die for lack of instruction. And he will go astray in the greatness of his folly.

Luther1912 23. Er wird sterben, darum daß er sich nicht will ziehen lassen; und um seiner großen Torheit willen wird's ihm nicht wohl gehen.

RuSV1876 23 он умирает без наставления, и от множества безумия своего теряется.

KJV 23. He shall die without instruction; and in the greatness of his folly he shall go astray.

RV'1862 23. Él morirá sin castigo; y por la multitud de su locura errará.

6 luku

Varoitus takuuseen menosta, laiskuudesta, kavaluudesta ja irstaudesta.

FI33/38 1. Poikani, jos olet ketä lähimmäisesi taannut, lyönyt kättä vieraalle;

CPR1642 1. POican jos sinä tacat lähimmäises nijns olet kijnnittänyt kätes muucalaiseen.

Biblia1776 1. Poikani, jos sinää takaat lähimmäises, niin sinä olet kiinnittänyt kätes muukalaiseen.

MLV19 1 My son, if you have become a surety for your neighbor, if you have struck your hands for a stranger,

Luther1912 1. Mein Kind, wirst du Bürge für deinen Nächsten und hast deine Hand bei einem Fremden verhaftet,

KJV 1. My son, if thou be surety for thy friend, if thou hast stricken thy hand with a stranger,

RV'1862 1. HIJO, si salieres por fiador por tu amigo, si tocaste tu mano al extraño,

RuSV1876 1 Сын мой! если ты поручился за ближнего
твоего и дал руку твою за другого, –

FI33/38 2. jos olet kietoutunut oman suusi sanoihin,
joutunut suusi sanoista kiinni,

CPR1642 2. Sinun sanoisas olet sinä paulaan istunut
sinä olet saavutettu puheisas.

MLV19 2 you are snared with the words of your
mouth, you are taken with the words of your
mouth.

Luther1912 2. so bist du verknüpft durch die Rede deines
Mundes und gefangen mit den Reden deines
Mundes.

RuSV1876 2 ты опутал себя словами уст твоих, пойман
словами уст твоих.

FI33/38 3. niin tee toki, poikani, pelastuaksesi tämä,
koska olet joutunut lähimmäisesi kouriin:
Mene, heittäydy maahan ja ahdistaa
lähimmäistäsi;

CPR1642 3. Tee siis poican näin: pelasta sinus: sillä sinä
olet tullut lähimmäises käsijn joudu ja waadi
lähimmäistäs kijnni.

MLV19 3 Do this now, my son and deliver yourself,

Biblia1776 2. Sinun sanoissas olet sinä paulaan istunut:
sinä olet saavutettu puheissas.

KJV 2. Thou art snared with the words of thy
mouth, thou art taken with the words of thy
mouth.

RV'1862 2. Enlazado eres con las palabras de tu boca;
y preso con las razones de tu boca.

Biblia1776 3. Tee siis, poikani, näin: pelasta itses: sillä
olet tullut lähimmäises käsiin: joudu,
nöyryytä itses ja vaadi lähimmäistäs.

KJV 3. Do this now, my son, and deliver thyself,

because you have come into the hand of your neighbor. Go, humble yourself and behave proudly to neighbor.

Luther1912 3. So tue doch, mein Kind, also und errette dich, denn du bist deinem Nächsten in die Hände gekommen: eile, dränge und treibe deinen Nächsten.

RuSV1876 3 Сделай же, сын мой, вот что, и избавь себя, так как ты попался в руки ближнего твоего: пойдди, пади к ногам и умоляй ближнего твоего;

FI33/38 4. älä suo silmillesi unta äläkä silmäluomillesi lepoa.

CPR1642 4. Älä anna silmilles unda eikä silmälautais torckua.

MLV19 4 Do not give sleep to your eyes, nor slumber to your eyelids.

Luther1912 4. Laß deine Augen nicht schlafen, noch deinen Augenlider schlummern.

RuSV1876 4 не давай сна глазам твоим и дремания веждам твоим;

FI33/38 5. Pelastaudu käsistä niinkuin gaselli, niinkuin lintu pyydystäjän käsistä.

when thou art come into the hand of thy friend; go, humble thyself, and make sure thy friend.

RV'1862 3. Haz esto ahora, hijo mío, y líbrate; porque has caído en la mano de tu prójimo: Vé, humíllate, y esfuerza tu prójimo.

Biblia1776 4. Älä anna silmilles unta, eikä silmälautas torkkua.

KJV 4. Give not sleep to thine eyes, nor slumber to thine eyelids.

RV'1862 4. No des sueño a tus ojos, ni a tus párpados adormecimiento.

Biblia1776 5. Kirvoita itses niinkuin metsävuohi pois käsistä, niinkuin lintu pyytäjänsä käsistä.

SANANLASKUT

- CPR1642 5. Kirwota sinus nijncuin medzäwuohi pois käsistä ja nijncuin lindu pyytäjäns käsistä.
- MLV19 5 Deliver yourself as a roe from the hand and as a bird from the hand of the fowler. KJV 5. Deliver thyself as a roe from the hand of the hunter, and as a bird from the hand of the fowler.
- Luther1912 5. Errette dich wie ein Reh von der Hand und wie eine Vogel aus der Hand des Voglers. RV'1862 5. Escápate como el corzo de la mano del cazador; y como el ave de la mano del parancero.
- RuSV1876 5 спасайся, как серна из руки и как птица из руки птицелова.
- FI33/38 6. Mene, laiska, muurahaisen tykö, katso sen menoja ja viisastu. Biblia1776 6. Mene laiska myyriäisen tykö, katso hänen menoansa ja opi.
- CPR1642 6. MEne laisca myyriäisen tygö cadzo hänen menoans ja opi.
- MLV19 6 Go to the ant, you sluggard. Consider her ways and be wise. KJV 6. Go to the ant, thou sluggard; consider her ways, and be wise:
- Luther1912 6. Gehe hin zur Ameise, du Fauler; siehe ihre Weise an und lerne! RV'1862 6. Vé a la hormiga, o! perezoso, mira sus caminos, y sé sabio:
- RuSV1876 6 Пойди к муравью, ленивец, посмотри на действия его, и будь мудрым.
- FI33/38 7. Vaikka sillä ei ole ruhtinasta, ei päällysmiestä eikä hallitsijaa, Biblia1776 7. Vaikka ei hänelläyhtään hallitsiaa, teettäjää ja isäntää ole,

CPR1642 7. Waicka ei hänellä yhtän Ruhtinast ja teettäjäätä ja hallidziata ole.

MLV19 7 Which, having no chief, overseer, or ruler,
Luther1912 7. Ob sie wohl keinen Fürsten noch Hauptmann noch Herrn hat,

RuSV1876 7 Нет у него ни начальника, ни приставника, ни повелителя;

KJV 7. Which having no guide, overseer, or ruler,

RV'1862 7. La cual no tiene capitán, ni gobernador, ni señor,

FI33/38 8. se kuitenkin hankkii leipänsä kesällä ja kokoa varastoon ruokansa elonaikana.

CPR1642 8. Cuitengin walmista hän hänen elatuxens suwella ja caiken ruocans elon aicana.

Biblia1776 8. Kuitenkin valmistaa hän elatuksensa suwella, ja kokoo ruokansa eloaikana.

MLV19 8 provides her bread in the summer and gathers her food in the harvest.

Luther1912 8. bereitet sie doch ihr Brot im Sommer und sammelt ihre Speise in der Ernte.

RuSV1876 8 но он заготавливает летом хлеб свой, собирает во время жатвы пищу свою.

KJV 8. Provideth her meat in the summer, and gathereth her food in the harvest.

RV'1862 8. Y con todo eso apareja en el verano su comida: en el tiempo de la siega allega su mantenimiento.

FI33/38 9. Kuinka kauan sinä, laiska, makaat, milloinka nouset unestasi?

CPR1642 9. Cuinga cauwans laisca macat? coscas nouset unestas?

Biblia1776 9. Kuinka kauan sinä laiska makaat? koskas nouset unesta?

MLV19	9 How long will you sleep, O sluggard? When will you arise out of your sleep?	KJV	9. How long wilt thou sleep, O sluggard? when wilt thou arise out of thy sleep?
Luther1912	9. Wie lange liegst du, Fauler? Wann willst du aufstehen von deinem Schlaf?	RV'1862	9. Perezoso; ¿hasta cuándo has de dormir? ¿Cuándo te levantarás de tu sueño?
RuSV1876	9 Доколе ты, ленивец, будешь спать? когда ты встанешь от сна твоего?		
FI33/38	10. Nuku vielä vähän, torku vähän, makaa vähän ristissä käsin,	Biblia1776	10. Makaa vielä vähä, ota vielä unta päähäs; laske kätes vähä yhteen, ettäs vielä levätä voisit;
CPR1642	10. Maca vielä vähä ota vielä unda päähäs laske kätes yhteen ettäs vielä lewätä woisit.		
MLV19	10 A little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to sleep,	KJV	10. Yet a little sleep, a little slumber, a little folding of the hands to sleep:
Luther1912	10. Ja, schlafe noch ein wenig, schlummere ein wenig, schlage die Hände ineinander ein wenig, daß du schlafest,	RV'1862	10. Tomando un poco de sueño, cabeceando otro poco, poniendo mano sobre mano otro poco para volver a dormir:
RuSV1876	10 Немного поспишь, немного подремлешь, немного, сложив руки, полежишь:		
FI33/38	11. niin köyhyys käy päällesi niinkuin rosvo ja puute niinkuin asestettu mies.	Biblia1776	11. Niin köyhyys äkisti tulee päälles niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies.

- CPR1642 11. Nijn köyhys äkist tule päälles nijncuin matcamies ja waiwaisus nijncuin warustettu mies.
- MLV19 11 so your poverty will come as a robber and your want as an armed man.
- Luther1912 11. so wird dich die Armut übereilen wie ein Fußgänger und der Mangel wie ein gewappneter Mann.
- RuSV1876 11 и придет, как прохожий, бедность твоя, и нужда твоя, как разбойник.
- FI33/38 12. Kelvoton ihminen, väärä mies on se, joka kulkee suu täynnä vilppiä,
- CPR1642 12. HUikendelewainen ihminen wahingolinen mies käwele wäärällä suin.
- MLV19 12 A worthless person, a man of wickedness, is he who walks with a perverse mouth,
- Luther1912 12. Ein heillosor Mensch, ein schädlicher Mann geht mit verstelltem Munde,
- RuSV1876 12 Человек лукавый, человек нечестивый ходит со лживыми устами,
- FI33/38 13. silmää iskee, jaloillaan merkkiä antaa, sormillansa viitto,
- KJV 11. So shall thy poverty come as one that travelleth, and thy want as an armed man.
- RV'1862 11. Vendrá como caminante tu necesidad, y tu pobreza como hombre de escudo.
- Biblia1776 12. Jumalatoim ihminen, vahingollinen mies, kävelee suunsa vääräydellä,
- KJV 12. A naughty person, a wicked man, walketh with a froward mouth.
- RV'1862 12. El hombre perverso es varón inicuo: camina en perversidad de boca,
- Biblia1776 13. Iskee silmää, nyhtää jalvoillansa, kokottelee sormillansa.

CPR1642 13. Iske silmä nyhkä jalgoillans cocottele sormillans.

MLV19 13 who winks with his eyes, who speaks with his feet, who makes signs with his fingers,
Luther1912 13. winkt mit Augen, deutet mit Füßen, zeigt mit Fingern,
RuSV1876 13 мигает глазами своими, говорит ногами своими, дает знаки пальцами своими;

KJV 13. He winketh with his eyes, he speaketh with his feet, he teacheth with his fingers;
RV'1862 13. Guiña con sus ojos, habla con sus piés: enseña con sus dedos;

FI33/38 14. kavaluus mielessä, paha aina hankitsee, riitoja rakentaa.
CPR1642 14. Ajattele aina paha ja wiha sydämesäns ja saatta rijta matcan.

Biblia1776 14. Vääritys on hänen sydämessänsä, ja aikoo paha: hän saattaa riidat matkaan.

MLV19 14 in whose heart is perverseness, who devises evil continually, who sows discord.
Luther1912 14. trachtet allezeit Böses und Verkehrtes in seinem Herzen und richtet Hader an.

KJV 14. Frowardness is in his heart, he deviseth mischief continually; he soweth discord.
RV'1862 14. Perversidades están en su corazón: en todo tiempo anda pensando mal: enciende rencillas;

RuSV1876 14 коварство в сердце его: он умышляет зло во всякое время, сеетраздоры.

Biblia1776 15. Sentähden tulee pikaisesti hänen kadotuksensa, ja hän äkisti muserretaan rikki, niin ettei hänellä yhtään parannusta

FI33/38 15. Sentähden hänen turmionsa tulee yhtäkkiä, tuokiossa hänet rusennetaan, eikä apua ole.

ole.

- CPR1642 15. Sentähden tule picaisest hänen cadotuxens ja äkist muserta ricki nijn ettei hänellä yhtän apua ole.
- MLV19 15 Therefore his calamity will come suddenly. Suddenly he will be broken and that without remedy.
- Luther1912 15. Darum wird ihm plötzlich sein Verderben kommen, und er wird schnell zerbrochen werden, da keine Hilfe dasein wird.
- RuSV1876 15 Зато внезапно придет погибель его, вдруг будет разбит – без исцеления.
- FI33/38 16. Näitä kuutta Herra vihaa, ja seitsemää hänen sielunsa kauhistuu:
- CPR1642 16. CUusi on joita HERra wiha ja seidzemes on cauhistus hänen edesäns.
- MLV19 16 There are six things which Jehovah hates, yes, seven which are an abomination to him:
- Luther1912 16. Diese sechs Stücke haßt der HERR, und am siebenten hat er einen Greuel:
- RuSV1876 16 Вот шесть, что ненавидит Господь, даже семь, что мерзость душе Его:
- KJV 15. Therefore shall his calamity come suddenly; suddenly shall he be broken without remedy.
- RV'1862 15. Por tanto su calamidad vendrá de repente: súbitamente será quebrantado, y no habrá quien le sane.
- Biblia1776 16. Kuusi on, joita Herra vihaa, ja seitsemää kauhistuu hänen sielunsa:
- KJV 16. These six things doth the LORD hate: yea, seven are an abomination unto him:
- RV'1862 16. Seis cosas aborrece Jehová, y aun siete abomina su alma:

SANANLASKUT

FI33/38	17. ylpeitä silmiä, valheellista kieltä, käsiä, jotka vuodattavat viatonta verta,	Biblia1776	17. Ylpiät silmät, petollinen kieli, kädet, jotka vuodattavat viatonta verta;
CPR1642	17. Ylpiät silmät petollinen kieli kädet jotca wuodattawat wiatoinda werta.		
MLV19	17 haughty eyes, a lying tongue and hands that shed innocent blood,	KJV	17. A proud look, a lying tongue, and hands that shed innocent blood,
Luther1912	17. hohe Augen, falsche Zunge, Hände, die unschuldig Blut vergießen,	RV'1862	17. Los ojos altivos, la lengua mentirosa, las manos derramadoras de la sangre inocente,
RuSV1876	17 глаза гордые, язык лживый и руки, проливающие кровь невинную,		
FI33/38	18. sydäntä, joka häijyjä juonia miettii, jalkoja, jotka kiiruusti juoksevat pahaan,	Biblia1776	18. Sydän, joka vahingollisia ajattelee, jalat, jotka ovat nopsat pahuuteen juoksemaan;
CPR1642	18. Sydän joca wahingolisia ajattele jalgat jotca owat nopsat pahuteen juoxeman.		
MLV19	18 a heart that devises wicked purposes, feet that are swift in running to mischief,	KJV	18. An heart that deviseth wicked imaginations, feet that be swift in running to mischief,
Luther1912	18. Herz, das mit böser Tücke umgeht, Füße, die behend sind, Schaden zu tun,	RV'1862	18. El corazón que piensa pensamientos inicuos, los piés presurosos para correr al mal,
RuSV1876	18 сердце, кующее злые замыслы, ноги, быстро бегущие к злодейству,		

SANANLASKUT

FI33/38	19. väärää todistajaa, joka valheita puhuu, ja riidan rakentajaa veljesten kesken.	Biblia1776	19. Väärä todistaja, joka valheita tuottaa, ja se, joka saattaa riidan veljesten välille.
CPR1642	19. Wäärä todistaja joca walheita tuotta ja saatta riidan weljesten wälille.		
MLV19	19 a false witness who breathes-out lies and he who sows discord among brothers.	KJV	19. A false witness that speaketh lies, and he that soweth discord among brethren.
Luther1912	19. falscher Zeuge, der frech Lügen redet und wer Hader zwischen Brüdern anrichtet.	RV'1862	19. El testigo mentiroso que habla mentiras; y el que enciende rencillas entre los hermanos.
RuSV1876	19 лжесвидетель, наговаривающий ложь и сеющий раздор между братьями.		
FI33/38	20. Säilytä, poikani, isäsi käsky äläkä hylkää äitisi opetusta.	Biblia1776	20. Poikani, pidä isäs käskyt, ja älä hylkää äitis lakia.
CPR1642	20. POican pidä Isäs käskyt ja älä hyljä äitis Lakia.		
MLV19	20 My son, keep the commandment of your father and do not forsake the law of your mother.	KJV	20. My son, keep thy father's commandment, and forsake not the law of thy mother:
Luther1912	20. Mein Kind, bewahre die Gebote deines Vaters und laß nicht fahren das Gesetz deiner Mutter.	RV'1862	20. Guarda, hijo mío, el mandamiento de tu padre; y no dejes la ley de tu madre:
RuSV1876	20 Сын мой! храни заповедь отца твоего и не отвергай наставления матери твоей;		

SANANLASKUT

FI33/38	21. Pidä ne aina sydämellesi sidottuina, kääri ne kaulasi ympärille.	Biblia1776	21. Sido ne alati yhteen sydämes päälle, ja ripusta ne kaulaas.
CPR1642	21. Sido ne alati yhteen sinun sydämes päälle ja ripusta ne caulaas.		
MLV19	21 Bind them continually upon your heart. Tie them about your neck.	KJV	21. Bind them continually upon thine heart, and tie them about thy neck.
Luther1912	21. Binde sie zusammen auf dein Herz allewege und hänge sie an deinen Hals,	RV'1862	21. Atala siempre en tu corazón: enlázala a tu cuello.
RuSV1876	21 навяжи их навсегда на сердце твое, обвяжи ими шею твою.		
FI33/38	22. Kulkiessasi ne sinua taluttakoot, maatessasi sinua vartioikoot, herätessäsi sinua puhutelkoot.	Biblia1776	22. Koskas vaellat, niin ne johdattavat sinua; koskas lepää, niin he varjelevat sinua; koskas heräät, niin he puhuttelevat sinua.
CPR1642	22. Coscas waellat nijn ne johdattawat sinua coscas lewät nijn he wartioidzewat sinua coscas herät nijn he puhuttelewat sinua.		
MLV19	22 When you walk, it will lead you. When you sleep, it will watch over you. And when you awake, it will talk with you.	KJV	22. When thou goest, it shall lead thee; when thou sleepest, it shall keep thee; and when thou awakest, it shall talk with thee.
Luther1912	22. wenn du gehst, daß sie dich geleiten; wenn du dich legst, daß sie dich bewahren; wenn du aufwachst, daß sie zu dir sprechen.	RV'1862	22. Cuando anduvieres, te guie: cuando durmieres, te guarde: cuando despertares, hable contigo:

RuSV1876 22 Когда ты пойдешь, они будут руководить тебя; когда ляжешь спать, будут охранять тебя; когда пробудишься, будут беседовать с тобою:

FI33/38 23. Sillä käsky on lamppu, opetus on valo, ja kurittava nuhde on elämän tie,

CPR1642 23. Sillä käsky on niincuin kynttilä ja Laki niincuin walkeus ja curituxen rangaistus on elämän tie.

MLV19 23 Because the commandment is a lamp and the law is light and reproofs of instruction are the way of life,

Luther1912 23. Denn das Gebot ist eine Leuchte und das Gesetz ein Licht, und die Strafe der Zucht ist ein Weg des Lebens,

RuSV1876 23 ибо заповедь есть светильник, и наставление – свет, и назидательные поучения – путьк жизни,

FI33/38 24. että varjeltuisit pahasta naisesta, vieraan vaimon liukkaasta kielestä.

CPR1642 24. Ettäs warjellaisin pahasta waimosta ja muucalaisen makiasta kielestä.

Biblia1776 23. Sillä käsky on niinkuin kynttilä, ja laki niinkuin valkeus, ja opin kuritus elämän tie,

KJV 23. For the commandment is a lamp; and the law is light; and reproofs of instruction are the way of life:

RV'1862 23. Porque el mandamiento candela es, y la ley luz; y camino de vida las reprehensiones de la enseñanza;

Biblia1776 24. Ettäs varjeltaisiin pahasta vaimosta, ja muukalaisen makiasta kielestä.

SANANLASKUT

- MLV19 24 to keep you from the evil woman, from the flattery of the stranger's tongue.
- Luther1912 24. auf daß du bewahrt werdest vor dem bösen Weibe, vor der glatten Zunge der Fremden.
- RuSV1876 24 чтобы остерегать тебя от негодной женщины, от льстивого языка чужой.
- FI33/38 25. Älköön sydämesi himoitko hänen kauneuttaan, älköönkä hän sinua katseillaan vangitko.
- CPR1642 25. Älä iloita sydändäs hänen cauneudestans ettes wietelläis hänen silmäins kijlosta.
- MLV19 25 Do not desire after her beauty in your heart, nor let her take you with her eyelids.
- Luther1912 25. Laß dich ihre Schöne nicht gelüsten in deinem Herzen und verfange dich nicht an ihren Augenlidern.
- RuSV1876 25 Не пожелай красоты ее в сердце твоём, и да не увлечет она тебя ресницами своими;
- FI33/38 26. Sillä porttonaisen tähden menee leipäkakkukin, ja naitu nainen pyydystää
- KJV 24. To keep thee from the evil woman, from the flattery of the tongue of a strange woman.
- RV'1862 24. Para que te guarden de la mala mujer; de la blandura de la lengua de la extraña.
- Biblia1776 25. Älä himoitse sydämessäs hänen kauneuttansa, ettes vieteltäisi hänen silmäinsä kiillosta.
- KJV 25. Lust not after her beauty in thine heart; neither let her take thee with her eyelids.
- RV'1862 25. No codicies su hermosura en tu corazón: ni te prenda con sus ojos.
- Biblia1776 26. Sillä portto saattaa leivältä pois; mutta aviovaimo saattaa kauniin elämän.

kallista sielua.

- CPR1642 26. Sillä porto saatta leiwäldä pois mutta awio waimo saatta caunin elämän.
- MLV19 26 (A man comes) to the (last) piece of bread because of the price of a prostitute, but the adulteress hunts for the precious life.
- Luther1912 26. Denn eine Hure bringt einen ums Brot; aber eines andern Weib fängt das edle Leben.
- RuSV1876 26 потому что из-за жены блудной обнищают до куска хлеба, а замужняя жена уловляет дорогую душу.
- FI33/38 27. Voiko kukaan kuljettaa tulta helmassaan, puvun häneltä palamatta?
- CPR1642 27. Taitaco joku kätke tulen poweens ettei hänen waattens pala?
- MLV19 27 Can a man take fire in his bosom and his clothes not be burned?
- Luther1912 27. Kann auch jemand ein Feuer im Busen behalten, daß seine Kleider nicht brennen?
- RuSV1876 27 Может ли кто взять себе огонь в пазуху, чтобы не прогорело платьеего?
- KJV 26. For by means of a whorish woman a man is brought to a piece of bread: and the adulteress will hunt for the precious life.
- RV'1862 26. Porque a causa de la mujer ramera viene el hombre a un bocado de pan; y la mujer caza la preciosa alma del varón.
- Biblia1776 27. Taitaako joku kätkeä tulen poveensa, ettei hänen vaattensa pala?
- KJV 27. Can a man take fire in his bosom, and his clothes not be burned?
- RV'1862 27. ¿Tomará el hombre fuego en su seno, y que sus vestidos no se quemem?

SANANLASKUT

FI33/38	28. Voiko kukaan kävellä hiilloksella, jalkain häneltä kärventymättä?	Biblia1776	28. Eli taitaako joku hiilten päällä kävellä, ettei hän jalkojansa polta?
CPR1642	28. Eli hijlden päällä käwellä ettei hän jalcojans polda?		
MLV19	28 Or can a man walk upon hot coals and his feet not be scorched?	KJV	28. Can one go upon hot coals, and his feet not be burned?
Luther1912	28. Wie sollte jemand auf Kohlen gehen, daß seine Füße nicht verbrannt würden?	RV'1862	28. ¿Andará el hombre sobre las brasas, y que sus piés no se abrasen?
RuSV1876	28 Может ли кто ходить по горящим угольям, чтобы не обжечь ног своих?		
FI33/38	29. Samoin käy sen, joka menee lähimmäisensä vaimon luo: ei jää rankaisematta kukaan, joka häneen kajoaa.	Biblia1776	29. Niin sille tapahtuu, joka lähimmäisensä vaimoa lähentelee; ei se pääse rankaisematta, joka häneen ryhtyy.
CPR1642	29. Nijn sen tapahtu joca lähimmäisens waimoa lähendele ei hän pääse rangaisemata joca häneen ryhty.		
MLV19	29 So is he who goes in to his neighbor's wife. Whoever touches her will not be unpunished.	KJV	29. So he that goeth in to his neighbour's wife; whosoever toucheth her shall not be innocent.
Luther1912	29. Also gehet's dem, der zu seines Nächsten Weib geht; es bleibt keiner ungestraft, der sie berührt.	RV'1862	29. Así el que entrare a la mujer de su prójimo: no será sin culpa todo hombre que la tocare.
RuSV1876	29 То же бывает и с тем, кто входит к жене		

ближнего своего: кто прикоснется к ней, не останется без вины.

FI33/38	30. Eikö halveksita varasta, vaikka hän olisi nälissään varastanut hengenpiteikseen?	Biblia1776	30. Ei se ole varkaalle niin suuri häpiä, jos hän varastaa henkensä piteeksi, koska nälkä on:
CPR1642	30. Ei se ole warcalle nijn suuri häpiä jos hän warasta hengens pitexi cosca nälkä on.		
MLV19	30 Men do not despise a thief, if he steals to satisfy himself because he is hungry.	KJV	30. Men do not despise a thief, if he steal to satisfy his soul when he is hungry;
Luther1912	30. Es ist einem Diebe nicht so große Schmach, ob er stiehlt, seine Seele zu sättigen, weil ihn hungert;	RV'1862	30. No tienen en poco al ladrón, cuando hurtare para henchir su alma, teniendo hambre:
RuSV1876	30 Не спускают вору, если он крадет, чтобы насытить душу свою, когда он голоден;		
FI33/38	31. Onhan hänen, jos tavataan, seitsenkertaisesti korvattava, annettava kaikki talonsa varat.	Biblia1776	31. Jos hän käsitetään, antaa hän sen seitsemänkertaisesti jälleen, ja kaiken huoneensa saadun;
CPR1642	31. Jos hän warcaista löytän anda hän sen seidzemen kertaisest jällens ja caiken hänen huonens saadun.		
MLV19	31 Yet if he is found, he will restore sevenfold. He will give all the substance of his house.	KJV	31. But if he be found, he shall restore sevenfold; he shall give all the substance of

- his house.
- Luther1912 31. und ob er ergriffen wird, gibt er's siebenfältig wieder und legt dar alles Gut in seinem Hause.
- RuSV1876 31 но, будучи пойман, он заплатит всемерно, отдаст все имущество дома своего.
- FI33/38 32. Joka vaimon kanssa avion rikkoo, on mieletön; itsensä menettää, joka niin tekee.
- Biblia1776 32. Mutta joka vaimon kanssa huoruuteen lankee, se on tyhmä, ja joka sielunsa kadottaa tahtoo, se niin tekee.
- CPR1642 32. Mutta joca huoruteen lange se on tyhmä ja saatta elämäns cadotuxeen.
- MLV19 32 He who commits adultery with a woman is void of understanding. He who would destroy his own soul does it.
- KJV 32. But whoso committeth adultery with a woman lacketh understanding: he that doeth it destroyeth his own soul.
- Luther1912 32. Aber wer mit einem Weibe die Ehe bricht, der ist ein Narr; der bringt sein Leben ins Verderben.
- RuSV1862 32. Mas el que comete adulterio con la mujer, es falta de entendimiento: corrompe su alma el que tal hace.
- RuSV1876 32 Кто же прелюбодействует с женщиною, у того нет ума; тот губит душу свою, кто делает это:
- FI33/38 33. Hän saa vaivan ja häpeän, eikä hänen häväistystään pyyhitä pois.
- Biblia1776 33. Rangaistus ja häpiä tulee hänen päällensä, ja hänen häväistyksensä ei pyyhitä pois.

- CPR1642 33. Rangaistus ja häpiä tule hänen päällens ja hänen häväistyxens ei pyhitä pois.
- MLV19 33 He will get wounds and dishonor and his reproach will not be wiped away. KJV 33. A wound and dishonour shall he get; and his reproach shall not be wiped away.
- Luther1912 33. Dazu trifft ihn Plage und Schande, und seine Schande wird nicht ausgetilgt. RV'1862 33. Plaga y vergüenza hallará; y su afrenta nunca será raída.
- RuSV1876 33 побои и позор найдет он, и бесчестие его не изгладится,
- FI33/38 34. Sillä luulevaisuus nostaa miehen vihan, ja säälimätön on hän koston päivänä. Biblia1776 34. Sillä miehen vihalla on kiivaus: ei hän säästä häntä koston päivänä:
- CPR1642 34. Miehen wiha ja kijwaus ei säästä händä coston päiwänä.
- MLV19 34 Because jealousy is a man's fury and he will not spare in the day of vengeance. KJV 34. For jealousy is the rage of a man: therefore he will not spare in the day of vengeance.
- Luther1912 34. Denn der Grimm des Mannes eifert, und schon nicht zur Zeit der Rache RV'1862 34. Porque el zelo sañudo del varón no perdonará en el día de la venganza.
- RuSV1876 34 потому что ревность – ярость мужа, и не пощадит он в день мщения,
- FI33/38 35. Ei hän huoli mistään lunastusmaksusta, ei suostu, vaikka kuinka lahjaasi lisää. Biblia1776 35. Ei hän lukua pidä sovittajasta, eikä ota lahjoja, vaikka paljon antaisit.
- CPR1642 35. Ei hän lucua pidä sowittajast eikä ota

waickas paljo annaisit.

- MLV19 35 He will not regard any ransom, nor will he be satisfied, because you give many gifts.
- Luther1912 35. und sieht keine Person an, die da versöhne, und nimmt's nicht an, ob du viel schenken wolltest.
- RuSV1876 35 не примет никакого выкупа и не удовольствуется, сколько бы ты ни умножал даров.

- KJV 35. He will not regard any ransom; neither will he rest content, though thou givest many gifts.
- RV'1862 35. No tendrá respeto a ninguna redención: ni querrá perdonar aunque le multipliques el cohecho.

7 luku

Porttonaisen houkutusia on kavahdettava.

- FI33/38 1. Poikani, noudata minun sanojani ja kätke mieleesi minun käskyni.
- CPR1642 1. POican kätke minun sanani ja pidä tykönäs minun käskyni.
- MLV19 1 My son, keep my words and lay up my commandments with you.
- Luther1912 1. Mein Kind, behalte meine Rede und verbirg meine Gebote bei dir.
- RuSV1876 1 Сын мой! храни слова мои и заповеди

- Biblia1776 1. Poikani! kätke minun sanani, ja pidä tykönäs minun käskyni.
- KJV 1. My son, keep my words, and lay up my commandments with thee.
- RV'1862 1. HIJO mío, guarda mis razones, y encierra contigo mis mandamientos.

мои сокрой у себя.

FI33/38 2. Noudata minun käskyjäni, niin saat elää, säilytä opetukseni kuin silmäteräsi.	Biblia1776 2. Ota vaari minun käskyistäni, niin sinä elää saat, ja minun laistani, niinkuin silmäs terästä.
CPR1642 2. Ota vaari minun opetuksestani niijns elä saat ja minun Laistani niijncuin silmäs terästä.	
MLV19 2 Keep my commandments and live and my law as the apple of your eye.	KJV 2. Keep my commandments, and live; and my law as the apple of thine eye.
Luther1912 2. Behalte meine Gebote, so wirst du leben, und mein Gesetz wie deinen Augapfel.	RV'1862 2. Guarda mis mandamientos, y vivirás; y mi ley como las niñas de tus ojos.
RuSV1876 2 Храни заповеди мои и живи, и учение мое, как зрачок глаз твоих.	
FI33/38 3. Sido ne kiinni sormiisi, kirjoita ne sydämesi tauluun.	Biblia1776 3. Sido ne sormiis, kirjoita ne sydämes tauluun.
CPR1642 3. Sido ne sinun sormiis kirjoita ne sinun sydämes tauluun.	
MLV19 3 Bind them upon your fingers. Write them upon the tablet of your heart.	KJV 3. Bind them upon thy fingers, write them upon the table of thine heart.
Luther1912 3. Binde sie an deine Finger; schreibe sie auf die Tafel deines Herzens.	RV'1862 3. Lígalos a tus dedos: escríbelos en la tabla de tu corazón.
RuSV1876 3 Навяжи их на персты твои, напиши их на скрижали сердца твоего.	

SANANLASKUT

FI33/38	4. Sano viisaudelle: Sinä olet sisareni, kutsu ymmärrystä sukulaiseksi,	Biblia1776	4. Sano viisaudelle: sinä olet sisareni, ja kutsu toimi ystäväkses,
CPR1642	4. Sano wijsaudelle: sinä olet minun sisaren: ja cudzu toimi ystäwäxes.		
MLV19	4 Say to wisdom, You are my sister and call understanding your kinswoman,	KJV	4. Say unto wisdom, Thou art my sister; and call understanding thy kinswoman:
Luther1912	4. Sprich zur Weisheit: "Du bist meine Schwester", und nenne die Klugheit deine Freundin,	RV'1862	4. Dí a la sabiduría: Tú eres mi hermana; y a la inteligencia llama parienta:
RuSV1876	4 Скажи мудрости: „Ты сестра моя!" и разум назови родным твоим,		
FI33/38	5. että varjeltuisit irstaalta naiselta, vieraalta vaimolta, joka sanoillansa liehakoitsee.	Biblia1776	5. Että hän sinua varjelis muukalaisesta vaimosta, ja vieraasta, jonka sanat sileät ovat.
CPR1642	5. Että hän sinua warjelis muucalaiselda waimolda ja toiselda jonga sanat siliät owat.		
MLV19	5 that they may keep you from the strange woman, from the foreign (woman) who flatters with her words.	KJV	5. That they may keep thee from the strange woman, from the stranger which flattereth with her words.
Luther1912	5. daß du behütet werdest vor dem fremden Weibe, vor einer andern, die glatte Worte gibt.	RV'1862	5. Para que te guarden de la mujer agena, y de la extraña, que ablanda sus palabras.

SANANLASKUT

RuSV1876 5 чтобы они охраняли тебя от жены
другого, от чужой, которая умягчает слова
свои.

FI33/38 6. Sillä minä katselin taloni ikkunasta ristikon
läpi,

CPR1642 6. Sillä minä curkistelin huoneni ackunasta läpi
häkin.

MLV19 6 Because I looked forth through my lattice at
the window of my house,

Luther1912 6. Denn am Fenster meines Hauses guckte ich
durchs Gitter

RuSV1876 6 Вот, однажды смотрел я в окно дома
моего, сквозь решетку мою,

FI33/38 7. ja minä näin yksinkertaisten joukossa,
havaitsin poikain seassa nuorukaisen, joka oli
mieltä vailla.

CPR1642 7. Ja näin tyhmän nuorucaisen taitamattomain
seas ja äkkäisin hänen lasten joucosa.

MLV19 7 and I beheld among the simple ones, I
discerned among the youths, a young man
void of understanding

Luther1912 7. und sah unter den Unverständigen und

Biblia1776 6. Sillä minä kurkistelin huoneeni akkunasta
läpi häkin.

KJV 6. For at the window of my house I looked
through my casement,

RV'1862 6. Porque mirando yo por la ventana de mi
casa, por mi ventana,

Biblia1776 7. Ja näin tyhmän nuorukaisen
taitamattomain seassa, ja äkkäisin hänen
poikain joukossa;

KJV 7. And beheld among the simple ones, I
discerned among the youths, a young man
void of understanding,

RV'1862 7. Miré entre los simples, considerado entre los

- ward gewahr unter den Kindern eines
törichten Jünglings,
- RuSV1876 7 и увидел среди неопытных, заметил
между молодыми людьми неразумного
юношу,
- FI33/38 8. Hän kulki katua erään naisen kulmaukseen
ja asteli hänen majaansa päin
- CPR1642 8. Joca käveli catuilla nurckain taidze ja asteli
sitä tietä joca meni hänen huoneseens.
- MLV19 8 passing through the street near her corner.
And he went the way to her house,
- Luther1912 8. der ging auf der Gasse an einer Ecke und
trat daher auf dem Wege bei ihrem Hause,
- RuSV1876 8 переходившего площадь близ угла ее и
шедшего по дороге к дому ее,
- FI33/38 9. päivän illaksi hämärtyessä, yön aikana,
pimeässä.
- CPR1642 9. Pimeis cosca päiwä ehtolla oli ja jo sydänyö
oli.
- MLV19 9 in the twilight, in the evening of the day, in
the middle of the night and in the darkness.
- mancebos un mancebo falto de
entendimiento,
- Biblia1776 8. Joka käveli kaduilla hänen nurkkainsa
taitse, ja asteli sitä tietä, joka meni hänen
huoneeseensa.
- KJV 8. Passing through the street near her
corner; and he went the way to her house,
- RV'1862 8. El cual pasaba por la calle, junto a su
esquina; e iba camino de su casa,
- Biblia1776 9. Hämärissä, kuin päivä ehtoolla oli, ja jo yö
ja pimiä tuli:
- KJV 9. In the twilight, in the evening, in the black
and dark night:

SANANLASKUT

Luther1912 9. in der Dämmerung, am Abend des Tages, da es Nacht ward und dunkel war.	RV'1862	9. A la tarde del día, ya que oscurecía, en la oscuridad y tiniebla de la noche:
RuSV1876 9 в сумерки в вечер дня, в ночной темноте и во мраке.		
FI33/38 10. Ja katso, nainen tulee häntä vastaan, porton puvussa, kavala sydämeltä.	Biblia1776	10. Ja katso, häntä kohtasi vaimo porton vaatteilla, kavala,
CPR1642 10. Ja cadzo händä cohtais waimo porton waatteilla.		
MLV19 10 And behold, a woman attired like a prostitute and (with) a guarded heart met him there.	KJV	10. And, behold, there met him a woman with the attire of an harlot, and subtil of heart.
Luther1912 10. Und siehe, da begegnete ihm ein Weib im Hurenschmuck, listig,	RV'1862	10. Y veis aquí una mujer, que le sale al encuentro con atavío de ramera, astuta de corazón,
RuSV1876 10 И вот – навстречу к нему женщина, в наряде блудницы, с коварнымсердцем,		
FI33/38 11. Hän on levoton ja hillitön, eivät pysy hänen jalkansa kotona;	Biblia1776	11. Tuima ja hillimätöin, jonka jalat ei pysyneet huoneessansa.
CPR1642 11. Cawala tuima ja hillimätöin jonga jalat ei pysynet hänen huonesans.		
MLV19 11 She is loud and headstrong. Her feet do not abide in her house.	KJV	11. She is loud and stubborn; her feet abide not in her house:

SANANLASKUT

Luther1912	11. wild und unbändig, daß ihr Füße in ihrem Hause nicht bleiben können.	RV'1862	11. Alborotadora y rencillosa: sus piés no pueden estar en casa:
RuSV1876	11 шумливая и необузданная; ноги ее не живут в доме ее:		
FI33/38	12. milloin hän on kadulla, milloin toreilla, ja väijyy joka kulmassa.	Biblia1776	12. Nyt on hän ulkona, nyt kaduilla, ja väijyy joka nurkassa.
CPR1642	12. Nyt on hän ulkona nyt catuilla ja wäijy joca nurcas.		
MLV19	12 Now she is in the streets, now in the broad places and lies in wait at every corner.	KJV	12. Now is she without, now in the streets, and lieth in wait at every corner.)
Luther1912	12. Jetzt ist sie draußen, jetzt auf der Gasse, und lauert an allen Ecken.	RV'1862	12. Ahora de fuera, ahora por las plazas: asechando por todas las encrucijadas.
RuSV1876	12 то на улице, то на площадях, и у каждого угла строит она ковы.		
FI33/38	13. Hän tarttui nuorukaiseen, suuteli häntä ja julkeasti katsoen sanoi hänelle:	Biblia1776	13. Hän otti hänen kiinni, ja suuta antoi hänen ja sanoi häpeemättä:
CPR1642	13. Hän otti hänen kijnni ja suuta andoi hänelle ja sanoi häpemätä:		
MLV19	13 So she caught him and kissed him. She said to him with an impudent face,	KJV	13. So she caught him, and kissed him, and with an impudent face said unto him,
Luther1912	13. Und erwischte ihn und küßte ihn unverschämt und sprach zu ihm:	RV'1862	13. Y traba de él, y bésale; desvergonzó su rostro; y díjole:

SANANLASKUT

RuSV1876 13 Она схватила его, целовала его, и с бесстыдным лицом говорила ему:

FI33/38 14. Minun oli uhrattava yhteysuhri, tänä päivänä olen täyttänyt lupaukseni.

CPR1642 14. Minä olen tänäpäen tehnyt kijosuhrin ja täyttänyt lupauxeni.

MLV19 14 Sacrifices of peace offerings are with me. I have paid my vows this day.

Luther1912 14. Ich habe Dankopfer für mich heute bezahlt für meine Gelübde.

RuSV1876 14 „мирная жертва у меня: сегодня я совершила обеты мои;

FI33/38 15. Sentähden läksin ulos sinua vastaan, etsiäkseni sinua, ja olen sinut löytänyt.

CPR1642 15. Ja olen tullut sinua wastian warahin sinua edzimän ja olen nyt sinun löytänyt.

MLV19 15 Therefore I came out to meet you, diligently to seek your face and I have found you.

Luther1912 15. Darum bin herausgegangen, dir zu begegnen, dein Angesicht zu suchen, und

Biblia1776 14. Minä olen tehnyt kiitosuhrin, ja olen tätäpäen täyttänyt lupaukseni:

KJV 14. I have peace offerings with me; this day have I payed my vows.

RV'1862 14. Sacrificios de paz he prometido, hoy he pagado mis votos:

Biblia1776 15. Sentähden olen minä tullut sinua vastaan, varhain sinua etsimään, ja olen nyt sinut löytänyt.

KJV 15. Therefore came I forth to meet thee, diligently to seek thy face, and I have found thee.

RV'1862 15. Por tanto he salido a encontrarte, buscando diligentemente tu faz; y he te

habe dich gefunden.

hallado.

RuSV1876 15 поэтому и вышла навстречу тебе, чтобы
отыскать тебя, и – нашлатебя;

Biblia1776 16. Minä olen koreasti valmistanut vuoteeni
Egyptin kirjavalla vaatteella,

FI33/38 16. Olen leposijalleni peitteitä levittänyt,
kirjavaa Egyptin liinavaatetta.

CPR1642 16. Minä olen corjast walmistanut wuoteni
Egyptin kirjawalla waattella.

KJV 16. I have decked my bed with coverings of
tapestry, with carved works, with fine linen
of Egypt.

MLV19 16 I have spread my couch with carpets of
tapestry, with striped cloths of the yarn of
Egypt.

Luther1912 16. Ich habe mein Bett schön geschmückt mit
bunten Teppichen aus Ägypten.

RV'1862 16. Con paramentos he emparamentado mi
cama, alzados con cuerdas de Egipto.

RuSV1876 16 коврами я убрала постель мою,
разноцветными тканями Египетскими;

Biblia1776 17. Ja olen hyvänhajuiseksi tehnyt kammioni
mirhamilla, aloella ja kanelilla.

FI33/38 17. Vuoteeseeni olen pirskoitellut mirhaa,
aloeta ja kanelia.

CPR1642 17. Ja olen hyvän hajuisexi tehnyt minun
cammioni Mirrhamilla Aloella ja Canelillä.

KJV 17. I have perfumed my bed with myrrh,
aloes, and cinnamon.

MLV19 17 I have perfumed my bed with myrrh, aloes
and cinnamon.

Luther1912 17. Ich habe mein Lager mit Myrrhe, Aloe und
Zimt besprengt.

RV'1862 17. He sahumado mi cámara con mirra,
alóes, y canela.

RuSV1876 17 спальню мою надушила смирною, алоем
и корицею;

FI33/38 18. Tule, nauttikaamme lemmestä aamuun
asti, riemuitkaamme rakkaudesta.

Biblia1776 18. Tule, harjoittakaamme kyllin hekumaa
aamuun asti, ja huvitelkaammme meitämme
keskenämme rakkaudella.

CPR1642 18. Tule eläkäm hecumallisest ja halatcam
haman amun asti:

MLV19 18 Come, let us take our fill of love until the
morning. Let us solace ourselves with love.

KJV 18. Come, let us take our fill of love until the
morning: let us solace ourselves with loves.

Luther1912 18. Komm, laß und buhlen bis an den Morgen
und laß und der Liebe pflegen.

RV'1862 18. Ven, embriaguémosnos de amores hasta
la mañana: alegrémosnos en amores.

RuSV1876 18 зайти, будем упиваться нежностями до
утра, насладимся любовью,

FI33/38 19. Sillä mieheni ei ole kotona, hän meni
matkalle kauas.

Biblia1776 19. Sillä mies ei ole kotona: hän on pitkälle
matkalle mennyt.

CPR1642 19. Sillä ei mies ole cotona.

MLV19 19 Because the man is not at home. He has
gone a long journey.

KJV 19. For the goodman is not at home, he is
gone a long journey:

Luther1912 19. Denn der Mann ist nicht daheim; er ist
einen fernen Weg gezogen.

RV'1862 19. Porque el marido no está en su casa, ha
ido a un viaje muy largo:

RuSV1876 19 потому что мужа нет дома: он
отправился в дальнюю дорогу;

SANANLASKUT

FI33/38	20. Rahakukkaron hän otti mukaansa ja tulee kotiin vasta täydenkuun päiväksi.	Biblia1776	20. Hän on ottanut rahasäkin myötänsä, ja tulee kotia äsken määrättyllä päivällä.
CPR1642	20. Hän on pitkälle matcalle mennyt hän on ottanut rahasäkin myötäns ja tule cotia äsken määrättyllä päiwällä.		
MLV19	20 He has taken a bag of money with him. He will come home at the full moon.	KJV	20. He hath taken a bag of money with him, and will come home at the day appointed.
Luther1912	20. Er hat den Geldsack mit sich genommen; er wird erst aufs Fest wieder heimkommen.	RV'1862	20. El saco del dinero llevó en su mano, el día de la fiesta volverá a su casa.
RuSV1876	20 кошелек серебра взял с собою; придет домой ко дню полнолуния".		
FI33/38	21. Hän taivutti hänet paljolla houkuttelullaan, vietteli liukkailla huulillansa:	Biblia1776	21. Ja niin hän houkutteli monella sanalla, ja vaati häntä makiällä puheella.
CPR1642	21. Ja nijn händä haucutteli monella sanalla ja waati händä makiällä puhella.		
MLV19	21 She causes him to yield with her much fair speech. She forces him along with the flattering of her lips.	KJV	21. With her much fair speech she caused him to yield, with the flattering of her lips she forced him.
Luther1912	21. Sie überredete ihn mit vielen Worten und gewann ihn mit ihrem glatten Munde.	RV'1862	21. Derribóle con la multitud de la suavidad de sus palabras: con la blandura de sus labios le compelió.
RuSV1876	21 Множеством ласковых слов она увлекла		

его, мягкостью уст своих овладела им.

FI33/38	22. äkkiä hän lähti hänen jälkeensä, niinkuin härkä menee teuraaksi, niinkuin hullu jalkarautoissa kuritettavaksi,	Biblia1776	22. Hän meni hänen kanssansa nopiasti, niinkuin teurastettava härkä, ja niinkuin jalkapuuhun, jolla tyhmät rangoitaan.
CPR1642	22. Hän meni hänen cansans nopiast nijncuin teurastettawa härkä ja nijncuin jalcapuuhun jolla tyhmät rangoitan.		
MLV19	22 He goes after her immediately, as an ox goes to the slaughter, or as a fool to the correction of the stocks,	KJV	22. He goeth after her straightway, as an ox goeth to the slaughter, or as a fool to the correction of the stocks;
Luther1912	22. Er folgt ihr alsbald nach, wie ein Ochse zur Fleischbank geführt wird, und wie zur Fessel, womit man die Narren züchtigt,	RV'1862	22. Váse en pos de ella luego, como va el buey al degolladero, y como el insensato a las prisiones para ser castigado:
RuSV1876	22 Тотчас он пошел за нею, как вол идет на убой, и как олень – на выстрел,		
FI33/38	23. niinkuin lintu kiiruhtaa paulaan; eikä tiennyt, että oli henkeänsä kaupalla, kunnes nuoli lävisti hänen maksansa.	Biblia1776	23. Siihenasti kuin hän nuolilla ampuu hänen maksansa lävitse: ja niinkuin lintu itsensä kiiruhtaa paulaan, ja ei tiedä sitä hengellensä vaaralliseksi.
CPR1642	23. Sijhenasti cuin hän nuolilla ambu hänen maxans läpidzen. Ja nijncuin lindu idzens kijrutta paulaan ja ei tiedä sitä hänen hengellens waarallisexi.		

- MLV19 23 till an arrow strikes through his liver, as a bird hastens to the snare. And he does not know that it is for his life.
- Luther1912 23. bis sie ihm mit dem Pfeil die Leber spaltet; wie ein Vogel zum Strick eilt und weiß nicht, daß es ihm sein Leben gilt.
- RuSV1876 23 доколе стрела не пронзит печени его; как птичка кидается в силки, и не знает, что они – на погибель ее.
- FI33/38 24. Sentähden, poikani, kuulkaa minua, kuunnelkaa minun suuni sanoja.
- CPR1642 24. Nijn cuulcat sijs minua minun lapseni ja ottacat waari minun suuni sanoista.
- MLV19 24 Now therefore, you* sons, listen to me and attend to the words of my mouth.
- Luther1912 24. So gehorchet mir nun, meine Kinder, und merket auf die Rede meines Mundes.
- RuSV1876 24 Итак, дети, слушайте меня и внимайте словам уст моих.
- FI33/38 25. Älköön poiketko sydämesi tuon naisen teille, älä eksy hänen poluillensa.
- KJV 23. Till a dart strike through his liver; as a bird hasteth to the snare, and knoweth not that it is for his life.
- RV'1862 23. De tal manera que la saeta traspasó su higado: como el ave que se apresura al lazo, y no sabe que es contra su vida.
- Biblia1776 24. Niin kuulkaat siis minua, minun lapseni, ja ottakaat vaari minun suuni sanoista.
- KJV 24. Hearken unto me now therefore, O ye children, and attend to the words of my mouth.
- RV'1862 24. Ahora pues hijos, oídme, y estad atentos a las razones de mi boca.
- Biblia1776 25. Älköön sydämes poiketko hänen tiellensä: älä salli sinuas vietellä hänen

retkillensä.

- CPR1642 25. Älkön sinun sydämes poiketco hänen tiellens älä salli sinuas wietellä hänen retkillens.
- MLV19 25 Do not let your heart decline to her ways. Do not go-astray in her paths.
- Luther1912 25. Laß dein Herz nicht weichen auf ihren Weg und laß dich nicht verführen auf ihrer Bahn.
- RuSV1876 25 Да не уклоняется сердце твое на пути ее, не блуждай по стезям ее,
- FI33/38 26. Sillä paljon on surmattuja, hänen kaatamiaan, lukuisasti niitä, jotka hän on kaikki tappanut.
- CPR1642 26. Sillä hän on monda haavoittanut ja langettanut ja caickinaiset woimalliset owat häneldä tapetut.
- MLV19 26 Because she has cast down many wounded. Yes, all her slain are a mighty host.
- Luther1912 26. Denn sie hat viele verwundet und gefällt, und sind allerlei Mächtige von ihr erwürgt.
- RuSV1876 26 потому что многих повергла она
- KJV 25. Let not thine heart decline to her ways, go not astray in her paths.
- RV'1862 25. No se aparte a sus caminos tu corazón; y no yerres en sus veredas.
- Biblia1776 26. Sillä hän on monta haavoittanut ja langettanut, ja kaikkinaiset voimalliset ovat häneltä tapetut.
- KJV 26. For she hath cast down many wounded: yea, many strong men have been slain by her.
- RV'1862 26. Porque a muchos ha hecho caer muertos; y todos los fuertes han sido muertos por ella.

ранеными, и много сильных убиты ею:

FI33/38	27. Hänen majastaan käyvät tuonelan tiet, jotka vievät alas kuoleman kammioihin.	Biblia1776	27. Hänen huoneensa ovat helvetin tiet, jotka menevät alas kuoleman kammioihin.
CPR1642	27. Hänen huonens owat helwetin tiet joca mene alas cuoleman cammioon.		
MLV19	27 Her house is the way to Sheol, going down to the chambers of death.	KJV	27. Her house is the way to hell, going down to the chambers of death.
Luther1912	27. Ihr Haus sind Wege zum Grab, da man hinunterfährt in des Todes Kammern.	RV'1862	27. Caminos del sepulcro son su casa, que descenden a las cámaras de la muerte.
RuSV1876	27 дом ее – пути в преисподнюю, нисходящие во внутренние жилища смерти.		

8 luku

Viisauus, joka on ikiajoista ollut Jumalan tykönä, kutsuu ihmisiä luoksensa.

FI33/38	1. Eikö viisauus kutsu, eikö taito anna äänensä kuulua?	Biblia1776	1. Eikö viisauus huuda, ja toimi julista ääntänsä?
CPR1642	1. Elkö wijsauus huuda ja toimi cuulu?		
MLV19	1 Does not wisdom cry out and understanding	KJV	1. Doth not wisdom cry? and understanding

put forth her voice?

Luther1912 1. Ruft nicht die Weisheit, und die Klugheit
läßt sich hören?

RuSV1876 1 Не премудрость ли взывает? и не разум
ли возвышает голос свой?

FI33/38 2. Ylös kummuille, tien viereen, polkujen
risteyksiin hän on asettunut.

CPR1642 2. Seiso teiden ja kujain wieres julkisest/

MLV19 2 She stands on the top of high places by the
way, where the paths meet.

Luther1912 2. Öffentlich am Wege und an der Straße steht
sie.

RuSV1876 2 Она становится на возвышенных местах,
при дороге, на распутиях;

FI33/38 3. Porttien pielissä, kaupungin portilla,
oviaukoissa hän huutaa:

CPR1642 3. Caupungin portisa josta käydän sisälle hän
huuta:

MLV19 3 Beside the gates, at the entry of the city, at
the coming in at the doors, she cries aloud:

Luther1912 3. An den Toren bei der Stadt, da man zur Tür

put forth her voice?

RV'1862 1. ¿NO clama la sabiduría; y la inteligencia da
su voz?

Biblia1776 2. Korkialla paikalla seisoo hän, teiden ja
kujain vieressä.

KJV 2. She standeth in the top of high places, by
the way in the places of the paths.

RV'1862 2. En los altos cabezos, junto al camino, a las
encrucijadas de las veredas se para:

Biblia1776 3. Porteilla, kaupungin ovilla, joista sisälle
käydään, hän huutaa:

KJV 3. She crieth at the gates, at the entry of the
city, at the coming in at the doors.

RV'1862 3. En el lugar de las puertas, a la entrada de

eingeht, schreit sie:

la ciudad: a la entrada de las puertas da voces:

RuSV1876 3 она взывает у ворот при входе в город,
при входе в двери:

FI33/38 4. Teitä minä kutsun, miehet, ja ihmislapsille
kaikuu minun ääneni.

Biblia1776 4. Te miehet! minä huudan teitä, ja minun
ääneni on teidän tyköne, te ihmisten
lapset;

CPR1642 4. Te miehet minä huudan teitä ja cudzun
Canssa.

MLV19 4 To you*, O men, I call. And my voice is to the
sons of men.

KJV 4. Unto you, O men, I call; and my voice is to
the sons of man.

Luther1912 4. O ihr Männer, ich schreie zu euch und rufe
den Leuten.

RV'1862 4. O! hombres, a vosotros clamo; y mi voz es
a los hijos de los hombres.

RuSV1876 4 „к вам, люди, взываю я, и к сынам
человеческим голос мой!

FI33/38 5. Tulkaa, yksinkertaiset, mieleviksi; tulkaa
järkeviksi, te tyhmät.

Biblia1776 5. Ymmärtäkää te tyhmät viisautta, ja te
houkkiot pankaat sydämiinne.

CPR1642 5. Cuulcat te tyhmät wijsautta ja te houckiot
pangat sydämijn.

MLV19 5 O you* simple, understand prudence, and
you* fools, be of an understanding heart.

KJV 5. O ye simple, understand wisdom: and, ye
fools, be ye of an understanding heart.

Luther1912 5. Merkt, ihr Unverständigen, auf Klugheit

RV'1862 5. Entendéd simples astucia; y vosotros

und, ihr Toren, nehmt es zu Herzen!

RuSV1876 5 Научитесь, неразумные, благоразумию, и глупые - разуму.

FI33/38 6. Kuulkaa, sillä jalosti minä puhun, ja avaan huuleni puhumaan, mikä oikein on;

CPR1642 6. Cuulcat minä puhun sitä kuin Ruhtinaille sopi ja opetan sitä kuin oikia on.

MLV19 6 Hear, because I will speak excellent things. And the opening of my lips will be in uprightness.

Luther1912 6. Höret, denn ich will reden, was fürstlich ist, und lehren, was recht ist.

RuSV1876 6 Слушайте, потому что я буду говорить важное, и изречение уст моих – правда;

FI33/38 7. sillä totuutta minun suuni haastaa, ja jumalattomuus on minun huulilleni kauhistus.

CPR1642 7. Sillä minun suun puhu totutta ja minun huuleni wiha jumalatoinda.

MLV19 7 Because my mouth will utter truth. And wickedness is an abomination to my lips.

Luther1912 7. Denn mein Mund soll die Wahrheit reden, und meine Lippen sollen hassen, was gottlos

insensatos, tomád entendimiento:

Biblia1776 6. Kuulkaat, sillä minä puhun sitä, mikä korkia on, opetan sitä, mikä oikia on.

KJV 6. Hear; for I will speak of excellent things; and the opening of my lips shall be right things.

RV'1862 6. Oid, porque hablaré cosas excelentes, y abriré mis labios para cosas rectas.

Biblia1776 7. Sillä minun suuni puhuu totuutta, ja minun huuleni vihaa jamalatointa.

KJV 7. For my mouth shall speak truth; and wickedness is an abomination to my lips.

RV'1862 7. Porque mi paladar hablará verdad; y mis labios abominan la impiedad.

ist.

RuSV1876 7 ибо истину произнесет язык мой, и нечестие – мерзость для уст моих;

FI33/38 8. Vanhurskaat ovat minun suuni sanat kaikki, ei ole niissä mitään petollista, ei väärää.

Biblia1776 8. Kaikki minun puheeni ovat oikia: ei ole siinä mitään petosta eli vääryttä.

CPR1642 8. Caicki minun puheni owat oikia ei ole sijnä mitän wääryttä eli petosta.

MLV19 8 All the words of my mouth are in righteousness. There is nothing crooked or perverse in them.

KJV 8. All the words of my mouth are in righteousness; there is nothing froward or perverse in them.

Luther1912 8. Alle Reden meines Mundes sind gerecht; es ist nichts Verkehrtes noch falsches darin.

RV'1862 8. En justicia son todas las razones de mi boca: no hay en ellas cosa perversa, ni torcida.

RuSV1876 8 все слова уст моих справедливы; нет в них коварства и лукавства;

FI33/38 9. Ne ovat kaikki oikeat ymmärtäväiselle, suorat niille, jotka löysivät tiedon.

Biblia1776 9. Ne kaikki ovat selkiät niille, jotka niitä ymmärtävät, ja oikia niille, jotka taidon löytävät.

CPR1642 9. He owat selkiät nijlle jotca nijtä ymmärtäwät ja oikia nijlle jotca ottawat nijtä wastan.

SANANLASKUT

<p>MLV19 9 They are all straightforward to him who understands and right to those who find knowledge.</p>	<p>KJV 9. They are all plain to him that understandeth, and right to them that find knowledge.</p>
<p>Luther1912 9. Sie sind alle gerade denen, die sie verstehen, und richtig denen, die es annehmen wollen.</p>	<p>RV'1862 9. Todas ellas son rectas al que entiende; y rectas a los que han hallado sabiduría.</p>
<p>RuSV1876 9 все они ясны для разумного и справедливы для приобретших знание.</p>	
<p>FI33/38 10. Ottakaa minun kuritukseni, älkääkä hopeata, ja tieto ennen valituinta kultaa.</p>	<p>Biblia1776 10. Ottakaat minun kuritukseni ennenkuin hopia, ja pitäkäätkorkiampana minun oppini kuin kallein kulta.</p>
<p>CPR1642 10. Ottacat minun curituxen ennencuin hopia ja pitäkät corkiambana minun oppin cuin callin culda.</p>	
<p>MLV19 10 Receive my instruction and not silver and knowledge rather than choice gold.</p>	<p>KJV 10. Receive my instruction, and not silver; and knowledge rather than choice gold.</p>
<p>Luther1912 10. Nehmet an meine Zucht lieber denn Silber, und die Lehre achtet höher denn köstliches Gold.</p>	<p>RV'1862 10. Recibíd mi castigo, y no la plata; y ciencia, mas que el oro escogido.</p>
<p>RuSV1876 10 Примите учение мое, а не серебро; лучше знание, нежели отборное золото;</p>	
<p>FI33/38 11. Sillä parempi on viisaus kuin helmet, eivät mitkään kalleudet vedä sille vertaa.</p>	<p>Biblia1776 11. Sillä viisaus on parempi kuin päärlyt, ja kaikki, mitä ihminen itsellensä toivottaa, ei</p>

ole hänen vertaisensa.

- CPR1642 11. Sillä wijsaus on parempi kuin pärlit ja kaikki mitä ihminen hänellensä toivotta ei ole hänen vertaisensa.
- MLV19 11 Because wisdom is better than rubies and all the things that may be desired are not to be compared to it.
- Luther1912 11. Denn Weisheit ist besser als Perlen; und alles, was man wünschen mag, kann ihr nicht gleichen.
- RuSV1876 11 потому что мудрость лучше жемчуга, и ничто из желаемого не сравнится с нею.
- FI33/38 12. Minä, viisautta, olen perehtynyt mielevyyteen, olen löytänyt tiedon ja taidollisuuden.
- CPR1642 12. Minä viisautta asun toimen tykönä ja minä taidan antaa hyvän neuvon.
- MLV19 12 I, wisdom, have made prudence my dwelling and find out knowledge and discretion.
- Luther1912 12. Ich, Weisheit, wohne bei der Klugheit und weiß guten Rat zu geben.
- KJV 11. For wisdom is better than rubies; and all the things that may be desired are not to be compared to it.
- RV'1862 11. Porque mejor es la sabiduría que las piedras preciosas; y todas las cosas que se pueden desear, no se pueden comparar a ella.
- Biblia1776 12. Minä viisautta asun toimen tykönä, ja minä taidan antaa hyvän neuvon.
- KJV 12. I wisdom dwell with prudence, and find out knowledge of witty inventions.
- RV'1862 12. Yo, la sabiduría, moré con la astucia; y yo invento la ciencia de los consejos.

SANANLASKUT

RuSV1876 12 Я, премудрость, обитаю с разумом и ищу рассудительного знания.

FI33/38 13. Herran pelko on pahan vihaamista. Kopeutta ja ylpeyttä, paha tietä ja kavalaa suuta minä vihaan.

CPR1642 13. HERran pelco wiha paha ylpeyttä tuimutta ja pahoja teitä ja ei kärsi petollista suuta.

MLV19 13 The fear of Jehovah is to hate evil. I hate: pride and arrogance and the evil way and the perverse mouth.

Luther1912 13. Die Furcht des HERRN haßt das Arge, die Hoffart, den Hochmut und bösen Weg; und ich bin feind dem verkehrten Mund.

RuSV1876 13 Страх Господень – ненавидеть зло; гордость и высокомерие и злой путь и коварные уста я ненавижу.

FI33/38 14. Minulla on neuvo ja neuvokkuus; minä olen ymmärrys, minulla on voima.

CPR1642 14. Minun on neuwo ja meno minun on toimi ja woima.

MLV19 14 Counsel is mine and sound-wisdom. I am understanding; I have might.

Biblia1776 13. Se on Herran pelko: vihata paha, ylpeyttä, tuimutta ja pahoja teitä; sentähden vihaan minä petollista suuta.

KJV 13. The fear of the LORD is to hate evil: pride, and arrogancy, and the evil way, and the froward mouth, do I hate.

RV'1862 13. El temor de Jehová es aborecer el mal; la soberbia, y la arrogancia, y el mal camino, y la boca perversa aborrezco.

Biblia1776 14. Minun on neuvo ja voima, minun on toimi ja väkevyys.

KJV 14. Counsel is mine, and sound wisdom: I am understanding; I have strength.

SANANLASKUT

Luther1912	14. Mein ist beides, Rat und Tat; ich habe Verstand und Macht.	RV'1862	14. Conmigo está el consejo, y el ser: yo soy la inteligencia; mía es la fortaleza.
RuSV1876	14 У меня совет и правда; я разум, у меня сила.		
FI33/38	15. Minun avullani kuninkaat hallitsevat, ruhtinaat säädöksensä vanhurskaasti säätävät.	Biblia1776	15. Minun kauttani kuninkaat hallitsevat, ja neuvonantajat oikeutta saattavat;
CPR1642	15. Minun cauttani Cuningat hallidzewat ja Neuwonandajat oikeutta saattawat.		
MLV19	15 Kings reign and rulers decree justice by me.	KJV	15. By me kings reign, and princes decree justice.
Luther1912	15. Durch mich regieren die Könige und setzen die Ratsherren das Recht.	RV'1862	15. Por mí reinan los reyes, y los príncipes determinan justicia.
RuSV1876	15 Мною цари царствуют и повелители узаконяют правду;		
FI33/38	16. Minun avullani päämiehet vallitsevat ja ylhäiset, maan tuomarit kaikki.	Biblia1776	16. Minun kauttani päämiehet vallitsevat, valtamiehet ja kaikki maan tuomarit.
CPR1642	16. Minun cauttani Ruhtinat wallidzewat ja caicki Förstit maan päällä.		
MLV19	16 Rulers rule by me and ranking men, even all the judges of the earth.	KJV	16. By me princes rule, and nobles, even all the judges of the earth.
Luther1912	16. Durch mich herrschen die Fürsten und alle Regenten auf Erden.	RV'1862	16. Por mí dominan los príncipes, y todos los gobernadores juzgan la tierra.

SANANLASKUT

RuSV1876 16 мною начальствуют начальники и вельможи и все судьи земли.

FI33/38 17. Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat, ja jotka minua varhain etsivät, ne löytävät minut.

CPR1642 17. Minä racastan niijtä jotca minua racastawat ja jotca warahin minua edziwät ne löytawät minun.

MLV19 17 I love those who love me and those who seek me diligently will find me.

Luther1912 17. Ich liebe, die mich lieben; und die mich frühe suchen, finden mich.

RuSV1876 17 Любящих меня я люблю, и ищущие меня найдут меня;

FI33/38 18. Minun tykönäni on rikkaus ja kunnia, ikivanha varallisuus ja vanhurskaus.

CPR1642 18. Rickaus ja cunnia on minun tykönäni pysywäinen tawara ja wanhurscaus.

MLV19 18 Riches and honor are with me, durable wealth and righteousness.

Luther1912 18. Reichtum und Ehre ist bei mir, währendes Gut und Gerechtigkeit.

Biblia1776 17. Minä rakastan niitä, jotka minua rakastavat, jotka varhain minua etsivät, ne löytävät minun.

KJV 17. I love them that love me; and those that seek me early shall find me.

RV'1862 17. Yo amo a los que me aman; y los que me buscan, me hallan.

Biblia1776 18. Rikkaus ja kunnia on minun tykönäni, pysyväinen tavara ja vanhurskaus.

KJV 18. Riches and honour are with me; yea, durable riches and righteousness.

RV'1862 18. Las riquezas y la honra están conmigo, riqueza firme y justa.

SANANLASKUT

RuSV1876 18 богатство и слава у меня, сокровище непогибающее и правда;

FI33/38 19. Minun hedelmäni on parempi kuin kulta, kuin puhtain kulta, minun antamani voitto valituinta hopeata parempi.

CPR1642 19. Minun hedelmäni on parempi kuin kulta ja rikkain kulta ja minun tulon parempi kuin valittu hopia.

MLV19 19 My fruit is better than gold, yes, than fine gold and my revenue (better) than choice silver.

Luther1912 19. Meine Frucht ist besser denn Gold und feines Gold und mein Ertrag besser denn auserlesenes Silber.

RuSV1876 19 плоды мои лучше золота, и золота самого чистого, и пользы от меня больше, нежели от отборного серебра.

FI33/38 20. Minä vaellan vanhurskauden polkua, oikeuden teitten keskikohtaa,

CPR1642 20. Minä vaellan oikiata tietä ja oikeuden askelilla.

MLV19 20 I walk in the way of righteousness, in the

Biblia1776 19. Minun hedelmäni on parempi kuin kulta ja rikkain kulta, ja minun tuloni parempi kuin valittu hopia.

KJV 19. My fruit is better than gold, yea, than fine gold; and my revenue than choice silver.

RV'1862 19. Mejor es mi fruto que el oro, y que el oro refinado; y mi renta, que la plata escogida.

Biblia1776 20. Minä vaellan vanhurskaudentietä ja oikeuden askeleilla,

KJV 20. I lead in the way of righteousness, in the

midst of the paths of justice,

Luther1912 20. Ich wandle auf dem rechten Wege, auf der Straße des Rechts,

RuSV1876 20 Я хожу по пути правды, по стезям правосудия,

midst of the paths of judgment:

RV'1862 20. Por vereda de justicia guiaré, por medio de veredas de juicio.

FI33/38 21. antaakseni niille, jotka minua rakastavat, pysyvän perinnön ja täyttääkseni heidän aarrekkammionsa.

CPR1642 21. Että minä cadzoisin niijtä jotca minua racastawat ja täyttäisin heidän tawarans.

Biblia1776 21. Että minä pysyväisen perinnön saattaisin niille, jotka minua rakastavat, ja täyttäisin heidän tavaransa.

MLV19 21 that I may cause those who love me to inherit substance and that I may fill their treasuries.

Luther1912 21. daß ich wohl versorge, die mich lieben, und ihre Schätze vollmache.

RuSV1876 21 чтобы доставить любящим меня существенное благо, искровищницы их я наполняю.

KJV 21. That I may cause those that love me to inherit substance; and I will fill their treasures.

RV'1862 21. Para hacer heredar a mis amigos el ser, y que yo hincha sus tesoros.

FI33/38 22. Herra loi minut töittensä esikoiseksi, ensimmäiseksi teoistaan, ennen aikojen alkua.

CPR1642 22. Minä olen ollut HERran oma hänen teidens algusa ennen kuin mitän tehty oli olin minä.

Biblia1776 22. Minä olen ollut Herran oma hänen teidensä alussa: ennenkuin mitään tehty oli, olin minä.

- MLV19 22 Jehovah possessed me in the beginning of his way, before his works of long-ago.
- Luther1912 22. Der HERR hat mich gehabt im Anfang seiner Wege; ehe er etwas schuf, war ich da.
- RuSV1876 22 Господь имел меня началом пути Своего, прежде созданий Своих, искони;
- FI33/38 23. Iankaikkisuudesta minä olen asetettu olemaan, alusta asti, hamasta maan ikiajoista.
- CPR1642 23. Jo ijancaickisudest olen minä asetettu algusa ennen kuin maa oli.
- MLV19 23 I was set up from everlasting, from the beginning, before the earth was,
- Luther1912 23. Ich bin eingesetzt von Ewigkeit, von Anfang, vor der Erde.
- RuSV1876 23 от века я помазана, от начала, прежде бытия земли.
- FI33/38 24. Ennenkuin syvyyksiä oli, synnyin minä, ennenkuin oli lähteitä, vedestä rikkaita.
- CPR1642 24. Cosca ei sywyys vielä ollut silloin minä olin jo syndynyt.
- KJV 22. The LORD possessed me in the beginning of his way, before his works of old.
- RV'1862 22. Jehová me poseyó en el principio de su camino, desde entónces, ántes de sus obras.
- Biblia1776 23. Jo ijankaikkisuudesta olen minä asetettu, alussa, ennenkuin maa oli.
- KJV 23. I was set up from everlasting, from the beginning, or ever the earth was.
- RV'1862 23. Eternalmente tuve el principado, desde el principio, ántes de la tierra.
- Biblia1776 24. Kuin ei syvyys vielä ollut, silloin minä olin jo syntynyt, kuin ei lähteet vielä vettä kuohuneet.

SANANLASKUT

MLV19	24 when there were no depths. I was brought out when there were no fountains abounding with water,	KJV	24. When there were no depths, I was brought forth; when there were no fountains abounding with water.
Luther1912	24. Da die Tiefen noch nicht waren, da war ich schon geboren, da die Brunnen noch nicht mit Wasser quollen.	RV'1862	24. Antes de los abismos fuí engendrada; antes que fuesen las fuentes de las muchas aguas:
RuSV1876	24 Я родилась, когда еще не существовали бездны, когда еще не было источников, обильных водою.		
FI33/38	25. Ennenkuin vuoret upotettiin paikoilleen, ennen kukkuloita, synnyin minä,	Biblia1776	25. Ennen kuin vuoret olivat perustetut, ja kukkulat valmistetut, olen minä syntynyt;
CPR1642	25. Cosca ei lähtet vielä wettä cuohunet ennen kuin vuoret olit perustetut ja cuckulat walmistetut olen minä syndynyt.		
MLV19	25 before the mountains were settled, before the hills. I was brought out	KJV	25. Before the mountains were settled, before the hills was I brought forth:
Luther1912	25. Ehe denn die Berge eingesenkt waren, vor den Hügeln war ich geboren,	RV'1862	25. Antes que los montes fuesen fundados: antes de los collados, yo era engendrada.
RuSV1876	25 Я родилась прежде, нежели водружены были горы, прежде холмов,		
FI33/38	26. kun hän ei vielä ollut tehnyt maata, ei mantua, ei maanpiirin tomujen alkuakaan.	Biblia1776	26. Ei hän ollut vielä maata luonut, ja mitä sen päällä on, eikä maan piirin vuoria.
CPR1642	26. Ei hän ollut vielä maata luonut ja mitä sen		

päällä on eikä maan piirin wuoria.

MLV19	26 while as yet he had not made the earth,
nor the fields, nor the beginning of the dust of
the world.	KJV	26. While as yet he had not made the earth,
nor the fields, nor the highest part of the
dust of the world.
Luther1912	26. da er die Erde noch nicht gemacht hatte
und was darauf ist, noch die Berge des
Erdbodens.	RV'1862	26. No había aun hecho la tierra, ni las
plazas, ni la cabeza de los polvos del mundo.
RuSV1876	26 когда еще Он не сотворил ни земли, ни
полей, ни начальных пылинок вселенной.		
FI33/38	27. Kun hän taivaat valmisti, olin minä siinä,
kun hän veti piirin syvyyden pinnalle,	Biblia1776	27. Kuin hän valmisti taivaan, olin minä
siellä, kuin hän syvyyden visusti mittasi.
CPR1642	27. Cosca hän walmisti taiwan olin minä siellä
cosca hän sywyden wisust mittais.		
MLV19	27 When he established the heavens, I was
there. When he set a circle upon the face of
the deep,	KJV	27. When he prepared the heavens, I was
there: when he set a compass upon the face
of the depth:
Luther1912	27. Da er die Himmel bereitete, war ich
dasselbst, da er die Tiefe mit seinem Ziel faßte.	RV'1862	27. Cuando componía los cielos, allí estaba
yo; cuando señalaba por compás las
sobrehas del abismo:
RuSV1876	27 Когда Он уготовлял небеса, я была там.
Когда Он проводил круговую черту по лицу
бездны,		

SANANLASKUT

<p>FI33/38 28. kun hän teki vahvoiksi pilvet korkeudessa,
kun syvyyden lähteet saivat voiman,   CPR1642 28. Cosca hän pilwet rakensi ylhälle ja sääsi
sywyden lähtet.</p>	<p>Biblia1776 28. Kuin hän pilvet rakensi ylhäällä, ja sääsi
syvyyden lähteet;</p>
<p>MLV19 28 when he made firm the skies above, when
the fountains of the deep became strong,   Luther1912 28. Da er die Wolken droben festete, da er
festigte die Brunnen der Tiefe,   RuSV1876 28 когда утверждал вверху облака, когда
укреплял источники бездны,</p>	<p>KJV 28. When he established the clouds above:
when he strengthened the fountains of the
deep: RV'1862 28. Cuando afirmaba los cielos arriba:
cuando afirmaba las fuentes del abismo:</p>
<p>FI33/38 29. kun hän merelle asetti sen rajat, että
vedet eivät kävisi hänen käskynsä yli, kun hän
vahvisti maan perustukset,   CPR1642 29. Cosca hän meren äret määräis ja wetten
eteen asetti määrän ettei he astuis sen ylidze.</p>	<p>Biblia1776 29. Kuin hän meren ääret määräsi, ja vetten
eteen asetti määrän, ettei he astuisi
rantansa ylitse; kuin hän maan perustukset
laski,</p>
<p>MLV19 29 when he gave to the sea its boundary that
the waters should not transgress his
commandment, when he marked out the
foundations of the earth,   Luther1912 29. da er dem Meer das Ziel setzte und den
Wassern, daß sie nicht überschreiten seinen</p>	<p>KJV 29. When he gave to the sea his decree, that
the waters should not pass his
commandment: when he appointed the
foundations of the earth: RV'1862 29. Cuando ponía a la mar su estatuto; y a
las aguas, que no pasasen su mandamiento:</p>

Befehl, da er den Grund der Erde legte:

cuando señalaba los fundamentos de la tierra:

RuSV1876 29 когда давал морю устав, чтобы воды не переступали пределов его, когда полагал основания земли:

FI33/38 30. silloin minä hänen sivullansa hoidokkina olin, ihastuksissani olin päivästä päivään ja leikitsin hänen edessänsä kaikin ajoin;

Biblia1776 30. Silloin minä hänen kanssansa vaikutin, ja iloitsin joka päivä, ja leikitsin hänen hänen edessänsä joka aika;

CPR1642 30. Cosca hän maan perustuxen laski silloin minä hänen cansans waicutin ja iloidzin jocapäiwä ja leikidzin hänen edesäns joca aica:

MLV19 30 then I was by him, a master workman. And I was daily his delight, rejoicing always before him,

KJV 30. Then I was by him, as one brought up with him: and I was daily his delight, rejoicing always before him;

Luther1912 30. da war ich der Werkmeister bei ihm und hatte meine Lust täglich und spielte vor ihm allezeit

RV'1862 30. Con él estaba yo por ama, y fuí en delicias todos los dias, teniendo solaz delante de él en todo tiempo.

RuSV1876 30 тогда я была при Нем художницею, и была радостью всякий день, веселясь пред лицом Его во все время,

FI33/38 31. leikitsin hänen maanpiirinsä päällä, ja ihastukseni olivat ihmislapset.

Biblia1776 31. Ja leikitsin maan piirin päällä; ja minun iloni on olla ihmisten lasten kanssa.

CPR1642 31. Ja leikidzin maan pijrin päällä ja minun ilon

on olla ihmisten lasten cansa.

MLV19	31 rejoicing in his habitable earth. And my delight was with the sons of men.	KJV	31. Rejoicing in the habitable part of his earth; and my delights were with the sons of men.
Luther1912	31. und spielte auf seinem Erdboden, und meine Lust ist bei den Menschenkindern.	RV'1862	31. Tengo solaz en la redondez de su tierra; y mis solaces son con los hijos de los hombres.
RuSV1876	31 веселясь на земном кругу Его, и радость моя была с сынами человеческими.		
FI33/38	32. Siis te, lapset, kuulkaa minua; autuaat ne, jotka noudattavat minun teitäni!	Biblia1776	32. Niin kuulkaat siis minua, te lapset: autuaat ovat ne , jotka minun tieni pitävät.
CPR1642	32. Nijn cuulcat sijs minua minun lapseni autuat owat ne jotca minun tieni pitäwät.		
MLV19	32 Now therefore, you* sons, listen to me. For those who keep my ways are fortunate.	KJV	32. Now therefore hearken unto me, O ye children: for blessed are they that keep my ways.
Luther1912	32. So gehorchet mir nun, meine Kinder. Wohl denen, die meine Wege halten!	RV'1862	32. Ahora pues, hijos, oídme; y bienaventurados los que guardaren mis caminos.
RuSV1876	32 Итак, дети, послушайте меня; и блаженны те, которые хранят пути мои!		
FI33/38	33. Kuritusta kuulkaa, niin viisastutte; älkää sen antako mennä menojaan.	Biblia1776	33. Kuulkaat kuritusta, olkaat viisaat, ja älkää hyljätkö sitä.

CPR1642 33. Cuulcat curitusta olcat wijsat ja älkät hyljätkö sitä.

MLV19 33 Hear instruction and be wise and do not refuse it.

Luther1912 33. Höret die Zucht und werdet weise und lasset sie nicht fahren.

RuSV1876 33 Послушайте наставления и будьте мудры, и не отступайте от него .

KJV 33. Hear instruction, and be wise, and refuse it not.

RV'1862 33. Obedecéd la instrucción, y sed sabios; y no la menosprecieis.

FI33/38 34. Autuas se ihminen, joka minua kuulee, valvoo minun ovillani päivästä päivään, vartioitsee minun ovieni pieliä!

Biblia1776 34. Autuas on se ihminen, joka minua kuulee, joka minun ovellani valvoo joka päivä, ja vartioitsee minun pihtipielissäni.

CPR1642 34. Autuas on se ihminen joca minua cuule ja joca minun owellani walwo jocaräiwä ja wartioidze minun pihtipielesäni.

MLV19 34 The man who hears me is fortunate, watching daily at my gates, waiting at the posts of my doors.

KJV 34. Blessed is the man that heareth me, watching daily at my gates, waiting at the posts of my doors.

Luther1912 34. Wohl dem Menschen, der mir gehorcht, daß er wache an meiner Tür täglich, daß er warte an den Pfosten meiner Tür.

RV'1862 34. Bienaventurado el hombre que me oye, trasnochando a mis puertas cada día: guardando los umbrales de mis entradas.

RuSV1876 34 Блажен человек, который слушает меня, бодрствуя каждый день у ворот моих и стоя на страже у дверей моих!

SANANLASKUT

FI33/38	35. Sillä joka minut löytää, löytää elämän ja saa Herran mielisuosion.	Biblia1776	35. Sillä joka minun löytää, hän elämän löytää, ja on Herralle otollinen;
CPR1642	35. Joca minun löytä hän elämän löytä ja on Jumalalle otollinen: mutta joca minua wastian syndiä teke hän wahingoidze sieluns jocainen cuin minua wiha hän racasta cuolemata.		
MLV19	35 Because he who finds me finds life and will obtain favor of Jehovah.	KJV	35. For whoso findeth me findeth life, and shall obtain favour of the LORD.
Luther1912	35. Wer mich findet, der findet das Leben und wird Wohlgefallen vom HERRN erlangen.	RV'1862	35. Porque el que me hallare, hallará la vida; y alcanzará la voluntad de Jehová.
RuSV1876	35 ПОТОМУ ЧТО, КТО НАШЕЛ МЕНЯ, ТОТ НАШЕЛ ЖИЗНЬ, И ПОЛУЧИТ БЛАГОДАТЬ ОТ ГОСПОДА;		
FI33/38	36. Mutta joka menee minusta harhaan, saa vahingon sielullensa; kaikki, jotka minua vihaavat, rakastavat kuolemaa.	Biblia1776	36. Mutta, joka minua vastaan syntiä tekee, hän vahingoitsee sielunsa: jokainen joka minua vihaa, hän rakastaa kuolemaa.
CPR1642			
MLV19	36 But he who sins against me wrongs his own soul. All those who hate me love death.	KJV	36. But he that sinneth against me wrongeth his own soul: all they that hate me love death.
Luther1912	36. Wer aber an mir sündigt, der verletzt seine Seele. Alle, die mich hassen, lieben den Tod.	RV'1862	36. Mas el que peca contra mí, defrauda a su alma: todos los que me aborrecen, aman la muerte.

RuSV1876 36 а согрешающий против меня наносит вред душе своей: все ненавидящие меня любят смерть".

9 luku

Viisaus kutsuu pitoihinsa; tyhmyys houkuttelee luoksensa.

FI33/38 1. Viisaus on talonsa rakentanut, veistänyt seitsemän pylvästänsä.

CPR1642 1. Wijsaus rakensi hänellens huonen ja wuoli siihen seidzemen padzasta.

MLV19 1 Wisdom has built her house. She has hewn out her seven pillars.

Luther1912 1. Die Weisheit baute ihr Haus und hieb sieben Säulen,

RuSV1876 1 Премудрость построила себе дом, вытесала семь столбов его,

FI33/38 2. Hän on teuraansa teurastanut, viininsä sekoittanut ja myöskin pöytänsä kattanut.

CPR1642 2. Ja teurasti teurans secoitti wiinan ja walmisti pöytänsä.

Biblia1776 1. Viisaus rakensi huoneensa, ja vuoli siihen seitsemän patsasta,

KJV 1. Wisdom hath builded her house, she hath hewn out her seven pillars:

RV'1862 1. LA sabiduría edificó su casa; labró sus siete columnas:

Biblia1776 2. Ja teurasti teuraansa, sekoitti viinansa ja walmisti pöytänsä,

SANANLASKUT

MLV19 2 She has killed her beasts. She has mingled her wine. She has also furnished her table.	KJV 2. She hath killed her beasts; she hath mingled her wine; she hath also furnished her table.
Luther1912 2. schlachtete ihr Vieh und trug ihren Wein auf und bereitete ihren Tisch	RV'1862 2. Mató a su víctima, templó su vino, y puso su mesa.
RuSV1876 2 заколола жертву, растворила вино свое и приготовила у себя трапезу;	
FI33/38 3. Hän on palvelijattarensa lähettänyt kutsua kuuluttamaan kaupungin kumpujen rinteiltä:	Biblia1776 3. Ja lähetti piikansa, korkeista kaupungin saleista kutsumaan:
CPR1642 3. Ja lähetti piicans korkeista Caupungin saleista cudzuman.	
MLV19 3 She has sent forth her maidens. She cries out upon the highest places of the city:	KJV 3. She hath sent forth her maidens: she crieth upon the highest places of the city,
Luther1912 3. und sandte ihre Dirnen aus, zu rufen oben auf den Höhen der Stadt:	RV'1862 3. Envió sus criadas, clamó sobre lo más alto de la ciudad:
RuSV1876 3 послала слуг своих провозгласить с возвышенностей городских:	
FI33/38 4. Joka yksinkertainen on, poiketkoon tänne. Sille, joka on mieltä vailla, hän sanoo:	Biblia1776 4. Joka tyhmä on, hän tulkaan tänne; ja hulluille sanoi hän:
CPR1642 4. Joca tyhmä on hän tulcan tänne ja hulluille sanoi hän:	

SANANLASKUT

MLV19	4 He who is simple, let him turn in here. As for him who is void of understanding, she says to him,	KJV	4. Whoso is simple, let him turn in hither: as for him that wanteth understanding, she saith to him,
Luther1912	4. Wer verständig ist, der mache sich hierher!, und zum Narren sprach sie:	RV'1862	4. Cualquiera simple, venga acá. A los faltos de entendimiento dijo:
RuSV1876	4 „кто неразумен, обратись сюда!" И скудоумному она сказала:		
FI33/38	5. Tulkaa, syökää minun leipääni ja juokaa viiniä, minun sekoittamaani.	Biblia1776	5. Tulkaat ja syökää minun leivästäni, ja juokaat viinaa, jonka minä sekoitin.
CPR1642	5. Tulcat ja syökät minun leiwistäni ja juocat sijtä wijnasta jota minä caadan sisälle.		
MLV19	5 Come, eat of my bread and drink of the wine which I have mingled.	KJV	5. Come, eat of my bread, and drink of the wine which I have mingled.
Luther1912	5. "Kommet, zehret von meinem Brot und trinket den Wein, den ich schenke;	RV'1862	5. Veníd, coméd mi pan; y bebéd del vino que yo he templado.
RuSV1876	5 „идите, ешьте хлеб мой и пейте вино, мною растворенное;		
FI33/38	6. Hyljätkää yksinkertaisuus, niin saatte elää, ja astukaa ymmärryksen tielle. —	Biblia1776	6. Hyljätkää hullu meno, niin te saatte elää, ja käykää ymmärryksen tiellä.
CPR1642	6. Hyljätkät hullu meno nijn te saatte elä ja käykät ymmärryksen tiellä.		
MLV19	6 Forsake you* simpleness and live and	KJV	6. Forsake the foolish, and live; and go in the

advance in the way of understanding.

Luther¹⁹¹² 20. 9. 6. verläßt das unverständige Wesen, so werdet ihr leben, und gehet auf dem Wege der Klugheit."

RuSV¹⁸⁷⁶ 6 оставьте неразумие, и живите, и ходите путем разума".

way of understanding.

RV¹⁸⁶² 6. Dejád las simplezas, y vivíd; y andád por el camino de la inteligencia.

FI33/38 7. Joka pilkkaajaa ojentaa, saa itsellensä häpeän, ja häpeäpilkun se, joka jumalatonta nuhtelee.

Biblia¹⁷⁷⁶ 7. Joka pilkkaajaa kurittaa, hän saa häpiän, ja joka jumalatointa nuhtelee, hän häväistään.

CPR¹⁶⁴² 7. Joca pilckajata curitta hän saa häpiän ja joca jumalatoinda nuhtelee hän häväistän.

MLV¹⁹ 7 He who disciplines a scoffer gets himself reviling. And he who reproves a wicked man gets himself a bruise.

KJV 7. He that reproveth a scorner getteth to himself shame: and he that rebuketh a wicked man getteth himself a blot.

Luther¹⁹¹² 7. Wer den Spötter züchtigt, der muß Schande auf sich nehmen; und wer den Gottlosen straft, der muß gehöhnt werden.

RV¹⁸⁶² 7. El que castiga al burlador, afrenta toma para sí; y el que reprende al impío, su mancha.

RuSV¹⁸⁷⁶ 7 Поучающий кощунника наживет себе бесславию, и обличающий нечестивого – пятно себе.

FI33/38 8. Älä nuhtelee pilkkaajaa, ettei hän sinua vihaisi; nuhtelee viisasta, niin hän sinua rakastaa.

Biblia¹⁷⁷⁶ 8. Älä rankaise pilkkaajaa, ettei hän sinua vihaisi: nuhtelee viisasta, ja hän rakastaa sinua.

- CPR1642 8. Älä rangaise pilckajata ettei hän sinua wihais nuhtele wijsasta ja hän racasta sinua.
- MLV19 8 Reprove not a scoffer, lest he hate you. Reprove a wise man and he will love you. KJV 8. Reprove not a scorner, lest he hate thee: rebuke a wise man, and he will love thee.
- Luther1912 8. Strafe den Spötter nicht, er haßt dich; strafe den Weisen, der wird dich lieben. RV'1862 8. No castigues al burlador, porque no te aborrezca: castiga al sabio, y amarte ha.
- RuSV1876 8 Не обличай кощунника, чтобы он не возненавидел тебя; обличай мудрого, и он возлюбит тебя;
- FI33/38 9. Anna viisaalle, niin hän yhä viisastuu; opeta vanhurskasta, niin hän saa oppia lisää. Biblia1776 9. Anna viisaalle, niin hän viisaammaksi tulee: opeta vanhurskasta, niin hän opissaan etenee.
- CPR1642 9. Anna wijsalle nijn hän wijsammaxi tule opeta wanhurscasta nijn hän opisa enäne.
- MLV19 9 Give opportunity to a wise man and he will be yet wiser. Teach a righteous man and he will increase in learning. KJV 9. Give instruction to a wise man, and he will be yet wiser: teach a just man, and he will increase in learning.
- Luther1912 9. Gib dem Weisen, so wird er noch weiser werden; lehre den Gerechten, so wird er in der Lehre zunehmen. RV'1862 9. Dá instrucción al sabio, y será más sabio: enseña al justo, y añadirá enseñamiento.
- RuSV1876 9 дай наставление мудрому, и он будет еще мудрее; научи правдивого, и он приумножит знание.

- FI33/38 10. Herran pelko on viisauden alku, ja Pyhimmän tunteminen on ymmärrystä. —
CPR1642 10. Wijsauden alcu on HERran pelco ja pyhain opetus on ymmärrys.
- MLV19 10 The fear of Jehovah is the beginning of wisdom and the knowledge of the Holy is understanding.
Luther1912 10. Der Weisheit Anfang ist des HERRN Furcht, und den Heiligen erkennen ist Verstand.
RuSV1876 10 Начало мудрости – страх Господень, и познание Святаго – разум;
- FI33/38 11. Sillä minun avullani päiväsi enenevät ja jatkuvat elämäsi vuodet.
CPR1642 11. Sillä minun cauttani sinun päiwäs enätän ja ikäs vuodet lisätän.
- MLV19 11 Because by me your days will be multiplied and the years of your life will be increased.
Luther1912 11. Denn durch mich werden deiner Tage viel werden und werden dir der Jahre des Lebens mehr werden.
RuSV1876 11 потому что чрез меня умножатся дни
- Biblia1776 10. Viisauden alku on Herran pelko, ja pyhain tieto on ymmärrys.
- KJV 10. The fear of the LORD is the beginning of wisdom: and the knowledge of the holy is understanding.
RV'1862 10. El temor de Jehová es el principio de la sabiduría; y la ciencia de los santos es inteligencia.
- Biblia1776 11. Sillä minun kauttani sinun päiväs enennetään, ja ikäs vuodet lisätään.
- KJV 11. For by me thy days shall be multiplied, and the years of thy life shall be increased.
RV'1862 11. Porque por mí se aumentarán tus dias; y años de vida se te añadirán.

твои, и прибавится тебе лет жизни.

FI33/38	12. Jos olet viisas, olet omaksi hyväksesi viisas; ja jos olet pilkkaaja, saat sinä sen yksin kestää.	Biblia1776	12. Jos sinä olet viisas, niin sinä itselles viisas olet; mutta jos sinä olet pilkkaaja, niin sinä itse sen kannat.
CPR1642	12. Jos sinä olet wijsas nijns idzelles wijsas olet mutta jos sinä olet pilckaja nijn se idze sinuun sattu.		
MLV19	12 If you are wise, you are wise for yourself. And if you scoff, you alone will bear it.	KJV	12. If thou be wise, thou shalt be wise for thyself: but if thou scornest, thou alone shalt bear it.
Luther1912	12. Bist du weise, so bist du dir weise; bist du ein Spötter, so wirst du es allein tragen.	RV'1862	12. Si fueres sabio, para tí lo serás; mas si fueres burlador, tú solo pagarás.
RuSV1876	12 если ты мудр, то мудр для себя; и если буен, то один потерпишь.		
FI33/38	13. Tyhmyys on nainen, levoton ja yksinkertainen, eikä hän mistään mitään tiedä.	Biblia1776	13. Hullu, huikentelevainen vaimo, mieletöin ei tiedä mitään,
CPR1642	13. Hullu huikendelewainen waimo kielikello on taitamaton.		
MLV19	13 The foolish woman is clamorous, simple and knows nothing.	KJV	13. A foolish woman is clamorous: she is simple, and knoweth nothing.
Luther1912	13. Es ist aber ein törichtes, wildes Weib, voll Schwätzens, und weiß nichts;	RV'1862	13. La mujer insensata es alborotadora, es simple, y no sabe nada:

SANANLASKUT

RuSV1876 13 Женщина безрассудная, шумливая,
глупая и ничего не знающая

FI33/38 14. Hän istuu talonsa ovella, istuimella
kaupungin kummuilla,

CPR1642 14. Istu huonens owella corkialla istuimella
ylimmäises sias Caupungis.

Biblia1776 14. Istuu huoneensa ovella, korkialla
istuimella, ylimmäisessä siassa kaupungissa,

MLV19 14 And she sits at the door of her house, on a
seat in the high places of the city,

Luther1912 14. die sitzt in der Tür ihres Hauses auf dem
Stuhl, oben in der Stadt,

RuSV1876 14 садится у дверей дома своего на стуле,
на возвышенных местах города,

KJV 14. For she sitteth at the door of her house,
on a seat in the high places of the city,

RV'1862 14. Asiéntase sobre una silla a la puerta de
su casa, en lo alto de la ciudad;

FI33/38 15. kutsumassa ohikulkijoita, jotka käyvät
polkujansa suoraan eteenpäin:

CPR1642 15. Että hän haucuttelis caickia jotca sijtä
käywät ohidze ja tietäns waeldawat.

Biblia1776 15. Että hän houkuttelis kaikkia, jotka siitä
käyvät ohitse, ja tietänsä vaeltavat:

MLV19 15 to call to those who pass by, who go right
on their ways: He who is simple, let him turn
in here.

Luther1912 15. zu laden alle, die vorübergehen und richtig
auf ihrem Wege wandeln:

RuSV1876 15 чтобы звать проходящих дорогою,

KJV 15. To call passengers who go right on their
ways:

RV'1862 15. Para llamar a los que pasan por el
camino: que van por sus caminos derechos:

идущих прямо своими путями:

FI33/38	16. Joka yksinkertainen on, poiketkoon tänne. Ja sille, joka on mieltä vailla, hän sanoo:	Biblia1776	16. Se joka tyhmä on, hän tulkoon tänne; ja hullulle sanoo hän:
CPR1642	16. Se joca tyhmä on hän tulcan tänne: ja hullulle sano hän:		
MLV19	16 And as for him who is void of understanding, she says to him,	KJV	16. Whoso is simple, let him turn in hither: and as for him that wanteth understanding, she saith to him,
Luther1912	16. Wer unverständig ist, der mache sich hierher!, und zum Narren spricht sie:	RV'1862	16. Cualquiera simple, venga acá. A los faltos de entendimiento, dijo:
RuSV1876	16 „кто глуп, обратись сюда!" и скудоумному сказала она:		
FI33/38	17. Varastettu vesi on makeata, ja salattu leipä on suloista.	Biblia1776	17. Varastettu vesi on makia, ja salattu leipä suloinen;
CPR1642	warastettu wesi on makia ja salattu leipä on suloinen.		
MLV19	17 Stolen waters are sweet and bread in secret is pleasant.	KJV	17. Stolen waters are sweet, and bread eaten in secret is pleasant.
Luther1912	17. Die gestohlenen Wasser sind süß, und das verborgene Brot schmeckt wohl.	RV'1862	17. Las aguas hurtadas son dulces; y el pan encubierto es suave.
RuSV1876	17 „воды краденые сладки, и утаенный хлеб приятен".		

SANANLASKUT

- FI33/38 18. Eikä toinen tiedä, että haamuja on siellä, että hänen kutsuvieraansa ovat tuonelan laaksoissa.
- CPR1642 17. Waan ei hän tiedä että siellä cuollet owat ja hänen wierans helwetin sywydes.
- MLV19 18 But he knows not because the dead are there, that her guests are in the depths of Sheol.
- Luther1912 18. Er weiß aber nicht, daß daselbst Tote sind und ihre Gäste in der tiefen Grube.
- RuSV1876 18 И он не знает, что мертвецы там, и что в глубине преисподней зазванные ею.
- Biblia1776 18. Vaan ei hän tiedä, että siellä kuolleet ovat: hänen vieraansa ovat helvetin syvyydessä.
- KJV 18. But he knoweth not that the dead are there; and that her guests are in the depths of hell.
- RV'1862 18. Y no saben, que allí están los muertos; y sus convidados están en los profundos de la sepultura.

10 luku

Toinen osa (10:1 – 22:16). Salomon sananlaskuja:
Lyhyitä lauselmia elämän eri aloilta.

- FI33/38 1. Salomon sananlaskut. Viisas poika on isällensä iloksi, mutta tyhmä poika on äidillensä murheeksi.
- CPR1642 1. Nämät owat Salomon sananlascut. Wljsas poica on Isäns ilo mutta hullu poica on
- Biblia1776 1. Salomon sananlaskut. Viisas poika on isänsä ilo, mutta hullu poika on äidillensä murheeksi.

äitillens murhexi.

MLV19 1 The proverbs of Solomon. A wise son makes a glad father, but a foolish son is the heaviness of his mother.	KJV 1. The proverbs of Solomon. A wise son maketh a glad father: but a foolish son is the heaviness of his mother.
Luther1912 1. Dies sind die Sprüche Salomos. Ein weiser Sohn ist seines Vaters Freude; aber ein törichter Sohn ist seiner Mutter Grämen.	RV'1862 1. EL hijo sabio alegre al padre; y el hijo insensato es tristeza de su madre.
RuSV1876 1 Притчи Соломона. Сын мудрый радуется отца, а сын глупый – огорчение для его матери.	
FI33/38 2. Vääröyden aarteet eivät auta, mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta.	Biblia1776 2. Väärin saatu tavara ei ole hyödyllinen; mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta.
CPR1642 2. Wäärin saatu tavara ei ole hyödyllinen mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta.	
MLV19 2 Treasures of wickedness profit nothing, but righteousness delivers from death.	KJV 2. Treasures of wickedness profit nothing: but righteousness delivereth from death.
Luther1912 2. Unrecht Gut hilft nicht; aber Gerechtigkeit errettet vor dem Tode.	RV'1862 2. Los tesoros de maldad no serán de provecho; mas la justicia libra de la muerte.
RuSV1876 2 Не доставляют пользы сокровища неправедные, правда же избавляет от смерти.	

SANANLASKUT

FI33/38	3. Herra ei salli vanhurskaan nälkää nähdä, mutta jumalattomien himon hän luotansa työntää.	Biblia1776	3. Ei Herra anna vanhurskasten sielun nälkää kärsiä, mutta jumalattomain väärin saadut hän hajoittaa.
CPR1642	3. Ei HERra anna wanhurscasten sieluin nälkä kärsiä mutta jumalattomain wäärin saadun hän hajotta.		
MLV19	3 Jehovah will not allow the soul of a righteous man to famish, but he thrusts away the desire of the wicked.	KJV	3. The LORD will not suffer the soul of the righteous to famish: but he casteth away the substance of the wicked.
Luther1912	3. Der HERR läßt die Seele des Gerechten nicht Hunger leiden; er stößt aber weg der Gottlosen Begierde.	RV'1862	3. Jehová no dejará tener hambre al alma del justo: mas la iniquidad lanzará a los impíos.
RuSV1876	3 Не допустит Господь терпеть голод душе праведного, стяжание же нечестивых исторгнет.		
FI33/38	4. Köyhtyy, joka laiskasti kättä käyttää, mutta ahkerain käsi rikastuttaa.	Biblia1776	4. Petollinen käsi tekee köyhäksi, mutta ahkera saattaa rikkaaksi.
CPR1642	4. Petollinen käsi teke köyhäxi mutta ahkera käsi saatta rickaxi.		
MLV19	4 He who works with a slack hand becomes poor, but the hand of the diligent makes rich.	KJV	4. He becometh poor that dealeth with a slack hand: but the hand of the diligent maketh rich.
Luther1912	4. Lässige Hand macht arm; aber der Fleißigen	RV'1862	4. La mano negligente hace pobre: mas la

Hand macht reich.

mano de los diligentes enriquece.

RuSV1876 4 Ленивая рука делает бедным, а рука прилежных обогащает.

FI33/38 5. Taitava poika kokoaa kesällä, kunnoton poika elonaikana nukkuu.

Biblia1776 5. Joka suvella kokoo, hän on toimellinen, mutta joka elonaikana makaa, hän tulee häpiään.

CPR1642 5. Joca suvella coco hän on toimellinen: mutta joca elon aicana maca hän tule häpiään.

MLV19 5 He who gathers in summer is a wise son. He who sleeps in harvest is a son who causes shame.

KJV 5. He that gathereth in summer is a wise son: but he that sleepeth in harvest is a son that causeth shame.

Luther1912 5. Wer im Sommer sammelt, der ist klug; wer aber in der Ernte schläft, wird zu Schanden.

RV'1862 5. El que recoge en el verano, es hombre entendido; el que duerme en el tiempo de la segada, hombre confuso.

RuSV1876 5 Собирающий во время лета – сын разумный, спящий же во время жатвы – сын беспутный.

FI33/38 6. Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta väkivaltaa kätkee jumalattomien suu.

Biblia1776 6. Siunaus on vanhurskaan pään päällä, mutta jumalattoman suun peittää vääritys.

CPR1642 6. Siunaus on vanhurskan pään päällä mutta jumalattoman suun peittää wääritys.

SANANLASKUT

MLV19	6 Blessings are upon the head of a righteous man, but violence covers the mouth of the wicked.	KJV	6. Blessings are upon the head of the just: but violence covereth the mouth of the wicked.
Luther1912	6. Den Segen hat das Haupt des Gerechten; aber den Mund der Gottlosen wird ihr Frevel überfallen.	RV'1862	6. Bendita es la cabeza del justo: mas la boca de los impíos cubrira iniquidad.
RuSV1876	6 Благословения – на голове праведника, уста же беззаконных заградит насилие.		
FI33/38	7. Vanhurskaan muistoa siunataan, mutta jumalattomien nimi lahoaa.	Biblia1776	7. Vanhurskaan muisto pysyy siunauksessa, vaan jumalattomain nimi mätänee.
CPR1642	7. Wanhurscan muisto pysy siunauxesa waan jumalattoman nimi pitä mätänemän.		
MLV19	7 The memory of a righteous man is praised, but the name of the wicked will rot.	KJV	7. The memory of the just is blessed: but the name of the wicked shall rot.
Luther1912	7. Das Gedächtnis der Gerechten bleibt im Segen; aber der Gottlosen Name wird verwesen.	RV'1862	7. La memoria del justo será bendita: mas el nombre de los impíos se podrirá.
RuSV1876	7 Память праведника пребудет благословенна, а имя нечестивых омерзееет.		
FI33/38	8. Viisassydäminen ottaa käskyt varteen, mutta hulluhuulinen kukistuu.	Biblia1776	8. Joka sydämestänsä viisas on, hän ottaa käskyt vastaan; mutta jolla hullut huulet ovat, se saa haavoja.
CPR1642	8. Joca sydämestäns wijsas on hän otta käskyt		

wastan mutta jolla hullu suu on se saa
haawoja.

MLV19	8 The wise in heart will receive
commandments, but a pouring fool will fall.	KJV	8. The wise in heart will receive
commandments: but a prating fool shall fall.
Luther1912	8. Wer wise von Herzen ist nimmt die Gebote
an; wer aber ein Narrenmaul hat, wird
geschlagen.	RV'1862	8. El sabio de corazón recibirá los
mandamientos: mas el insensato de labios
caerá.
RuSV1876	8 Мудрый сердцем принимает заповеди, а
глупый устами преткнется.		
FI33/38	9. Joka nuhteettomasti vaeltaa, vaeltaa
turvassa, jonka tiet ovat väärät, se joutuu ilmi.	Biblia1776	9. Joka nuhteettomasti vaeltaa, hän elää
murheetoinna; mutta joka väärällä tiellä
vaeltaa, hän tulee ilmi.
CPR1642	9. Joca nuhtettomast waelda hän elä
murhetoinna mutta joca wäärällä tiellä
waelda hän tule ilmei.		
MLV19	9 He who walks uprightly walks securely, but
he who perverts his ways will be known.	KJV	9. He that walketh uprightly walketh surely:
but he that perverteth his ways shall be
known.
Luther1912	9. Wer unschuldig lebt, der lebt sicher; wer
aber verkehrt ist auf seinen Wegen, wird
offenbar werden.	RV'1862	9. El que camina en integridad, anda
confiado: mas el que pervierte sus caminos,
será quebrantado.
RuSV1876	9 Кто ходит в непорочности, тот ходит
безопасно; а кто превращает пути свои, тот		

будет наказан.

FI33/38	10. Joka silmää iskee, saa aikaan tuskaa, ja hulluhuulinen kukistuu.	Biblia1776	10. Joka silmää iskee, hän vaivaa matkaan saattaa, ja jolla hullut huulet ovat, hän saa haavoja.
CPR1642	10. Joca silmä iske hän waiwa matcan saatta ja jolla hullut huulet owat hän saa haawoja.		
MLV19	10 He who winks with the eye causes sorrow. And a fool will fall (from his) lips.	KJV	10. He that winketh with the eye causeth sorrow: but a prating fool shall fall.
Luther1912	10. Wer mit Augen winkt, wird Mühsal anrichten; und der ein Narrenmaul hat, wird geschlagen.	RV'1862	10. El que guiña del ojo, dará tristeza; y el insensato de labios será castigado.
RuSV1876	10 Кто мигает глазами, тот причиняет досаду, а глупый устами преткнется.		
FI33/38	11. Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattomien suu kätkee väkivaltaa.	Biblia1776	11. Vanhurskaan suu on elämän lähde, mutta jumalattoman suun peittää vääritys.
CPR1642	11. Wanhurscan suu on elämän lähde mutta jumalattoman suun peittä wääritys.		
MLV19	11 The mouth of a righteous man is a fountain of life, but violence covers the mouth of the wicked.	KJV	11. The mouth of a righteous man is a well of life: but violence covereth the mouth of the wicked.
Luther1912	11. Des Gerechten Mund ist ein Brunnen des Lebens; aber den Mund der Gottlosen wird ihr	RV'1862	11. Vena de vida es la boca del justo: mas la boca de los impíos cubrirá la iniquidad.

Frevel überfallen.

RuSV1876 11 Уста праведника – источник жизни, уста же беззаконных заградитнасилие.

FI33/38 12. Viha virittää riitoja, mutta rakkaus peittää rikkomukset kaikki.

CPR1642 12. Wiha riidan saatta mutta rackaus peittä caicki ricoxet.

MLV19 12 Hatred stirs up strife, but love covers all transgressions.

Luther1912 12. Haß erregt Hader; aber Liebe deckt zu alle Übertretungen.

RuSV1876 12 Ненависть возбуждает раздоры, но любовь покрывает все грехи.

Biblia1776 12. Viha riidan saattaa, mutta rakkaus peittää kaikki rikokset.

KJV 12. Hatred stirreth up strifes: but love covereth all sins.

RV'1862 12. El odio despierta las rencillas: mas la caridad cubrirá todas las maldades.

FI33/38 13. Ymmärtäväisen huulilta löytyy viisauus, mutta joka on mieltä vailla, sille vitsa selkään!

CPR1642 13. Toimellisten huulisa löytän wijsaus waan tyhmäin selkään tarwitan widza.

Biblia1776 13. Toimellisten huulissa löydetään viisauus, vaan tyhmäin selkään tarvitaan vitsa.

MLV19 13 Wisdom is found in the lips of him who has discernment, but a rod is for the back of him who is void of understanding.

KJV 13. In the lips of him that hath understanding wisdom is found: but a rod is for the back of him that is void of understanding.

SANANLASKUT

Luther1912 13. In den Lippen des Verständigen findet man Weisheit; aber auf den Rücken der Narren gehört eine Rute.	RV'1862	13. En los labios del prudente se halla sabiduría, y es vara a las espaldas del falto de entendimiento.
RuSV1876 13 В устах разумного находится мудрость, но на теле глупого – розга.		
FI33/38 14. Viisaat kätkevät, minkä tietävät, mutta hullun suu on läheinen turmio.	Biblia1776	14. Viisaat opin kätkevät, vaan hulluin suu on täynnä vahinkoa.
CPR1642 14. Wijsat opin kätkewät waan hulluin huulet sitä tyhmistywät.		
MLV19 14 Wise men lay up knowledge, but the mouth of a foolish man is a present destruction.	KJV	14. Wise men lay up knowledge: but the mouth of the foolish is near destruction.
Luther1912 14. Die Weisen bewahren die Lehre; aber der Narren Mund ist nahe dem Schrecken.	RV'1862	14. Los sabios guardan la sabiduría: mas la boca del insensato es calamidad cercana.
RuSV1876 14 Мудрые сберегают знание, но уста глупого – близкая погибель.		
FI33/38 15. Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa, mutta vaivaisten köyhyys on heidän turmionsa.	Biblia1776	15. Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa; mutta köyhyys tekee köyhän pelkuriksi.
CPR1642 15. Rickan tawara on hänen wahwa Caupungins mutta köyhys teke köyhän pelcurixi.		

SANANLASKUT

- MLV19 15 The rich man's wealth is his strong city. The destruction of the poor is their poverty. KJV 15. The rich man's wealth is his strong city: the destruction of the poor is their poverty.
- Luther1912 15. Das Gut des Reichen ist seine feste Stadt; aber die Armen macht die Armut blöde. RV'1862 15. Las riquezas del rico son su ciudad fuerte; y el desmayo de los pobres es su pobreza.
- RuSV1876 15 Имущество богатого – крепкий город его, беда для бедных – скудость их.
- FI33/38 16. Vanhurskaan hankkima on elämäksi, jumalattoman saalis koituu synniksi. Biblia1776 16. Vanhurskaus tekee työtä hengen ylöspitämiseksi, mutta jumalattoman saalis on synniksi.
- CPR1642 16. Wanhurscas teke työtä hengen pitexi mutta jumalattoman saalis on synnixi.
- MLV19 16 The labor of a righteous man produces life. The fruit of a wicked man is to sin. KJV 16. The labour of the righteous tendeth to life: the fruit of the wicked to sin.
- Luther1912 16. Der Gerechte braucht sein Gut zum Leben; aber der Gottlose braucht sein Einkommen zur Sünde. RV'1862 16. La obra del justo es para vida: mas el fruto del impío es para pecado.
- RuSV1876 16 Труды праведного – к жизни, успех нечестивого – ко греху.
- FI33/38 17. Kuritusta noudattava on elämän tiellä, mutta nuhteet hylkäävä eksyy. Biblia1776 17. Joka kurituksen ottaa vastaan, hän on elämän tiellä; mutta joka rangaistuksen heittää pois, hän menee väärin.
- CPR1642 17. Joca curituxen otta wastan hän on elämän

tiellä mutta joca rangaistuxen heittä pois hän mene väärin.

MLV19 17 He is in the way of life who heeds correction, but he who forsakes reproof goes astray.	KJV 17. He is in the way of life that keepeth instruction: but he that refuseth reproof erreth.
Luther1912 17. Die Zucht halten ist der Weg zum Leben; wer aber der Zurechtweisung nicht achtet, der bleibt in der Irre.	RV'1862 17. Camino a la vida es guardar la corrección; y el que deja la reprensión yerra.
RuSV1876 17 Кто хранит наставление, тот на пути к жизни; а отвергающий обличение – блуждает.	
FI33/38 18. Joka salavihaa pitää, sen huulilla on valhe, ja joka parjausta levittää, on tyhmä.	Biblia1776 18. Petolliset suut peittävät vainon, ja joka panettelee, hän on tyhmä.
CPR1642 18. Petolliset suut peittäväät vainon ja joca panettele hän on tyhmä.	
MLV19 18 He who hides hatred is from lying lips. And he who utters a slander is a fool.	KJV 18. He that hideth hatred with lying lips, and he that uttereth a slander, is a fool.
Luther1912 18. Falsche Mäuler bergen Haß; und wer verleumdet, der ist ein Narr.	RV'1862 18. El que encubre el odio tiene labios mentirosos; y el que echa mala fama es insensato.
RuSV1876 18 Кто скрывает ненависть, у того уста лживые; и кто разглашает клевету, тот глуп.	

SANANLASKUT

FI33/38	19. Missä on paljon sanoja, siinä ei syntiä puutu; mutta joka huulensa hillitsee, se on taitava.	Biblia1776	19. Jossa paljo puhutaan, siitä ei synti ole kaukana; mutta joka huulensa hillitsee, hän on toimellinen.
CPR1642	19. Josa paljo puhutan sijtä ei syndi ole caucan mutta joca huulens hillidze hän on toimellinen.		
MLV19	19 Transgression is not lacking in the multitude of words, but he who refrains his lips does wisely.	KJV	19. In the multitude of words there wanteth not sin: but he that refraineth his lips is wise.
Luther1912	19. Wo viel Worte sind, da geht's ohne Sünde nicht ab; wer aber seine Lippen hält, ist klug.	RV'1862	19. En las muchas palabras no falta rebelión: mas el que refrena sus labios es prudente.
RuSV1876	19 При многословии не миновать греха, а сдерживающий уста свои –разумен.		
FI33/38	20. Vanhurskaan kieli on valituin hopea, jumalattomien äly on tyhjän veroinen.	Biblia1776	20. Vanhurskaan kieli on kalliimpi hopiaa, mutta jumalattoman sydän on miinkuin ei mitään.
CPR1642	20. Wanhurscan kieli on callimbi hopiata mutta jumalattoman sydän on tyhjä.		
MLV19	20 The tongue of a righteous man is choice silver. The heart of the wicked is little.	KJV	20. The tongue of the just is as choice silver: the heart of the wicked is little worth.
Luther1912	20. Des Gerechten Zunge ist köstliches Silber; aber der Gottlosen Herz ist wie nichts.	RV'1862	20. Plata escogida es la lengua del justo: mas el entendimiento de los impíos es como nada.

SANANLASKUT

RuSV1876 20 Отборное серебро – язык праведного,
сердце же нечестивых – ничтожество.

FI33/38 21. Vanhurskaan huulet kaitsevat monia,
mutta hullut kuolevat mielettömyyteen.

CPR1642 21. Wanhurscan huulet monda rawidzewat
mutta hullut huckuwat hulludesans.

MLV19 21 The lips of a righteous man feeds many,
but the foolish die for lack of understanding.

Luther1912 21. Des Gerechten Lippen weiden viele; aber
die Narren werden an ihrer Torheit sterben.

RuSV1876 21 Уста праведного пасут многих, а глупые
умирают от недостатка разума.

FI33/38 22. Herran siunaus rikkaaksi tekee, ei oma
vaiva siihen mitään lisää.

CPR1642 22. HERran siunaus teke rickaxi ilman
waiwata.

MLV19 22 The blessing of Jehovah, it makes rich and
he adds no sorrow with it.

Luther1912 22. Der Segen des HERRN macht reich ohne
Mühe.

RuSV1876 22 Благословение Господне – оно

Biblia1776 21. Vanhurskaan huulet monta ravitsevat,
mutta hullut kuolevat hulluudessa.

KJV 21. The lips of the righteous feed many: but
fools die for want of wisdom.

RV'1862 21. Los labios del justo apacientan a muchos:
mas los insensatos con falta de
entendimiento mueren.

Biblia1776 22. Herran siunaus tekee rikkaaksi ilman
vaivaa.

KJV 22. The blessing of the LORD, it maketh rich,
and he addeth no sorrow with it.

RV'1862 22. La bendición de Jehová es la que
enriquece, y no añade tristeza con ella.

обогащает и печали с собою не приносит.

FI33/38 23. Tyhmälle on iloksi ilkityön teko, mutta ymmärtäväiselle miehelle viisaus. CPR1642 23. Hullu teke paha ja naura sitä waan wijsas pitä sijtä waarins.	Biblia1776 23. Hullu tekee paha ja nauraa sitä, vaan viisas pitää siitä vaarinsa.
MLV19 23 It is as sport to a fool to do mischief and so is wisdom to a man of understanding. Luther1912 23. Ein Narr treibt Mutwillen und hat dazu noch seinen Spott; aber der Mann ist weise, der aufmerkt. RuSV1876 23 Для глупого преступное деяние как бы забава, а человеку разумному свойственна мудрость.	KJV 23. It is as sport to a fool to do mischief: but a man of understanding hath wisdom. RV'1862 23. Es como risa al insensato hacer abominación: mas el hombre entendido sabe.
FI33/38 24. Mitä jumalaton pelkää, se häntä kohtaa; mutta mitä vanhurskaat halajavat, se annetaan. CPR1642 24. Mitä jumalatoim pelkä se hänelle tapahtu ja mitä vanhurskat himoidzewat sitä heille annetan.	Biblia1776 24. Mitä jumalatoim pelkää, se hänelle tapahtuu, ja mitä vanhurskaat himoitsevat, sitä heille annetaan.
MLV19 24 The fear of a wicked man will come upon him. And the desire of the righteous will be granted.	KJV 24. The fear of the wicked, it shall come upon him: but the desire of the righteous shall be granted.

SANANLASKUT

Luther1912 24. Was der Gottlose fürchtet, das wird ihm begegnen; und was die Gerechten begehren, wird ihnen gegeben.	RV'1862 24. Lo que el impío teme, eso le vendrá: mas Dios da a los justos lo que desean.
RuSV1876 24 Чего страшится нечестивый, то и постигнет его, а желание праведников исполнится.	
FI33/38 25. Tuulispään käytyä ei jumalatonta enää ole, mutta vanhurskaan perustus pysyy iäti.	Biblia1776 25. Jumalatoim on niinkuin tuulispää, joka menee ohitse ja tyhjiksi raukee; mutta vanhurskas pysyy ijankaikkisesti.
CPR1642 25. Jumalatoim on nijncuin tuuli joca mene ohidze ja tyhjäxi rauke mutta wanhurscas pysy ijancaickisest.	
MLV19 25 When the whirlwind passes, the wicked man is no more, but the righteous man is an everlasting foundation.	KJV 25. As the whirlwind passeth, so is the wicked no more: but the righteous is an everlasting foundation.
Luther1912 25. Der Gottlose ist wie ein Wetter, das vorübergeht und nicht mehr ist; der Gerechte aber besteht ewiglich.	RV'1862 25. Como pasa el torbellino, así el malo no es: mas el justo, fundado para siempre.
RuSV1876 25 Как проносится вихрь, так нет более нечестивого; а праведник – на вечном основании.	
FI33/38 26. Mitä hapan hampaille ja savu silmille, sitä laiska lähettäjillensä.	Biblia1776 26. Niin kuin etikka tekee pahaa hampaille ja savu silmille, niin on laiska niiden mielestä

paha, jotka hänen lähettävät.

- CPR1642 26. Nijncuin eticka teke paha hammasten ja sawu silmäin nijn on laisca nijden mielest paha jotca hänen lähettävät.
- MLV19 26 As vinegar to the teeth and as smoke to the eyes, so is the sluggard to those who send him.
- KJV 26. As vinegar to the teeth, and as smoke to the eyes, so is the sluggard to them that send him.
- Luther1912 26. Wie der Essig den Zähnen und der Rauch den Augen tut, so tut der Faule denen, die ihn senden.
- RV'1862 26. Como el vinagre a los dientes, y como el humo a los ojos, así es el perezoso a los que le envían.
- RuSV1876 26 Что уксу́с для зубов и дым для глаз, то ленивый для посылающих его.
- FI33/38 27. Herran pelko elinpäiviä jatkaa, mutta jumalattomien vuodet lyhenevät.
- Biblia1776 27. Herran pelko enentää päiviä, vaan jumalattomain vuodet vähennetään.
- CPR1642 27. HERran pelco enändä päiwiä waan jumalattoman wuodet wähetän.
- MLV19 27 The fear of Jehovah prolongs days, but the years of the wicked will be shortened.
- KJV 27. The fear of the LORD prolongeth days: but the years of the wicked shall be shortened.
- Luther1912 27. Die Furcht des HERRN mehrt die Tage; aber die Jahre der Gottlosen werden verkürzt.
- RV'1862 27. El temor de Jehová aumentará los dias: mas los años de los impíos serán acortados.
- RuSV1876 27 Страх Господень прибавляет дней, лета же нечестивых сократятся.

SANANLASKUT

FI33/38	28. Vanhurskasten odotus koituu iloksi, mutta jumalattomien toivo hukkuu.	Biblia1776	28. Vanhurskaan toivo on ilo, mutta jumalattomain toivo kato.
CPR1642	28. Wanhurscan toiwon ilo mutta jumalattomain toiwon kato.		
MLV19	28 The hope of the righteous is gladness, but the expectation of the wicked will perish.	KJV	28. The hope of the righteous shall be gladness: but the expectation of the wicked shall perish.
Luther1912	28. Das Warten der Gerechten wird Freude werden; aber der Gottlosen Hoffnung wird verloren sein.	RV'1862	28. La esperanza de los justos es alegría; mas la esperanza de los impíos perecerá.
RuSV1876	28 Ожидание праведников – радость, а надежда нечестивых погибнет.		
FI33/38	29. Herran johdatus on nuhteettoman turva, mutta väärintekijäin turmio.	Biblia1776	29. Herran tie on hurskasten väkevyys, mutta pahointekiät ovat pelkurit.
CPR1642	29. HERran tie on siwiäin lohdotus mutta pahointekiät ovat pelkurit.		
MLV19	29 The way of Jehovah is a stronghold to the upright, but it is a destruction to the workers of wickedness.	KJV	29. The way of the LORD is strength to the upright: but destruction shall be to the workers of iniquity.
Luther1912	29. Der Weg des HERRN ist des Frommen Trotz; aber die Übeltäter sind blöde.	RV'1862	29. Fortaleza es al perfecto el camino de Jehová: mas espanto es a los que obran maldad.

RuSV1876 29 Путь Господень – твердыня для непорочного и страх для делающих беззаконие.

FI33/38 30. Vanhurskas ei ikinä horju, mutta jumalattomat eivät saa asua maassa.

CPR1642 30. Wanhurscas pysy aina kohdallans mutta jumalattoman ei pidä asuman maan päällä.

MLV19 30 A righteous man will not be shaken everlasting, but the wicked will not dwell in the land.

Luther1912 30. Der Gerechte wird nimmermehr umgestoßen; aber die Gottlosen werden nicht im Lande bleiben.

RuSV1876 30 Праведник во веки не поколеблется, нечестивые же не проживут на земле.

FI33/38 31. Vanhurskaan suu kasvaa viisauden hedelmän, mutta kavala kieli hävitetään.

CPR1642 31. Wanhurscan suut tuotta wijsauden waan wääräin suu häwitetään.

MLV19 31 The mouth of a righteous man brings forth wisdom, but the perverse tongue will be cut

Biblia1776 30. Vanhurskas pysyy aina kohdallansa kukistamatta, mutta jumalattoman ei pidä asuman maan päällä.

KJV 30. The righteous shall never be removed: but the wicked shall not inhabit the earth.

RV'1862 30. El justo eternalmente no será removido, mas los impíos no habitarán la tierra.

Biblia1776 31. Vanhurskaan suu tuottaa viisauden, vaan wääräin kieli hukutetaan.

KJV 31. The mouth of the just bringeth forth wisdom: but the froward tongue shall be cut

off.

Luther1912 31. Der Mund des Gerechten bringt Weisheit;
aber die Zunge der Verkehrten wird
ausgerottet.

RuSV1876 31 Уста праведника источают мудрость, а
язык зловредный отсечется.

FI33/38 32. Vanhurskaan huulet tietävät, mikä
otollista on, mutta jumalattomien suu on
sulaa kavaluutta.

CPR1642 32. Wanhurscan huulet opettawat terwellisiä
asioita waan jumalattoman suu on täynäns
wääryttä.

MLV19 32 The lips of a righteous man knows what is
acceptable, but the mouth of the wicked is
perverseness.

Luther1912 32. Die Lippen der Gerechten lehren heilsame
Dinge; aber der Gottlosen Mund ist verkehrt.

RuSV1876 32 Уста праведного знают благоприятное, а
уста нечестивых – развращенное.

out.

RV'1862 31. La boca del justo producirá sabiduría:
mas la lengua perversa será cortada.

Biblia1776 32. Vanhurskaan huulet opettavat
terveellisiä asioita, vaan jumalattoman suu
on täynnä wääryyttä.

KJV 32. The lips of the righteous know what is
acceptable: but the mouth of the wicked
speaketh frowardness.

RV'1862 32. Los labios del justo conocerán lo que
agrada: mas la boca de los impíos
perversidades.

11 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta.

FI33/38 1. Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta täysi paino on hänelle otollinen. CPR1642 1. WÄärä waaca on HERralle cauhistus mutta oikia waaca on hänelle otollinen.	Biblia1776 1. Väärä vaaka on Herralle kauhistus, mutta oikia puntari on hänelle otollinen.
MLV19 1 A false balance is an abomination to Jehovah, but a just weight is his delight. Luther1912 1. Falsche Waage ist dem HERRN ein Greuel; aber völliges Gewicht ist sein Wohlgefallen. RuSV1876 1 Неверные весы – мерзость пред Господом, но правильный вес угоден Ему.	KJV 1. A false balance is abomination to the LORD: but a just weight is his delight. RV'1862 1. EL peso falso abominación es a Jehová: mas la pesa perfecta le agrada.
FI33/38 2. Mihin ylpeys tulee, sinne tulee häpeäkin, mutta nöyräin tykönä on viisaus. CPR1642 2. Cusa ylpeys on sijnä on myös ylöncadze mutta wijsaus on nöyräin tykönä.	Biblia1776 2. Kussa ylpeys on, siinä on myös ylönkatse; mutta viisaus on nöyräin tykönä.
MLV19 2 When pride comes, then comes shame, but with the lowly is wisdom. Luther1912 2. Wo Stolz ist, da ist auch Schmach; aber	KJV 2. When pride cometh, then cometh shame: but with the lowly is wisdom. RV'1862 2. Cuando vino la soberbia, vino también la

Weisheit ist bei den Demütigen.

deshonra: mas con los humildes es la sabiduría.

RuSV1876 2 Придет гордость, придет и посрамление;
но со смиренными – мудрость.

Biblia1776 3. Viattomuus johdattaa siviät, vaan pahuus kukistaa pilkkaajat.

FI33/38 3. Oikeamielisiä ohjaa heidän nuhteettomuutensa, mutta uskottomat hävittää heidän vilppinsä.

CPR1642 3. Wiattomuus johdatta siwiät waan pahus cukista pilckajat.

KJV 3. The integrity of the upright shall guide them: but the perverseness of transgressors shall destroy them.

MLV19 3 The integrity of the upright will guide them, but the perverseness of the treacherous will destroy them.

Luther1912 3. Unschuld wird die Frommen leiten; aber die Bosheit wird die Verächter verstören.

RV'1862 3. La perfección de los rectos los encaminará: mas la perversidad de los pecadores los echará a perder.

RuSV1876 3 Непорочность прямодушных будет руководить их, а лукавство коварных погубит их.

Biblia1776 4. Ei rakkaus auta vihan päivänä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta.

FI33/38 4. Ei auta tavara vihan päivänä, mutta vanhurskaus vapahtaa kuolemasta.

CPR1642 4. Ei rickaus auta wihan päiwänä mutta wanhurscaus wapahta cuolemasta.

SANANLASKUT

MLV19	4 Riches do not profit in the day of wrath, but righteousness delivers from death.	KJV	4. Riches profit not in the day of wrath: but righteousness delivereth from death.
Luther1912	4. Gut hilft nicht am Tage des Zorns; aber Gerechtigkeit errettet vom Tod.	RV'1862	4. No aprovecharán las riquezas en el día de la ira: mas la justicia escapará de la muerte.
RuSV1876	4 Не поможет богатство в день гнева, правда же спасет от смерти.		
FI33/38	5. Nuhteettoman vanhurskaus tasoittaa hänen tiensä, mutta jumalaton sortuu jumalattomuuteensa.	Biblia1776	5. Viattoman vanhurskaus tekee hänen tiensä tasaiseksi, mutta jumalatoim lankee jumalattomassa menossansa.
CPR1642	5. Jumalisen vanhurskaus teke hänen tiens tasaiseksi mutta jumalatoim lange jumalattomas menosans.		
MLV19	5 The righteousness of the perfect will direct his way, but the wicked man will fall by his own wickedness.	KJV	5. The righteousness of the perfect shall direct his way: but the wicked shall fall by his own wickedness.
Luther1912	5. Die Gerechtigkeit des Frommen macht seinen Weg eben; aber der Gottlose wird fallen durch sein gottloses Wesen.	RV'1862	5. La justicia del perfecto enderezará su camino; mas el impío por su impiedad caerá.
RuSV1876	5 Правда непорочного уравнивает путь его, а нечестивый падет от нечестия своего.		
FI33/38	6. Oikeamieliset vapahtaa heidän vanhurskautensa, mutta uskottomat vangitse heidän oma himonsa.	Biblia1776	6. Jumalisten vanhurskaus pelastaa heitä, vaan väärintekiät käsitetään viekkaudessaansa.

- CPR1642 6. Jumalisten wanhurscaus pelasta heitä waan wäärintekiät käsitetän wieckaudesans.
- MLV19 6 The righteousness of the upright will deliver them, but the treacherous will be taken in their own greed. KJV 6. The righteousness of the upright shall deliver them: but transgressors shall be taken in their own naughtiness.
- Luther1912 6. Die Gerechtigkeit der Frommen wird sie erretten; aber die Verächter werden gefangen in ihrer Bosheit. RV'1862 6. La justicia de los rectos los escapará; mas los pecadores en su pecado serán presos.
- RuSV1876 6 Правда прямодушных спасет их, а беззаконники будутуловлены беззаконием своим.
- FI33/38 7. Jumalattoman ihmisen kuollessa hukkuu hänen toivonsa, ja vääräin odotus hukkuu. Biblia1776 7. Kuin jumalatoim ihminen kuolee, niin ei ole yhtään toivoa: ja jota wäärintekiät odottawat, se tulee tyhjäksi.
- CPR1642 7. Cosca jumalatoim ihminen cuole nijn ei ole yhtän toiw ja jota wäärintekiät odottawat tule tyhjäksi.
- MLV19 7 When a wicked man dies, his expectation will perish and the hope of the wickedness perishes. KJV 7. When a wicked man dieth, his expectation shall perish: and the hope of unjust men perisheth.
- Luther1912 7. Wenn der gottlose Mensch stirbt, ist seine Hoffnung verloren und das Harren des Ungerechten wird zunichte. RV'1862 7. Cuando muere el hombre impío, perece su esperanza; y la esperanza de los malos perecerá.

RuSV1876 7 Со смертью человека нечестивого исчезает надежда, и ожидание беззаконных погибает.

FI33/38 8. Vanhurskas pelastetaan hädästä, ja jumalaton joutuu hänen sijaansa.

CPR1642 8. Wanhurscas wapadetan waiwasta ja jumalatoim tule hänen siaans.

MLV19 8 A righteous man is delivered out of trouble and a wicked man comes instead of him.

Luther1912 8. Der Gerechte wird aus seiner Not erlöst, und der Gottlose kommt an seine Statt.

RuSV1876 8 Праведник спасается от беды, а вместо него попадает в нее нечестивый.

FI33/38 9. Rietas suullansa turmelee lähimmäisensä, mutta taito on vanhurskaiden pelastus.

CPR1642 9. Ulcokullatun ihmisen suun kautta petetään hänen lähimmäisensä waan wanhurskat ymmärtävät sen ja pelastetaan.

MLV19 9 The hypocrite destroys his neighbor with his mouth, but the righteous will be delivered through knowledge.

Biblia1776 8. Vanhurskas vapahdetaan vaivasta, ja jumalatoim tulee hänen siaansa.

KJV 8. The righteous is delivered out of trouble, and the wicked cometh in his stead.

RV'1862 8. El justo es escapado de la tribulación: mas el impío viene en su lugar.

Biblia1776 9. Ulkokullatun ihmisen suun kautta petetään hänen lähimmäisensä; waan vanhurskaat ymmärtävät sen, ja pelastetaan.

KJV 9. An hypocrite with his mouth destroyeth his neighbour: but through knowledge shall the just be delivered.

SANANLASKUT

- Luther1912 9. Durch den Mund des Heuchlers wird sein Nächster verderbt; aber die Gerechten merken's und werden erlöst.
- RuSV1876 9 Устами лицемер губит ближнего своего, но праведники прозорливостью спасаются.
- FI33/38 10. Vanhurskaitten onnesta kaupunki iloitsee, ja jumalattomain hukkumisesta syntyy riemu.
- Biblia1776 10. Kaupunki iloitsee, koska vanhurskaan hyvin käy, ja riemuitsee, koska jumalatoimii hukkuu.
- CPR1642 10. Coo Caupungi iloidze ooosca wanhurscan hywin käy ja riemuidze ooosca jumalatoimii hucku.
- MLV19 10 When it goes well with the righteous, the city rejoices. And when the wicked perish, there is shouting.
- KJV 10. When it goeth well with the righteous, the city rejoiceth: and when the wicked perish, there is shouting.
- Luther1912 10. Eine Stadt freut sich, wenn's den Gerechten wohl geht; und wenn die Gottlosen umkommen, wird man froh.
- RuSV1876 10 При благоденствии праведников веселится город, и при гибели нечестивых бывает торжество.
- FI33/38 11. Oikeamielisten siunauksesta kaupunki koHoaa, mutta jumalattomain suu sitä hajottaa.
- Biblia1776 11. Vanhurskasten siunauksen kautta kaupunki korotetaan, vaan jumalattoman suun kautta kukistetaan.
- RV'1862 9. El hipócrita con la boca daña a su prójimo; mas los justos con la sabiduría son escapados.
- RV'1862 10. En el bien de los justos la ciudad se alegra: mas cuando los impíos perecen hay fiestas.

- CPR1642 11. Wanhurscasten siunauxen cautta
Caupungi corgotetan waan jumalattoman
suun cautta cukistetan.
- MLV19 11 The city is exalted by the blessing of the
upright, but it is overthrown by the mouth of
the wicked.
- Luther1912 11. Durch den Segen der Frommen wird eine
Stadt erhoben; aber durch den Mund der
Gottlosen wird sie zerbrochen.
- RuSV1876 11 Благословением праведных
возвышается город, а устами нечестивых
разрушается.
- FI33/38 12. Mieltä vailla on, joka lähimmäistänsä
halveksii, mutta ymmärtäväinen mies on vaiti.
- CPR1642 12. Joca lähimmäistäns häwäise se on huullu
mutta toimellinen mies sen hillidze.
- MLV19 12 He who despises his neighbor is void of
wisdom, but a man of understanding holds his
peace.
- Luther1912 12. Wer seinen Nächsten schändet, ist ein
Narr; aber ein verständiger Mann schweigt
still.
- RuSV1876 12 Скудоумный высказывает презрение к
- KJV 11. By the blessing of the upright the city is
exalted: but it is overthrown by the mouth of
the wicked.
- RV'1862 11. Por la bendición de los rectos la ciudad
será engrandecida; mas por la boca de los
impíos ella será trastornada.
- Biblia1776 12. Joka lähimmäistänsä häpäisee, se on
hullu, mutta toimellinen mies on vaiti.
- KJV 12. He that is void of wisdom despiseth his
neighbour: but a man of understanding
holdeth his peace.
- RV'1862 12. El que carece de entendimiento,
menosprecia a su prójimo; mas el hombre
prudente calla.

ближнему своему; но разумный человек молчит.

FI33/38	13. Joka panettelijana käy, ilmaisee salaisuuden, mutta jolla luotettava henki on, se säilyttää asian.	Biblia1776	13. Panettelia ilmoittaa salaisuuden, vaan jolla on uskollinen sydän, hän salaa sen.
CPR1642	13. Panettelia ilmoittaa salaisuuden vaan jolla on uskollinen sydän hän sala sen.		
MLV19	13 He who goes around as a gossip reveals secrets, but he who is of a faithful spirit conceals a matter.	KJV	13. A talebearer revealeth secrets: but he that is of a faithful spirit concealeth the matter.
Luther1912	13. Ein Verleumder verrät, was er heimlich weiß; aber wer eines getreuen Herzens ist, verbirgt es.	RV'1862	13. El que anda en chismes, descubre el secreto; mas el de espíritu fiel encubre la cosa.
RuSV1876	13 Кто ходит переносчиком, тот открывает тайну; но верный человек таит дело.		
FI33/38	14. Missä ohjausta ei ole, sortuu kansa, mutta neuvonantajain runsaus tuo menestyksen.	Biblia1776	14. Jossa ei neuvoa ole, siinä kansa hukkuu; vaan jossa monta neuvonantajaa on, siinä hyvin käy.
CPR1642	14. Josa ei neuwo ole siinä wäärin mennän vaan josa monda neuwonandajata on siinä hywin käy.		
MLV19	14 Where no wise guidance is, the people fall,	KJV	14. Where no counsel is, the people fall: but

but in the multitude of counselors there is safety.

Luther1912 14. Wo nicht Rat ist, da geht das Volk unter; wo aber viel Ratgeber sind, da geht es wohl zu.

RuSV1876 14 При недостатке попечения падает народ, а при многих советниках благоденствует.

in the multitude of counsellors there is safety.

RV'1862 14. Cuando faltaren las industrias, el pueblo caerá; mas en la multitud de consejeros está la salud.

FI33/38 15. Joka vierasta takaa, sen käy pahoin, mutta joka kädenlyöntiä vihaa, se on turvattu.

Biblia1776 15. Joka toisen takaa, hän tulee vahinkoon; vaan joka siitä itsensä pitää pois, hän on murheetoin.

CPR1642 15. Joca toisen taca hän tule wahingoon waan joca sijtä idzens pitä pois hän on murhetoin.

MLV19 15 He will suffer for it who is a surety for a stranger, but he who hates being a striker (of deals) is secure.

KJV 15. He that is surety for a stranger shall smart for it: and he that hateth suretiship is sure.

Luther1912 15. Wer für einen andern Bürge wird, der wird Schaden haben; wer aber sich vor Geloben hütet, ist sicher.

RV'1862 15. De aflicción será afligido el que fiare al extraño; mas el que aborreciere las fianzas vivirá confiado.

RuSV1876 15 Зло причиняет себе, кто ручается за постороннего; а кто ненавидит ручательство, тот безопасен.

FI33/38 16. Suloinen nainen saa kunniaa, ja voimalliset

Biblia1776 16. Vaimo, joka otollinen on, pitää kunnian;

saavat rikkautta.

vaan väkevät pitävät rikkauden.

CPR1642 16. Waimo joca otollinen on pitä cunnians
waan wäkewät pitäwät rickauden.

MLV19 16 A gracious woman obtains honor and
aggressive men obtain riches.

KJV 16. A gracious woman retaineth honour: and
strong men retain riches.

Luther1912 16. Ein holdselig Weib erlangt Ehre; aber die
Tyrannen erlangen Reichtum.

RV'1862 16. La mujer graciosa tendrá honra; y los
fuertes tendrán riquezas.

RuSV1876 16 Благонравная жена приобретает славу, а
трудолюбивые приобретают богатство.

FI33/38 17. Armelias mies tekee hyvää itsellensä,
mutta armoton syöksee onnettomuuteen
oman lihansa.

Biblia1776 17. Armias mies tekee ruumiillensa hyvää;
vaan se, joka julma on, saattaa lihansa
murheelliseksi.

CPR1642 17. Armias mies teke ruumillens hywä: waan
se joca julma on hän saatta lihans ja werens
murhellisexi.

MLV19 17 The merciful man does good to his own
soul, but he who is cruel troubles his own
flesh.

KJV 17. The merciful man doeth good to his own
soul: but he that is cruel troubleth his own
flesh.

Luther1912 17. Ein barmherziger Mann tut sich selber
Gutes; aber ein unbarmherziger betrübt auch
sein eigen Fleisch.

RV'1862 17. A su alma hace bien el hombre
misericordioso; mas el cruel atormenta su
carne.

RuSV1876 17 Человек милосердый благоворит душе
своей, а жестокосердый разрушает плоть

CBOЮ.

FI33/38	18. Jumalaton hankkii pettäväistä voittoa, mutta joka vanhurskautta kylvää, saa pysyvän palkan.	Biblia1776	18. Jumalattoman työ on turha, vaan joka vanhurskautta kylvää, sillä on hyvä palkka.
CPR1642	18. Jumalattoman työ on turha waan joca wanhurscautta kylwä sillä on hywä palcka.		
MLV19	18 A wicked man earns deceitful wages, but he who sows righteousness has a sure reward.	KJV	18. The wicked worketh a deceitful work: but to him that soweth righteousness shall be a sure reward.
Luther1912	18. Der Gottlosen Arbeit wird fehlschlagen; aber wer Gerechtigkeit sät, das ist gewisses Gut.	RV'1862	18. El impío hace obra falsa; mas el que sembrare justicia, tendrá galardón firme.
RuSV1876	18 Нечестивый делает дело ненадежное, а сеющему правду – награда верная.		
FI33/38	19. Joka on vakaan vanhurskaudessa, saa elämän; mutta joka paha tavoittaa, saa kuoleman.	Biblia1776	19. Sillä vanhurskaus saattaa elämän, vaan joka paha pyytää, hän saattaa kuoleman.
CPR1642	19. Sillä wanhurscaus saatta elämän waan joca paha pyytä hän saatta cuoleman.		
MLV19	19 He who is steadfast in righteousness comes to life and he who pursues evil comes to his own death.	KJV	19. As righteousness tendeth to life: so he that pursueth evil pursueth it to his own death.

SANANLASKUT

- Luther1912 19. Gerechtigkeit fördert zum Leben; aber dem Übel nachjagen fördert zum Tod.
- RuSV1876 19 Праведность ведет к жизни, а стремящийся к злу стремится к смерти своей.
- FI33/38 20. Väärämieliset ovat Herralle kauhistus, mutta nuhteettomasti vaeltaviin hän mielistyy.
- CPR1642 20. Petollinen sydän on kauhistus Herralle vaan wiattomat owat hänen edesäns otolliset.
- MLV19 20 Those who are perverse in heart are an abomination to Jehovah, but such as are perfect in their way are his delight.
- Luther1912 20. Der HERR hat Greuel an den verkehrten Herzen, und Wohlgefallen an den Frommen.
- RuSV1876 20 Мерзость пред Господом – коварные сердцем; но благоугодны Ему непорочные в пути.
- RV'1862 19. Como la justicia es para vida, así el que sigue el mal es para su muerte.
- Biblia1776 20. Petollinen sydän on kauhistus Herralle, Vaan wiattoman tie on hänelle otollinen.
- KJV 20. They that are of a froward heart are abomination to the LORD: but such as are upright in their way are his delight.
- RV'1862 20. Abominación son a Jehová los perversos de corazón: mas los perfectos de camino le son agradables.
- FI33/38 21. Totisesti: paha ei jää rankaisematta, mutta vanhurskasten jälkeläiset pelastuvat.
- Biblia1776 21. Ei jumalattoimia auta, vaikka kaikki kätensä yhteen pistäisivät, mutta vanhurskaan siemen pelastetaan.

- CPR1642 21. Ei Jumalattomia auta waicka caicki kätens yhten pistäisit mutta wanhurscan siemen pelastetan.
- MLV19 21 Hand in hand, the evil man will not be unpunished, but the seed of the righteous will be delivered.
- KJV 21. Though hand join in hand, the wicked shall not be unpunished: but the seed of the righteous shall be delivered.
- Luther1912 21. Den Bösen hilft nichts, wenn sie auch alle Hände zusammentäten; aber der Gerechten Same wird errettet werden.
- RV'1862 21. Aunque llegue la mano a la mano, el malo no quedará sin castigo; mas la simiente de los justos escapará.
- RuSV1876 21 Можно поручиться, что порочный не останется ненаказанным; семя же праведных спасется.
- FI33/38 22. Kultarengas sian kärsässä on kaunis nainen, älyä vailla.
- Biblia1776 22. Kaunis vaimo ilman taidota on niinkuin sika, jolla olis kultainen käädy kuonossa.
- CPR1642 22. Caunis waimo ilman cunniata on nijncuin sica jolla olis cullainen käädy cuonon päällä.
- MLV19 22 A ring of gold in a swine's snout, is a beautiful woman who is without discretion.
- KJV 22. As a jewel of gold in a swine's snout, so is a fair woman which is without discretion.
- Luther1912 22. Ein schönes Weib ohne Zucht ist wie eine Sau mit einem goldenen Haarband.
- RV'1862 22. Zarcillo de oro en la nariz del puerco es la mujer hermosa, y apartada de razón.
- RuSV1876 22 Что золотое кольцо в носу у свиньи, то женщина красивая и – безрассудная.

SANANLASKUT

FI33/38	23. Vanhurskaiden halajaminen vie onneen, jumalattomien toivo vihaan.	Biblia1776	23. Vanhurskasten himo on ainoastaan hyvä, vaan jumalattomain odotus on kiukku.
CPR1642	23. Vanhurskasten himo on hyvä ja menesty: vaan jumalattomain odotus on kiucullinen.		
MLV19	23 The desire of the righteous is only good. The expectation of the wicked is wrath.	KJV	23. The desire of the righteous is only good: but the expectation of the wicked is wrath.
Luther1912	23. Der Gerechten Wunsch muß doch wohl geraten, und der Gottlosen Hoffen wird Unglück.	RV'1862	23. El deseo de los justos solamente es bueno; mas la esperanza de los impíos es enojo.
RuSV1876	23 Желание праведных есть одно добро, ожидание нечестивых – гнев.		
FI33/38	24. Toinen on antelias ja saa yhä lisää, toinen säästää yli kohtuuden ja vain köyhtyy.	Biblia1776	24. Muutama jakaa omastansa, ja saa enemmän; toinen säästää, jossa ei pitäisi, ja tulee köyhemmäksi.
CPR1642	24. Muutama jaca omastans ja saa enemmän: toinen säästä josa ei pidäis ja tule köyhemmäxi.		
MLV19	24 There is he who scatters and increases yet more and there is he who withholds more than is proper, but only to want.	KJV	24. There is that scattereth, and yet increaseth; and there is that withholdeth more than is meet, but it tendeth to poverty.
Luther1912	24. Einer teilt aus und hat immer mehr; ein anderer kargt, da er nicht soll, und wird doch ärmer.	RV'1862	24. Hay unos que reparten, y les es añadido más: hay otros que son escasos más de lo que es justo; mas vienen a pobreza.

SANANLASKUT

RuSV1876 24 Иной сыплет щедро, и ему еще прибавляется; а другой сверх меры бережлив, и однако же беднеет.

FI33/38 25. Hyväatekeväinen sielu tulee ravituksi, ja joka muita virvoittaa, se itse kostuu.

CPR1642 25. Sielu joca runsast siuna tule lihawaxi ja joca juotta hän tule juowuxin.

MLV19 25 The generous soul will be made prosperous and he who waters will also be watered himself.

Luther1912 25. Die Seele, die da reichlich segnet, wird gelabt; wer reichlich tränkt, der wird auch getränkt werden.

RuSV1876 25 Благотворительная душа будет насыщена, и кто напояет других, тот и сам напоен будет.

FI33/38 26. Joka viljan pitää takanaan, sitä kansa kiroaa, mutta joka viljan kaupaksi antaa, sen pään päälle tulee siunaus.

CPR1642 26. Joca jywät sala händä Canssa kiroile mutta joca myy hänelle tule siunaus.

MLV19 26 The people will curse he who withholds

Biblia1776 25. Sielu, joka siunaa, tulee rikkaaksi: ja joka juottaa, se myös juotetaan.

KJV 25. The liberal soul shall be made fat: and he that watereth shall be watered also himself.

RV'1862 25. El alma liberal será engordada; y el que hartare, él también será harto.

Biblia1776 26. Joka jyvät salaa, häntä kansa kiroilee; mutta joka myy, hänelle tulee siunaus.

KJV 26. He that withholdeth corn, the people

grain, but a blessing will be upon the head of him who sells it.

Luther1912 26. Wer Korn innehält, dem fluchen die Leute; aber Segen kommt über den, der es verkauft.

RuSV1876 26 Кто удерживает у себя хлеб, того клянет народ; а на голове продающего – благословение.

FI33/38 27. Joka hyvään pyrkii, etsii sitä, mikä otollista on, mutta joka paha etsii, sille se tulee.

CPR1642 27. Joca jotain hywä edzi hänen hywin menesty mutta joca paha noudatta hänelle pahoin tapahtu.

MLV19 27 He who diligently seeks good seeks favor, but he who searches after evil, it will come to him.

Luther1912 27. Wer da Gutes sucht, dem widerfährt Gutes; wer aber nach Unglück ringt, dem wird's begegnen.

RuSV1876 27 Кто стремится к добру, тот ищет благоволения; а кто ищет зла, к тому оно и приходит.

shall curse him: but blessing shall be upon the head of him that selleth it.

RV'1862 26. El que detiene el grano, el pueblo le maldecirá: mas bendición será sobre la cabeza del que vende.

Biblia1776 27. Joka varhain hyvää etsii, hänelle hyvin menestyy; mutta joka paha noudattaa, hänelle pahoin tapahtuu.

KJV 27. He that diligently seeketh good procureth favour: but he that seeketh mischief, it shall come unto him.

RV'1862 27. El que madruga al bien, hallará favor: mas el que busca el mal, venirle ha.

SANANLASKUT

FI33/38	28. Joka rikkauteensa luottaa, se kukistuu, mutta vanhurskaat viheriöitsevät niinkuin lehvä.	Biblia1776	28. Joka rikkauteensa luottaa, hän hukkuu, vaan vanhurskaat viheriöitsevät niinkuin lehti.
CPR1642	28. Joca rickauteen luotta hän hucku waan wanhurscat wiherjöldzewät nijncuin lehti.		
MLV19	28 He who trusts in his riches will fall, but the righteous will flourish as the green leaf.	KJV	28. He that trusteth in his riches shall fall: but the righteous shall flourish as a branch.
Luther1912	28. Wer sich auf seinen Reichtum verläßt, der wird untergehen; aber die Gerechten werden grünen wie ein Blatt.	RV'1862	28. El que confia en sus riquezas, caerá; mas los justos reverdecern como ramos.
RuSV1876	28 Надеющийся на богатство свое упадет; а праведники, как лист, будут зеленеть.		
FI33/38	29. Joka talonsa rappiolle saattaa, perii tuulta, ja hullu joutuu viisaan orjaksi.	Biblia1776	29. Joka huoneensa murheelliseksi tekee, hän saa tuulen perinnöksi: ja hullun täytyy viisasta palwella.
CPR1642	29. Joca huonens murhellisexi teke hän saa tuulen perinnöxi ja hullun täyty wijsasta palwella.		
MLV19	29 He who troubles his own house will inherit the wind. And a foolish man will be servant to a wise man of heart.	KJV	29. He that troubleth his own house shall inherit the wind: and the fool shall be servant to the wise of heart.
Luther1912	29. Wer sein eigen Haus betrübt, der wird Wind zum Erbteil haben; und ein Narr muß ein	RV'1862	29. El que turba su casa, heredará viento; y el insensato será siervo del sabio de corazón.

Knecht des Weisen sein.

RuSV1876 29 Расстроивающий дом свой получит в удел ветер, и глупый будет рабом мудрого сердцем.

FI33/38 30. Vanhurskaan hedelmä on elämän puu, ja viisas voittaa sieluja.

CPR1642 30. Wanhurscan hedelmä on elämän puu joca wijsas on hän ihmisistä pitä murhen.

MLV19 30 The fruit of a righteous man is a tree of life and he who is wise wins souls.

Luther1912 30. Die Frucht des Gerechten ist ein Baum des Lebens, und ein Weiser gewinnt die Herzen.

RuSV1876 30 Плод праведника – древо жизни, и мудрый привлекает души.

FI33/38 31. Katso, vanhurskas saa palkkansa maan päällä, saati sitten jumalaton ja syntinen.

CPR1642 31. Että wanhurscas paljo kärsi cuinga paljo enämmin jumalatoim ja syndinen.

MLV19 31 Behold, a righteous man will be recompensed in the earth, also the wicked man and the sinner!

Biblia1776 30. Vanhurskaan hedelmä on elämän puu: joka viisas on, hän kääntää sielut.

KJV 30. The fruit of the righteous is a tree of life; and he that winneth souls is wise.

RV'1862 30. El fruto del justo es árbol de vida, y el que caza almas, es sabio.

Biblia1776 31. Koska vanhurskas paljon kärsii, kuinka paljoa enemmän jumalatoim ja syntinen?

KJV 31. Behold, the righteous shall be recompensed in the earth: much more the wicked and the sinner.

- Luther1912 31. So der Gerechte auf Erden leiden muß, wie viel mehr der Gottlose und der Sünder!
- RuSV1876 31 Так праведнику воздается на земле, тем паче нечестивому и грешнику.
- RV'1862 31. Ciertamente el justo será pagado en la tierra: ¿cuánto más el impío y pecador?

12 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta.

- FI33/38 1. Tietoa rakastaa, joka kuritusta rakastaa, mutta järjetön se, joka nuhdetta vihaa.
- Biblia1776 1. Joka itsensä mielellänsä kurittaa antaa, se tulee toimelliseksi; mutta joka rankaisematta olla tahtoo, se on tyhmä.
- CPR1642 1. Юца idzens mielelläns curitta anda se tule toimellisexi mutta joca rangaisemat olla tahto hän tule tyhmäxi.
- MLV19 1 He who loves correction loves knowledge, but he who hates reproof is stupid.
- KJV 1. Whoso loveth instruction loveth knowledge: but he that hateth reproof is brutish.
- Luther1912 1. Wer sich gern läßt strafen, der wird klug werden; wer aber ungestraft sein will, der bleibt ein Narr.
- RV'1862 1. EL que ama el castigo, ama la sabiduría: mas el que aborrece la reprensión, es ignorante.
- RuSV1876 1 Кто любит наставление, тот любит знание; а кто ненавидит обличение, тот невежда.

SANANLASKUT

FI33/38	2. Hyvä saa Herran mielisuosion, mutta juonittelijan hän tuomitsee syylliseksi.	Biblia1776	2. Hyvä saa lohdutuksen Herralta, mutta häijy mies hyljätään.
CPR1642	2. Siwiä saa lohdutuxen HERralda mutta häijy mies hyljätän.		
MLV19	2 A good man will obtain favor of Jehovah, but he will condemn a man of wicked devices.	KJV	2. A good man obtaineth favour of the LORD: but a man of wicked devices will he condemn.
Luther1912	2. Wer fromm ist, der bekommt Trost vom HERRN; aber ein Ruchloser verdammt sich selbst.	RV'1862	2. El bueno alcanzará favor de Jehová: mas él condenará al hombre de malos pensamientos.
RuSV1876	2 Добрый приобретает благоволение от Господа; а человека коварного Он осудит.		
FI33/38	3. Ei ihminen kestä jumalattomuuden varassa, mutta vanhurskasten juuri on horjumaton.	Biblia1776	3. Ei ihminen vahvistu jumalattomuudessa, vaan vanhurskaan juuri on pysyväinen.
CPR1642	3. Ei ihminen wahwistu jumalattomudes waan wanhurscan juuri on pysywäinen.		
MLV19	3 A man will not be established by wickedness, but the root of the righteous will not be moved.	KJV	3. A man shall not be established by wickedness: but the root of the righteous shall not be moved.
Luther1912	3. Ein gottlos Wesen fördert den Menschen nicht; aber die Wurzel der Gerechten wird bleiben.	RV'1862	3. El hombre malo no permanecerá: mas la raíz de los justos no será movida,
RuSV1876	3 Не утвердит себя человек беззаконием;		

корень же праведников неподвижен.

FI33/38 4. Kelpo vaimo on puolionsa kruunu, mutta kunnoton on kuin mätä hänen luissansa. CPR1642 4. Ahkera waimo on miehens cruunu vaan häijy on nijncuin märkä hänen luisans.	Biblia1776 4. Ahkera vaimo on miehensä kruunu, vaan häijy on niinkuin märkä hänen luissansa.
MLV19 4 A worthy woman is the crown of her husband, but she who makes ashamed is as rottenness in his bones. Luther1912 4. Ein tugendsam Weib ist eine Krone ihres Mannes; aber eine böse ist wie Eiter in seinem Gebein. RuSV1876 4 Добродетельная жена – венец для мужа своего; а позорная – как гниль в костях его.	KJV 4. A virtuous woman is a crown to her husband: but she that maketh ashamed is as rottenness in his bones. RV'1862 4. La mujer virtuosa corona es de su marido: mas la mala, como carcoma en sus huesos.
FI33/38 5. Vanhurskasten aivoitukset ovat oikeat, jumalattomien hankkeet petolliset. CPR1642 5. Wanhurscasten ajatuxet owat wilpittömät vaan jumalattomain aiwoitus on petollinen.	Biblia1776 5. Vanhurskasten ajatukset ovat vilpittömät, vaan jumalattomain aivoitus on petollinen.
MLV19 5 The thoughts of the righteous are just. The counsels of the wicked are deceit. Luther1912 5. Die Gedanken der Gerechten sind redlich; aber die Anschläge der Gottlosen sind Trügerei.	KJV 5. The thoughts of the righteous are right: but the counsels of the wicked are deceit. RV'1862 5. Los pensamientos de los justos son juicio: mas las astucias de los impíos engaño.

RuSV1876 5 Промышления праведных – правда, а замыслы нечестивых – коварство.

FI33/38 6. Jumalattomien puheet väijyvät verta, mutta oikeamieliset pelastaa heidän suunsa.

CPR1642 6. Jumalattomain sanat väijywät werta waan jumalisten suu wapahta heitä.

MLV19 6 The words of the wicked lie in wait for blood, but the mouth of the upright will deliver them.

Luther1912 6. Der Gottlosen Reden richten Blutvergießen an; aber der Frommen Mund errettet.

RuSV1876 6 Речи нечестивых – засада для пролития крови, устаже праведных спасают их.

FI33/38 7. Jumalattomat kukistuvat olemattomiin, mutta vanhurskasten huone pysyy.

CPR1642 7. Jumalattomat caatuwat ja ei ole sijtte enä mutta wanhurscan huone pysy.

MLV19 7 The wicked are overthrown and are not, but the house of the righteous will stand.

Luther1912 7. Die Gottlosen werden umgestürzt und nicht mehr sein; aber das Haus der Gerechten bleibt stehen.

Biblia1776 6. Jumalattomain sanat väijyvät verta, vaan hurskasten suu vapahta heitä.

KJV 6. The words of the wicked are to lie in wait for blood: but the mouth of the upright shall deliver them.

RV'1862 6. Las palabras de los impíos son asechar a la sangre: mas la boca de los rectos les librará.

Biblia1776 7. Jumalattomat kaatuvat, ja ei ole sitte enää, mutta vanhurskasten huone pysyy.

KJV 7. The wicked are overthrown, and are not: but the house of the righteous shall stand.

RV'1862 7. Dios trastornará a los impíos, y no serán más: mas la casa de los justos permanecerá.

RuSV1876 7 Коснись нечестивых несчастье – и нет их,
а дом праведных стоит.

FI33/38 8. Ymmärryksensä mukaan miestä kiitetään,
mutta nurjasydämistä halveksitaan.

CPR1642 8. Toimellinen mies neuwosans ylistetän waan
petollinen tule häpiään.

MLV19 8 A man will be commended according to his
wisdom, but he who is of a perverse heart will
be despised.

Luther1912 8. Eines weisen Mannes Rat wird gelobt; aber
die da tückisch sind, werden zu Schanden.

RuSV1876 8 Хвалят человека по мере разума его, а
развращенный сердцем будетв презрении.

FI33/38 9. Parempi halpa-arvoinen, jolla on palvelija,
kuin rehentelijä, joka on vailla leipää.

CPR1642 9. Parempi on nöyrä joca omans cadzo kuin se
joca tahto isoi olla ja cuitengin puuttu leipä.

MLV19 9 Better is he who is lightly esteemed and has
a servant, than he who honors himself and
lacks bread.

Biblia1776 8. Toimellinen mies neuwossansa ylistetään,
vaan petollinen tulee katsotuksi ylön.

KJV 8. A man shall be commended according to
his wisdom: but he that is of a perverse
heart shall be despised.

RV'1862 8. Según su sabiduría es alabado el hombre:
mas el perverso de corazón será en
menosprecio.

Biblia1776 9. Parempi on nöyrä, joka omansa katsoo,
kuin se, joka tahtoo iso olla, ja kuitenkin
puuttuu leipää.

KJV 9. He that is despised, and hath a servant, is
better than he that honoureth himself, and
lacketh bread.

SANANLASKUT

- Luther1912 9. Wer gering ist und wartet des Seinen, der ist besser, denn der groß sein will, und des Brotes mangelt.
- RuSV1876 9 Лучше простой, но работающий на себя, нежели выдающий себя за знатного, но нуждающийся в хлебе.
- FI33/38 10. Vanhurskas tuntee, mitä hänen karjansa kaipaa, mutta jumalattomain sydän on armoton.
- CPR1642 10. Wanhurscas armahta juhtans mutta jumalattoman sydän on halutoin.
- MLV19 10 A righteous man regards the life of his beast, but the tender mercies of the wicked are cruel.
- Luther1912 10. Der Gerechte erbarmt sich seines Viehs; aber das Herz der Gottlosen ist unbarmherzig.
- RuSV1876 10 Праведный печется и о жизни скота своего, сердце же нечестивых жестоко.
- FI33/38 11. Joka peltonsa viljelee, saa leipää kyllin, mutta tyhjän tavoittelija on mieltä vailla.
- CPR1642 11. Joca peldons kyndä se saa leipä yldäisest waan joca turhia ajele taca se on tyhmä.
- RV'1862 9. Mejor es el que se menosprecia, y tiene siervos, que el que se precia, y carece de pan.
- Biblia1776 10. Vanhurskas armahtaa juhtaansa, mutta jumalattoman sydän on halutoin.
- KJV 10. A righteous man regardeth the life of his beast: but the tender mercies of the wicked are cruel.
- RV'1862 10. El justo conoce el alma de su bestia: mas la piedad de los impíos es cruel.
- Biblia1776 11. Joka peltonsa viljelee, se saa leipää yltäkylläisesti; vaan joka turhia ajelee takaa, se on tyhmä.

- MLV19 11 He who tills his land will have plenty of bread, but he who pursues vanities is void of understanding.
- Luther1912 11. Wer seinen Acker baut, der wird Brot die Fülle haben; wer aber unnötigen Sachen nachgeht, der ist ein Narr.
- RuSV1876 11 Кто возделывает землю свою, тот будет насыщаться хлебом; а кто идет по следам празднолюбцев, тот скудоумен.
- FI33/38 12. Jumalaton himoitsee pahojen saalista, mutta vanhurskasten juuri on antoisa.
- CPR1642 12. Jumalatoim halaja aina paha tehdä mutta vanhurskan juuri hedelmöidze.
- MLV19 12 A wicked man desires the net of evil men, but the root of the righteous gives.
- Luther1912 12. Des Gottlosen Lust ist, Schaden zu tun; aber die Wurzel der Gerechten wird Frucht bringen.
- RuSV1876 12 Нечестивый желает уловить в сеть зла; но корень праведных тверд.
- FI33/38 13. Huulten rikkomus on paha ansa, mutta vanhurskas pääsee hädestä.
- KJV 11. He that tilleth his land shall be satisfied with bread: but he that followeth vain persons is void of understanding.
- RV'1862 11. El que labra su tierra, se hartará de pan: mas el que sigue a los vagabundos es falto de entendimiento.
- Biblia1776 12. Jumalatoim halajaa aina paha tehdä, mutta vanhurskaan juuri kantaa hedelmää.
- KJV 12. The wicked desireth the net of evil men: but the root of the righteous yieldeth fruit.
- RV'1862 12. Desea el impío la red de los malos: mas la raíz de los justos dará fruto.
- Biblia1776 13. Ilkiä käsitetään omissa sanoissansa, vaan vanhurskas pääsee hädestä.

- CPR1642 13. Ilkiä käsitetän omisa sanoisans waan wanhurscas pääse hädästä.
- MLV19 13 A wicked man is snared by the transgression of his lips, but the righteous will come out of trouble.
- Luther1912 13. Der Böse wird gefangen in seinen eigenen falschen Worten; aber der Gerechte entgeht der Angst.
- RuSV1876 13 Нечестивый уловляется грехами уст своих; но праведник выйдет из беды.
- FI33/38 14. Suunsa hedelmästä saa kyllästi hyvää, ja ihmisen eteen kiertyvät hänen kättensä työt.
- CPR1642 14. Suun hedelmästä tule paljo hywä ja nijncuin cukin käsilläns tehnyt on costetan hänelle.
- MLV19 14 A man will be satisfied with good by the fruit of his mouth and the actions of a man's hands will be rendered to him.
- Luther1912 14. Viel Gutes kommt dem Mann durch die Frucht des Mundes; und dem Menschen wird vergolten, nach dem seine Hände verdient haben.
- RuSV1876 14 От плода уст своих человек насыщается
- KJV 13. The wicked is snared by the transgression of his lips: but the just shall come out of trouble.
- RV'1862 13. El impío es enredado en la prevaricación de sus labios: mas el justo saldrá de la tribulación.
- Biblia1776 14. Suun hedelmästä tulee paljon hyvää; ja niinkuin kukin käsillänsä tehnyt on, kostetaan hänelle.
- KJV 14. A man shall be satisfied with good by the fruit of his mouth: and the recompence of a man's hands shall be rendered unto him.
- RV'1862 14. Del fruto de la boca el hombre será harto de bien; y la paga de las manos del hombre le será dada.

добром, и воздаяние человеку – по делам рук его.

FI33/38	15. Hullun tie on hänen omissa silmissään oikea, mutta joka neuvoa kuulee, on viisas.	Biblia1776	15. Tyhmäin mielestä on hänen tiensä otollinen, mutta viisas ottaa neuvon.
CPR1642	15. Tyhmän mielest on otollinen se cuin hän teke mutta wijsas otta neuwon.		
MLV19	15 The way of a fool is right in his own eyes, but he who is wise listens to counsel.	KJV	15. The way of a fool is right in his own eyes: but he that hearkeneth unto counsel is wise.
Luther1912	15. Dem Narren gefällt seine Weise wohl; aber wer auf Rat hört, der ist weise.	RV'1862	15. El camino del insensato es derecho en su opinión: mas el que obedece al consejo es sabio.
RuSV1876	15 Путь глупого прямой в его глазах; но кто слушает совета, тот мудр.		
FI33/38	16. Hullun suuttumus tulee kohta ilmi, mutta mielevä peittää kärsimänsä häpeän.	Biblia1776	16. Tyhmä osoittaa kohta vihansa, vaan joka peittää vääryyden, se on kavala.
CPR1642	16. Tyhmä osotta cohta wihans waan joca peittä wäärysten se on cawala.		
MLV19	16 A fool's anger is instantly known, but a prudent man conceals shame.	KJV	16. A fool's wrath is presently known: but a prudent man covereth shame.
Luther1912	16. Ein Narr zeigt seinen Zorn alsbald; aber wer die Schmach birgt, ist klug.	RV'1862	16. El insensato a la hora se conocerá su ira: mas el que disimula la injuria es cuerdo.
RuSV1876	16 У глупого тотчас же выкажется гнев его,		

а благоразумный скрывает оскорбление.

FI33/38	17. Toden puhuja lausuu oikeuden, mutta väärä todistaja petoksen.	Biblia1776	17. Joka totuuden puhuu, se vanhurskauden ilmoittaa; mutta joka väärin todistaa, hän pettää.
CPR1642	17. Joca totinen on se oikein asian ilmoitta mutta joca wäärin todista hän pettä.		
MLV19	17 He who breathes-out truth shows forth righteousness, but a false witness, deceit.	KJV	17. He that speaketh truth sheweth forth righteousness: but a false witness deceit.
Luther1912	17. Wer wahrhaftig ist, der sagt frei, was recht ist; aber ein falscher Zeuge betrügt.	RV'1862	17. El que habla verdad, declara justicia: mas el testigo mentiroso, engaño.
RuSV1876	17 Кто говорит то, что знает, тот говорит правду; а у свидетеля ложного – обман.		
FI33/38	18. Moni viskoo sanoja kuin miekanpistoja, mutta viisasten kieli on lääke.	Biblia1776	18. Joka ajattelematta puhuu, hän pistää niinkuin miekalla; vaan viisasten kieli on terveellinen.
CPR1642	18. Joca ajattelemata puhu hän pistä nijncuin miecalla waan wijsasten kieli on terwellinen.		
MLV19	18 There is he who speaks rashly like the stabs of a sword, but the tongue of the wise is health.	KJV	18. There is that speaketh like the piercings of a sword: but the tongue of the wise is health.
Luther1912	18. Wer unvorsichtig herausfährt, sticht wie ein Schwert; aber die Zunge der Weisen ist	RV'1862	18. Hay algunos que hablan como estocadas de espada: mas la lengua de los sabios es

heilsam.

medicina.

RuSV1876 18 Иной пустослов уязвляет как мечом, а язык мудрых – врачует.

FI33/38 19. Totuuden huulet pysyvät iäti, mutta valheen kieli vain tuokion.

Biblia1776 19. Totinen suu pysyy vahvana ijankaikkisesti, vain väärä kieli ei pysy kauvan.

CPR1642 19. Totinen suu pysy ijancaickisest waan wäärä kieli ei pysy cauwan.

MLV19 19 The lips of truth will be established forever, but a lying tongue is but for a moment.

KJV 19. The lip of truth shall be established for ever: but a lying tongue is but for a moment.

Luther1912 19. Wahrhaftiger Mund besteht ewiglich; aber die falsche Zunge besteht nicht lange.

RV'1862 19. El labio de verdad permanecerá para siempre: mas la lengua de mentira, por un momento.

RuSV1876 19 Уста правдивые вечно пребывают, а лживый язык – только на мгновение.

FI33/38 20. Jotka pahaa miettivät, niillä on mielessä petos, mutta jotka rauhaan neuvovat, niille tulee ilo.

Biblia1776 20. Jotka paha ajattelevat, niiden sydämässä on petos; vaan jotka rauhaa neuvovat, niillä on ilo.

CPR1642 20. Jotca paha ajattelewat he pettawät idzens waan jotca rauha neuwowat heillä on ilo.

MLV19 20 Deceit is in the heart of those who devise evil, but joy is to the counselors of peace.

KJV 20. Deceit is in the heart of them that imagine evil: but to the counsellors of peace

- is joy.
- Luther1912 20. Die, so Böses raten, betrügen; aber die zum Frieden raten, schaffen Freude.
- RuSV1876 20 Коварство – в сердце злоумышленников, радость – у миротворцев.
- RV'1862 20. Engaño hay en el corazón de los que piensan mal: mas alegría en el de los que piensan bien.
- FI33/38 21. Ei tule turmiota vanhurskaalle, mutta jumalattomat ovat onnettomuutta täynnä.
- Biblia1776 21. Ei vanhurskaalle mitään vaaraa tapahdu; vaan jumalattomat pahuudella täytetään.
- CPR1642 21. Ei wanhurscan mitän waara tapahdu waan jumalattomat pahudella täytetään.
- MLV19 21 There will no mischief happen to a righteous man, but the wicked will be filled with evil.
- KJV 21. There shall no evil happen to the just: but the wicked shall be filled with mischief.
- Luther1912 21. Es wird dem Gerechten kein Leid geschehen; aber die Gottlosen werden voll Unglück sein.
- RV'1862 21. Ninguna adversidad acontecerá al justo; mas los impíos serán llenos de mal.
- RuSV1876 21 Не приключится праведнику никакого зла, нечестивые же будут преисполнены зол.
- FI33/38 22. Herralle kauhistus ovat valheelliset huulet, mutta teoissaan uskolliset ovat hänelle otolliset.
- Biblia1776 22. Petolliset huulet ovat Herralle kauhistus; vaan jotka oikein tekevät, ovat hänelle otolliset.
- CPR1642 22. Petolliset huulet owat HERralle cauhistus

waan jotca oikein tekewät owat hänelle otolliset.

MLV19	22 Lying lips are an abomination to Jehovah, but those who deal truly are his delight.	KJV	22. Lying lips are abomination to the LORD: but they that deal truly are his delight.
Luther1912	22. Falsche Mäuler sind dem HERRN ein Greuel; die aber treulich handeln, gefallen ihm wohl.	RV'1862	22. Los labios mentirosos son abominación a Jehová: mas los obradores de verdad, su contentamiento.
RuSV1876	22 Мерзость пред Господом – уста лживые, а говорящие истину благоугодны Ему.		
FI33/38	23. Mielevä ihminen peittää tietonsa, mutta tyhmäin sydän huutaa julki hulluutensa.	Biblia1776	23. Kavala salaa taitonsa, vaan hulluin sydän ilmoittaa hulluutta.
CPR1642	23. Cawala sala hänen taitons waan hulluin sydän ilmoitta hullutta.		
MLV19	23 A prudent man conceals knowledge, but the heart of fools proclaims foolishness.	KJV	23. A prudent man concealeth knowledge: but the heart of fools proclaimeth foolishness.
Luther1912	23. Ein verständiger Mann trägt nicht Klugheit zur Schau; aber das Herz der Narren ruft seine Narrheit aus.	RV'1862	23. El hombre cuerdo encubre la sabiduría: mas el corazón de los insensatos predica la fatuidad.
RuSV1876	23 Человек рассудительный скрывает знание, а сердце глупых высказывает глупость.		

SANANLASKUT

FI33/38	24. Ahkerain käsi saa hallita, mutta laiska joutuu työveron alaiseksi.	Biblia1776	24. Ahkera käsi saa hallita, vaan laiskan täytyy veronalaiseksi tulla.
CPR1642	24. Ahkera käsi saa hallita waan laisca teke weron.		
MLV19	24 The hand of the diligent will rule, but the slothful will be put under forced-labor.	KJV	24. The hand of the diligent shall bear rule: but the slothful shall be under tribute.
Luther1912	24. Fleißige Hand wird herrschen; die aber lässig ist, wird müssen zinsen.	RV'1862	24. La mano de los diligentes se enseñoreará: mas la negligente será tributaria.
RuSV1876	24 Рука прилежных будет господствовать, а лениваябудет под данью.		
FI33/38	25. Huoli painaa alas miehen mielen, mutta hyvä sana sen ilahuttaa.	Biblia1776	25. Sydämellinen murhe kivistelee, vaan lohdullinen sana iloittaa,
CPR1642	25. Sydämellinen murhe kiwistele waan lohdullinen sana iloitta.		
MLV19	25 Heaviness in the heart of a man makes it droop, but a good word makes it glad.	KJV	25. Heaviness in the heart of man maketh it stoop: but a good word maketh it glad.
Luther1912	25. Sorge im Herzen kränkt, aber ein freundliches Wort erfreut.	RV'1862	25. El cuidado congojoso en el corazón del hombre le abate: mas la buena palabra le alegra.
RuSV1876	25 Тоска на сердце человека подавляет его, а доброе слово развеселяет его.		

SANANLASKUT

FI33/38	26. Vanhurskas opastaa lähimmäistensä, mutta jumalattomat eksyttää heidän oma tiensä.	Biblia1776	26. Vanhurskas on parempi lähimmäistensä, mutta jumalattoman tie viettelee hänen
CPR1642	26. Wanhurskas on parempi lähimmäistensä mutta jumalattoman tie wiettelee hänen.		
MLV19	26 A righteous man is a guide to his neighbor, but the way of the wicked makes them go astray.	KJV	26. The righteous is more excellent than his neighbour: but the way of the wicked seduceth them.
Luther1912	26. Der Gerechte hat's besser denn sein Nächster; aber der Gottlosen Weg verführt sie.	RV'1862	26. El justo hace ventaja a su prójimo: mas el camino de los impíos les hace errar.
RuSV1876	26 Праведник указывает ближнему своему путь, а путьнечестивых вводит их в заблуждение.		
FI33/38	27. Laiska ei saa ajetuksi itselleen riistaa, mutta ahkeruus on ihmiselle kallis tavara.	Biblia1776	27. Ei petollinen asia menesty, mutta ahkera saa hyvän tavarán.
CPR1642	27. Ei petollisen asia menesty mutta ahkera saa hyvän tavarán.		
MLV19	27 The slothful man roasts not what he took in hunting, but the substance of a diligent man is precious.	KJV	27. The slothful man roasteth not that which he took in hunting: but the substance of a diligent man is precious.
Luther1912	27. Einem Lässigen gerät sein Handel nicht; aber ein fleißiger Mensch wird reich.	RV'1862	27. El engaño no chamuscará su caza: mas el haber precioso del hombre es la diligencia.

RuSV1876 27 Ленивый не жарит своей дичи; а имущество человека прилежного многоценно.

FI33/38 28. Vanhurskauden polulla on elämä, ja sen tien kulku ei ole kuolemaksi.

CPR1642 28. Wanhurscauden tiellä on elämä ja sen cautta ei kengän wietellä cuolemaan.

MLV19 28 Life is in the way of righteousness and in the pathway of it there is no death.

Luther1912 28. Auf dem Wege der Gerechtigkeit ist Leben, und auf ihrem gebahnten Pfad ist kein Tod.

RuSV1876 28 На пути правды – жизнь, и на стезе ее нет смерти.

Biblia1776 28. Vanhurskauden tiellä on elämä, ja hänen poluillansa ei ole kuolemaa.

KJV 28. In the way of righteousness is life; and in the pathway thereof there is no death.

RV'1862 28. En la vereda de justicia está la vida; y el camino de su vereda no es muerte.

13 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta

FI33/38 1. Viisas poika kuulee isän kuritusta, mutta pilkkaaja ei ota nuhdetta kuullaksensa.

CPR1642 1. Wliskas poica otta Isäns curituxen mutta

Biblia1776 1. Viisas poika ottaa isänsä kurituksen, mutta pilkkaaja ei tottele rangaistusta.

pilckaja ei anna idziäns rangaista.

MLV19 1 A wise son hears his father's instruction, but a scoffer listens not to rebuke.	KJV 1. A wise son heareth his father's instruction: but a scorner heareth not rebuke.
Luther1912 1. Ein weiser Sohn läßt sich vom Vater züchtigen; aber ein Spötter gehorcht der Strafe nicht.	RV'1862 1. EL hijo sabio recibe la enseñanza del padre: mas el burlador no escucha la reprensión.
RuSV1876 1 Мудрый сын слушает наставление отца, а буйный не слушает обличения.	
FI33/38 2. Suunsa hedelmästä saa nauttia hyvää, mutta uskottomilla on halu väkivaltaan.	Biblia1776 2. Suunsa hedelmästä kukin nautitsee hyvää, vaan jumalattomain sielu vääryttä.
CPR1642 2. Suun hedelmästä jocainen rawitan waan ylöncadzojat ei ajattele muuta kuin wääryttä.	
MLV19 2 A man will eat good by the fruit of his mouth, but the soul of the treacherous, violence.	KJV 2. A man shall eat good by the fruit of his mouth: but the soul of the transgressors shall eat violence.
Luther1912 2. Die Frucht des Mundes genießt man; aber die Verächter denken nur zu freveln.	RV'1862 2. Del fruto de la boca el hombre comerá bien: mas el alma de los prevaricadores, mal.
RuSV1876 2 От плода уст своих человек вкусит добро, душа же законопреступников – зло.	
FI33/38 3. Joka suistaa suunsa, se säilyttää henkensä, mutta avosuinen joutuu turmioon.	Biblia1776 3. Joka suunsa hallitsee, hän saa elää; vaan joka suunsa toimetomasti avajaa, se tulee hämmästyksen.

- CPR1642 3. Joca suuns hallidze hän saa elä waan joca suuns toimetomast awaja hän tule hämmästyheen.
- MLV19 3 He who guards his mouth keeps his life. He who opens wide his lips will have destruction.
- Luther1912 3. Wer seinen Mund bewahrt, der bewahrt sein Leben; wer aber mit seinem Maul herausfährt, der kommt in Schrecken.
- RuSV1876 3 Кто хранит уста свои, тот бережет душу свою; а кто широко раскрывает свой рот, тому беда.
- FI33/38 4. Laiskan sielu haluaa, saamatta mitään, mutta ahkerain sielu tulee ravituksi.
- CPR1642 4. Laisca pyytä ja ei saa mutta wiriät saawat yldäisest.
- MLV19 4 The soul of the sluggard desires and has nothing, but the soul of the diligent will be made fat.
- Luther1912 4. Der Faule begehrt und kriegt's doch nicht; aber die Fleißigen kriegen genug.
- RuSV1876 4 Душа ленивого желает, но тщетно; а душа
- KJV 3. He that keepeth his mouth keepeth his life: but he that openeth wide his lips shall have destruction.
- RV'1862 3. El que guarda su boca, guarda su alma: mas el que abre sus labios tendrá calamidad.
- Biblia1776 4. Laiska pyytää ja ei saa, mutta viriät saavat yltäkylläisesti.
- KJV 4. The soul of the sluggard desireth, and hath nothing: but the soul of the diligent shall be made fat.
- RV'1862 4. Desea, y nada alcanza el alma del perezoso: mas el alma de los diligentes será engordada.

прилежных насытится.

FI33/38	5. Vanhurskas vihaa valhepuhetta, mutta jumalattoman meno on iljettävä ja häpeällinen.	Biblia1776	5. Vanhurskas vihaa valhetta, mutta jumalatoim häpäisee ja pilkkaa itsiänsä.
CPR1642	5. Wanhurscas wiha walhetta mutta jumalatoim häwäise ja pilcka idzens.		
MLV19	5 A righteous man hates lying, but a wicked man is loathsome and comes to shame.	KJV	5. A righteous man hateth lying: but a wicked man is loathsome, and cometh to shame.
Luther1912	5. Der Gerechte ist der Lüge feind; aber der Gottlose schändet und schmäht sich selbst.	RV'1862	5. El justo aborrecerá la palabra de mentira; mas el impío se hace hediondo, y confuso.
RuSV1876	5 Праведник ненавидит ложное слово, а нечестивый срамит и бесчестит себя .		
FI33/38	6. Vanhurskaus varjeelee nuhteettomasti vaeltavan, mutta jumalattomuus syöksee syntisen kumoon.	Biblia1776	6. Vanhurskaus varjeelee nuhteettoman, mutta jumalatoim meno kukistaa syntisen.
CPR1642	6. Wanhurscas warjele nuhtetoinda mutta jumalatoim meno saatta syndijn.		
MLV19	6 Righteousness guards he who is upright in the way, but wickedness overthroweth the sinner.	KJV	6. Righteousness keepeth him that is upright in the way: but wickedness overthroweth the sinner.

SANANLASKUT

- Luther1912 6. Die Gerechtigkeit behütet den
Unschuldigen; aber das gottlose Wesen bringt
zu Fall den Sünder.
- RuSV1876 6 Правда хранит непорочного в пути, а
нечестие губит грешника.
- FI33/38 7. Toinen on olevinaan rikas, omistamatta
mitään, toinen olevinaan köyhä, vaikka on
tavaraa paljon.
- CPR1642 7. Moni on köyhä suuresa rickaudesa ja moni
on ricas köyhydesäns.
- MLV19 7 There is he who makes himself rich, yet has
nothing and he who makes himself poor, yet
has great wealth.
- Luther1912 7. Mancher ist arm bei großem Gut, und
mancher ist reich bei seiner Armut.
- RuSV1876 7 Иной выдает себя за богатого, а у него
ничего нет; другой выдает себя за бедного,
а у него богатства много.
- FI33/38 8. Rikkautensa saa mies antaa henkensä
lunnaiksi, mutta köyhän ei tarvitse uhkauksia
kuunnella.
- CPR1642 8. Rickaudella taita jocu lunasta hengens
- RV'1862 6. La justicia guarda al de perfecto camino;
mas la impiedad trastornará al pecador.
- Biblia1776 7. Moni on köyhä suuresa rikkaudessa, ja
moni rikas köyhydessänsä.
- KJV 7. There is that maketh himself rich, yet hath
nothing: there is that maketh himself poor,
yet hath great riches.
- RV'1862 7. Hay algunos que se hacen ricos, y no
tienen nada; y otros, que se hacen pobres, y
tienen muchas riquezas.
- Biblia1776 8. Rikkaudellansa taitaa joku lunastaa
henkensä; mutta joka köyhä on, ei hän kuule
kuritusta.

mutta joca köyhä on ei hän cuule curitusta.

MLV19	8 The ransom of a man's life is his riches, but the poor hears no threatening.	KJV	8. The ransom of a man's life are his riches: but the poor heareth not rebuke.
Luther1912	8. Mit Reichtum kann einer sein Leben erretten; aber ein Armer hört kein Schelten.	RV'1862	8. La redención de la vida del hombre son sus riquezas; y el pobre no escucha la reprehensión.
RuSV1876	8 Богатством своим человек выкупает жизнь свою , а бедный и угрозы не слышит.		
FI33/38	9. Vanhurskasten valo loistaa iloisesti, mutta jumalattomien lamppu sammuu.	Biblia1776	9. Vanhurskasten valkeus tekee iloiseksi, vaan jumalattomain kynttilä sammuu.
CPR1642	9. Wanhurscasten walkeus teke iloisexi waan jumalattomain kynttilä sammu.		
MLV19	9 The light of the righteous rejoices, but the lamp of the wicked will be put out.	KJV	9. The light of the righteous rejoiceth: but the lamp of the wicked shall be put out.
Luther1912	9. Das Licht der Gerechten brennt fröhlich; aber die Leuchte der Gottlosen wird auslöschen.	RV'1862	9. La luz de los justos se alegrará: mas la candela de los impíos se apagará.
RuSV1876	9 Свет праведных весело горит, светильник же нечестивых угасает.		
FI33/38	10. Ylpeys tuottaa pelkkää toraa, mutta jotka ottavat neuvon varteen, niillä on viisau.	Biblia1776	10. Ylpeiden seassa on aina riita, mutta viisau saattaa ihmisen toimelliseksi.

SANANLASKUT

- CPR1642 10. Ylpeitten seas on aina rijta mutta wijsaus saatta ihmisen toimellisexi.
- MLV19 10 Through pride a vain man causes contention, but wisdom is with the well-advised.
- Luther1912 10. Unter den Stolzen ist immer Hader; aber Weisheit ist bei denen, die sich raten lassen.
- RuSV1876 10 От высокомерия происходит раздор, а у советующихся – мудрость.
- FI33/38 11. Tyhjällä saatu tavara vähenee, mutta joka vähin erin kokoaa, se saa karttumaan.
- CPR1642 11. Rikkaus vähene tuhlatessa waan cogosa pitäin se enäne.
- MLV19 11 Wealth from vanity will be diminished, but he who gathers by labor will have increase.
- Luther1912 11. Reichtum wird wenig, wo man's vergeudet; was man aber zusammenhält, das wird groß.
- RuSV1876 11 Богатство от суетности истощается, а собирающий трудами умножает его.
- KJV 10. Only by pride cometh contention: but with the well advised is wisdom.
- RV'1862 10. Ciertamente la soberbia parirá contienda: mas con los avisados es la sabiduría.
- Biblia1776 11. Rikkaus vähenee tuhlatessa, vaan koossa pitäin se enenee.
- KJV 11. Wealth gotten by vanity shall be diminished: but he that gathereth by labour shall increase.
- RV'1862 11. Las riquezas de vanidad se disminuirán: mas el que allega con su mano, multiplicará.

SANANLASKUT

FI33/38	12. Pitkä odotus tekee sydämen sairaaksi, mutta täyttynyt halu on elämän puu.	Biblia1776	12. Viivytetty toivo vaivaa sydäntä; vaan kuin se tulee, jota hän toivoo, se on elämän puu.
CPR1642	12. Wijwytetty toiwo saatta sydämen ikäwöidzemän waan cosca se tule jota hän toiwo se on elämän puu.		
MLV19	12 Prolonged hope makes the heart sick, but it is a tree of life when the desire comes.	KJV	12. Hope deferred maketh the heart sick: but when the desire cometh, it is a tree of life.
Luther1912	12. Die Hoffnung, die sich verzieht, ängstet das Herz; wenn's aber kommt, was man begehrt, das ist wie ein Baum des Lebens.	RV'1862	12. La esperanza que se alarga, es tormento del corazón: mas árbol de vida es el deseo cumplido.
RuSV1876	12 Надежда, долго не сбывающаяся, томит сердце, а исполнившееся желание – как древо жизни.		
FI33/38	13. Joka sanaa halveksii, joutuu sanan pantiksi; mutta joka käskyä pelkää, saa palkan.	Biblia1776	13. Joka sanan katsoo ylön, hän turmelee itsensä; mutta joka käskyä pelkää, hän rauhassa vaeltaa.
CPR1642	13. Joca sanan cadzo ylön hän turmele idzens mutta joca käskyä pelkä hän rauhas waelda.		
MLV19	13 He who despises the word brings destruction on himself, but he who fears the commandment will be rewarded.	KJV	13. Whoso despiseth the word shall be destroyed: but he that feareth the commandment shall be rewarded.
Luther1912	13. Wer das Wort verachtet, der verderbt sich selbst; wer aber das Gebot fürchtet, dem	RV'1862	13. El que menosprecia la palabra, perecerá por ello: mas el que teme el mandamiento,

wird's vergolten.

será pagado.

RuSV1876 13 Кто пренебрегает словом, тот причиняет вред себе; кто боится заповеди, тому воздается.

Biblia1776 14. Viisaan oppi on elämän lähde, Välttämään kuoleman paulaa.

FI33/38 14. Viisaan opetus on elämän lähde kuoleman paulain välttämiseksi.

CPR1642 14. Wijsan oppi on elämän lähde wälttämän cuoleman paula.

KJV 14. The law of the wise is a fountain of life, to depart from the snares of death.

MLV19 14 The law of a wise man is a fountain of life, to depart from the snares of death.

Luther1912 14. Die Lehre des Weisen ist eine Quelle des Lebens, zu meiden die Stricke des Todes.

RV'1862 14. La ley al sabio es manadero de vida para apartarse de los lazos de la muerte.

RuSV1876 14 Учение мудрого – источник жизни, удаляющий от сетей смерти.

Biblia1776 15. Hyvä neuvo on otollinen; vaan ylönkatsojain tie on kova.

FI33/38 15. Hyvä ymmärrys tuottaa suosiota, mutta uskottomien tie on koleikko.

CPR1642 15. Hywä neuwo on otollinen vaan ylönkadzoitten tie on cowa.

KJV 15. Good understanding giveth favour: but the way of transgressors is hard.

MLV19 15 Good understanding gives favor, but the way of the transgressor is hard.

Luther1912 15. Feine Klugheit schafft Gunst; aber der Verächter Weg bringt Wehe.

RV'1862 15. El buen entendimiento conciliará gracia: mas el camino de los prevaricadores es duro.

SANANLASKUT

RuSV1876 15 Добрый разум доставляет приятность,
путь же беззаконных жесток.

FI33/38 16. Jokainen mielevä toimii taitavasti, mutta
tyhmä levittää hulluutta.

CPR1642 16. Wijsas teke caicki toimellisest waan hullu
ilmoitta tyhmydens.

MLV19 16 Every prudent man works with knowledge,
but a fool flaunts folly.

Luther1912 16. Ein Kluger tut alles mit Vernunft; ein Narr
aber breitet Narrheit aus.

RuSV1876 16 Всякий благоразумный действует с
знанием, а глупый выставляет напоказ
глупость.

FI33/38 17. Jumalaton sanansaattaja suistuu
turmioon, mutta uskollinen lähetti on kuin
lääke.

CPR1642 17. Jumalatoim sanansaattaja ilmoitta paha
waan totinen lähetys on terwellinen.

MLV19 17 A wicked messenger falls into evil, but a
faithful ambassador is health.

Luther1912 17. Ein gottloser Bote bringt Unglück; aber ein
treuer Bote ist heilsam.

Biblia1776 16. Viisas tekee kaiken toimellisesti, vaan
hullu ilmoittaa tyhmyden.

KJV 16. Every prudent man dealeth with
knowledge: but a fool layeth open his folly.

RV'1862 16. Todo hombre cuerdo hace con sabiduría:
mas el insensato manifestará fatuidad.

Biblia1776 17. Jumalatoim sanansaattaja lankee
onnettomuuteen, vaan totinen lähetys on
terveellinen.

KJV 17. A wicked messenger falleth into mischief:
but a faithful ambassador is health.

RV'1862 17. El mal mensajero caerá en mal: mas el
mensajero fiel es medicina.

RuSV1876 17 Худой посол попадает в беду, а верный посланник – спасение.

FI33/38 18. Köyhyys ja häpeä kuritusta vierovalle, kunnia nuhdetta noudattavalle!

Biblia1776 18. Joka kurituksen hylkää, hänellä on köyhyys ja häpiä; vaan joka antaa itsensä rangaista, hän tulee kunniaan.

CPR1642 18. Joca curituxen hyljä hänellä on köyhys ja häpiä vaan joca anda rangaista idzens hän tule cunniaan.

MLV19 18 Poverty and shame are to him who refuses correction, but he who regards reproof will be honored.

KJV 18. Poverty and shame shall be to him that refuseth instruction: but he that regardeth reproof shall be honoured.

Luther1912 18. Wer Zucht läßt fahren, der hat Armut und Schande; wer sich gerne strafen läßt, wird zu ehren kommen.

RV'1862 18. Pobreza y vergüenza tendrá el que menospreciare la enseñanza: mas el que guarda la corrección, será honrado.

RuSV1876 18 Нищета и посрамление отвергающему учение; а кто соблюдает наставление, будет в чести.

FI33/38 19. Tyydytetty halu on sielulle suloinen, pahan karttaminen tyhmille kauhistus.

Biblia1776 19. Kun toivo tulee täytetyksi, niin sydän iloitsee; mutta joka pahuutta välttää; on hulluille kauhistukseksi.

CPR1642 19. Cosca toiwo tule täytetyxi nijn sydän iloidze mutta joca pahutta wälttä hän on hulluille cauhistuxexi.

- MLV19 19 The desire accomplished is sweet to the soul, but it is an abomination to fools to depart from evil.
- Luther1912 19. Wenn's kommt, was man begehrt, das tut dem Herzen wohl; aber das Böse meiden ist den Toren ein Greuel.
- RuSV1876 19 Желание исполнившееся – приятно для души; но несносно для глупых уклоняться от зла.
- FI33/38 20. Vaella viisasten kanssa, niin viisastut; tyhmäin seuratoverin käy pahoin.
- CPR1642 20. Joca wijsasten cansa on hän tule wijsaxi waan joca hulluin cumpani on hän tule wahingoon.
- MLV19 20 Walk with wise men and you will be wise. But the companion of fools will be evil for it.
- Luther1912 20. Wer mit den Weisen umgeht, der wird weise; wer aber der Narren Geselle ist, der wird Unglück haben.
- RuSV1876 20 Общающийся с мудрыми будет мудр, а кто дружит с глупыми, развратится.
- KJV 19. The desire accomplished is sweet to the soul: but it is abomination to fools to depart from evil.
- RV'1862 19. El deseo cumplido deleita al alma: mas apartarse del mal, es abominación a los insensatos.
- Biblia1776 20. Joka viisasten kanssa käyskentelee, hän tulee viisaaksi; vaan joka hulluin kumppani on, hän tulee vahinkoon.
- KJV 20. He that walketh with wise men shall be wise: but a companion of fools shall be destroyed.
- RV'1862 20. El que anda con los sabios, será sabio: mas el que se allega a los insensatos, será quebrantado.

SANANLASKUT

FI33/38	21. Syntisiä vainoaa onnettomuus, mutta vanhurskaat saavat onnen palkakseen.	Biblia1776	21. Pahuus noudattaa syntisiä, mutta vanhurskaille kostetaan hyvydellä.
CPR1642	21. Pahus noudatta syndistä mutta vanhurskaille costetan hywydellä.		
MLV19	21 Evil pursues sinners, but the righteous will be recompensed with good.	KJV	21. Evil pursueth sinners: but to the righteous good shall be repayed.
Luther1912	21. Unglück verfolgt die Sünder; aber den Gerechten wird Gutes vergolten.	RV'1862	21. Mal perseguirá a los pecadores: mas a los justos bien será pagado.
RuSV1876	21 Грешников преследует зло, а праведникам воздается добром.		
FI33/38	22. Hyvä jättää perinnön lastensa lapsillekin, mutta syntisen tavara talletetaan vanhurskaalle.	Biblia1776	22. Hyvällä on perilliset lasten lapsissa; vaan syntisen tavara vanhurskaalle säästetään.
CPR1642	22. Hywällä owat perilliset lasten lapsisa vaan syndisen tawara vanhurscalle säästetän.		
MLV19	22 A good man leaves an inheritance to his son's sons and the wealth of the sinner is laid up for the righteous.	KJV	22. A good man leaveth an inheritance to his children's children: and the wealth of the sinner is laid up for the just.
Luther1912	22. Der Gute wird vererben auf Kindeskind; aber des Sünders Gut wird für den Gerechten gespart.	RV'1862	22. El bueno dejará herederos a los hijos de los hijos; y el haber del pecador para el justo está guardado.
RuSV1876	22 Добрый оставляет наследство и внукам,		

a богатство грешника сберегается для
праведного.

FI33/38 23. Köyhien uudiskyntö antaa runsaan ruuan; mutta moni tuhoutuu, joka ei oikeudessa pysy.	Biblia1776 23. Paljo ruokaa on köyhän kynnessä; vaan jotka vääräyttä tekevät, ne hukkuvat.
CPR1642 23. Paljon ruoca on köyhän kynnös waan jotca wääryttä tekewät ne huckuwat.	
MLV19 23 Much food (is in) the tillage of the poor, but when there no justice, it is swept away.	KJV 23. Much food is in the tillage of the poor: but there is that is destroyed for want of judgment.
Luther1912 23. Es ist viel Speise in den Furchen der Armen; aber die Unrecht tun, verderben.	RV'1862 23. En el barbecho de los pobres hay mucho pan: mas piérdese por falta de juicio.
RuSV1876 23 Много хлеба бывает и на ниве бедных; но некоторые гибнут от беспорядка.	
FI33/38 24. Joka vitsaa säästää, se vihaa lastaan; mutta joka häntä rakastaa, se häntä ajoissa kurittaa.	Biblia1776 24. Joka vitsaansa säästää, hän vihaa lastansa; vaan joka häntä rakastaa, hän aikanansa sitä kurittaa.
CPR1642 24. Joca widzans säästä hän wiha lastans waan joca händä racasta hän aicanans sitä curitta.	
MLV19 24 He who spares his rod hates his son, but he who loves him chastens him promptly.	KJV 24. He that spareth his rod hateth his son: but he that loveth him chasteneth him betimes.

SANANLASKUT

- Luther1912 24. Wer seine Rute schont, der haßt seinen Sohn; wer ihn aber liebhat, der züchtigt ihn bald.
- RuSV1876 24 Кто жалеет розги своей, тот ненавидит сына; а кто любит, тот с детства наказывает его.
- FI33/38 25. Vanhurskas saa syödä kylläksensä, mutta jumalattomain vatsa jää vajaaksi.
- Biblia1776 25. Vanhurskas syö, että hänen sielunsa ravittaisiin; vaan jumalattomain vatsa on tyytymätöin.
- CPR1642 25. Wanhurscas syö että hänen sieluns rawitaisin waan jumalattomain wadza on tytymätöin.
- MLV19 25 A righteous man eats to the satisfying of his soul, but the belly of the wicked will want.
- KJV 25. The righteous eateth to the satisfying of his soul: but the belly of the wicked shall want.
- Luther1912 25. Der Gerechte ißt, daß sein Seele satt wird; der Gottlosen Bauch aber hat nimmer genug.
- RuSV1876 25 Праведник ест до сытости, а чрево беззаконных терпит лишение.
- RV'1862 24. El que detiene el castigo, a su hijo aborrece: mas el que le ama, madruga a castigarle.
- RV'1862 25. El justo come hasta que su alma se harta: mas el vientre de los impíos tendrá necesidad.

14 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta

FI33/38	1. Vaimojen viisus talon rakentaa, mutta hulluus sen omin käsin purkaa.	Biblia1776	1. Viisas vaimo rakentaa huoneensa, vaan hullu kukistaa sen teollansa.
CPR1642	1. Wiisan waimon cautta huone raketan waan hullu cukista sen tegollans.		
MLV19	1 Every wise woman builds her house, but a foolish woman plucks it down with her own hands.	KJV	1. Every wise woman buildeth her house: but the foolish plucketh it down with her hands.
Luther1912	1. Durch weise Weiber wird das Haus erbaut; eine Närrin aber zerbricht's mit ihrem Tun.	RV'1862	1. LA mujer sábía edifica su casa: mas la insensata con sus manos la derriba.
RuSV1876	1 Мудрая жена устроит дом свой, а глупая разрушит его своими руками.		
FI33/38	2. Joka vaeltaa oikein, se pelkää Herraa, mutta jonka tiet ovat väärät, se hänet katsoo ylen.	Biblia1776	2. Joka vaeltaa oikiaa tietä, se pelkää Herraa; mutta se, joka poikke pois tieltänsä, ylönkatsoo hänen.
CPR1642	2. Joca HERra pelkä hän waelda oikiata tietä mutta joca hänen cadzo ylön hän poicke hänen tieläns.		

SANANLASKUT

MLV19 2 He who walks in his uprightness fears Jehovah, but he who is perverse in his ways despises him.	KJV 2. He that walketh in his uprightness feareth the LORD: but he that is perverse in his ways despiseth him.
Luther1912 2. Wer den HERRN fürchtet, der wandelt auf rechter Bahn; wer ihn aber verachtet, der geht auf Abwegen.	RV'1862 2. El que camina en su rectitud, teme a Jehová: mas el pervertido en sus caminos, le menosprecia.
RuSV1876 2 Идущий прямым путем боится Господа; но чьи пути кривы, тот небрежет о Нем.	
FI33/38 3. Hullun suussa on ylpeydelle vitsa, mutta viisaita vartioivat heidän huulensa.	Biblia1776 3. Tyhmän suussa on ylpeyden vitsa; vaan viisasten huulet varjelevat heitä.
CPR1642 3. Hullut julmast puhuvat vaan wijsat suuns hillidzewät.	
MLV19 3 A rod of pride is in the mouth of a fool, but the lips of the wise will preserve them.	KJV 3. In the mouth of the foolish is a rod of pride: but the lips of the wise shall preserve them.
Luther1912 3. Narren reden tyrannisch; aber die Weisen bewahren ihren Mund.	RV'1862 3. En la boca del insensato está la vara de la soberbia: mas los labios de los sabios los guardarán.
RuSV1876 3 В устах глупого – бич гордости; уста же мудрых охраняют их.	
FI33/38 4. Missä raavaita puuttuu, on seimi tyhjä, mutta runsas sato saadaan härkien voimasta.	Biblia1776 4. Jossa ei härkiä ole, siinä seimet puhtaana ovat; vaan jossa juhdat työtä tekevät, siinä tuloa kyllä on.

- CPR1642 4. Josa ei härkiä ole sijnä seimet puhtana owat waan josa juhdat työtä tekewät sijnä tulo kyllä on.
- MLV19 4 Where no oxen are, the crib is clean, but by the strength of the ox is much increase.
- Luther1912 4. Wo nicht Ochsen sind, da ist die Krippe rein; aber wo der Ochse geschäftig ist, da ist viel Einkommen.
- RuSV1876 4 Где нет волов, там ясли пусты; а много прибыли от силы волов.
- FI33/38 5. Uskollinen todistaja ei valhettele, mutta väärä todistaja puhuu valheita.
- CPR1642 5. Totinen todistaja wälttä walhetta waan wäärä todistaja rohkiast walhettele.
- MLV19 5 A faithful witness will not lie, but a false witness breathes-out lies.
- Luther1912 5. Ein treuer Zeuge lügt nicht; aber ein Falscher Zeuge redet frech Lügen.
- RuSV1876 5 Верный свидетель не лжет, а свидетель ложный наговорит много лжи.
- FI33/38 6. Pilkkaaja etsii viisautta turhaan, mutta ymmärtäväisen on tietoa helppo saada.
- KJV 4. Where no oxen are, the crib is clean: but much increase is by the strength of the ox.
- RV'1862 4. Sin bueyes, el alfolí está limpio: mas por la fuerza del buey hay abundancia de panes.
- Biblia1776 5. Totinen todistaja välttää valhetta; waan väärä todistaja rohkiasti valhettelee.
- KJV 5. A faithful witness will not lie: but a false witness will utter lies.
- RV'1862 5. El testigo verdadero, no mentirá: mas el testigo falso hablará mentiras.
- Biblia1776 6. Pilkkaaja etsii viisautta, ja ei löydä; waan toimelliset viisauden huokiasti saavat.

- CPR1642 6. Pilckaja edzi wijsaut ja ei löydä waan toimelliset wijsauden huokiast saawat.
- MLV19 6 A scoffer seeks wisdom and finds it not, but knowledge is easy to him who has understanding.
- KJV 6. A scorner seeketh wisdom, and findeth it not: but knowledge is easy unto him that understandeth.
- Luther1912 6. Der Spötter sucht Weisheit, und findet sie nicht; aber dem Verständigen ist die Erkenntnis leicht.
- RV'1862 6. Buscó el burlador la sabiduría, y no la halló: mas la sabiduría al hombre entendido es fácil.
- RuSV1876 6 Распутный ищет мудрости, и не находит; а для разумного знание легко.
- FI33/38 7. Menet pois tyhmän miehen luota: et tullut tuntemaan tiedon huulia.
- Biblia1776 7. Mene pois tyhmän tyköä; sillä et sinä opi mitään häneltä.
- CPR1642 7. Mene pois tyhmän tykö sillä et sinä ope mitän häneldä.
- MLV19 7 Go into the presence of a foolish man and you will not perceive the lips of knowledge.
- KJV 7. Go from the presence of a foolish man, when thou perceivest not in him the lips of knowledge.
- Luther1912 7. Gehe von dem Narren; denn du lernst nichts von ihm.
- RV'1862 7. Véte de delante del hombre insensato: pues no le conociste labios de ciencia.
- RuSV1876 7 Отойди от человека глупого, у которого ты не замечаешь разумных уст.
- FI33/38 8. Mielevän viisauus on, että hän
- Biblia1776 8. Toimellisen viisauus on teistänsä ottaa

vaelluksestaan vaarin pitää; tyhmien hulluus on petos.

CPR1642 8. Toimellisen wijsaus on tiestäns otta waarin waan tyhmän hulluus on aiwa petos.

MLV19 8 The wisdom of a prudent man is to understand his way, but the folly of fools is deceit.

Luther1912 8. Das ist des Klugen Weisheit, daß er auf seinen Weg merkt; aber der Narren Torheit ist eitel Trug.

RuSV1876 8 Мудрость разумного – знание пути своего, глупость же безрассудных – заблуждение.

FI33/38 9. Hulluja pilkkaa vikauhri, mutta oikeamielisten kesken on mielisuosio.

CPR1642 9. Tyhmä naura syndiä waan siwiät siweitä racastawat.

MLV19 9 Fools mock at sin, but among the upright there is good will.

Luther1912 9. Die Narren treiben das Gespött mit der Sünde; aber die Frommen haben Lust an den Frommen.

RuSV1876 9 Глупые смеются над грехом, а посреди

vaarin; waan tyhmäin hulluus on sula petos.

KJV 8. The wisdom of the prudent is to understand his way: but the folly of fools is deceit.

RV'1862 8. La ciencia del cuerdo es entender su camino: mas la insensatez de los fatuos es engaño.

Biblia1776 9. Tyhmä nauraa syntiä, mutta hurskasten välillä on hyvä suosio.

KJV 9. Fools make a mock at sin: but among the righteous there is favour.

RV'1862 9. Los insensatos hablan pecado; mas entre los rectos hay amor.

праведных - благоволение.

FI33/38 10. Sydän tuntee oman surunsa, eikä sen iloon saa vieras sekaantua. CPR1642 10. Cosca sydän on murhellinen nijn ei auta ulconainen ilo.	Biblia1776 10. Koska sydän on murheellinen, niin ei auta ulkonainen ilo.
MLV19 10 The heart knows its own bitterness and a stranger does not share with its joy.	KJV 10. The heart knoweth his own bitterness; and a stranger doth not intermeddle with his joy.
Luther1912 10. Das Herz kennt sein eigen Leid, und in seine Freude kann sich kein Fremder mengen.	RV'1862 10. El corazón conoce la amargura de su alma; y extraño no se entremeterá en su alegría.
RuSV1876 10 Сердце знает горе души своей, и в радость его не вмешается чужой.	
FI33/38 11. Jumalattomain huone hävitetään, mutta oikeamielisten maja kukoistaa. CPR1642 11. Jumalattomain huonet cukistetan waan jumalisten majat wiherjöldzewät.	Biblia1776 11. Jumalattomain huoneet kukistetaan, vaan jumalisten majat viheriöitsevät.
MLV19 11 The house of the wicked will be overthrown, but the tent of the upright will flourish.	KJV 11. The house of the wicked shall be overthrown: but the tabernacle of the upright shall flourish.
Luther1912 11. Das Haus der Gottlosen wird vertilgt; aber die Hütte der Frommen wird grünen.	RV'1862 11. La casa de los impíos será asolada: mas la tienda de los rectos florecerá.

RuSV1876 11 Дом беззаконных разорится, а жилище праведных процветет.

FI33/38 12. Miehen mielestä on oikea monikin tie, joka lopulta on kuoleman tie.

CPR1642 12. Muutamat tiet näkyvät oikiaxi waan wijmeiseldä johdatta hän hänen cuolemaan.

MLV19 12 There is a way which seems right to a man, but the end of it are the ways of death.

Luther1912 12. Es gefällt manchem ein Weg wohl; aber endlich bringt er ihn zum Tode.

RuSV1876 12 Есть пути, которые кажутся человеку прямыми; но конец их – путь к смерти.

FI33/38 13. Nauraessakin voi sydän kärsiä, ja ilon lopuski tulee murhe.

CPR1642 13. Nauron jälken tule murhe ja ilon peräst on suru.

MLV19 13 Even in laughter the heart is sorrowful and the end of gladness is heaviness.

Luther1912 13. Auch beim Lachen kann das Herz trauern, und nach der Freude kommt Leid.

Biblia1776 12. Monella on tie mielestänsä oikia, vaan viimeiseltä johdattaa se kuolemaan.

KJV 12. There is a way which seemeth right unto a man, but the end thereof are the ways of death.

RV'1862 12. Hay camino que al hombre le parece derecho: mas su salida es caminos de muerte.

Biblia1776 13. Naurun jälkeen tulee murhe, ja ilon perästä suru.

KJV 13. Even in laughter the heart is sorrowful; and the end of that mirth is heaviness.

RV'1862 13. Aun en la risa tendrá dolor el corazón; y la salida de la alegría es congoja.

SANANLASKUT

RuSV1876 13 И при смехе иногда болит сердце, и концом радости бывает печаль.

FI33/38 14. Omista teistään saa kyllänsä se, jolla on luopunut sydän, mutta itsestään löytää tyydytyksen hyvä mies.

CPR1642 14. Irtaiselle ihmiselle tapahtu laittamisens perästä waan hywälle hänen laittamisens perästä.

MLV19 14 The backslider in heart will be filled with his own ways and a good man from his own fruits.

Luther1912 14. Einem losen Menschen wird's gehen wie er handelt; aber ein Frommer wird über ihn sein.

RuSV1876 14 Человек с развращенным сердцем насытится от путей своих, и добрый – от СВОИХ.

FI33/38 15. Yksinkertainen uskoo joka sanan, mutta mielevä ottaa askeleistansa vaarin.

CPR1642 15. Taitamatoin usco caicki mutta ymmärtäväinen otta tiestäns waarin.

MLV19 15 A simple man believes every word, but the

Biblia1776 14. Tyhmälle tapahtuu laittamisensa jälkeen, vaan hyvä ihminen asetetaan hänen ylitsensä.

KJV 14. The backslider in heart shall be filled with his own ways: and a good man shall be satisfied from himself.

RV'1862 14. De sus caminos será harto el apartado de razón; y el hombre de bien se apartará de él.

Biblia1776 15. Taitamatoin uskoo kaikki, mutta ymmärtäväinen ottaa teistänsä vaarin.

KJV 15. The simple believeth every word: but the

SANANLASKUT

prudent man looks well to his going.

prudent man looketh well to his going.

Luther1912 15. Ein Unverständiger glaubt alles; aber ein Kluger merkt auf seinen Gang.

RV'1862 15. El simple cree a toda palabra: mas el entendido entiende sus pasos.

RuSV1876 15 Глупый верит всякому слову, благоразумный же внимателен к путямсвоим.

FI33/38 16. Viisas pelkää ja karttaa paha, mutta tyhmä on huoleton ja suruton.

Biblia1776 16. Viisas pelkää ja karttaa paha, vaan tyhmä päätähavin menee.

CPR1642 16. Wijsas pelkä ja cartta paha waan tyhmä päätahawin mene.

MLV19 16 A wise man fears and departs from evil, but the fool bears himself insolently and is confident.

KJV 16. A wise man feareth, and departeth from evil: but the fool rageth, and is confident.

Luther1912 16. Ein Weiser fürchtet sich und meidet das Arge; ein Narr aber fährt trotzig hindurch.

RV'1862 16. El sabio teme, y apártase del mal: mas el insensato enójase, y confia.

RuSV1876 16 Мудрый боится и удаляется от зла, а глупый раздражителен исамонадеян.

FI33/38 17. Pikavihainen tekee hullun töitä, ja juonittelija joutuu vihatuksi.

Biblia1776 17. Äkillinen ihminen tekee hullun töitä, ja kavala ihminen tulee vihattavaksi.

CPR1642 17. Kärsimätöin ihminen teke hullun töitä mutta toimellinen wiha sitä.

SANANLASKUT

MLV19	17 He who is soon angry will deal foolishly.
And a man of wicked devices is hated.	KJV	17. He that is soon angry dealeth foolishly:
and a man of wicked devices is hated.
Luther1912	17. Ein Ungeduldiger handelt töricht; aber ein
Bedächtiger haßt es.	RV'1862	17. El que de presto se enoja, hará locura; y
el hombre de malos pensamientos será
aborrecido.
RuSV1876	17 Вспыльчивый может сделать глупость;
но человек, умышленно делающий зло,
ненавистен.		
FI33/38	18. Yksinkertaiset saavat perinnökseen
hulluuden, mutta mielevät tiedon
kruunuksensa.	Biblia1776	18. Taitamattomat perivät tyhmyden; vaan
se on toimellisten kruunu, että he
toimellisesti tekevät.
CPR1642	18. Taitamattomat periwät tyhmyden vaan se
on toimellisten Cruunu että he toimellisest
tekewät.		
MLV19	18 The simple inherit folly, but the prudent
are crowned with knowledge.	KJV	18. The simple inherit folly: but the prudent
are crowned with knowledge.
Luther1912	18. Die Unverständigen erben Narrheit; aber
es ist der Klugen Krone, vorsichtig handeln.	RV'1862	18. Los simples heredarán la insensatez: mas
los cuerdos se coronarán de sabiduría.
RuSV1876	18 Невежды получают в удел себе глупость,
а благоразумные увенчаются знанием.		
FI33/38	19. Pahojen täytyy kumartua hyvien edessä ja
jumalattomien seisoa vanhurskaan porteilla.	Biblia1776	19. Häijyn täytyy kumartaa hyviä, ja
jumalattomat vanhurskasten porteissa.
CPR1642	19. Häijyn täyty cumarta hywiä ja		

jumalattomat wanhurscasten porteisa.

MLV19	19 The evil bow down before the good and the wicked at the gates of the righteous.	KJV	19. The evil bow before the good; and the wicked at the gates of the righteous.
Luther1912	19. Die Bösen müssen sich bücken vor dem Guten und die Gottlosen in den Toren des Gerechten.	RV'1862	19. Los malos se inclinaron delante de los buenos; y los impíos, a las puertas del justo.
RuSV1876	19 Преклонятся злые пред добрыми и нечестивые – у ворот праведника.		
FI33/38	20. Köyhää vihaa hänen ystävänsäkin, mutta rikasta rakastavat monet.	Biblia1776	20. Köyhää vihaavat hänen lähimmäisensäkin; vaan rikkaalla on monta ystävää.
CPR1642	20. Köyhä wihawat hänen lähimmäisensä waan rikkailla on monda ystäwätä.		
MLV19	20 The poor man is hated even by his own neighbor, but the rich man has many friends.	KJV	20. The poor is hated even of his own neighbour: but the rich hath many friends.
Luther1912	20. Einen Armen hassen auch seine Nächsten; aber die Reichen haben viele Freunde.	RV'1862	20. El pobre es odioso aun a su amigo: mas los que aman al rico, son muchos.
RuSV1876	20 Бедный ненавидим бывает даже близким своим, а у богатого много друзей.		
FI33/38	21. Syntiä tekee, joka lähimmäistään halveksii, mutta autuas se, joka kurjia armahtaa!	Biblia1776	21. Joka katsoo lähimmäisensä ylöns. hän tekee syntiä; vaan autuas on se, joka viheliäistä armahtaa.

- CPR1642 21. Joca cadzo lähimmäisensä ylöns hän syndi teke: waan autuas on se joca wiheljäistä armahta.
- MLV19 21 He who despises his neighbor sins, but he who has pity on the poor, he is fortunate.
- Luther1912 21. Der Sünder verachtet seinen Nächsten; aber wohl dem, der sich der Elenden erbarmt!
- RuSV1876 21 Кто презирает ближнего своего, тот грешит; а кто милосерд к бедным, тот блажен.
- FI33/38 22. Eivätkö eksy ne, jotka hankitsevat pahaa? Mutta armo ja totuus niille, jotka hankitsevat hyvää!
- CPR1642 22. Jotca wieckaudesa waeldawat nijldä puuttu mutta jotca hywä ajattelewat heille tapahtu hywys ja uscollisuus.
- MLV19 22 Do they not go-astray, those who devise evil? But mercy and truth are to those who devise good.
- Luther1912 22. Die mit bösen Ränken umgehen, werden fehlgehen; die aber Gutes denken, denen wird
- KJV 21. He that despiseth his neighbour sinneth: but he that hath mercy on the poor, happy is he.
- RV'1862 21. El pecador menosprecia a su prójimo: mas el que tiene misericordia de los pobres, es bienaventurado.
- Biblia1776 22. Jotka wiekkaudessa waeltawat, niiltä puuttuu; mutta jotka hyvää ajattelewat, niille tapahtuu hyvyys ja uskollisuus.
- KJV 22. Do they not err that devise evil? but mercy and truth shall be to them that devise good.
- RV'1862 22. ¿No yerran, los que piensan mal? mas los que piensan bien tendrán misericordia, y

Treue und Güte widerfahren.

verdad.

RuSV1876 22 Не заблуждаются ли умышляющие зло?
но милость и верность у благомыслящих.

FI33/38 23. Kaikesta vaivannäöstä tulee hyötyä, mutta
tyhjästä puheesta vain vahinkoa.

Biblia1776 23. Jossa työtä tehdään, siinä kyllä on; vaan
joka tyhjiin puheisiin tyytyy, siinä on
köyhyys.

CPR1642 23. Josa työtä tehdän siinä kyllä on vaan joca
tyhjin puheisin tyty siinä on köyhys.

MLV19 23 There is profit in all labor, but the talk of
the lips tends only to poverty.

KJV 23. In all labour there is profit: but the talk of
the lips tendeth only to penury.

Luther1912 23. Wo man arbeitet, da ist genug; wo man
aber mit Worten umgeht, da ist Mangel.

RV'1862 23. En todo trabajo hay abundancia: mas la
palabra de los labios solamente empobrece.

RuSV1876 23 От всякого труда есть прибыль, а от
пустословия только ущерб.

FI33/38 24. Viisasten kruunu on heidän rikkautensa,
mutta tyhmäin hulluus hulluudeksi jää.

Biblia1776 24. Viisasten rikkaus on heidän kruununsa,
mutta tyhmäin hulluus on hulluus.

CPR1642 24. Wijsasten rikkaus on Cruunu mutta
tyhmäin hulluus on hulluus.

MLV19 24 The crown of the wise is their riches. The
foolishness of fools is folly.

KJV 24. The crown of the wise is their riches: but
the foolishness of fools is folly.

Luther1912 24. Den Weisen ist ihr Reichtum eine Krone;
aber die Torheit der Narren bleibt Torheit.

RV'1862 24. La corona de los sabios es sus riquezas:
mas la insensatez de los fatuos su fatuidad.

SANANLASKUT

RuSV1876 24 Венец мудрых – богатство их, а глупость невежд глупость и есть .

FI33/38 25. Uskollinen todistaja on hengen pelastaja, mutta joka valheita puhuu, on petosta täynnä.

CPR1642 25. Uskollinen todistus vapahta hengen waan wäärä todistaja pettä.

Biblia1776 25. Uskollinen todistaja vapahtaa hengen, vaan väärä todistaja pettä.

MLV19 25 A true witness delivers souls, but he who breathes-out lies causes deceit.

Luther1912 25. Ein treuer Zeuge errettet das Leben; aber ein falscher Zeuge betrügt.

RuSV1876 25 Верный свидетель спасает души, а лживый наговорит много лжи.

KJV 25. A true witness delivereth souls: but a deceitful witness speaketh lies.

RV'1862 25. El testigo verdadero libra las almas: mas el engañoso hablará mentiras.

FI33/38 26. Herran pelossa on vahva varmuus ja turva vielä lapsillekin.

CPR1642 26. Joca HERra pelkä hänellä on wahwa linna ja hänen lapsens warjellan.

Biblia1776 26. Joka Herraa pelkää, hänellä on vahva linna, ja hänen lapsensa varjellaan.

MLV19 26 Strong confidence is in the fear of Jehovah and his sons will have a place of refuge.

Luther1912 26. Wer den HERRN fürchtet, der hat eine sichere Festung, und seine Kinder werden auch beschirmt.

KJV 26. In the fear of the LORD is strong confidence: and his children shall have a place of refuge.

RV'1862 26. En el temor de Jehová está la fuerte confianza; y allí sus hijos tendrán esperanza.

RuSV1876 26 В страхе пред Господом – надежда
твердая, и сынам Своим Он прибежище.

FI33/38 27. Herran pelko on elämän lähde kuoleman
paulain välttämiseksi.

CPR1642 27. HERran pelco on elämän lähde että
cuoleman nuora wälttä taitan.

MLV19 27 The fear of Jehovah is a fountain of life, to
depart from the snares of death.

Luther1912 27. Die Furcht des HERRN ist eine Quelle des
Lebens, daß man meide die Stricke des Todes.

RuSV1876 27 Страх Господень – источник жизни,
удаляющий от сетей смерти.

Biblia1776 27. Herran pelko on elämän lähde, että
kuoleman nuora välttää taidetaan.

KJV 27. The fear of the LORD is a fountain of life,
to depart from the snares of death.

RV'1862 27. El temor de Jehová es manadero de vida,
para ser apartado de los lazos de la muerte.

FI33/38 28. Kansan paljous on kuninkaan kunnia, väen
vähyys ruhtinaan turmio.

CPR1642 28. Cosca Cuningalla on paljo wäke se on
hänen cunnians waan cosca wähä on wäke se
teke herran kehnoxi.

MLV19 28 The king's glory is in the multitude of
people, but in the want of people is the
destruction of the prince.

Luther1912 28. Wo ein König viel Volks hat, das ist seine

Biblia1776 28. Koska kuninkaalla on paljo väkeä, se on
hänen kunniansa; vaan koska vähä on väkeä,
se tekee päämiehen kehnoksi.

KJV 28. In the multitude of people is the king's
honour: but in the want of people is the
destruction of the prince.

RV'1862 28. En la multitud del pueblo está la gloria

Herrlichkeit; wo aber wenig Volks ist, das macht einen Herrn blöde.

RuSV1876 28 Во множестве народа – величие царя, а при малолюдстве народа беда государю.

FI33/38 29. Pitkämielisellä on paljon taitoa, mutta pikavihaisen osa on hulluus.

CPR1642 29. Joca on kärsiwäinen hän on wijsas waan joca kärsimätöin on hän ilmoitta tyhmydens.

MLV19 29 He who is slow to anger is of great understanding, but he who is hasty of spirit exalts folly.

Luther1912 29. Wer geduldig ist, der ist weise; wer aber ungeduldig ist, der offenbart seine Torheit.

RuSV1876 29 У терпеливого человека много разума, а раздражительный выказывает глупость.

FI33/38 30. Sävyisä sydän on ruumiin elämä, mutta luulevaisuus on mätä luissa.

CPR1642 30. Laupias sydän on ruumin elämä waan cateus on myrcky luisa.

MLV19 30 A tranquil heart is the life of the flesh, but envy is the rottenness of the bones.

del rey; y en la falta del pueblo, la flaqueza del príncipe.

Biblia1776 29. Joka on pitkämielinen, se on viisas; vaan joka äkillinen on, se ilmoittaa tyhmyyden.

KJV 29. He that is slow to wrath is of great understanding: but he that is hasty of spirit exalteth folly.

RV'1862 29. El que tarde se aira, es grande de entendimiento: mas el corto de espíritu, engrandece la locura.

Biblia1776 30. Leppyinen sydän on ruumiin elämä; vaan cateus on märkä luissa.

KJV 30. A sound heart is the life of the flesh: but envy the rottenness of the bones.

SANANLASKUT

- Luther1912 30. Ein gütiges Herz ist des Leibes Leben; aber Neid ist Eiter in den Gebeinen. RV'1862 30. El corazón blando es vida de las carnes: mas la envidia, pudrimiento de huesos.
- RuSV1876 30 Кроткое сердце – жизнь для тела, а зависть - гниль для костей.
- FI33/38 31. Joka vaivaista sortaa, se herjaa hänen Luojaansa, mutta se häntä kunnioittaa, joka köyhää armahtaa. Biblia1776 31. Joka köyhälle tekee väkivaltaa, hän laittaa hänen luojaansa; vaan joka armahtaa vaivaista, se kunnioittaa Jumalaa.
- CPR1642 31. Joca köyhälle teke wäkiwalda hän laitta hänen luojans waan joca armahta waiwaista hän cunnioidze Jumalata.
- MLV19 31 He who oppresses a poor man reproaches his maker, but he who has mercy on a needy man honors him. KJV 31. He that oppresseth the poor reproacheth his Maker: but he that honoureth him hath mercy on the poor.
- Luther1912 31. Wer dem Geringen Gewalt tut, der lästert desselben Schöpfer; aber wer sich des Armen erbarmt, der ehrt Gott. RV'1862 31. El que oprime al pobre, afrenta a su hacedor: mas el que tiene misericordia del pobre, le honra.
- RuSV1876 31 Кто теснит бедного, тот хулит Творца его; чтущий же Его благодворит нуждающемуся.
- FI33/38 32. Jumalaton sortuu omaan pahuuteensa, mutta vanhurskas on turvattu kuollessaan. Biblia1776 32. Pahuutensa tähden jumalatoim kukistetaan; vaan vanhurskas on kuolemassakin rohkia.
- CPR1642 32. Jumalatoim ei pysy wahwana onnettomudesans waan wanhurskas on

cuolemasakin rohkia.

MLV19 32 An evil man is thrust down in his evil-doing, but a righteous man has hope in his death.	KJV 32. The wicked is driven away in his wickedness: but the righteous hath hope in his death.
Luther1912 32. Der Gottlose besteht nicht in seinem Unglück; aber der Gerechte ist auch in seinem Tod getrost.	RV'1862 32. Por su maldad será lanzado el impío: mas el justo, en su muerte tiene esperanza.
RuSV1876 32 За зло свое нечестивый будет отвергнут, а праведный и при смерти своей имеет надежду.	
FI33/38 33. Ymmärtäväisen sydämeen ottaa majansa viisaus, ja tyhmien keskellä se itsensä tiettäväksi tekee.	Biblia1776 33. Toimellisen sydämessä lepää viisaus; mutta mitä tyhmäin mielessä on, se tulee ilmi.
CPR1642 33. Toimellisen sydämes lepä wijsaus ja tule ilmei tyhmäin seas.	
MLV19 33 Wisdom rests in the heart of him who has understanding, but what is in the inward part of fools is made known.	KJV 33. Wisdom resteth in the heart of him that hath understanding: but that which is in the midst of fools is made known.
Luther1912 33. Im Herzen des Verständigen ruht Weisheit, und wird offenbar unter den Narren.	RV'1862 33. En el corazón del cuerdo reposará la sabiduría; y en medio de los insensatos es conocida.
RuSV1876 33 Мудрость почиет в сердце разумного, и среди глупых дает знать о себе.	

SANANLASKUT

FI33/38	34. Vanhurskaus kansan korottaa, mutta synti on kansakuntien häpeä.	Biblia1776	34. Vanhurskaus korottaa kansan, vaan synti on kansan häpiä.
CPR1642	34. Wanhurscaus corgotta Canssan vaan syndi on Canssan cadotus.		
MLV19	34 Righteousness exalts a nation, but sin is a reproach to any people.	KJV	34. Righteousness exalteth a nation: but sin is a reproach to any people.
Luther1912	34. Gerechtigkeit erhöhet ein Volk; aber die Sünde ist der Leute Verderben.	RV'1862	34. La justicia engrandece la gente: mas el pecado es afrenta de las naciones.
RuSV1876	34 Праведность возвышает народ, а беззаконие – бесчестие народов.		
FI33/38	35. Taitava palvelija saa kuninkaan suosion, mutta kunnoton hänen vihansa.	Biblia1776	35. Toimellinen palvelia on kuninkaalle otollinen; vaan häpiällistä palveliaa ei hän kärsi.
CPR1642	35. Toimellinen palwelia on Cuningalle otollinen vaan häpiällistä palweliata ei hän kärsi.		
MLV19	35 The king's favor is toward a servant who deals wisely, but his wrath will be to him who causes shame.	KJV	35. The king's favour is toward a wise servant: but his wrath is against him that causeth shame.
Luther1912	35. Ein kluger Knecht gefällt dem König wohl; aber einem schändlichen Knecht ist er feind.	RV'1862	35. La benevolencia del rey es para con el siervo entendido: mas el que le avergüenza, es su enojo.

RuSV1876 35 Благоволение царя – к рабу разумному,
а гнев его – против того, кто позорит его.

15 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta

FI33/38 1. Leppeä vastaus taltuttaa kiukun, mutta loukkaava sana nostaa vihan.	Biblia1776 1. Suloinen vastaus hillitse vihan, mutta kova sana saattaa mielen karvaaksi.
CPR1642 1. NÖyrä wastaus hillidze wihan mutta cowa sana saatta mielen carwaxi.	
MLV19 1 A soft answer turns away wrath, but a grievous word stirs up anger.	KJV 1. A soft answer turneth away wrath: but grievous words stir up anger.
Luther1912 1. Eine linde Antwort stillt den Zorn; aber ein hartes Wort richtet Grimm an.	RV'1862 1. LA blanda respuesta quita la ira: mas la palabra de dolor hace subir el furor.
RuSV1876 1 Кроткий ответ отвращает гнев, а оскорбительное слово возбуждает ярость.	
FI33/38 2. Viisasten kieli puhuu tietoa taitavasti, mutta tyhmäin suu purkaa hulluutta.	Biblia1776 2. Viisasten kieli saattaa opetuksen suloiseksi, vaan tyhmäin suu aina hulluuta sylkee.
CPR1642 2. Wijsasten kielet saattawat opetuxen suloisexi waan tyhmäin suut aina hullutta	

sylkewät.

MLV19 2 The tongue of the wise utters knowledge rightly, but the mouth of fools pours out folly.	KJV 2. The tongue of the wise useth knowledge aright: but the mouth of fools poureth out foolishness.
Luther1912 2. Der Weisen Zunge macht die Lehre lieblich; der Narren Mund speit eitel Narrheit.	RV'1862 2. La lengua de los sabios adornará a la sabiduría: mas la boca de los insensatos hablará fatuidad.
RuSV1876 2 Язык мудрых сообщает добрые знания, а уста глупых изрыгают глупость.	
FI33/38 3. Herran silmät ovat joka paikassa; ne vartioitsevat hyviä ja pahoja.	Biblia1776 3. Herran silmät katselevat joka paikassa, sekä pahat että hyvät.
CPR1642 3. HERran silmät cadzelewat joca paicas sekä hywät että pahat.	
MLV19 3 The eyes of Jehovah are in every place, keeping watch upon the evil and the good.	KJV 3. The eyes of the LORD are in every place, beholding the evil and the good.
Luther1912 3. Die Augen des HERRN schauen an allen Orten beide, die Bösen und die Frommen.	RV'1862 3. Los ojos de Jehová en todo lugar están mirando los buenos y los malos.
RuSV1876 3 На всяком месте очи Господни: они видят злых и добрых.	
FI33/38 4. Sävyisä kieli on elämän puu, mutta vilpillinen kieli haavoittaa mielen.	Biblia1776 4. Terveellinen kieli on elämän puu: vaan valhettelevainen saattaa sydämen kivun.

CPR1642 4. Terwellinen kieli on elämän puu waan walhettelewainen saatta sydämen kiwun.

MLV19 4 A gentle tongue is a tree of life, but perverseness in it is a breaking of the spirit.

Luther1912 4. Ein heilsame Zunge ist ein Baum des Lebens; aber eine lügenhafte macht Herzeleid.

RuSV1876 4 Кроткий язык – древо жизни, но необузданный - сокрушение духа.

FI33/38 5. Hullu pitää halpana isänsä kurituksen, mutta joka nuhdetta noudattaa, tulee mieleväksi.

CPR1642 5. Tyhmä laitta Isäns curituxen waan joca rangaistuxen otta hän tule taitawaxi.

MLV19 5 A fool despises his father's correction, but he who regards reproof gets prudence.

Luther1912 5. Der Narr lästert die Zucht seines Vaters; wer aber Strafe annimmt, der wird klug werden.

RuSV1876 5 Глупый пренебрегает наставлением отца своего; а кто внимает обличениям, тот благоразумен.

KJV 4. A wholesome tongue is a tree of life: but perverseness therein is a breach in the spirit.

RV'1862 4. La lengua saludable es árbol de vida: mas la perversidad en ella es quebrantamiento de espíritu.

Biblia1776 5. Tyhmä laittaa isänsä kurituksen; waan joka rangaistuksen ottaa, hän tulee taitavaksi.

KJV 5. A fool despiseth his father's instruction: but he that regardeth reproof is prudent.

RV'1862 5. El insensato menosprecia la enseñanza de su padre: mas el que guarda la corrección, saldrá cuerdo.

SANANLASKUT

FI33/38 6. Vanhurskaan huoneessa on suuret aarteet, mutta jumalattoman saalis on turmion oma. CPR1642 6. Wanhurscan huones on tulo kyllä waan jumalattoman saalis on häwindö.	Biblia1776 6. Vanhurskaan huoneessa on yltäkyllä; vaan jumalattoman saalis on hävintö.
MLV19 6 Much treasure is in the house of a righteous man, but in the revenues of a wicked man is trouble. Luther1912 6. In des Gerechten Haus ist Guts genug; aber in dem Einkommen des Gottlosen ist Verderben. RuSV1876 6 В доме праведника – обилие сокровищ, а в прибытке нечестивого – расстройство.	KJV 6. In the house of the righteous is much treasure: but in the revenues of the wicked is trouble. RV'1862 6. En la casa del justo hay gran provisión: mas en los frutos del impío, turbación.
FI33/38 7. Viisasten huulet kylvävät tietoa, mutta tyhmäin sydän ei ole vakaа. CPR1642 7. Wijsasten suut jacawat neuwoja waan tyhmäin sydämet ei ole nijn.	Biblia1776 7. Viisasten huulet jakavat neuvoa; vaan tyhmäin sydän ei ole niin.
MLV19 7 The lips of the wise disperse knowledge, but the heart of the foolish, not so. Luther1912 7. Der Weisen Mund streut guten Rat; aber der Narren Herz ist nicht richtig. RuSV1876 7 Уста мудрых распространяют знание, а сердце глупых не так.	KJV 7. The lips of the wise disperse knowledge: but the heart of the foolish doeth not so. RV'1862 7. Los labios de los sabios esparcen sabiduría: mas el corazón de los insensatos no así.

- FI33/38 8. Jumalattomien uhri on Herralle kauhistus, mutta oikeamielisten rukous on hänelle otollinen.
- Biblia1776 8. Jumalattoman uhri on Herralle kauhistus; vaan jumalisten rukous on hänelle otollinen.
- CPR1642 8. Jumalattoman uhri on HERralle cauhistus waan jumalisten rucous on hänelle otollinen.
- MLV19 8 The sacrifice of the wicked is an abomination to Jehovah, but the prayer of the upright is his delight.
- KJV 8. The sacrifice of the wicked is an abomination to the LORD: but the prayer of the upright is his delight.
- Luther1912 8. Der Gottlosen Opfer ist dem HERRN ein Greuel; aber das Gebet der Frommen ist ihm angenehm.
- RV'1862 8. El sacrificio de los impíos es abominación a Jehová: mas la oración de los rectos es su contentamiento.
- RuSV1876 8 Жертва нечестивых – мерзость пред Господом, а молитва праведных благоугодна Ему.
- FI33/38 9. Jumalattoman tie on Herralle kauhistus, mutta joka vanhurskauteen pyrkii, sitä hän rakastaa.
- Biblia1776 9. Jumalattoman tie on Herralle kauhistus; vaan joka vanhurskautta noudattaa, on hänelle rakas.
- CPR1642 9. Jumalattoman tie on HERralle cauhistus waan joca wanhurscautta noudatta on hänelle racas.
- MLV19 9 The way of a wicked man is an abomination to Jehovah, but he loves he who follows after
- KJV 9. The way of the wicked is an abomination unto the LORD: but he loveth him that

righteousness.

Luther¹⁹¹² 9. Der Gottlosen Weg ist dem HERRN ein Greuel; wer aber der Gerechtigkeit nachjagt, den liebt er.

RuSV¹⁸⁷⁶ 9 Мерзость пред Господом – путь нечестивого, а идущего путем правды Он любит.

FI33/38 10. Kova tulee kuritus sille, joka tien hylkää; joka nuhdetta vihaa, saa kuoleman.

CPR¹⁶⁴² 10. Se on paha curitus joca hyljä tiens ja joca rangaistusta wiha hänen pitä cuoleman.

MLV¹⁹ 10 There is grievous correction for him who forsakes the way. He who hates reproof will die.

Luther¹⁹¹² 10. Den Weg verlassen bringt böse Züchtigung, und wer Strafe haßt, der muß sterben.

RuSV¹⁸⁷⁶ 10 Злое наказание – уклоняющемуся от пути, и ненавидящий обличениепогибнет.

FI33/38 11. Tuonelan ja manalan Herra näkee, saati sitten ihmislusten sydämet.

followeth after righteousness.

RV¹⁸⁶² 9. Abominación es a Jehová el camino del impío: mas él ama al que sigue justicia.

Biblia¹⁷⁷⁶ 10. Kuritus on sille paha, joka hylkää tiensä: ja joka rangaistusta vihaa, hänen pitää kuoleman.

KJV 10. Correction is grievous unto him that forsaketh the way: and he that hateth reproof shall die.

RV¹⁸⁶² 10. El castigo es molesto al que deja el camino: mas el que aborreciere la corrección, morirá.

Biblia¹⁷⁷⁶ 11. Helvetti ja kadotus on Herran edessä: kunka paljon enemmin ihmisten lasten sydämet.

SANANLASKUT

- CPR1642 11. Helwetti ja cadotus on HERran edesä cuinga paljo enemmän ihmisten sydämet.
- MLV19 11 Sheol and Abaddon are before Jehovah,
also the hearts of the sons of men!
- KJV 11. Hell and destruction are before the LORD: how much more then the hearts of the children of men?
- Luther1912 11. Hölle und Abgrund ist vor dem HERRN; wie viel mehr der Menschen Herzen!
- RV'1862 11. El infierno y la perdición están delante de Jehová: ¿cuánto más los corazones de los hombres?
- RuSV1876 11 Преисподняя и Аваддон открыты пред Господом, тем более сердца сынов человеческих.
- FI33/38 12. Pilkkaaja ei pidä siitä, että häntä nuhdellaan; viisasten luo hän ei mene.
- Biblia1776 12. Ei pilkkaaja rakasta sitä, joka häntä rankaisee, ja ei hän mene viisasten tykö.
- CPR1642 12. Ei pilckaja racasta sitä joca händä rangaise ja ei mene wijsan tygö.
- MLV19 12 A scoffer does not like to be reprovved. He will not go to the wise.
- KJV 12. A scorner loveth not one that reproveth him: neither will he go unto the wise.
- Luther1912 12. Der Spötter liebt den nicht, der ihn straft, und geht nicht zu den Weisen.
- RV'1862 12. El burlador no ama al que le castiga: ni se allega a los sabios.
- RuSV1876 12 Не любит распутный обличающих его, и к мудрым не пойдет.
- FI33/38 13. Iloinen sydän kaunistaa kasvot, mutta
- Biblia1776 13. Iloinen sydän tekee iloiset kasvot; vaan

sydämen tuskassa on mieli murtunut.

koska sydän on surullinen, niin rohkeus raukee.

CPR1642 13. Iloinen sydän teke iloiset caswot waan
cosca sydän on surullinen nijn rohkeus rauke.

MLV19 13 A glad heart makes a cheerful
countenance, but by sorrow of heart the spirit
is broken.

KJV 13. A merry heart maketh a cheerful
countenance: but by sorrow of the heart the
spirit is broken.

Luther1912 13. Ein fröhlich Herz macht ein fröhlich
Angesicht; aber wenn das Herz bekümmert
ist, so fällt auch der Mut.

RV'1862 13. El corazón alegre hermosea el rostro:
mas por el dolor del corazón el espíritu es
triste.

RuSV1876 13 Веселое сердце делает лице веселым, а
при сердечной скорби дух унывает.

FI33/38 14. Ymmärtäväisen sydän etsii tietoa, mutta
tyhmien suu hulluutta suosii.

Biblia1776 14. Ymmärtäväinen sydän etsii viisautta;
vaan tyhmäin suu tyhmyydellä ravitaan.

CPR1642 14. Toimellinen sydän toimitta wijsast waan
elkiwaldaiset tyhmät tyhmästä hallidzewat.

MLV19 14 The heart of him who has understanding
seeks knowledge, but the mouth of fools
feeds on folly.

KJV 14. The heart of him that hath understanding
seeketh knowledge: but the mouth of fools
feedeth on foolishness.

Luther1912 14. Ein kluges Herz handelt bedächtig; aber
der Narren Mund geht mit Torheit um.

RV'1862 14. El corazón entendido busca la sabiduría:
mas la boca de los insensatos pace fatuidad.

RuSV1876 14 Сердце разумного ищет знания, уста же
глупых питаются глупостью.

SANANLASKUT

FI33/38	15. Kurjalle ovat pahoja kaikki päivät, mutta hyvä mieli on kuin alituiset pidot.	Biblia1776	15. Surullisella ihmisellä ei ole koskaan hyvää päivää; vaan jolla hyvä sydän on, hänellä on joka päivä vieraspito.
CPR1642	15. Surullisella ihmisellä ei ole koskaan hyvää päivää vaan jolla hyvä sydän on hänellä on joka päivä vieraspito.		
MLV19	15 All the days of the afflicted are evil, but he who is of a cheerful heart has a continual feast.	KJV	15. All the days of the afflicted are evil: but he that is of a merry heart hath a continual feast.
Luther1912	15. Ein Betrübter hat nimmer einen guten Tag; aber ein guter Mut ist ein täglich Wohlleben.	RV'1862	15. Todos los dias del afligido son trabajosos: mas el buen corazón, convite continuo.
RuSV1876	15 Все дни несчастного печальны; а у кого сердце весело, у того всегда пир.		
FI33/38	16. Parempi vähä Herran pelossa kuin paljot varat levottomuudessa.	Biblia1776	16. Parempi on vähä Herran pelvossa, kuin suuri tavara ilman lepoa.
CPR1642	16. Parempi on vähä Herran pelwos kuin suuri tavara ilman lewota.		
MLV19	16 Better is little with the fear of Jehovah, than great treasure and trouble with it.	KJV	16. Better is little with the fear of the LORD than great treasure and trouble therewith.
Luther1912	16. Es ist besser ein wenig mit der Furcht des HERRN denn großer Schatz, darin Unruhe ist.	RV'1862	16. Mejor es lo poco con el temor de Jehová, que el gran tesoro donde hay turbación.
RuSV1876	16 Лучше немного при страхе Господнем,		

нежели большое сокровище, и при нем тревога.

FI33/38	17. Parempi vihannesruoka rakkaudessa kuin syöttöhärkä vihassa.	Biblia1776	17. Parempi on ateria kaalia rakkaudessa, kuin syötetty härkä vihassa.
CPR1642	17. Parambi on aterja caalia rackaudesa cuin syötetty härkä wihasa.		
MLV19	17 Better is a dinner of herbs where love is, than a fatted ox and hatred with it.	KJV	17. Better is a dinner of herbs where love is, than a stalled ox and hatred therewith.
Luther1912	17. Es ist besser ein Gericht Kraut mit Liebe, denn ein gemästeter Ochse mit Haß.	RV'1862	17. Mejor es la comida de legumbres donde hay amor, que de buey engordado, donde hay odio.
RuSV1876	17 Лучше блюдо зелени, и при нем любовь, нежели откормленный бык, и при нем ненависть.		
FI33/38	18. Kiukkuinen mies nostaa riidan, mutta pitkämielinen asettaa toran.	Biblia1776	18. Vihainen mies saattaa toran matkaan; mutta kärsivällinen asettaa riidan.
CPR1642	18. Wihainen mies saatta toran matcan mutta kärsiwäinen asetta rijdan.		
MLV19	18 A wrathful man stirs up contention, but he who is slow to anger appeases strife.	KJV	18. A wrathful man stirreth up strife: but he that is slow to anger appeaseth strife.
Luther1912	18. Ein zorniger Mann richtet Hader an; ein Geduldiger aber stillt den Zank.	RV'1862	18. El hombre iracundo revolverá contiendas: mas el que tarde se enoja,

amansará la rencilla.

RuSV1876 18 Вспыльчивый человек возбуждает раздор, а терпеливый утишает распрю.

FI33/38 19. Laiskan tie on kuin orjantappurapehko, mutta oikeamielisten polku on raivattu.

CPR1642 19. Laiscan tie on orjantappurainen waan siweitten tie on tasainen.

MLV19 19 The way of the sluggard is as a hedge of thorns, but the path of the upright is made a highway.

Luther1912 19. Der Weg des Faulen ist dornig; aber der Weg des Frommen ist wohl gebahnt.

RuSV1876 19 Путь ленивого – как терновый плетень, а путь праведных – гладкий.

FI33/38 20. Viisas poika on isällensä iloksi, mutta tyhmä ihminen halveksii äitiänsä.

CPR1642 20. Wijsas poica iloitta Isäns ja hullu ihminen häwäise äitins.

MLV19 20 A wise son makes a glad father, but a foolish man despises his mother.

Biblia1776 19. Laiskan tie on orjantappurainen; vaan hurskasten tie on tasainen.

KJV 19. The way of the slothful man is as an hedge of thorns: but the way of the righteous is made plain.

RV'1862 19. El camino del perezoso es como seto de espinos: mas la vereda de los rectos es solada.

Biblia1776 20. Viisas poika iloittaa isänsä, ja hullu ihminen häpäisee äitinsä.

KJV 20. A wise son maketh a glad father: but a foolish man despiseth his mother.

SANANLASKUT

- Luther1912 20. Ein weiser Sohn erfreut den Vater, und ein
törichter Mensch ist seiner Mutter Schande.
- RuSV1876 20 Мудрый сын радуется отца, а глупый
человек пренебрегает мать свою.
- FI33/38 21. Hulluus on ilo sille, joka on mieltä vailla,
mutta ymmärtäväinen mies kulkee suoraan.
- CPR1642 21. Hullulle on tyhmys iloxi waan toimellinen
mies pysy oikialla tiellä.
- MLV19 21 Folly is joy to him who is void of wisdom,
but a man of understanding makes his going
straight.
- Luther1912 21. Dem Toren ist die Torheit eine Freude;
aber ein verständiger Mann bleibt auf dem
rechten Wege.
- RuSV1876 21 Глупость – радость для малоумного, а
человек разумный идет прямою дорогою.
- FI33/38 22. Hankkeet sortuvat, missä neuvonpito
puuttuu; mutta ne toteutuvat, missä on
runsaasti neuvonantajia.
- CPR1642 22. Aiwoitus rauke ilman neuwota waan josa
monda neuwonandajata on se on wahwa.
- MLV19 22 Where there is no counsel, plans are
- RV'1862 20. El hijo sabio alegra al padre: mas el
hombre insensato menosprecia a su madre.
- Biblia1776 21. Hulluulle on tyhmyys iloksi; vaan
toimellinen mies pysyy oikialla tiellä.
- KJV 21. Folly is joy to him that is destitute of
wisdom: but a man of understanding
walketh uprightly.
- RV'1862 21. La insensatez es alegría al fallo de
entendimiento: mas el hombre entendido
enderezará el caminar.
- Biblia1776 22. Aivoitus raukee ilman neuvoaa; vaan
jossa monta neuvonantajaa on, se on vahva.
- KJV 22. Without counsel purposes are

disappointed, but they are established in the multitude of counselors.

Luther1912 22. Die Anschläge werden zunichte, wo nicht Rat ist; wo aber viel Ratgeber sind, bestehen sie.

RuSV1876 22 Без совета предприятия расстроятся, а при множестве советников они состоятся.

FI33/38 23. Miehellä on ilo suunsa vastauksesta; ja kuinka hyvä onkaan sana aikanansa!

CPR1642 23. Se on ihmisen ilo että händä toimella wastatan ja aicanans sanottu sana on otollinen.

MLV19 23 A man has joy in the answer of his mouth and a word in due season, how good it is!

Luther1912 23. Es ist einem Manne eine Freude, wenn er richtig antwortet; und ein Wort zu seiner Zeit ist sehr lieblich.

RuSV1876 23 Радость человеку в ответе уст его, и как хорошо слово вовремя!

FI33/38 24. Taitava käy elämän tietä ylöspäin, välttääkseen tuonelan, joka alhaalla on.

disappointed: but in the multitude of counsellors they are established.

RV'1862 22. Los pensamientos son frustrados donde no hay consejo: mas en la multitud de consejeros se afirman.

Biblia1776 23. Se on ihmisen ilo, että hän toimella vastata taitaa, ja aikanansa sanottu sana on otollinen.

KJV 23. A man hath joy by the answer of his mouth: and a word spoken in due season, how good is it!

RV'1862 23. El hombre se alegra con la respuesta de su boca; y la palabra a su tiempo, ¡cuán buena es!

Biblia1776 24. Elämän tie johdattaa viisaan ylöspäin, välttämään helvettiä, joka alhaalla on.

- CPR1642 24. Elämän tie johdatta wijsan ylöspäin wälttämän helwettiä joca alhalla on.
- MLV19 24 To the wise man the way of life is upward, that he may depart from Sheol beneath.
- Luther1912 24. Der Weg des Lebens geht überwärts für den Klugen, auf daß er meide die Hölle unterwärts.
- RuSV1876 24 Путь жизни мудрого вверх, чтобы уклониться от преисподней внизу.
- FI33/38 25. Ylpeitten huoneen Herra hajottaa, mutta lesken rajan hän vahvistaa.
- CPR1642 25. HERra ylpeitten huonet cukista ja wahwista leskein rajat.
- MLV19 25 Jehovah will root up the house of the proud, but he will establish the border of the widow.
- Luther1912 25. Der HERR wird das Haus des Hoffärtigen zerbrechen und die Grenze der Witwe bestätigen.
- RuSV1876 25 Дом надменных разорит Господь, а между вдовы укрепит.
- FI33/38 26. Häijyt juonet ovat Herralle kauhistus,
- KJV 24. The way of life is above to the wise, that he may depart from hell beneath.
- RV'1862 24. El camino de la vida es hacia arriba al entendido; para apartarse de la sima de abajo.
- Biblia1776 25. Herra ylpeiden huoneet kukistaa, ja vahvistaa lesken rajat.
- KJV 25. The LORD will destroy the house of the proud: but he will establish the border of the widow.
- RV'1862 25. Jehová asolará la casa de los soberbios: mas él afirmará el término de la viuda.
- Biblia1776 26. Ilkiäin aivoitukset ovat Herralle

mutta lempeät sanat ovat puhtaat.

kauhistukseksi; vaan toimellinen puhe on otollinen.

CPR1642 26. Ilkiäin aiwoituxet owat HERralle cauhistuxexi waan toimellinen puhe on otollinen.

MLV19 26 Evil devices are an abomination to Jehovah, but pleasant words are pure.

KJV 26. The thoughts of the wicked are an abomination to the LORD: but the words of the pure are pleasant words.

Luther1912 26. Die Anschläge des Argen sind dem HERRN ein Greuel; aber freundlich reden die Reinen.

RV'1862 26. Abominación son a Jehová los pensamientos del malo: mas las hablas de los limpios son limpias.

RuSV1876 26 Мерзость пред Господом – помышления злых, слова же непорочных угодны Ему.

FI33/38 27. Väärän voiton pyytjä hävittää huoneensa, mutta joka lahjuksia vihaa, saa elää.

Biblia1776 27. Ahneudella voitettut kukistavat oman huoneensa; vaan joka lahjoja vihaa, saa elää.

CPR1642 27. Ahnet cukistawat oman huonens waan joca lahjoja wiha saa elä.

MLV19 27 He who is greedy of gain troubles his own house, but he who hates bribes will live.

KJV 27. He that is greedy of gain troubleth his own house; but he that hateth gifts shall live.

Luther1912 27. Der Geizige verstört sein eigen Haus; wer aber Geschenke haßt, der wird leben.

RV'1862 27. Alborota su casa el codicioso: mas el que aborrece los presentes, vivirá.

RuSV1876 27 Корыстолюбивый расстроит дом свой, а ненавидящий подарки будет жить.

SANANLASKUT

FI33/38	28. Vanhurskaan sydän mieltii, mitä vastata, mutta jumalattomien suu purkaa pahuutta.	Biblia1776	28. Vanhurskaan sydän ajattelee vastausta; vaan jumalattoman suu ammuntaa paha.
CPR1642	28. Wanhurscan sydän ajattele wastausta waan jumalattoman suu ammunda paha.		
MLV19	28 The heart of a righteous man meditates to answer, but the mouth of the wicked pours out evil things.	KJV	28. The heart of the righteous studieth to answer: but the mouth of the wicked poureth out evil things.
Luther1912	28. Das Herz des Gerechten ersinnt, was zu antworten ist; aber der Mund der Gottlosen schäumt Böses.	RV'1862	28. El corazón del justo piensa para responder: mas la boca de los impíos derrama malas cosas.
RuSV1876	28 Сердце праведного обдумывает ответ, а уста нечестивых изрыгают зло.		
FI33/38	29. Jumalattomista on Herra kaukana, mutta vanhurskasten rukouksen hän kuulee.	Biblia1776	29. Herra on kaukana jumalattomista; vaan hän kuulee vanhurskasten rukoukset.
CPR1642	29. HERra on caucana jumalattomista waan hän cuule wanhurscasten rucouxet.		
MLV19	29 Jehovah is far from the wicked, but he hears the prayer of the righteous.	KJV	29. The LORD is far from the wicked: but he heareth the prayer of the righteous.
Luther1912	29. Der HERR ist fern von den Gottlosen; aber der Gerechten Gebet erhört er.	RV'1862	29. Léjos está Jehová de los impíos, mas él oye la oración de los justos.
RuSV1876	29 Далеко Господь от нечестивых, а молитву праведников слышит.		

SANANLASKUT

FI33/38	30. Valoisa silmänluonti ilahuttaa sydämen; hyvä sanoma tuo ydintä luihin.	Biblia1776	30. Suloinen kasvo iloittaa sydämen: hyvä sanoma tekee luut lihaviksi.
CPR1642	30. Suloinen caswo iloitta sydämen hywä sanoma teke luut lihawaxi.		
MLV19	30 The light of the eyes rejoices the heart. Good news make the bones fat.	KJV	30. The light of the eyes rejoiceth the heart: and a good report maketh the bones fat.
Luther1912	30. Freundlicher Anblick erfreut das Herz; eine gute Botschaft labt das Gebein.	RV'1862	30. La luz de los ojos alegra el corazón: y la buena fama engorda los huesos.
RuSV1876	30 Светлый взгляд радует сердце, добрая весть утучняет кости.		
FI33/38	31. Korva, joka kuuntelee elämän nuhdetta, saa majailla viisasten keskellä.	Biblia1776	31. Korva, joka kuulee elämän rangaistusta, on asuva viisasten seassa.
CPR1642	31. Corwa joca cuule elämän rangaistusta on asuwa wijsasten seasa.		
MLV19	31 The ear that listens to the reproof of life will abide among the wise.	KJV	31. The ear that heareth the reproof of life abideth among the wise.
Luther1912	31. Das Ohr, das da hört die Strafe des Lebens, wird unter den Weisen wohnen.	RV'1862	31. El oido que escucha la corrección de vida, entre los sabios morará.
RuSV1876	31 Ухо, внимательное к учению жизни, пребывает между мудрыми.		

SANANLASKUT

FI33/38	32. Joka kuritusta vieroo, pitää sielunsa halpana; mutta joka nuhdetta kuuntelee, se saa mieltä.	Biblia1776	32. Joka ei itsiänsä salli kurittaa, se katsoo ylönsielunsa; vaan joka rangaistusta kuulee, hän tulee viisaaksi.
CPR1642	32. Joca ei idzens salli curitta hän teke idzens tyhjäxi waan joca rangaistusta cuule hän tule wijsaxi.		
MLV19	32 He who refuses correction despises his own soul, but he who listens to reproof gets understanding.	KJV	32. He that refuseth instruction despiseth his own soul: but he that heareth reproof getteth understanding.
Luther1912	32. Wer sich nicht ziehen läßt, der macht sich selbst zunichte; wer aber auf Strafe hört, der wird klug.	RV'1862	32. El que tiene en poco el castigo, menosprecia su alma: mas el que escucha la corrección tiene entendimiento.
RuSV1876	32 Отвергающий наставление нерадеет о своей душе; а кто внимае тобличению, тот приобретает разум.		
FI33/38	33. Herran pelko on kuri viisauteen, ja kunnian edellä käy nöyryys.	Biblia1776	33. Herran pelko on kuritus viisauteen, ja kunnian edellä käy nöyryys.
CPR1642	33. HERran pelco on curitus wijsauteen ja ennencuin cunniaan tullan pitä paljo kärsittämän.		
MLV19	33 The fear of Jehovah is the instruction of wisdom and before honor is humility.	KJV	33. The fear of the LORD is the instruction of wisdom; and before honour is humility.
Luther1912	33. Die Furcht des HERRN ist Zucht und	RV'1862	33. El temor de Jehová es enseñamiento de

Weisheit; und ehe man zu Ehren kommt, muß man zuvor leiden.

sabiduría; y delante de la honra la humildad.

RuSV1876 33 Страх Господень научает мудрости, и славе предшествует смирение.

16 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta

FI33/38 1. Ihmisen ovat mielen aivoittelut, mutta Herralta tulee kielen vastaus.

Biblia1776 1. Ihminen aikoo sydämessänsä; vaan Herralta tulee kielen vastaus.

CPR1642 1. IHminen aicoi sydämesäns waan HERRalda tule kielen wastaus.

MLV19 1 The plans of the heart belong to man, but the answer of the tongue is from Jehovah.

KJV 1. The preparations of the heart in man, and the answer of the tongue, is from the LORD.

Luther1912 1. Der Mensch setzt sich's wohl vor im Herzen; aber vom HERRN kommt, was die Zunge reden soll.

RV'1862 1. DEL hombre son las preparaciones del corazón: mas de Jehová la respuesta de la lengua.

RuSV1876 1 Человеку принадлежат предположения сердца, но от Господа ответ языка.

FI33/38 2. Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissään puhtaat, mutta Herra tutkii henget.

Biblia1776 2. Jokaisen mielestä on hänen tiensä puhdas; mutta Herra tutkistelee sydämet.

- CPR1642 2. Jocaidzen mielest on hänen tiens puhdas mutta HERra ainoastans teke sydämen wahwaxi.
- MLV19 2 All the ways of a man are clean in his own eyes, but Jehovah weighs the spirits. KJV 2. All the ways of a man are clean in his own eyes; but the LORD weigheth the spirits.
- Luther1912 2. Einem jeglichen dünken seine Wege rein; aber der HERR wägt die Geister. RV'1862 2. Todos los caminos del hombre son limpios en su opinión: mas Jehová pesa los espíritus.
- RuSV1876 2 Все пути человека чисты в его глазах, но Господь взвешивает души.
- FI33/38 3. Heitä työsi Herran haltuun, niin sinun hankkeesi menestyvät. Biblia1776 3. Anna Herran haltuun sinun työs, niin sinun aivoitukses menesty.
- CPR1642 3. Anna HERran haldun sinun työs nijn sinun aiwoituxes menesty.
- MLV19 3 Commit your works to Jehovah and your purposes will be established. KJV 3. Commit thy works unto the LORD, and thy thoughts shall be established.
- Luther1912 3. Befiehl dem HERRN deine Werke, so werden deine Anschläge fortgehen. RV'1862 3. Encomienda a Jehová tus obras; y tus pensamientos serán afirmados.
- RuSV1876 3 Предай Господу дела твои, и предприятия твои совершатся.
- FI33/38 4. Kaiken on Herra tehnyt määrätarkoitukseen, niinpä jumalattomankin onnettomuuden päivän varalle. Biblia1776 4. Herra tekee kaikki itse tähtensä, niin myös jumalattoman pahaksi päiväksi.

CPR1642 4. HERra teke caicki idze tähtens nijn myös jumalattoman pahaxi päiwäxi.

MLV19 4 Jehovah has made everything for its own end, yes, even the wicked for the day of evil.

Luther1912 4. Der HERR macht alles zu bestimmtem Ziel, auch den Gottlosen für den bösen Tag.

RuSV1876 4 Все сделал Господь ради Себя; и даже нечестивого блюдет на день бедствия.

KJV 4. The LORD hath made all things for himself: yea, even the wicked for the day of evil.

RV'1862 4. Todas las cosas ha hecho Jehová por sí mismo; y aun al impío para el día malo.

FI33/38 5. Jokainen ylpeämielinen on Herralle kauhistus: totisesti, ei sellainen jää rankaisematta.

CPR1642 5. Ylpiä sydän on HERralle cauhistus ja ei pääse rangaisemat ehkä he caicki pidäisit yhtä.

Biblia1776 5. Jokainen ylpiä on Herralle kauhistus, ja ei pääse rankaisematta, ehkä he kaikki yhtä pitäisivät.

MLV19 5 Everyone who is proud in heart is an abomination to Jehovah. Hand in hand, he will not be unpunished.

Luther1912 5. Ein stolzes Herz ist dem HERRN ein Greuel und wird nicht ungestraft bleiben, wenn sie gleich alle aneinander hängen.

RuSV1876 5 Мерзость пред Господом всякий надменный сердцем; можно поручиться, что он не останется ненаказанным.

KJV 5. Every one that is proud in heart is an abomination to the LORD: though hand join in hand, he shall not be unpunished.

RV'1862 5. Abominación es a Jehová todo altivo de corazón: la mano junta a la mano, no será sin castigo.

SANANLASKUT

FI33/38	6. Laupeudella ja uskollisuudella rikos sovitetaan, ja Herran pelolla paha vältetään.	Biblia1776	6. Laupiuden ja totuuden kautta pahateko sovitetaan, ja Herran pelvolla paha vältetään.
CPR1642	6. Hywyden ja uscollisuden cautta pahateco sowitetan ja HERran pelwolla paha wäldetän.		
MLV19	6 Iniquity is atoned for by mercy and truth and men depart from evil by the fear of Jehovah.	KJV	6. By mercy and truth iniquity is purged: and by the fear of the LORD men depart from evil.
Luther1912	6. Durch Güte und Treue wird Missetat versöhnt, und durch die Furcht des HERRN meidet man das Böse.	RV'1862	6. Con misericordia y verdad será reconciliado el pecado; y con el temor de Jehová se aparta del mal.
RuSV1876	6 Милосердием и правдою очищается грех, и страх Господень отводит от зла.		
FI33/38	7. Jos miehen tiet ovat Herralle otolliset, saattaa hän vihamiehetkin sovintoon hänen kansansa.	Biblia1776	7. Jos jonkun tiet ovat Herralle kelvolliset, niin hän myös kääntää hänen vihamiehensä rauhaan.
CPR1642	7. Jos jongun tiet owat HERralle kelwolliset nijn hän myös käändä wihamiehens rauhaan.		
MLV19	7 When a man's ways please Jehovah, he makes even his enemies to be at peace with him.	KJV	7. When a man's ways please the LORD, he maketh even his enemies to be at peace with him.
Luther1912	7. Wenn jemand's Wege dem HERRN wohl	RV'1862	7. Cuando los caminos del hombre serán

gefallen, so macht er auch seine Feinde mit ihm zufrieden.

RuSV1876 7 Когда Господу угодны пути человека, Он и врагов его примиряет с ним.

agradables a Jehová, aun sus enemigos pacificará con él.

FI33/38 8. Parempi vähä vanhurskaudessa kuin suuret voitot väärydessä.

Biblia1776 8. Parempi on vähä vanhurskaudessa, kuin suuri saalis väärydessä.

CPR1642 8. Parambi on wähä wanhurscaudesa cuin suuri saalis wäärydesä.

MLV19 8 Better is a little, with righteousness, than great revenues with injustice.

KJV 8. Better is a little with righteousness than great revenues without right.

Luther1912 8. Es ist besser ein wenig mit Gerechtigkeit denn viel Einkommen mit Unrecht.

RV'1862 8. Mejor es lo poco con justicia, que la muchedumbre de los frutos sin derecho.

RuSV1876 8 Лучше немного с правдою, нежели множество прибытков с неправдою.

FI33/38 9. Ihmisen sydän aivoittelee hänen tiensä, mutta Herra ohjaa hänen askeleensa.

Biblia1776 9. Ihmisen sydän aikoo tiensä; vaan Herra johdattaa hänen käymisensä.

CPR1642 9. Ihmisen sydän aicoi hänen tiens waan HERra ainoa anda menestyä.

MLV19 9 A man's heart devises his way, but Jehovah directs his steps.

KJV 9. A man's heart deviseth his way: but the LORD directeth his steps.

Luther1912 9. Des Menschen Herz erdenkt sich seinen Weg; aber der HERR allein gibt, daß er

RV'1862 9. El corazón del hombre piensa su camino: mas Jehová endereza sus pasos.

fortgehe.

RuSV1876 9 Сердце человека обдумывает свой путь,
но Господь управляет шествием его.

FI33/38 10. Kuninkaan huulilla on jumalallinen
ratkaisu; hänen suunsa ei petä tuomitessaan.

CPR1642 10. ENnustus on Cuningan huulisa ei hänen
suuns puhu duomios wäärin.

MLV19 10 A divine sentence is in the lips of the king.
His mouth will not transgress in judgment.

Luther1912 10. Weissagung ist in dem Munde des Königs;
sein Mund fehlt nicht im Gericht.

RuSV1876 10 В устах царя – слово вдохновенное; уста
его не должны погрешать на суде.

FI33/38 11. Puntari ja oikea vaaka ovat Herran, hänen
tekoaan ovat kaikki painot kukkarossa.

CPR1642 11. Oikia pundaxi ja waaca on HERralda ja
caicki painokiwet cuckarosa owat hänen
tecons.

MLV19 11 A just balance and scales are Jehovah's. All
the weights of the bag are his work.

Biblia1776 10. Ennustus on kuninkaan huulissa: ei
hänen suunsa puhu tuomiossa wäärin.

KJV 10. A divine sentence is in the lips of the
king: his mouth transgresseth not in
judgment.

RV'1862 10. Adivinación está en los labios del rey: en
juicio no prevaricará su boca.

Biblia1776 11. Oikia puntari ja vaaka on Herralta, ja
kaikki painokivet kukkarossa ovat hänen
tekoansa.

KJV 11. A just weight and balance are the
LORD'S: all the weights of the bag are his

- Luther1912 11. Rechte Waage und Gewicht ist vom HERRN; und alle Pfunde im Sack sind seine Werke.
- RuSV1876 11 Верные весы и весовые чаши – от Господа; от Него же все гири в суме.
- FI33/38 12. Jumalattomuuden teko on kuninkaille kauhistus, sillä vanhurskaudesta valtaistuin vahvistuu.
- CPR1642 12. Cuningan edes wäärin tehdä on cauhistus sillä wanhurscaudella istuin wahwistetän.
- MLV19 12 It is an abomination to kings to commit wickedness, because the throne is established by righteousness.
- Luther1912 12. Den Königen ist Unrecht tun ein Greuel; denn durch Gerechtigkeit wird der Thron befestigt.
- RuSV1876 12 Мерзость для царей – дело незаконное, потому что правдою утверждается престол.
- FI33/38 13. Vanhurskaat huulet ovat kuninkaille mieleen, ja oikein puhuvaa he rakastavat.
- CPR1642 13. Oikia neuwo on Cuningalle otollinen ja joca oikein puhu händä racastetan.
- work.
- RV'1862 11. Peso y balanzas derechas son de Jehová: obra suya son todas las pesas de la bolsa.
- Biblia1776 12. Kuninkaan edessä on kauhistus wäärin tehdä; sillä vanhurskaudella istuin vahvistetaan.
- KJV 12. It is an abomination to kings to commit wickedness: for the throne is established by righteousness.
- RV'1862 12. Abominación es a los reyes hacer impiedad; porque con justicia será confirmado su trono.
- Biblia1776 13. Oikia neuvo on kuninkaalle otollinen; ja joka oikein puhuu, häntä rakastetaan.

- MLV19 13 Righteous lips are the delight of kings and they love he who speaks right.
- Luther1912 13. Recht raten gefällt den Königen; und wer aufrichtig redet, wird geliebt.
- RuSV1876 13 Приятны царю уста правдивые, и говорящего истину он любит.
- FI33/38 14. Kuninkaan viha on kuoleman sanansaattaja, mutta sen lepyttää viisas mies.
- CPR1642 14. Cuningan wiha on cuoleman sanansaattaja ja wijsas mies lepyttä hänen.
- MLV19 14 The wrath of a king is messengers of death, but a wise man will pacify it.
- Luther1912 14. Des Königs Grimm ist ein Bote des Todes; aber ein weiser Mann wird ihn versöhnen.
- RuSV1876 14 Царский гнев – вестник смерти; но мудрый человек умилоствивитего.
- FI33/38 15. Kuninkaan kasvojen valo on elämäksi, ja hänen suosionsa on kuin keväinen sadepilvi.
- CPR1642 15. Cosca Cuningan caswo on lepyinen sijnä on elämä ja hänen armons on nijncuin hiljainen sade.
- KJV 13. Righteous lips are the delight of kings; and they love him that speaketh right.
- RV'1862 13. Los labios justos son el contentamiento de los reyes; y al que habla lo recto aman.
- Biblia1776 14. Kuninkaan viha on kuoleman sanansaattaja; ja viisas mies lepyttää hänen.
- KJV 14. The wrath of a king is as messengers of death: but a wise man will pacify it.
- RV'1862 14. La ira del rey es mensajero de muerte: mas el hombre sabio la evitará.
- Biblia1776 15. Kuin kuninkaan kasvo on leppyinen, siinä on elämä, ja hänen armons on niinkuin hiljainen sade.

- MLV19 15 Life is in the light of the king's countenance and his favor is as a cloud of the latter rain. KJV 15. In the light of the king's countenance is life; and his favour is as a cloud of the latter rain.
- Luther1912 15. Wenn des Königs Angesicht freundlich ist, das ist Leben, und seine Gnade ist wie ein Spätregen. RV'1862 15. En la alegría del rostro del rey está la vida; y su benevolencia es como la nube tardía.
- RuSV1876 15 В светлом взоре царя – жизнь, и благоволение его – как облако с поздним дождем.
- FI33/38 16. Parempi kultaa on hankkia viisautta, kalliimpi hopeata hankkia ymmärrystä. Biblia1776 16. Ota viisautta tykö, sillä se on parempi kultaa: ja saada ymmärrystä on kalliimpi hopiaa.
- CPR1642 16. Ota wijsautta tygös sillä se on parempi culda ja toimellisuus on callimbi hopiata.
- MLV19 16 How much better it is to get wisdom than gold! Yes, to get understanding is rather to be chosen than silver. KJV 16. How much better is it to get wisdom than gold! and to get understanding rather to be chosen than silver!
- Luther1912 16. Nimm an die Weisheit, denn sie ist besser als Gold; und Verstand haben ist edler als Silber. RV'1862 16. Mejor es adquirir sabiduría que oro preciado; y adquirir inteligencia vale más que la plata.
- RuSV1876 16 Приобретение мудрости гораздо лучше золота, и приобретение разума предпочтительнее отборного серебра.

SANANLASKUT

FI33/38 17. Oikeamielisten tie välttää onnettomuuden; henkensä saa pitää, joka pitää vaelluksestansa vaarin.	Biblia1776 17. Siviän tiet välttävät pahaa, ja joka sielunsa varjelee, se tiestänsä ottaa vaarin.
CPR1642 17. Siwiän tiet wälttävät paha ja joca tiestäns otta waarin hänellä on elämä.	
MLV19 17 The highway of the upright is to depart from evil. He who keeps his way preserves his soul.	KJV 17. The highway of the upright is to depart from evil: he that keepeth his way preserveth his soul.
Luther1912 17. Der Frommen Weg meidet das Arge; und wer seinen Weg bewahrt, der erhält sein Leben.	RV'1862 17. El camino de los rectos es apartarse del mal: su alma guarda, el que guarda su camino.
RuSV1876 17 Путь праведных – уклонение от зла: тот бережет душу свою, ктохранит путь свой.	
FI33/38 18. Kopeus käy kukistumisen edellä, ylpeys lankeemuksen edellä.	Biblia1776 18. Joka alennetaan, se ensisti tulee ylpiäksi; ja ylpeys on aina lankeemuksen edellä.
CPR1642 18. Joca aletan se ensist tule ylpiäxi ja ylpeys on aina langemuxen edellä.	
MLV19 18 Pride is before destruction and a haughty spirit before a fall.	KJV 18. Pride goeth before destruction, and an haughty spirit before a fall.
Luther1912 18. Wer zu Grunde gehen soll, der wird zuvor stolz; und Hochmut kommt vor dem Fall.	RV'1862 18. Antes del quebrantamiento es la soberbia; y antes de la caida, la altivez de espíritu.

SANANLASKUT

RuSV1876 18 Погибели предшествует гордость, и падению – надменность.

FI33/38 19. Parempi alavana nöyrien parissa kuin jakamassa saalista ylpeitten kanssa.

CPR1642 19. Parempi on nöyränä olla siweitten cansa kuin jaca suurta saalista ylpeitten cansa.

MLV19 19 Better it is to be of a lowly spirit with the poor, than to divide the spoil with the proud.

Luther1912 19. Es ist besser niedrigen Gemüts sein mit den Elenden, denn Raub austeilen mit den Hoffärtigen.

RuSV1876 19 Лучше смиряться духом с кроткими, нежели разделять добычу с гордыми.

FI33/38 20. Joka painaa mieleensä sanan, se löytää onnen; ja autuas se, joka Herraan turvaa!

CPR1642 20. Joca jongun asian wijsast alca hän löytä onnen ja se on autuas joca idzens luotta HERraan.

MLV19 20 He who gives heed to the word will find good and whoever trusts in Jehovah, he is

Biblia1776 19. Parempi on nöyränä olla siveiden kanssa, kuin jakaa suurta saalista ylpeiden kanssa.

KJV 19. Better it is to be of an humble spirit with the lowly, than to divide the spoil with the proud.

RV'1862 19. Mejor es abajar el espíritu con los humildes, que partir despojos con los soberbios.

Biblia1776 20. Joka jonkun asian viisaasti alkaa, hän löytää onnen; ja se on autuas, joka luottaa Herraan.

KJV 20. He that handleth a matter wisely shall find good: and whoso trusteth in the LORD,

fortunate.

happy is he.

Luther1912 20. Wer eine Sache klüglich führt, der findet Glück; und wohl dem, der sich auf den HERRN verläßt!

RV'1862 20. El entendido en la palabra, hallará el bien; y el que confía en Jehová, bienaventurado él.

RuSV1876 20 Кто ведёт дело разумно, тот найдёт благо, и кто надеется на Господа, тот блажен.

FI33/38 21. Jolla on viisas sydän, sitä ymmärtäväiseksi sanotaan, ja huulten suloisuus antaa opetukselle tehoa.

Biblia1776 21. Toimellinen mies ylistetään viisautensa tähden; ja suloinen puhe lisää oppia.

CPR1642 21. Toimellinen mies ylistetään wijsaudens tähden ja suloinen puhe lisä oppia.

MLV19 21 The wise in heart will be called prudent and the sweetness of the lips increases learning.

KJV 21. The wise in heart shall be called prudent: and the sweetness of the lips increaseth learning.

Luther1912 21. Ein Verständiger wird gerühmt für einen weisen Mann, und liebliche Reden lehren wohl.

RV'1862 21. El sabio de entendimiento es llamado entendido; y la dulzura de labios aumentará la doctrina.

RuSV1876 21 Мудрый сердцем прозывается благоразумным, и сладкая речь прибавит к учению.

FI33/38 22. Ymmärrys on omistajalleen elämän lähde, mutta hulluus on hulluille kuritus.

Biblia1776 22. Viisaus on elämän lähde hänelle, joka sen saanut on, vaan tyhmäin oppi on hulluus.

- CPR1642 22. Wijsaus on elämän lähde hänelle joca sen saanut on waan tyhmäin curitus on hulluus.
- MLV19 22 Understanding is a well-spring of life to him who has it, but the correction of fools is folly. KJV 22. Understanding is a wellspring of life unto him that hath it: but the instruction of fools is folly.
- Luther1912 22. Klugheit ist wie ein Brunnen des Lebens dem, der sie hat; aber die Zucht der Narren ist Narrheit. RV'1862 22. Manadero de vida es el entendimiento al que le posee: mas la erudición de los insensatos es locura.
- RuSV1876 22 Разум для имеющих его – источник жизни, а ученость глупых – глупость.
- FI33/38 23. Viisaan sydän tekee taitavaksi hänen suunsa ja antaa tehoa hänen huultensa opetukselle. Biblia1776 23. Viisas sydän puhuu toimellisesti, ja hänen huulensa opettavat hyvin.
- CPR1642 23. Wijsas sydän puhu toimellisest ja opetta hywin.
- MLV19 23 The heart of the wise instructs his mouth and adds learning to his lips. KJV 23. The heart of the wise teacheth his mouth, and addeth learning to his lips.
- Luther1912 23. Ein weises Herz redet klug und lehrt wohl. RV'1862 23. El corazón del sabio hace prudente su boca; y con sus labios aumenta la doctrina.
- RuSV1876 23 Сердце мудрого делает язык его мудрым и умножает знание в устах его.
- FI33/38 24. Lempeät sanat ovat mesileipää; ne ovat Biblia1776 24. Suloiset sanat ovat mesileipää; ne

makeat sielulle ja lääkitys luille.

lohduttavat sielua, ja virvoittavat luut.

CPR1642 24. Suloiset sanat owat mesileiwät
lohduttawat sielua ja wirwottawat luut.

MLV19 24 Pleasant words are a honeycomb: Sweet to
the soul and health to the bones.

KJV 24. Pleasant words are as an honeycomb,
sweet to the soul, and health to the bones.

Luther1912 24. Die Reden des Freundlichen sind
Honigseim, trösten die Seele und erfrischen
die Gebeine.

RV'1862 24. Panal de miel son las hablas suaves,
suavidad al alma, y medicina a los huesos.

RuSV1876 24 Приятная речь – сотовый мед, сладка
для души и целебна для костей.

FI33/38 25. Miehen mielestä on oikea monikin tie,
joka lopulta on kuoleman tie.

Biblia1776 25. Monella on tie mielestänsä oikia, vaan se
johdattaa viimein kuolemaan.

CPR1642 25. Monella on tie mielestäns otollinen waan
se johdatta wijmein cuolemaan.

MLV19 25 There is a way which seems right to a man,
but the end of it are the ways of death.

KJV 25. There is a way that seemeth right unto a
man, but the end thereof are the ways of
death.

Luther1912 25. Manchem gefällt ein Weg wohl; aber
zuletzt bringt er ihn zum Tode.

RV'1862 25. Hay camino que es derecho al parecer
del hombre: mas su salida son caminos de
muerte.

RuSV1876 25 Есть пути, которые кажутся человеку
прямыми, но конец их путь к смерти.

SANANLASKUT

FI33/38	26. Työmiehen nälkä tekee työtä hänen hyväkseen, sillä oma suu panee hänelle pakon.	Biblia1776	26. Moni tulee suureen vahinkoon oman suunsa kautta.
CPR1642	26. Moni tule suureen wahingoon oman suunsa kautta.		
MLV19	26 The appetite of the laboring man labors for him, because his mouth urges him.	KJV	26. He that laboureth laboureth for himself; for his mouth craveth it of him.
Luther1912	26. Mancher kommt zu großem Unglück durch sein eigen Maul.	RV'1862	26. El alma del que trabaja, trabaja para sí; porque su boca le constriñe.
RuSV1876	26 Трудящийся трудится для себя, потому что понуждает его к тому рот его.		
FI33/38	27. Kelvoton mies kaivaa toiselle onnettomuutta; hänen huulillaan on kuin polttava tuli.	Biblia1776	27. Jumalatoim ihminen kaivaa onnettomuutta, ja hänen suussansa palaa niinkuin tuli.
CPR1642	27. Irtainen ihminen caewa onnettomutta ja hänen suusansa pala tuli.		
MLV19	27 A worthless man devises mischief and in his lips there is as a scorching fire.	KJV	27. An ungodly man diggeth up evil: and in his lips there is as a burning fire.
Luther1912	27. Ein loser Mensch gräbt nach Unglück, und in seinem Maul brennt Feuer.	RV'1862	27. El hombre perverso cava en busca del mal; y en sus labios es como llama de fuego.
RuSV1876	27 Человек лукавый замышляет зло, и на устах его как бы огонь палящий.		

SANANLASKUT

FI33/38	28. Kavala mies rakentaa riitaa, ja panettelija erottaa ystävykset.	Biblia1776	28. Väärä ihminen saattaa riidan, ja panettelia tekee ruhtinaat eripuraisiksi.
CPR1642	28. Wäärä ihminen saatta riidan ja panettelia teke Ruhtinat eripuraisexi.		
MLV19	28 A perverse man scatters abroad strife and a whisperer separates chief friends.	KJV	28. A froward man soweth strife: and a whisperer separateth chief friends.
Luther1912	28. Ein verkehrter Mensch richtet Hader an, und ein Verleumder macht Freunde uneins.	RV'1862	28. El hombre perverso levanta contienda; y el chismoso aparta los príncipes.
RuSV1876	28 Человек коварный сеет раздор, и наушник разлучает друзей.		
FI33/38	29. Väkivallan mies viekoittelee lähimmäisensä ja vie hänet tielle, joka ei ole hyvä.	Biblia1776	29. Viekas ihminen houkuttelee lähimmäistänsä, ja johdattaa hänen pahalle tielle.
CPR1642	29. Wiecas ihminen haucuttele lähimmäistäns ja johdatta hänen pahalle tielle.		
MLV19	29 A man of violence entices his neighbor and leads him in a way that is not good.	KJV	29. A violent man enticeth his neighbour, and leadeth him into the way that is not good.
Luther1912	29. Ein Frevler lockt seinen Nächsten und führt ihn auf keinen guten Weg.	RV'1862	29. El hombre malo lisongéa a su prójimo; y le hace caminar por el camino no bueno:
RuSV1876	29 Человек неблагонамеренный развращает ближнего своего и ведет его на путь недобрый;		

- FI33/38 30. Joka silmiänsä luimistelee, sillä on kavaluus mielessä; joka huulensa yhteen puristaa, sillä on paha valmiina.
- CPR1642 30. Joca silmä iske ei hän hyvä ajattele: ja joca huulians pureskele hän paha matcan saatta.
- MLV19 30 He who shuts his eyes devises perverse things. He who moves his lips completes evil (things).
- Luther1912 30. Wer mit den Augen winkt, denkt nichts Gutes; und wer mit den Lippen andeutet, vollbringt Böses.
- RuSV1876 30 прищуривает глаза свои, чтобы придумать коварство; закусывая себегубы, совершает злодейство.
- FI33/38 31. Harmaat hapset ovat kunnian kruunu; se saadaan vanhurskauden tiellä.
- CPR1642 31. Harmat hiuxet owat cunnian Cruunu joca löytän wanhurscauden tiellä.
- MLV19 31 The hoary head is a crown of glory. It will be found in the way of righteousness.
- Luther1912 31. Graue Haare sind eine Krone der Ehren, die auf dem Wege der Gerechtigkeit gefunden
- Biblia1776 30. Joka silmää iskee, ei se hyvää ajattele, ja joka huuliansa pureskelee, se pahaan matkaan saattaa.
- KJV 30. He shutteth his eyes to devise froward things: moving his lips he bringeth evil to pass.
- RV'1862 30. Cierra sus ojos para pensar perversidades: mueve sus labios, efectúa el mal.
- Biblia1776 31. Harmaat hiukset ovat kunnian kruunu, joka löydetään vanhurskauden tiellä.
- KJV 31. The hoary head is a crown of glory, if it be found in the way of righteousness.
- RV'1862 31. Corona de honra es la vejez: en el camino de justicia se hallará.

wird.

RuSV1876 31 Венец славы – седина, которая находится на пути правды.

FI33/38 32. Pitkämielinen on parempi kuin sankari, ja mielensä hillitseväinen parempi kuin kaupungin valloittaja.

CPR1642 32. Kärsiwäinen on parempi kuin wäkewät ja joka hillidze mielensä on parempi kuin se joka Caupungin woitta.

MLV19 32 He who is slow to anger is better than the mighty and he who rules his spirit, than he who takes a city.

Luther1912 32. Ein Geduldiger ist besser denn ein Starker, und der seines Mutes Herr ist, denn der Städte gewinnt.

RuSV1876 32 Долготерпеливый лучше храброго, и владеющий собою лучше завоевателя города.

FI33/38 33. Helmassa pudistellen arpa heitetään, mutta Herralta tulee aina sen ratkaisu.

CPR1642 33. Arpa heitetän syliijn/ waan hän puto nijncuin HERra tahto.

Biblia1776 32. Kärsivällinen on parempi kuin väkevä; ja joka hillitsee mielensä, on parempi, kuin se joka kaupungin voittaa.

KJV 32. He that is slow to anger is better than the mighty; and he that ruleth his spirit than he that taketh a city.

RV'1862 32. Mejor es el que tarde se aira, que el fuerte; y el que se enseñorea de su espíritu, que el que toma una ciudad.

Biblia1776 33. Arpa heitetään syliin, vaan Herralta tulee kaikki sen meno.

SANANLASKUT

MLV19	33 The lot is cast into the lap, but the whole disposing of it is of Jehovah.	KJV	33. The lot is cast into the lap; but the whole disposing thereof is of the LORD.
Luther1912	33. Das Los wird geworfen in den Schoß; aber es fällt, wie der HERR will.	RV'1862	33. La suerte se echa en el seno: mas de Jehová es todo su juicio.
RuSV1876	33 В полу бросается жребий, но все решение его - от Господа.		

17 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta

FI33/38	1. Parempi kuiva kannikka rauhassa kuin talon täysi uhripaistia riidassa.	Biblia1776	1. Kuiva pala, siinä jossa rauha on, on parempi kuin huone teurasta täynnä riidassa.
CPR1642	1. CUiwa pala johon ihminen tyty on parembi kuin huone liha täynäns rijdan cansa.		
MLV19	1 Better is a dry morsel and quietness with it, than a house full of feasting with strife.	KJV	1. Better is a dry morsel, and quietness therewith, than an house full of sacrifices with strife.
Luther1912	1. Es ist ein trockner Bissen, daran man sich genügen läßt, besser denn ein Haus voll Geschlachtetes mit Hader.	RV'1862	1. MEJOR es un bocado de pan seco, y en paz, que la casa de cuestión llena de víctimas.
RuSV1876	1 Лучше кусок сухого хлеба, и с ним мир, нежели дом, полный заколотого скота, с		

раздором.

FI33/38 2. Taitava palvelija hallitsee kunnotonta poikaa ja pääsee perinnönjaolle veljesten rinnalla. CPR1642 2. Toimellinen palvelia hallitsee häpiällisiä lapsia ja jaka perindötä veljein välillä.	Biblia1776 2. Toimellinen palvelia hallitsee häpiällisiä lapsia, ja hän jakaa perintöä veljein välillä.
MLV19 2 A servant who deals wisely will have rule over a son who causes shame and will have part in the inheritance among the brothers. Luther1912 2. Ein kluger Knecht wird herrschen über unfleißige Erben und wird unter den Brüdern das Erbe austeilen. RuSV1876 2 Разумный раб господствует над беспутным сыном и между братьями разделит наследство.	KJV 2. A wise servant shall have rule over a son that causeth shame, and shall have part of the inheritance among the brethren. RV'1862 2. El siervo prudente se enseñoreará del hijo deshonorador; y entre los hermanos partirá la herencia.
FI33/38 3. Hopealle sulatin, kullalle uuni, mutta sydämet koettelee Herra. CPR1642 3. Niin kuin tuli koettelee hopian ja ahjo cullan niin Jumala tutkistelee sydämet.	Biblia1776 3. Niinkuin tuli koettelee hopian ja ahjo kullan, niin Herra tutkistelee sydämet.
MLV19 3 The refining pot is for silver and the furnace for gold, but Jehovah tries the hearts.	KJV 3. The refining pot is for silver, and the furnace for gold: but the LORD trieth the hearts.

SANANLASKUT

- Luther1912 3. Wie das Feuer Silber und der Ofen Gold,
also prüft der HERR die Herzen.
- RuSV1876 3 Плавильня – для серебра, и горнило – для
золота, а сердца испытывает Господь.
- FI33/38 4. Paha kuuntelee häijyjä huulia, petollisuus
kuulee pahoja kieliä.
- CPR1642 4. Paha otta pahoista suista waarin ja
petollinen cuuldele mielelläns wahingollista
kielä.
- MLV19 4 An evildoer gives heed to wicked lips. A liar
listens to a mischievous tongue.
- Luther1912 4. Ein Böser achtet auf böse Mäuler, und ein
Falscher gehorcht den schädlichen Zungen.
- RuSV1876 4 Злодей внимает устам беззаконным,
лжец слушается языка пагубного.
- FI33/38 5. Joka köyhää pilkkaa, se herjaa hänen
luojaansa; joka toisen onnettomuudesta
iloiisee, ei jää rankaisematta.
- CPR1642 5. Joca köyhä syljeskele hän häwäise hänen
luojans ja joca iloidze toisen wahingosta ei
hän pääse rangaisemata.
- RV'1862 3. Afinador a la plata, y fragua al oro: mas
Jehová prueba los corazones.
- Biblia1776 4. Paha ottaa pahoista suista vaarin, ja
petollinen kuuntelee mielellänsä
vahingollista kieltä.
- KJV 4. A wicked doer giveth heed to false lips;
and a liar giveth ear to a naughty tongue.
- RV'1862 4. El malo está atento al labio inicuo; y el
mentiroso escucha a la lengua maldiciente.
- Biblia1776 5. Joka köyhää syljeskelee, se häpäisee
Luojaansa; ja joka iloitsee toisen vahingosta,
ei pääse rankaisematta.

SANANLASKUT

MLV19 5 He who mocks a poor man reproaches his maker. He who is glad at calamity will not be unpunished.	KJV 5. Whoso mocketh the poor reproacheth his Maker: and he that is glad at calamities shall not be unpunished.
Luther1912 5. Wer des Dürftigen spottet, der höhnt desselben Schöpfer; und wer sich über eines andern Unglück freut, der wird nicht ungestraft bleiben.	RV'1862 5. El que escarnece al pobre, afrenta a su hacedor; y el que se alegra en la calamidad agena no será sin castigo.
RuSV1876 5 Кто ругается над нищим, тот хулит Творца его; кто радуется несчастью, тот не останется ненаказанным.	
FI33/38 6. Vanhusten kruunu ovat lastenlapset, ja isät ovat lasten kunnia.	Biblia1776 6. vanhain kruunu ovat lasten lapset, ja lasten kunnia ovat heidän isänsä.
CPR1642 6. Wanhain Cruunu owat lasten lapset ja lasten cunnia on heidän Isäns.	
MLV19 6 Son's sons are the crown of old men and the glory of sons are their fathers.	KJV 6. Children's children are the crown of old men; and the glory of children are their fathers.
Luther1912 6. Der Alten Krone sind Kindeskind, und der Kinder Ehre sind ihre Väter.	RV'1862 6. Corona de los viejos son los hijos de los hijos; y la honra de los hijos, sus padres.
RuSV1876 6 Венец стариков – сыновья сыновей, и слава детей – родители их.	
FI33/38 7. Ei sovi houkalle ylevä puhe, saati sitten ruhtinaalle valhe.	Biblia1776 7. Ei sovi tyhmäin puhua korkeista asioista, paljoa vähemmin päämiehen valhetella.

- CPR1642 7. Ei sowi tyhmäin puhua korkeista asioista paljo wähemmin Förstin walhetella.
- MLV19 7 Excellent speech is not becoming to a fool, much less lying lips to a prince.
- Luther1912 7. Es steht einem Narren nicht wohl an, von hohen Dingen reden, viel weniger einem Fürsten, daß er gern lügt.
- RuSV1876 7 Неприлична глупому важная речь, тем паче знатному – уста лживые.
- FI33/38 8. Lahjus on käyttäjensä silmissä kallis kivi: mihin vain hän kääntyy, hän menestyy.
- CPR1642 8. Jolla wara on lahja anda se on nijncuin callis kiwi cuhunga hän idzens käändä nijn hän wijsana pidetän.
- MLV19 8 A bribe is a precious stone in the eyes of him who has it; wherever it turns, it prospers.
- Luther1912 8. Wer zu schenken hat, dem ist's ein Edelstein; wo er sich hin kehrt, ist er klug geachtet.
- RuSV1876 8 Подарок – драгоценный камень в глазах владеющего им: куда ни обратится он,
- KJV 7. Excellent speech becometh not a fool: much less do lying lips a prince.
- RV'1862 7. No conviene al insensato el labio excelente: ¿cuánto menos al príncipe el labio mentiroso?
- Biblia1776 8. Jolla vara on lahja antaa, se on niinkuin kallis kivi: kuhunka hän itsensä kääntää, niin hän viisaana pidetään.
- KJV 8. A gift is as a precious stone in the eyes of him that hath it: whithersoever it turneth, it prospereth.
- RV'1862 8. Piedra preciosa es el presente en ojos de sus dueños: a donde quiera que se vuelve, da prosperidad.

уснеет.

FI33/38 9. Joka rikkeen peittää, se rakkautta harrastaa; mutta joka asioita kaivelee, se erottaa ystävykset. CPR1642 9. Joca syndiä peittä hän saatta hänellens ystäwitä waan joca asian ilmoitta hän saatta Förstit eripuraisexi. MLV19 9 He who covers a transgression seeks love, but he who repeats a matter separates chief friends. Luther1912 9. Wer Sünde zudeckt, der macht Freundschaft; wer aber die Sache aufrührt, der macht Freunde uneins. RuSV1876 9 Прикрывающий проступок ищет любви; а кто снова напоминает о нем, тот удаляет друга. FI33/38 10. Nuhde pystyy paremmin ymmärtäväiseen kuin sata lyöntiä tyhmään. CPR1642 10. Sanat peljättävät enemmän toimellista kuin sata haawa tyhmä. MLV19 10 A rebuke enters deeper into him who has understanding than a hundred stripes into a	Biblia1776 9. Joka syntiä peittää, se saattaa itsellensä ystävyiden; vaan joka asian ilmoittaa, se saattaa ruhtinaat eripuraisiksi. KJV 9. He that covereth a transgression seeketh love; but he that repeateth a matter separateth very friends. RV'1862 9. El que cubre la prevaricación, busca amistad: mas el que reitera la palabra, aparta al príncipe. Biblia1776 10. Sanat vaikuttavat enemmän toimellisen tykönä, kuin sata haavaa tyhmän tykönä. KJV 10. A reproof entereth more into a wise man than an hundred stripes into a fool.

fool.

Luther1912 10. Schelten bringt mehr ein an dem
Verständigen denn hundert Schläge an dem
Narren.

RuSV1876 10 На разумного сильнее действует
выговор, нежели на глупого сто ударов.

FI33/38 11. Pelkkää onnettomuutta hankkii
kapinoitsija, mutta häntä vastaan lähetetään
armoton sanansaattaja.

CPR1642 11. Tyly ihminen edzi wahingota tehdä waan
julma Engeli tule hänen päällens.

MLV19 11 An evil man seeks only rebellion. Therefore
a cruel messenger will be sent against him.

Luther1912 11. Ein bitterer Mensch trachtet, eitel
Schaden zu tun; aber es wird ein grimmiger
Engel über ihn kommen.

RuSV1876 11 Возмутитель ищет только зла; поэтому
жестокий ангел будет послан против него.

FI33/38 12. Kohdatkoon miestä karhu, jolta on riistetty
poikaset, mutta älköön tyhmä hulluudessansa.

CPR1642 12. Parempi on kohdata carhua jolda pojat
owat otetut pois: cuin hullua hulludesans.

RV'1862 10. Aprovecha la reprensión en el entendido,
más que cien azotes en el insensato.

Biblia1776 11. Niskuri tosin etsii vahinkoa, vaan julma
enkeli lähetetään häntä vastaan.

KJV 11. An evil man seeketh only rebellion:
therefore a cruel messenger shall be sent
against him.

RV'1862 11. El rebelde no busca sino mal; y
mensajero cruel será enviado contra él.

Biblia1776 12. Parempi on kohdata karhua, jolta pojat
ovat otetut pois, kuin hullua hulluudessansa.

- MLV19 12 Let a man meet a bear robbed of her cubs, rather than a fool in his folly.
- Luther1912 12. Es ist besser, einem Bären begegnen, dem die Jungen geraubt sind, denn einem Narren in seiner Narrheit.
- RuSV1876 12 Лучше встретить человеку медведицу, лишенную детей, нежели глупца с его глупостью.
- FI33/38 13. Joka hyvän pahalla palkitsee, sen kodista ei onnettomuus väisty.
- CPR1642 13. Joca costa hyvän pahalla ei hänen huonestans pidä pahuus luopuman.
- MLV19 13 He who rewards evil for good, evil will not depart from his house.
- Luther1912 13. Wer Gutes mit Bösem vergilt, von dessen Haus wird Böses nicht lassen.
- RuSV1876 13 Кто за добро воздает злом, от дома того не отойдет зло.
- FI33/38 14. Alottaa tora on päästää vedet valloilleen; herkeä, ennenkuin riita syttyy.
- CPR1642 14. Rijdan alcu on nijncuin wesi joca idzens
- KJV 12. Let a bear robbed of her whelps meet a man, rather than a fool in his folly.
- RV'1862 12. Encuentre con el hombre un oso, que le hayan quitado sus cachorros, y no un insensato en su locura.
- Biblia1776 13. Joka kostaa hyvän pahalla, ei hänen huoneestansa pidä pahuus luopuman.
- KJV 13. Whoso rewardeth evil for good, evil shall not depart from his house.
- RV'1862 13. El que da mal por bien, no se apartará mal de su casa.
- Biblia1776 14. Riidan alku on niinkuin vewsi, joka itsensä leikkaa ulos: lakkaa riidasta ennenkuin sinä siihen sekaannut.

leicka ulos: Lacka rijdast ennencuins sijhen secannut.

MLV19 14 The beginning of strife is like letting out water. Therefore leave off contention, before there is quarreling.	KJV 14. The beginning of strife is as when one letteth out water: therefore leave off contention, before it be meddled with.
Luther1912 14. Wer Hader anfängt, ist gleich dem, der dem Wasser den Damm aufreißt. Laß du vom Hader, ehe du drein gemengt wirst.	RV'1862 14. Soltar las aguas es el principio de la contienda: pues ántes que se revuelva el pleito, déjalo.
RuSV1876 14 Начало ссоры – как прорыв воды; оставь ссору прежде, нежели разгорелась она.	
FI33/38 15. Syyllisen syyttömäksi ja syyttömän syylliseksi tekijä ovat kumpikin Herralle kauhistus.	Biblia1776 15. Joka jumalattoman hurskaaksi sanoo, ja joka vanhurskaan soimaa jumalattomaksi, ne molemmat ovat Herralle kauhistus.
CPR1642 15. Joca jumalottoman hurscaxi sano ja joca wanhurscan soima jumalattomaxi ne molemmat owat HERralle cauhistus.	
MLV19 15 He who justifies a wicked man and he who condemns a righteous man, both of them alike are an abomination to Jehovah.	KJV 15. He that justifieth the wicked, and he that condemneth the just, even they both are abomination to the LORD.
Luther1912 15. Wer den Gottlosen gerechtspricht und den Gerechten verdammt, die sind beide dem HERRN ein Greuel.	RV'1862 15. El que justifica al impío, y el que condena al justo, ámbos a dos son abominación a Jehová.
RuSV1876 15 Оправдывающий нечестивого и	

обвиняющий праведного – оба мерзость
пред Господом.

FI33/38	16. Mitä hyötyä on rahasta tyhmän käsissä?
Viisauden hankkimiseen ei ole ymmärrystä.	Biblia1776	16. Mitä tyhmä tekee kädessänsä rahalla,
ettei hänellä ole sydäntä ostaa viisautta?
CPR1642	16. Mitä tyhmä teke kädessäns rahalla ettei
hänellä ole sydändä osta wijsautta?		
MLV19	16 Why is there a price in the hand of a fool to
buy wisdom, since he has no understanding?	KJV	16. Wherefore is there a price in the hand of
a fool to get wisdom, seeing he hath no
heart to it?
Luther1912	16. Was soll dem Narren Geld in der Hand,
Weisheit zu kaufen, so er doch ein Narr ist?	RV'1862	16. ¿De qué sirve el precio en la mano del
insensato para comprar sabiduría, no
teniendo entendimiento?
RuSV1876	16 К чему сокровище в руках глупца? Для
приобретения мудрости у него нет разума.		
FI33/38	17. Ystävä rakastaa ainiaan ja veli syntyy
varaksi hädässä.	Biblia1776	17. Ystävä rakastaa ainian, ja veli tulee julki
hädässä.
CPR1642	17. Ystäwä racasta ainian ja weli tule julki
hädäsä.		
MLV19	17 A friend loves at all times and a brother is
born for adversity.	KJV	17. A friend loveth at all times, and a brother
is born for adversity.
Luther1912	17. Ein Freund liebt allezeit, und als ein Bruder
wird er in Not erfunden.	RV'1862	17. En todo tiempo ama el amigo: mas el
hermano para la angustia es nacido.

RuSV1876 17 Друг любит во всякое время и, как брат,
явится во время несчастья.

FI33/38 18. Mieltä vailla on mies, joka kättä lyöpi, joka
menee toista takaamaan.

CPR1642 18. Se on tyhmä joca kätens taridze ja taca
lähimmäisens.

MLV19 18 A man void of understanding strikes hands
and becomes a surety in the presence of his
neighbor.

Luther1912 18. Es ist ein Narr, der in die Hand gelobt und
Bürge wird für seinen Nächsten.

RuSV1876 18 Человек малоумный дает руку и
ручается заближного своего.

FI33/38 19. Joka toraa rakastaa, se rikkomusta
rakastaa; joka ovensa korottaa, se hankkii
kukistumistaan.

CPR1642 19. Joca tora racasta hän racasta syndiä ja joca
owens corgotta hän edzi onnettomutta.

MLV19 19 He loves transgression who loves strife. He
who raises high his gate seeks destruction.

Luther1912 19. Wer Zank liebt, der liebt Sünde; und wer

Biblia1776 18. Se on tyhmä ihminen, joka kätensä
taritsee, ja takaa lähimmäisensä.

KJV 18. A man void of understanding striketh
hands, and becometh surety in the presence
of his friend.

RV'1862 18. El hombre falso de entendimiento toca la
mano, fiando a otro delante de su amigo.

Biblia1776 19. Joka toraa rakastaa, se rakastaa syntiä; ja
joka ovensa korottaa, se etsii
onnettomuutta.

KJV 19. He loveth transgression that loveth
strife: and he that exalteth his gate seeketh
destruction.

RV'1862 19. La prevaricación ama, el que ama pleito;

seine Türe hoch macht, ringt nach Einsturz.

y el que alza su portada, busca quebrantamiento.

RuSV1876 19 Кто любит ссоры, любит грех, и кто высоко поднимает ворота свои, тот ищет падения.

Biblia1776 20. Häijy sydän ei löydä mitään hyvää; ja jolla paha kieli on, se lankee onnettomuuteen.

FI33/38 20. Väärämielinen ei onnea löydä, ja kavalakielinen suistuu onnettomuuteen.

CPR1642 20. Häijy sydän ei löydä mitän hywä ja jolla paha kieli on hän lange onnettomuteen.

KJV 20. He that hath a froward heart findeth no good: and he that hath a perverse tongue falleth into mischief.

MLV19 20 He who has a wayward heart finds no good and he who has a perverse tongue falls into mischief.

Luther1912 20. Ein verkehrtes Herz findet nichts Gutes; und der verkehrter Zunge ist, wird in Unglück fallen.

RV'1862 20. El perverso de corazón nunca hallará bien; y el que revuelve con su lengua, caerá en mal.

RuSV1876 20 Коварное сердце не найдет добра, и лукавый язык попадет в беду.

Biblia1776 21. Joka tyhmän synnyttää, hänellä on murhe, ja tyhmän isällä ei ole iloa.

FI33/38 21. Tyhmä on murheeksi siittäjällensä, ja houkan isä on iloa vailla.

CPR1642 21. Joca tyhmän synnyttä hänellä on murhe ja tyhmän Isällä ei ole ilo.

KJV 21. He that begetteth a fool doeth it to his

MLV19 21 He who begets a fool, it is to his sorrow

and the father of a fool has no joy.

Luther1912 21. Wer einen Narren zeugt, der hat Grämen;
und eines Narren Vater hat keine Freude.

RuSV1876 21 Родил кто глупого, – себе на горе, и отец
глупого не порадуется.

FI33/38 22. Terveydexi on iloinen sydän, mutta
murtunut mieli kuivuttaa luut.

CPR1642 22. Iloinen sydän teke elämän suloisexi waan
surullinen sydän cuiwa luut.

MLV19 22 A cheerful heart is a good medicine, but a
broken spirit dries up the bones.

Luther1912 22. Ein fröhlich Herz macht das Leben lustig;
aber ein betrübter Mut vertrocknet das
Gebein.

RuSV1876 22 Веселое сердце благотворно, как
врачевство, а унылый дух сушит кости.

FI33/38 23. Jumalaton ottaa lahjuksen vastaan toisen
povelta vääristääksensä oikeuden tiet.

CPR1642 23. Jumalatoim ottaa mielelläns salaisest lahjat
mutcataxens lain teitä.

sorrow: and the father of a fool hath no joy.

RV'1862 21. El que engendra al insensato, para su
tristeza le engendra; y el padre del insensato
no se alegrará.

Biblia1776 22. Iloinen sydän tekee elämän suloiseksi,
vaan surullinen sydän kaivaa luut.

KJV 22. A merry heart doeth good like a
medicine: but a broken spirit drieth the
bones.

RV'1862 22. El corazón alegre hará buena disposición:
mas el espíritu triste seca los huesos.

Biblia1776 23. Jumalatoim ottaa mielellänsä salaisesti
lahjoja, mutkataksensa lain teitä.

SANANLASKUT

MLV19	23 A wicked man receives a bribe out of the bosom to pervert the ways of justice.	KJV	23. A wicked man taketh a gift out of the bosom to pervert the ways of judgment.
Luther1912	23. Der Gottlose nimmt heimlich gern Geschenke, zu beugen den Weg des Rechts.	RV'1862	23. El impío toma presentes del seno, para pervertir las veredas del derecho.
RuSV1876	23 Нечестивый берет подарок из пазухи, чтобы извратить пути правосудия.		
FI33/38	24. Ymmärtäväisellä on viisus kasvojensa edessä, mutta tyhmän silmät kiertävät maailman rantaa.	Biblia1776	24. Toimellinen mies laittaa itsensä viisaasti, vaan tyhmä heittelee silmiänsä sinne ja tänne.
CPR1642	24. Toimellinen mies laitta hänens wijsasti waan tyhmä heittele silmiäns sinne ja tänne.		
MLV19	24 Wisdom is before the face of him who has understanding, but the eyes of a fool are in the ends of the earth.	KJV	24. Wisdom is before him that hath understanding; but the eyes of a fool are in the ends of the earth.
Luther1912	24. Ein Verständiger gebärdet sich weise; ein Narr wirft die Augen hin und her.	RV'1862	24. En el rostro del entendido se parece la sabiduría: mas los ojos del insensato, hasta el cabo de la tierra.
RuSV1876	24 Мудрость – пред лицом у разумного, а глаза глупца – на конце земли.		
FI33/38	25. Tyhmä poika on isällensä suruksi ja synnyttäjällensä mielihaikeaksi.	Biblia1776	25. Hullu poika on isänsä suru, ja äidillensä murhe, joka hänen synnyttänyt on.
CPR1642	25. Hullu poica on Isäns suru ja äitillens murhe joca hänen synnyttänyt on.		

SANANLASKUT

MLV19	25 A foolish son is a grief to his father and bitterness to her who bore him.	KJV	25. A foolish son is a grief to his father, and bitterness to her that bare him.
Luther1912	25. Ein törichter Sohn ist seines Vaters Trauern und Betrübniß der Mutter, die ihn geboren hat.	RV'1862	25. El hijo insensato es enojo a su padre; y amargura a la que le engendró.
RuSV1876	25 Глупый сын – досада отцу своему и огорчение для матери своей.		
FI33/38	26. Paha jo sekin, jos syytöntä sakotetaan; kovin kohtuutonta, jos jaloja lyödään.	Biblia1776	26. Ei ole se hyvä, että vanhurskalle tehdään väärin, taikka että sitä ruhtinasta lyödään, joka oikein tuomitsee.
CPR1642	26. Ei ole se hyvä että vanhurskalle tehdän väärin taikka että sitä Ruhtinasta lyödän joca oikein duomidze.		
MLV19	26 Also to punish a righteous man is not good, nor to kill* nobles for uprightness.	KJV	26. Also to punish the just is not good, nor to strike princes for equity.
Luther1912	26. Es ist nicht gut, daß man den Gerechten schindet, noch den Edlen zu schlagen, der recht handelt.	RV'1862	26. Ciertamente condenar al justo, no es bueno: ni herir a los príncipes sobre el derecho.
RuSV1876	26 Нехорошо и обвинять правого, и бить вельмож за правду.		
FI33/38	27. Joka hillitsee sanansa, on taitava, ja mielensä malttava on ymmärtäväinen mies.	Biblia1776	27. Toimellinen mies taitaa puheensa tallella pitää, ja taitava mies on kallis sielu.

- CPR1642 27. Toimellinen mies taita puhens tallella pitä ja taitawa mies on callis sielu.
- MLV19 27 He who spares his words has knowledge and he who is of a cool spirit is a man of understanding.
- Luther1912 27. Ein Vernünfftiger mäßig seine Rede; und ein verständiger Mann ist kaltes Muts.
- RuSV1876 27 Разумный воздержан в словах своих, и благоразумный хладнокровен.
- FI33/38 28. Hullukin käy viisaasta, jos vaiti on; joka huulensa sulkee, on ymmärtäväinen.
- CPR1642 28. Jos tyhmä wai olis nijn hän wijsaxi luetaisin ja toimellisexi jos hän suuns pidäis kijnni.
- MLV19 28 Even a fool, when he holds his peace, is considered wise. When he shuts his lips, he is prudent.
- Luther1912 28. Ein Narr, wenn er schwiege, wurde auch für weise gerechnet, und für verständig, wenn er das Maul hielte.
- RuSV1876 28 И глупец, когда молчит, может показаться мудрым, и затворяющий уста
- KJV 27. He that hath knowledge spareth his words: and a man of understanding is of an excellent spirit.
- RV'1862 27. Detiene sus dichos el que sabe sabiduría; y depreciado espíritu es el hombre entendido.
- Biblia1776 28. Jos tyhmä vaiti olis, niin hän viisaaksi luettaisiin, ja toimelliseksi, jos hän suunsa pitäis kiinni.
- KJV 28. Even a fool, when he holdeth his peace, is counted wise: and he that shutteth his lips is esteemed a man of understanding.
- RV'1862 28. Aun el insensato cuando calla, es contado por sabio: el que cierra sus labios es entendido.

свои – благоразумным.

18 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta

FI33/38 1. Eriseurainen noudattaa omia pyyteitään; kaikin neuvoin hän riitaa haastaa.	Biblia1776 1. Eripurainen etsii mitä hänelle kelpaa, ja sekoittaa itsensä kaikkiin asioihin.
CPR1642 1. ERipurainen edzi mitä hänelle kelpa ja secoitta idzens caickeen wijsauteen.	
MLV19 1 He who desires to separate himself seeks excuses and rages against all sound-wisdom.	KJV 1. Through desire a man, having separated himself, seeketh and intermeddleth with all wisdom.
Luther1912 1. Wer sich absondert, der sucht, was ihn gelüstet, und setzt sich wider alles, was gut ist.	RV'1862 1. CONFORME al deseo busca el apartado: en toda doctrina se envolverá.
RuSV1876 1 Прихоти ищет своенравный, восстает против всего умного.	
FI33/38 2. Tyhmän halu ei ole ymmärrykseen, vaan tuomaan julki oma mielensä.	Biblia1776 2. Tyhmällä ei ole himo ymmärrykseen, vaan niitä ilmoittamaan, mitkä ovat hänen sydämässensä.
CPR1642 2. Tyhmällä ei ole himo ymmärryheen mutta	

mitä hänellä on hänen sydämesäns.

MLV19	2 A fool has no delight in understanding, but only that his heart may reveal itself.	KJV	2. A fool hath no delight in understanding, but that his heart may discover itself.
Luther1912	2. Ein Narr hat nicht Lust am Verstand, sondern kundzutun, was in seinem Herzen steckt.	RV'1862	2. No toma placer el insensato en la inteligencia: mas en lo que se descubre su corazón.
RuSV1876	2 Глупый не любит знания, а только бы выказать свой ум.		
FI33/38	3. Kunne jumalaton tulee, tulee ylenkatsekin, ja häpeällisen menon mukana häväistys.	Biblia1776	3. Jumalattoman tullessa tulee ylönkatse, pilkka ja häpiä.
CPR1642	3. Cusa jumalatoim hallidze sijnä on ylönkadze pilcka ja häpiä.		
MLV19	3 When a wicked man comes, contempt also comes and with disgrace, reproach.	KJV	3. When the wicked cometh, then cometh also contempt, and with ignominy reproach.
Luther1912	3. Wo der Gottlose hin kommt, da kommt Verachtung und Schmach mit Hohn.	RV'1862	3. Cuando viene el impío, viene también el menosprecio; y con el deshonorador, la vergüenza.
RuSV1876	3 С приходом нечестивого приходит и презрение, а с бесславием – поношение.		
FI33/38	4. Syviä vesiä ovat sanat miehen suusta, ovat virtaava puro ja viisauden lähde.	Biblia1776	4. Sanat ihmisen suussa ovat niinkuin syvät vedet, ja viisauden lähde on täynnä virtaa.

CPR1642 4. Sanat ihmisen suusa owat nijncuin sywät wedet ja wijsauden lähde on täynnäns wirta.

MLV19 4 The words of a man's mouth are deep waters. The wellspring of wisdom is a pouring forth brook.

Luther1912 4. Die Worte in eines Mannes Munde sind wie tiefe Wasser, und die Quelle der Weisheit ist ein voller Strom.

RuSV1876 4 Слова уст человеческих – глубокие воды; источник мудрости – струящийся поток.

FI33/38 5. Ei ole hyvä pitää syyllisen puolta ja vääräksi vääntää syyttömän asiaa oikeudessa.

CPR1642 5. Ei ole hyvä cadzoa jumalattoman muoto ja sorta wanhurscasta duomiosa.

MLV19 5 To respect the person of a wicked man is not good, nor to turn aside a righteous man in judgment.

Luther1912 5. Es ist nicht gut, die Person des Gottlosen achten, zu beugen den Gerechten im Gericht.

RuSV1876 5 Нехорошо быть лицеприятным к нечестивому, чтобы ниспровергнуть праведного на суде.

KJV 4. The words of a man's mouth are as deep waters, and the wellspring of wisdom as a flowing brook.

RV'1862 4. Aguas profundas son las palabras de la boca del hombre; y arroyo revertiente la fuente de la sabiduría.

Biblia1776 5. Ei ole hyvä katsoa jumalattomain muotoa, ja sortaa vanhurskasta tuomiossa.

KJV 5. It is not good to accept the person of the wicked, to overthrow the righteous in judgment.

RV'1862 5. Tener respeto a la persona del impío, para hacer caer al justo de su derecho, no es bueno.

SANANLASKUT

FI33/38	6. Tyhmän huulet tuovat mukanaan riidan, ja hänen suunsa kutsuu lyöntejä.	Biblia1776	6. Tyhmän huulet saattavat toran, ja hänen suunsa noudattaa haavoja.
CPR1642	6. Tyhmän huulet saattawat toran ja hänen suunsa noudattaa haavoja.		
MLV19	6 A fool's lips enter into contention and his mouth calls for stripes.	KJV	6. A fool's lips enter into contention, and his mouth calleth for strokes.
Luther1912	6. Die Lippen des Narren bringen Zank, und sein Mund ringt nach Schlägen.	RV'1862	6. Los labios del insensato vienen con pleito; y su boca a cuestiones llama.
RuSV1876	6 Уста глупого идут в ссору, и слова его вызывают побои.		
FI33/38	7. Oma suu on tyhmälle turmioksi ja omat huulet ansaksi hänelle itselleen.	Biblia1776	7. Tyhmän suu häpäisee itsensä, ja hänen huulensa ovat paula omalle omalle sielulle.
CPR1642	7. Tyhmän suu häwäise idzens ja hänen huulens saatta paulaan oman sieluns.		
MLV19	7 A fool's mouth is his destruction and his lips are the snare of his soul.	KJV	7. A fool's mouth is his destruction, and his lips are the snare of his soul.
Luther1912	7. Der Mund des Narren schadet ihm selbst, und seine Lippen fangen seine eigene Seele.	RV'1862	7. La boca del insensato es quebrantamiento para sí; y sus labios son lazos para su alma.
RuSV1876	7 Язык глупого – гибель для него, и уста его – сеть для души его.		

SANANLASKUT

FI33/38 8. Panettelijan puheet ovat kuin herkkupalat ja painuvat sisusten kammioihin asti. CPR1642 8. Panettelian sanat ovat haavat ja käyvät läpi sydämen.	Biblia1776 8. Panetteian sanat ovat haavat, ja käyvät läpi sydämen.
MLV19 8 The words of a whisperer are as dainty morsels and they go down into the innermost parts. Luther1912 8. Die Worte des Verleumders sind Schläge und gehen einem durchs Herz. RuSV1876 8 Слова наушника – как лакомства, и они входят во внутренность чрева.	KJV 8. The words of a talebearer are as wounds, and they go down into the innermost parts of the belly. RV'1862 8. Las palabras del chismoso parecen blandas: mas ellas descien den hasta lo íntimo del vientre.
FI33/38 9. Joka on veltto toimessansa, se on jo tuhontekijän veli. CPR1642 9. Joca laisca on työsäns hän on sen weli joca wahingota teke.	Biblia1776 9. Joka laiska on työssänsä, hän on sen veli, joka vahinkoa tekee.
MLV19 9 He who is also slack in his work is a brother to him that is a destroyer. Luther1912 9. Wer lässig ist in seiner Arbeit, der ist ein Bruder des, der das Seine umbringt. RuSV1876 9 Нерадивый в работе своей – брат расточителю.	KJV 9. He also that is slothful in his work is brother to him that is a great waster. RV'1862 9. También el que es negligente en su obra, es hermano del dueño disipador.

SANANLASKUT

FI33/38	10. Herran nimi on vahva torni; hurskas juoksee sinne ja saa turvan.	Biblia1776	10. Herran nimi on vahva linna: vanhurskas juoksee sinne, ja tulee varjelluksi.
CPR1642	10. HERran nimi on wahwa linna wanhurscas juoxe sinne ja tule warjelluxi.		
MLV19	10 The name of Jehovah is a strong tower. A righteous man runs into it and is safe.	KJV	10. The name of the LORD is a strong tower: the righteous runneth into it, and is safe.
Luther1912	10. Der Name des HERRN ist ein festes Schloß; der Gerechte läuft dahin und wird beschirmt.	RV'1862	10. Torre fuerte es el nombre de Jehová: a él correrá el justo, y será levantado.
RuSV1876	10 Имя Господа – крепкая башня: убегает в нее праведник – и безопасен.		
FI33/38	11. Rikkaan tavara on hänen vahva kaupunkinsa, ja korkean muurin kaltainen hänen kuvitteluissaan.	Biblia1776	11. Rikkaan tavara on hänelle vahva kaupunki, ja niinkuin korkea muuri hänen mielestänsä.
CPR1642	11. Rickan tawara on hänelle wahwa Caupungi ja nijncuin corkia muuri sen ymbärillä.		
MLV19	11 The rich man's wealth is his strong city and as a high wall in his own imagination.	KJV	11. The rich man's wealth is his strong city, and as an high wall in his own conceit.
Luther1912	11. Das Gut des Reichen ist ihm eine feste Stadt und wie hohe Mauern in seinem Dünkel.	RV'1862	11. Las riquezas del rico son la ciudad de su fortaleza; y como un muro alto, en su imaginación.
RuSV1876	11 Имение богатого – крепкий город его, и как высокая ограда в его воображении.		

SANANLASKUT

FI33/38 12. Kukistumisen edellä miehen sydän ylpistyy, mutta kunnian edellä käy nöyryys.	Biblia1776 12. Kuin joku lankee, niin hänen sydämensä ensisti tulee ylpiäksi, ja ennenkuin joku kunniaan tulee, pitää hänen nöyrän oleman..
CPR1642 12. Cosca jocu lange nijn hänen sydämens ensist tule ylpiäxi ja ennencuin jocu cunniaan tule pitä hänen kärsimän.	
MLV19 12 Before destruction the heart of man is haughty and before honor is humility.	KJV 12. Before destruction the heart of man is haughty, and before honour is humility.
Luther1912 12. Wenn einer zu Grunde gehen soll, wird sein Herz zuvor stolz; und ehe man zu Ehren kommt, muß man zuvor leiden.	RV'1862 12. Antes del quebrantamiento se eleva el corazón del hombre; y antes de la honra, el abatimiento.
RuSV1876 12 Перед падением возносится сердце человека, а смирение предшествует славе.	
FI33/38 13. Jos kuka vastaa, ennenkuin on kuullut, on se hulluutta ja koituu hänelle häpeäksi.	Biblia1776 13. Joka vastaa ennekuin hän kuulee, se on hänelle hulluudeksi ja häpiäksi.
CPR1642 13. Joca wasta ennencuin hän cuule se on hänelle hulludexi ja häpiäxi.	
MLV19 13 He who gives answer before he hears, it is folly and shame to him.	KJV 13. He that answereth a matter before he heareth it, it is folly and shame unto him.
Luther1912 13. Wer antwortet ehe er hört, dem ist's Narrheit und Schande.	RV'1862 13. El que responde palabra ántes de oír, insensatez le es, y vergüenza.
RuSV1876 13 Кто дает ответ не выслушав, тот глуп, и стыд ему.	

SANANLASKUT

FI33/38	14. Miehekäs mieli pitää sairaankin pystyssä, mutta kuka voi kantaa murtunutta mieltä?	Biblia1776	14. Ihmisen henki pitää ylös hänen heikkoutensa; vaan murheellista henkeä kuka voi kärsiä?
CPR1642	14. Jolla iloinen sydän on hän taita pitää hänens kärsimises mutta cosca hengi on murhellinen cuca taita sitä kärsiä?		
MLV19	14 The spirit of a man will sustain his infirmity, but a broken spirit who can bear?	KJV	14. The spirit of a man will sustain his infirmity; but a wounded spirit who can bear?
Luther1912	14. Wer ein fröhlich Herz hat, der weiß sich in seinem Leiden zu halten; wenn aber der Mut liegt, wer kann's tragen?	RV'1862	14. El ánimo del hombre suportará su enfermedad: mas al ánimo angustiado, ¿quién le suportará?
RuSV1876	14 Дух человека переносит его немощи; а пораженный дух – кто может подкрепить его?		
FI33/38	15. Tietoa hankkii ymmärtäväisen sydän, tietoa etsii viisasten korva.	Biblia1776	15. Ymmärtäväinen sydän saa viisauden, ja viisasten korva etsii taitoa.
CPR1642	15. Wijsas sydän taita hänens pitä toimellisest ja wijsat cuulewat mielelläns että jocu toimellisest on heidän cansans.		
MLV19	15 The heart of a prudent man gets knowledge and the ear of the wise seeks	KJV	15. The heart of the prudent getteth knowledge; and the ear of the wise seeketh

knowledge.

Luther1912 15. Ein verständiges Herz weiß sich vernünftig zu halten; und die Weisen hören gern, wie man vernünftig handelt.

RuSV1876 15 Сердце разумного приобретает знание, и ухо мудрых ищет знания.

FI33/38 16. Lahja avartaa alat ihmiselle ja vie hänet isoisten pariin.

CPR1642 16. Ihmisen lahja teke hänelle awaron sian ja saatta suurten Herrain eteen.

MLV19 16 A man's gift makes room for him and brings him before great men.

Luther1912 16. Das Geschenk des Menschen macht ihm Raum und bringt ihn vor die großen Herren.

RuSV1876 16 Подарок у человека дает ему простор и до вельмождоведет его.

FI33/38 17. Käräjissä on kukin ensiksi oikeassa, mutta sitten tulee hänen riitapuolensa ja ottaa hänestä selvän.

CPR1642 17. Jocaidzella on ensist omasa asiasans oikeus waan cosca hänen lähimmäisens tule nijn se löytän.

knowledge.

RV'1862 15. El corazón del entendido adquiere sabiduría; y el oído de los sabios busca la ciencia.

Biblia1776 16. Ihmisen lahja tekee hänelle avaran sian, ja saattaa suurten herrain eteen.

KJV 16. A man's gift maketh room for him, and bringeth him before great men.

RV'1862 16. El presente del hombre le ensancha el camino; y le lleva delante de los grandes.

Biblia1776 17. Jokaisella on ensisti omassa asiassansa oikeus; vaan kuin hänen lähimmäisensä tulee, niin se löydetään.

SANANLASKUT

MLV19 17 He who pleads his case first seems just, but his neighbor comes and searches him out.	KJV	17. He that is first in his own cause seemeth just; but his neighbour cometh and searcheth him.
Luther1912 17. Ein jeglicher ist zuerst in seiner Sache gerecht; kommt aber sein Nächster hinzu, so findet sich's.	RV'1862	17. El justo es primero en su pleito; y su adversario viene, y búscale.
RuSV1876 17 Первый в тяжбе своей прав, но приходит соперник его и исследывает его.		
FI33/38 18. Arpa riidat asettaa ja ratkaisee väkevien välit.	Biblia1776	18. Arpa asettaa riidan, ja eroittaa voimallisten vaiheella.
CPR1642 18. Arpa asetta riidan ja eroitta woimallisten waihella.		
MLV19 18 The lot causes contentions to cease and decides between the mighty.	KJV	18. The lot causeth contentions to cease, and parteth between the mighty.
Luther1912 18. Das Los stillt den Hader und scheidet zwischen den Mächtigen.	RV'1862	18. La suerte pone fin a los pleitos; y desparte los fuertes.
RuSV1876 18 Жребий прекращает споры и решает между сильными.		
FI33/38 19. Petetty veli on vaikeampi voittaa kuin vahva kaupunki, ja riidat ovat kuin linnan salvat.	Biblia1776	19. Vihoitettu veli pitää puoltansa lujemmin kuin vahva kaupunki; ja riita pitää kovemmin puolensa kuin telki linnan edessä.
CPR1642 19. Wihoitettu weli pitä puoldans lujemmin cuin wahwa Caupungi ja rijta pitä cowemmin		

puolens cuin telki linnan edes.

MLV19	19 A brother offended is harder to be won than a strong city and such contentions are like the bars of a castle.	KJV	19. A brother offended is harder to be won than a strong city: and their contentions are like the bars of a castle.
Luther1912	19. Ein verletzter Bruder hält härter den eine feste Stadt, und Zank hält härter denn Riegel am Palast.	RV'1862	19. El hermano ofendido es más contumaz que una ciudad fuerte; y las contiendas de los hermanos son como cerrojos de alcázar.
RuSV1876	19 Озлотившийся брат непрístupнее крепкого города, и ссорыподобны запорам замка.		
FI33/38	20. Suunsa hedelmästä saa mies vatsansa kylläiseksi, saa kyllikseen huultensa satoa.	Biblia1776	20. Sen jälkeen kullekin maksetaan, kuin hänen suunsa on puhunut; ja hän ravitaan huultensa hedelmästä.
CPR1642	20. Senjälken cullekin maxetan cuin hänen suuns on puhunut ja hän rawitan huuldens hedelmästä.		
MLV19	20 A man's belly will be filled with the fruit of his mouth. He will be satisfied with the increase of his lips.	KJV	20. A man's belly shall be satisfied with the fruit of his mouth; and with the increase of his lips shall he be filled.
Luther1912	20. Einem Mann wird vergolten, darnach sein Mund geredet hat, und er wird gesättigt von der Frucht seiner Lippen.	RV'1862	20. Del fruto de la boca del hombre se hartará su vientre: de la renta de sus labios se hartará.
RuSV1876	20 От плода уст человека наполняется		

чрево его; произведением устсвоих он насыщается.

FI33/38 21. Kielellä on vallassansa kuolema ja elämä; jotka sitä rakastavat, saavat syödä sen hedelmää.	Biblia1776 21. Kuolema ja elämä on kielen voimassa: joka häntä rakastaa, se saa syödä hänen hedelmästänsä.
CPR1642 21. Cuolema ja elämä on kielen woimasa joca händä racasta hän saa syödä hänen hedelmästäns.	
MLV19 21 Death and life are in the power of the tongue and those who love it will eat the fruit of it.	KJV 21. Death and life are in the power of the tongue: and they that love it shall eat the fruit thereof.
Luther1912 21. Tod und Leben steht in der Zunge Gewalt; wer sie liebt, der wird von ihrer Frucht essen.	RV'1862 21. La muerte y la vida están en poder de la lengua; y el que la ama, comerá de sus frutos.
RuSV1876 21 Смерть и жизнь – во власти языка, и любящие его вкусят от плодов его.	
FI33/38 22. Joka vaimon löysi, se onnen löysi, sai Herralta mielisuosion.	Biblia1776 22. Joka aviovaimon osaa, hän löytää hyvän kappaleen, ja saa mielisuosionsa Herralta.
CPR1642 22. Joca awio waimon osa hän löytä hyvän cappalen ja mitä hänelle kelpa HERralda.	
MLV19 22 He who finds a wife finds a good thing and obtains favor from Jehovah.	KJV 22. Whoso findeth a wife findeth a good thing, and obtaineth favour of the LORD.

SANANLASKUT

Luther1912	22. Wer eine Ehefrau findet, der findet etwas Gutes und kann guter Dinge sein im HERRN.	RV'1862	22. El que halló mujer, halló el bien; y alcanzó la benevolencia de Jehová.
RuSV1876	22 Кто нашел добрую жену, тот нашел благо и получил благодать от Господа.		
FI33/38	23. Köyhä puhuu pyydellen, mutta rikas vastaa tyylysti.	Biblia1776	23. Köyhä mies puhuu nöyrästi, vaan rikas vastaa ylpiästi.
CPR1642	23. Köyhä mies puhu nöyräst waan ricas wasta ylpiäst.		
MLV19	23 A poor man uses entreaties, but a rich man answers roughly.	KJV	23. The poor useth intreaties; but the rich answereth roughly.
Luther1912	23. Ein Armer redet mit Flehen, ein Reicher antwortet stolz.	RV'1862	23. El pobre habla ruegos; mas el rico responde durezas.
RuSV1876	23 С мольбою говорит нищий, а богатый отвечает грубо.		
FI33/38	24. Häviökseen mies on monien ystävä, mutta on myös ystäviä, veljiäkin uskollisempia.	Biblia1776	24. Ihminen, jolla on ystävä, pitää oleman ystävällinen; sillä ystävä pitää lujemmin hänen kanssansa kuin veli.
CPR1642	24. Ihminen jolla on ystävä pitä oleman ystävällinen sillä ystävä pitä lujemmin hänen cansans kuin weli.		
MLV19	24 He who makes many friends (does it) to his own destruction, but there is a friend who	KJV	24. A man that hath friends must shew himself friendly: and there is a friend that

sticks closer than a brother.

Luther1912 24. Ein treuer Freund liebt mehr uns steht
fester bei denn ein Bruder.

RuSV1876 24 Кто хочет иметь друзей, тот и сам
должен быть дружелюбным; и бывает друг,
более привязанный, нежели брат.

19 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri
aloilta

FI33/38 1. Parempi on köyhä, joka nuhteettomasti
vaeltaa, kuin huuliltansa nurja, joka on vielä
tyhmäkin.

CPR1642 1. KÖyhä joca siwydes waelda on parembi cuin
wäärä huulisans joca cuitengin tyhmä on.

MLV19 1 Better is a poor man who walks in his
integrity than he who is perverse in his lips
and is a fool.

Luther1912 1. Ein Armer, der in seiner Frömmigkeit
wandelt, ist besser denn ein Verkehrter mit
seinen Lippen, der doch ein Narr ist.

sticketh closer than a brother.

RV'1862 24. El hombre de amigos mantiénese en
amistad; y a veces hay amigo más conjunto
que el hermano.

Biblia1776 1. Köyhä joka siveydessä vaeltaa, on parempi
kuin väärä huulissansa, joka kuitenkin tyhmä
on.

KJV 1. Better is the poor that walketh in his
integrity, than he that is perverse in his lips,
and is a fool.

RV'1862 1. MEJOR es el pobre que camina en su
simplicidad, que el de perversos labios, e
insensato.

RuSV1876 1 Лучше бедный, ходящий в своей непорочности, нежели богатый со лживыми устами, и притом глупый.

FI33/38 2. Ilman taitoa ei ole intokaan hyväksi, ja kiirehtivän jalka astuu harhaan.

CPR1642 2. Joca ei toimella laita ei hänen hywin käy ja joca on nopsa jalgoist hän combastu.

MLV19 2 Also, that the soul be without knowledge is not good. And he who hastens with his feet sins.

Luther1912 2. Wo man nicht mit Vernunft handelt, da geht's nicht wohl zu; und wer schnell ist mit Füßen, der tut sich Schaden.

RuSV1876 2 Нехорошо душе без знания, и торопливый ногами оступится.

FI33/38 3. Ihmisen oma hulluus turmelee hänen tiensä, mutta Herralle hän sydämessään vihoittelee.

CPR1642 3. Ihmisen tyhmyys exyttä hänen tiens vihastuman hänen sydämens HERra vastaan.

MLV19 3 The foolishness of a man subverts his way and his heart rages against Jehovah.

Biblia1776 2. Joka ei toimella laita, ei hänelle hyvin käy; ja joka on nopsa jaloista, se loukkaa itsensä.

KJV 2. Also, that the soul be without knowledge, it is not good; and he that hasteth with his feet sinneth.

RV'1862 2. El alma sin ciencia no es buena; y el presuroso de piés, peca.

Biblia1776 3. Ihmisen tyhmyys eksyttää hänen tiensä, niin että hänen sydämensä vihastuu Herraa vastaan.

KJV 3. The foolishness of man perverteth his way: and his heart fretteth against the LORD.

SANANLASKUT

- Luther1912 3. Die Torheit eines Menschen verleitet seinen Weg, und doch tobt sein Herz wider den HERRN. RV'1862 3. La insensatez del hombre tuerce su camino; y contra Jehová se aira su corazón.
- RuSV1876 3 Глупость человека извращает путь его, а сердце его негодует наГоспода.
- FI33/38 4. Tavara tuo ystäviä paljon, mutta vaivainen joutuu ystävästänsä eroon. Biblia1776 4. Tavara tekee monta ystävää, vaan köyhä hyljätään ystäviltä.
- CPR1642 4. Tawara teke monda ystäwätä waan köyhä hyljätän ystäwildäns.
- MLV19 4 Wealth adds many friends, but a poor man is separated from his friend. KJV 4. Wealth maketh many friends; but the poor is separated from his neighbour.
- Luther1912 4. Gut macht viele Freunde; aber der Arme wird von seinen Freunden verlassen. RV'1862 4. Las riquezas allegan muchos amigos: mas el pobre, de su amigo es apartado.
- RuSV1876 4 Богатство прибавляет много друзей, а бедный оставляется и другом своим.
- FI33/38 5. Väärä todistaja ei jää rankaisematta, ja joka valheita puhuu, se ei pelastu. Biblia1776 5. Ei väärä todistaja pidä pääsemän rankaisematta; joka rohkiasti valehtelee, ei hänen pidä selkeemän.
- CPR1642 5. Ei wäärä todistaja pidä pääsemän rangaisemata ja joca rohkiast walhettele ei hänen pidä selkemän.
- MLV19 5 A false witness will not be unpunished and KJV 5. A false witness shall not be unpunished,

he who breathes-out lies will not escape.

Luther1912 5. Ein falscher Zeuge bleibt nicht ungestraft;
und wer Lügen frech redet, wird nicht
entrinnen.

RuSV1876 5 Лжесвидетель не останется
ненаказанным, и кто говорит ложь, не
спасется.

and he that speaketh lies shall not escape.

RV'1862 5. El testigo falso no será sin castigo; y el que
habla mentiras, no escapará.

FI33/38 6. Monet etsivät ylhäisen suosiota, ja kaikki
ovat anteliaan ystäviä.

CPR1642 6. Moni otta waarin Förstistä ja jocainen on
hänen ystäväs joca lahjoja jaca.

Biblia1776 6. Moni rukoilee päämiestä, ja jokainen on
hänen ystäväsä, joka lahjoja jakaa.

MLV19 6 Many will entreat the favor of a generous
man and every man is a friend to him who
gives gifts.

Luther1912 6. Viele schmeicheln der Person des Fürsten;
und alle sind Freunde des, der Geschenke gibt.

RuSV1876 6 Многие заискивают у знатных, и всякий –
друг человеку, делающему подарки.

KJV 6. Many will intreat the favour of the prince:
and every man is a friend to him that giveth
gifts.

RV'1862 6. Muchos rogarán al príncipe: mas cada uno
es amigo del hombre que da.

FI33/38 7. Köyhä on kaikkien veljiensä vihattu, vielä
vierotumpi ystävilleen. Tyhjiä sanoja hän saa
tavoitella.

CPR1642 7. Köyhä wihawat caicki hänen weljens ja

Biblia1776 7. Köyhää vihaavat kaikki hänen veljiensä, ja
hänen ystäväsä vetäytyvät taamma
hänestä; ja joka sanoihin luottaa, ei hän saa
mitään.

hänen ystäväs wetävät heitäns taamma
hänestä ja joca hänens sanoijn luotta ei hän
saa mitän.

MLV19 7 All the brothers of a poor man regard him inferior, how much more do his friends go far from him! He pursues with words, but they are gone.	KJV 7. All the brethren of the poor do hate him: how much more do his friends go far from him? he pursueth them with words, yet they are wanting to him.
Luther1912 7. Den Armen hassen alle seine Brüder; wie viel mehr halten sich seine Freunde von ihm fern! Und wer sich auf Worte verläßt, dem wird nichts.	RV'1862 7. Todos los hermanos del pobre le aborrecen, ¿cuánto más sus amigos se alejarán de él? buscará la palabra, y no la hallará.
RuSV1876 7 Бедного ненавидят все братья его, тем паче друзья его удаляются отнего: гонится за ними, чтобы поговорить, но и этого нет.	
FI33/38 8. Joka mieltä hankkii, se sieluansa rakastaa; joka ymmärryksen säilyttää, se onnen löytää.	Biblia1776 8. Joka viisas on, hän rakastaa henkeänsä, ja joka toimellinen on, se löytää hyvän.
CPR1642 8. Joca wijsas on hän racasta hengens ja joca toimellinen on hän löytä hyvän.	
MLV19 8 He who gets wisdom loves his own soul. He who keeps understanding will find good.	KJV 8. He that getteth wisdom loveth his own soul: he that keepeth understanding shall find good.
Luther1912 8. Wer klug wird, liebt sein Leben; und der Verständige findet Gutes.	RV'1862 8. El que posee entendimiento, ama su alma: guarda la inteligencia, para hallar el bien.

SANANLASKUT

RuSV1876 8 Кто приобретает разум, тот любит душу свою; кто наблюдает благоразумие, тот находит благо.

FI33/38 9. Väärä todistaja ei jää rankaisematta, ja joka valheita puhuu, se hukkuu.

Biblia1776 9. Väärä todistaja ei pidä pääsemän rankaisematta; ja joka rohkiasti valehtelee, se kadotetaan.

CPR1642 9. Wäärä todistaja ei pidä pääsemän rangaisemata ja joca rohkias walhettele hän cadotetan.

MLV19 9 A false witness will not be unpunished and he who breathes-out lies will perish.

KJV 9. A false witness shall not be unpunished, and he that speaketh lies shall perish.

Luther1912 9. Ein falscher Zeuge bleibt nicht ungestraft; und wer frech Lügen redet, wird umkommen.

RV'1862 9. El testigo falso no será sin castigo; y el que habla mentiras, perecerá.

RuSV1876 9 Лжесвидетель не останется ненаказанным, и кто говорит ложь, погибнет.

FI33/38 10. Ei sovi tyhmälle hyvät päivät, saati sitten palvelijalle hallita ruhtinaita.

Biblia1776 10. Ei hullulle sovi hyvät päivät, paljoa vähemmin palvelian päämiehiä hallita.

CPR1642 10. Ei hullulle sowi hywät päiwät paljo vähemmin palwelian Förstejä hallita.

MLV19 10 Luxurious living is not becoming for a fool, much less a servant to have rule over rulers.

KJV 10. Delight is not seemly for a fool; much less for a servant to have rule over princes.

SANANLASKUT

- Luther1912 10. Dem Narren steht nicht wohl an, gute Tage haben, viel weniger einem Knecht, zu herrschen über Fürsten.
- RuSV1876 10 Неприлична глупцу пышность, тем паче рабу господство над князьями.
- FI33/38 11. Ymmärrys tekee ihmisen pitkämieliseksi, ja hänen kunniansa on antaa rikos anteeksi.
- Biblia1776 11. Joka on kärsivällinen, se on toimellinen ihminen; ja se on hänelle kunniaksi, että hän viat välttää.
- CPR1642 11. Joca on kärsiwällinen hän on toimellinen ihminen ja se on hänelle cunniaksi että hän wiat wälttä.
- MLV19 11 The discretion of a man makes him slow to anger and it is his glory to pass over a transgression.
- KJV 11. The discretion of a man deferreth his anger; and it is his glory to pass over a transgression.
- Luther1912 11. Wer geduldig ist, der ist ein kluger Mensch, und ist ihm eine Ehre, daß er Untugend überhören kann.
- RuSV1876 11 Благоразумие делает человека медленным на гнев, и слава для него – быть снисходительным к проступкам.
- RV'1862 11. El entendimiento del hombre detiene su furor; y su honra es disimular la prevaricación.
- FI33/38 12. Kuninkaan viha on kuin nuoren leijonan kiljunta, mutta hänen suosionsa on kuin kaste ruoholle.
- Biblia1776 12. Kuninkaan viha on niinkuin nuoren jalopeuran kiljuminen; mutta hänen ystävyytensä on niinkuin kaste ruoholle.

- CPR1642 12. Cuningan wiha on nijncuin nuoren Lejonin kiljuminen mutta hänen ystäwydens on nijncuin caste ruoholle.
- MLV19 12 The king's wrath is as the roaring of a lion, but his favor is as dew upon the grass. KJV 12. The king's wrath is as the roaring of a lion; but his favour is as dew upon the grass.
- Luther1912 12. Die Ungnade des Königs ist wie das Brüllen eines jungen Löwen; aber seine Gnade ist wie der Tau auf dem Grase. RV'1862 12. Como el bramido del cachorro del león es la ira del rey; y como el rocío sobre la yerba su benevolencia.
- RuSV1876 12 Гнев царя – как рев льва, а благоволение его – как роса на траву.
- FI33/38 13. Tyhmä poika on isänsä turmio, ja vaimon tora on kuin räystäästä tippuva vesi. Biblia1776 13. Hullu poika on isänsä murhe, ja riitainen vaimo on niinkuin alinomainen pisaroitseminen.
- CPR1642 13. Hullu poica on Isäns murhe ja rijtainen waimo on nijncuin alinomainen pisaroidzeminen.
- MLV19 13 A foolish son is the calamity of his father and the contentions of a wife are a continual dropping. KJV 13. A foolish son is the calamity of his father: and the contentions of a wife are a continual dropping.
- Luther1912 13. Ein törichter Sohn ist seines Vaters Herzeleid, und ein zänkisches Weib ein stetiges Triefen. RV'1862 13. Dolor es para su padre el hijo insensato; y gotera continua las contiendas de la mujer.
- RuSV1876 13 Глупый сын – сокрушение для отца

своего, и сварливая жена – сточная труба.

FI33/38	14. Talo ja tavara peritään isiltä, mutta toimellinen vaimo tulee Herralta.	Biblia1776	14. Huoneet ja tavarat peritään vanhemmilta, vaan toimellinen emäntä tulee Herralta.
CPR1642	14. Huonet ja tawarat peritän wanhemmilda waan toimellinen emändä tule HERralda.		
MLV19	14 House and riches are an inheritance from fathers, but a prudent wife is from Jehovah.	KJV	14. House and riches are the inheritance of fathers: and a prudent wife is from the LORD.
Luther1912	14. Haus und Güter vererben die Eltern; aber ein vernünftiges Weib kommt vom HERRN.	RV'1862	14. La casa y las riquezas herencia son de los padres: mas de Jehová la mujer prudente.
RuSV1876	14 Дом и имение – наследство от родителей, а разумная жена – от Господа.		
FI33/38	15. Laiskuus vaivuttaa sikeään uneen, ja veltto joutuu näkemään nälkää.	Biblia1776	15. Laiskuus tuo unen, ja joutilas sielu kärsii nälkää.
CPR1642	15. Laiscus tuo unen ja joutilas sielu kärsi nälkä.		
MLV19	15 Slothfulness casts into a deep sleep and the idle soul will suffer hunger.	KJV	15. Slothfulness casteth into a deep sleep; and an idle soul shall suffer hunger.
Luther1912	15. Faulheit bringt Schlafen, und eine lässige Seele wird Hunger leiden.	RV'1862	15. La pereza hace caer sueño; y el alma negligente hambreará.

SANANLASKUT

RuSV1876 15 Лениость погружает в сонливость, и нерадивая душа будет терпеть голод.

FI33/38 16. Joka käskyt pitää, saa henkensä pitää; joka ei teistänsä välitä, on kuoleman oma.

Biblia1776 16. Joka käskyt pitää, hän on vapahtanut henkensä; vaan joka tiensä hylkää, hänen pitää kuoleman.

CPR1642 16. Joca käskyt pitä hän on vapahtanut hengens vaan joca tiens hyljä hänen pitä cuoleman.

MLV19 16 He who keeps the commandment keeps his soul. He who is careless of his ways will die.

KJV 16. He that keepeth the commandment keepeth his own soul; but he that despiseth his ways shall die.

Luther1912 16. Wer das Gebot bewahrt, der bewahrt sein Leben; wer aber seines Weges nicht achtet, wird sterben.

RV'1862 16. El que guarda el mandamiento, guarda su alma: mas el que menospreciare sus caminos, morirá.

RuSV1876 16 Хранящий заповедь хранит душу свою, а нерадящий о путях своих погибнет.

FI33/38 17. Joka vaivaista armahtaa, se lainaa Herralle, ja hän maksaa jälleen hänen hyvän tekonsa.

Biblia1776 17. Jöka köyhää armahtaa, hän lainaa Herralle, joka hänen hyvän työnsä hänelle jälleen maksava on.

CPR1642 17. Joca köyhä armahta hän laina HERralle hän costa hänen hywydellä.

MLV19 17 He who has pity upon a poor man lends to

KJV 17. He that hath pity upon the poor lendeth

Jehovah and he will repay him his good deed.

unto the LORD; and that which he hath given will he pay him again.

Luther1912 17. Wer sich des Armen erbarmt, der leihet dem HERRN; der wird ihm wieder Gutes vergelten.

RV'1862 17. A Jehová empresta el que da al pobre; y él le dará su paga.

RuSV1876 17 Благотворящий бедному дает займы Господу, и Он воздаст ему за благодеяние его.

FI33/38 18. Kurita poikaasi, kun vielä toivoa on; ethän halunne hänen kuolemaansa.

Biblia1776 18. Kurita lastas, koska vielä toivo on; mutta älä pyydä häntä tappa;

CPR1642 18. Curita lastas cosca vielä toiwo on mutta älä pyydä händä tappa.

MLV19 18 Chasten your son because there is hope and do not let your soul spare for his crying.

KJV 18. Chasten thy son while there is hope, and let not thy soul spare for his crying.

Luther1912 18. Züchtige deinen Sohn, solange Hoffnung da ist; aber laß deine Seele nicht bewegt werden, ihn zu töten.

RV'1862 18. Castiga a tu hijo entre tanto que hay esperanza: mas para matarle no alces tu voluntad.

RuSV1876 18 Наказывай сына своего, доколе есть надежда, и не возмущайся криком его.

FI33/38 19. Rajuluontoinen joutuu sakkoihin: vain yllytät, jos yrität apuun.

Biblia1776 19. Sillä suuri julmuus saattaa vahingon: sentähden laske vallallensa, ja kurita häntä toistamiseen.

CPR1642 19. Sillä suuri julmuus saatta wahingon

sentähden laske händä wallallens nijns händä enämmän curitat.

MLV19	19 A man of great wrath will bear the penalty, because if you deliver him, you must do it yet again.	KJV	19. A man of great wrath shall suffer punishment: for if thou deliver him, yet thou must do it again.
Luther1912	19. Großer Grimm muß Schaden leiden; denn willst du ihm steuern, so wird er noch größer.	RV'1862	19. El de grande ira, llevará la pena; porque aun si le librades, todavía tornarás.
RuSV1876	19 Гневливый пусть терпит наказание, потому что, если пощадишь его, придется тебе еще больше наказывать его.		
FI33/38	20. Kuule neuvoa, ota kuritus varteen, että olisit vasta viisaampi.	Biblia1776	20. Kuule neuvoa ja ota kuritus vastaan, tullakses vihdoinkin viisaaksi.
CPR1642	20. Cuule neuwo ja ota curitus wastian tullaxes wijsaxi.		
MLV19	20 Hear counsel and receive instruction, that you may be wise in your latter end.	KJV	20. Hear counsel, and receive instruction, that thou mayest be wise in thy latter end.
Luther1912	20. Gehorche dem Rat, und nimm Zucht an, daß du hernach weise seiest.	RV'1862	20. Escucha el consejo, y recibe la enseñanza, para que seas sabio en tu vejez.
RuSV1876	20 Слушайся совета и принимай обличение, чтобы сделаться тебе впоследствии мудрым.		
FI33/38	21. Monet ovat miehen mielessä aivoitukset,	Biblia1776	21. Monet aivoitukset ovat miehen

mutta Herran neuvo on pysyväinen.

sydämessä; mutta Herran neuvo on pysyväinen.

CPR1642 21. Monet aiwoituxet owat miehen sydämes
mutta HERran neuwo on pysywäinen.

MLV19 21 There are many devices in a man's heart,
but the counsel of Jehovah, that will stand.

KJV 21. There are many devices in a man's heart;
nevertheless the counsel of the LORD, that
shall stand.

Luther1912 21. Es sind viel Anschläge in eines Mannes
Herzen; aber der Rat des HERRN besteht.

RV'1862 21. Muchos pensamientos están en el
corazón del hombre: mas el consejo de
Jehová permanecerá.

RuSV1876 21 Много замыслов в сердце человека, но
состоится только определенное Господом.

FI33/38 22. Ihaninta ihmisessä on hänen laupeutensa,
ja köyhä on parempi kuin valhettelija.

Biblia1776 22. Ihmiselle kelpaa hänen laupeutensa, ja
köyhä mies on parempi kuin valehtelia.

CPR1642 22. Ihmiselle kelpa hänen hywät tecons ja
köyhä mies on parempi kuin walehtelia.

MLV19 22 What makes a man to be desired is his
kindness and a poor man is better than a liar.

KJV 22. The desire of a man is his kindness: and a
poor man is better than a liar.

Luther1912 22. Ein Mensch hat Lust an seiner Wohltat;
und ein Armer ist besser denn ein Lügner.

RV'1862 22. Contentamiento es a los hombres hacer
misericordia; y el pobre es mejor que el
mentiroso.

RuSV1876 22 Радость человеку – благотворительность
его, и бедный человек лучше, нежели

ЛЖИВЫЙ.

FI33/38 23. Herran pelko on elämäksi: saa levätä yönsä ravittuna, eikä mikään paha kohtaa. CPR1642 23. HERran pelco saatta elämän ja tule rawituxi ettei mitän paha händä lähesty.	Biblia1776 23. Herran pelko saattaa elämän, ja se pysyy ravittuna, ettei mikään paha häntä lähesty.
MLV19 23 The fear of Jehovah is life to a man and he will abide satisfied. He will not be visited with evil. Luther1912 23. Die Furcht des HERRN fördert zum Leben, und wird satt bleiben, daß kein Übel sie heimsuchen wird. RuSV1876 23 Страх Господень ведет к жизни, и кто имеет его , всегда будет доволен, и зло не постигнет его.	KJV 23. The fear of the LORD tendeth to life: and he that hath it shall abide satisfied; he shall not be visited with evil. RV'1862 23. El temor de Jehová es para vida; y permanecerá harto: no será visitado de mal.
FI33/38 24. Laiska pistää kätensä vatiin, mutta ei saa sitä viedyksi suuhunsa jälleen. CPR1642 24. Laisca kätke kätens poweens ja ei wie händä jällens suuhuns.	Biblia1776 24. Laiska kätkee kätensä poveensa, ja ei vie sitä jälleen suuhunsa.
MLV19 24 The sluggard buries his hand in the dish and will not so much as bring it to his mouth again.	KJV 24. A slothful man hideth his hand in his bosom, and will not so much as bring it to his mouth again.

SANANLASKUT

- Luther1912 24. Der Faule verbirgt seine Hand im Topf und bringt sie nicht wieder zum Munde. RV'1862 24. El perezoso esconde su mano en el seno: aun a su boca no la llevará.
- RuSV1876 24 Ленивый опускает руку свою в чашу, и не хочет донести ее до рта своего.
- FI33/38 25. Lyö pilkkaajaa, niin yksinkertainen saa mieltä, ja jos ymmärtäväistä nuhdellaan, niin hän käsittää tiedon. Biblia1776 25. Jos pilkkaajaa lyödään, niin taitamaton tulee viisaaksi; ja jos toimellista lyödään, niin hän tulee toimelliseksi.
- CPR1642 25. Jos pilckajata lyödän nijn taitamaton tule wijsaxi jos toimellista lyödän nijn hän tule toimellisexi.
- MLV19 25 Strike a scoffer and a simple man will learn prudence. And reprove he who has understanding and he will understand knowledge. KJV 25. Smite a scorner, and the simple will beware: and reprove one that hath understanding, and he will understand knowledge.
- Luther1912 25. Schlägt man den Spötter, so wird der Unverständige klug; straft man einen Verständigen, so wird er vernünftig. RV'1862 25. Hiere al burlador, y el simple se hará avisado; y corrigiendo al entendido, entenderá ciencia.
- RuSV1876 25 Если ты накажешь кощунника, то и простой сделается благоразумным; и если обличишь разумного, то он поймет наставление.
- FI33/38 26. Joka isäänsä pahoin pitelee ja ajaa äitinsä pois, se on kunnoton ja rietas poika. Biblia1776 26. Joka vaivaa isäänsä, ja ajaa ulos äitinsä, hän on häpeemätöin ja kirottu lapsi.

- CPR1642 26. Joca waiwa Isäns ja aja ulos äitins hän on häpemätöin ja kirottu lapsi.
- MLV19 26 He who does violence to his father and chases away his mother, is a son that causes shame and brings reproach.
- KJV 26. He that wasteth his father, and chaseth away his mother, is a son that causeth shame, and bringeth reproach.
- Luther1912 26. Wer Vater verstört und Mutter verjagt, der ist ein schändliches und verfluchtes Kind.
- RV'1862 26. El que roba a su padre, y ahuyenta a su madre, hijo es avergonzador, y deshonorador.
- RuSV1876 26 Разоряющий отца и выгоняющий мать – сын срамной ибесчестный.
- FI33/38 27. Jos herkeät, poikani, kuulemasta kuritusta, niin eksyt pois tiedon sanoista.
- Biblia1776 27. Lakkaa poikani, kuuntelemasta sitä neuvoa, joka sinua viettelee pois toimellisesta opista.
- CPR1642 27. Lacka minun poican cuuldelemasta sitä curitusta joca sinua wiettelee pois toimellisesta opista.
- MLV19 27 To err from the words of knowledge, cease, my son, to hear instruction.
- KJV 27. Cease, my son, to hear the instruction that causeth to err from the words of knowledge.
- Luther1912 27. Laß ab, mein Sohn, zu hören die Zucht, und doch abzuirren von vernünftiger Lehre.
- RV'1862 27. Cesa, hijo mío, de oír el enseñamiento, que te haga desviar de las razones de sabiduría.
- RuSV1876 27 Перестань, сын мой, слушать внушения об уклонении от изречений разума.

- FI33/38 28. Kelvoton todistaja pitää oikeuden pilkkanaan, ja jumalattomien suu nielee vääryyttä.
- CPR1642 28. Wäärä todistus häwäise duomion ja jumalattomain suut nielewät wäryden.
- MLV19 28 A worthless witness mocks at justice and the mouth of the wicked swallows wickedness.
- Luther1912 28. Ein loser Zeuge spottet des Rechts, und der Gottlosen Mund verschlingt das Unrecht.
- RuSV1876 28 Лукавый свидетель издевается над судом, и уста беззаконных глотают неправду.
- FI33/38 29. Tuomiot ovat valmiina pilkkaajille ja lyönnit tyhmien selkään.
- CPR1642 29. Pilckaille on rangaistus walmistettu ja haawat hulluin selkään.
- MLV19 29 Judgments are prepared for scoffers and stripes for the back of fools.
- Luther1912 29. Den Spöttern sind Strafen bereitet, und Schläge auf der Narren Rücken.
- Biblia1776 28. Wäärä todistus häpäisee tuomion, ja jumalattomain suu nielee vääryyden.
- KJV 28. An ungodly witness scorneth judgment: and the mouth of the wicked devoureth iniquity.
- RV'1862 28. El testigo perverso se burlará del juicio; y la boca de los impíos encubrirá la iniquidad.
- Biblia1776 29. Pilkkaajille on rangaistus valmistettu, ja haavat hulluin selkään.
- KJV 29. Judgments are prepared for scorners, and stripes for the back of fools.
- RV'1862 29. Aparejados están juicios para los burladores; y azotes para los cuerpos de los insensatos.

RuSV1876 29 ГОТОВЫ для кощунствующих суды, и побои - на тело глупых.

20 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta

FI33/38 1. Viini on pilkkaaja, väkijuoma remunpitäjä; eikä ole viisas kenkään, joka siitä hoipertelee.	Biblia1776 1. Viina tekee pilkkaajaksi, ja väkevät juotavat tekevät tyhmäksi: joka niitä halajaa, ei hän ikinä viisaaksi tule.
CPR1642 1. Wlina teke pilckajaxi ja wäkewät juotawat tekewät tyhmäxi: joca nijtä halaja ei hän ikänäns wijsaxi tule.	
MLV19 1 Wine is a mocker, strong drink a brawler and whoever straying by it is not wise.	KJV 1. Wine is a mocker, strong drink is raging: and whosoever is deceived thereby is not wise.
Luther1912 1. Der Wein macht lose Leute, und starkes Getränk macht wild; wer dazu Lust hat, wird nimmer weise.	RV'1862 1. EL vino hace burlador: la cer-veza, alborotador; y cualquiera que en él errare, no será sabio.
RuSV1876 1 Вино – глумливо, сикера – буйна; и всякий, увлекающийся ими,неразумен.	
FI33/38 2. Kuninkaan peljättäväisyys on kuin nuoren leijonan kiljunta; joka hänet vihoittaa, se	Biblia1776 2. Kuninkaan peljättämys on niinkuin nuoren jalopeuran kiljuminen: joka hänen vihoittaa,

henkensä rikkoo.

CPR1642 2. Cuningan hirmu on nijncuin nuoren Lejonin kiljuminen joca hänen wihoitta hän teke oma hengens wastoin.

MLV19 2 The terror of a king is as the roaring of a lion. He who provokes him to anger sins against his own life.

Luther1912 2. Das Schrecken des Königs ist wie das Brüllen eines jungen Löwen; wer ihn erzürnt, der sündigt wider sein Leben.

RuSV1876 2 Гроза царя – как бы рев льва: кто раздражает его, тот грешит противсамого себя.

FI33/38 3. On kunniaksi miehelle riitaa karttaa, mutta kaikki hullut riitaa haastavat.

CPR1642 3. Miehen cunnia on olla ilman rijdata: waan jotca mielelläns rijtelewät owat caicki tyhmät.

MLV19 3 It is an honor for a man to cease from strife, but every fool will be quarreling.

Luther1912 3. Es ist dem Mann eine Ehre, vom Hader bleiben; aber die gern Hadern, sind allzumal Narren.

hän tekee omaa henkeänsä vastoin.

KJV 2. The fear of a king is as the roaring of a lion: whoso provoketh him to anger sinneth against his own soul.

RV'1862 2. Bramido, como de cachorro de león, es el miedo del rey: el que le hace enojar, peca contra su alma.

Biblia1776 3. Miehen kunnia on olla ilman riitaa; vaan jotka mielellänsä riitelevät, ovat kaikki tyhmät.

KJV 3. It is an honour for a man to cease from strife: but every fool will be meddling.

RV'1862 3. Honra es del hombre dejarse de pleito: mas todo insensato se envolverá en él.

RuSV1876 3 Честь для человека – отстать от ссоры; а всякий глупец задорен.

FI33/38 4. Syksyllä ei laiska kynnä; elonaikana hän tyhjää tapailee.

CPR1642 4. Kylmän tähden ei tahdo laisca kyndä sentähden hän elonaicana kerjä ja ei saa mitän.

MLV19 4 The sluggard will not plow because of the winter. Therefore he will beg in harvest and have nothing.

Luther1912 4. Um der Kälte willen will der Faule nicht pflügen; so muß er in der Ernte betteln und nichts kriegen.

RuSV1876 4 Ленивец зимою не пашет: поищет летом – и нет ничего.

FI33/38 5. Kuin syvät vedet ovat miehen sydämen aivoitukset, mutta ymmärtäväinen mies ne ammentaa esiin.

CPR1642 5. Neuwo on wijsan miehen sydämes nijncuin sywä wesi mutta toimellinen ymmärtä mitä hän luule.

Biblia1776 4. Kylmän tähden ei tahdo laiska kyntää; sentähden hän elonaikana kerjää, ja ei saa mitään.

KJV 4. The sluggard will not plow by reason of the cold; therefore shall he beg in harvest, and have nothing.

RV'1862 4. El perezoso no ara a causa del invierno: mas él pedirá en la segada, y no hallará.

Biblia1776 5. Neuvo on miehen sydämessä niinkuin syvä wesi; mutta toimellinen ammuntaa sen ylös.

SANANLASKUT

- MLV19 5 Purpose in the heart of man is deep water,
but a man of understanding will draw it out.
- Luther1912 5. Der Rat im Herzen eines Mannes ist wie
tiefe Wasser; aber ein Verständiger kann's
merken, was er meint.
- RuSV1876 5 Помыслы в сердце человека – глубокие
воды, но человек разумный вычерпывает
их.
- FI33/38 6. Monet huutavat hyvyyttänsä kukin, mutta
kuka löytää luotettavan miehen?
- CPR1642 6. Monda ihmistä kerscatan hywäxi waan cuca
löytä jongun joca todella hywä on?
- MLV19 6 Most men will proclaim every one his own
goodness, but a faithful man who can find?
- Luther1912 6. Viele Menschen werden fromm gerühmt;
aber wer will finden einen, der rechtschaffen
fromm sei?
- RuSV1876 6 Многие хвалят человека за милосердие,
но правдивого человека кто находит?
- FI33/38 7. Vanhurskas vaeltaa nuhteettomasti,
onnelliset ovat lapset hänen jälkeensä.
- CPR1642 7. Wanhurscas joca siweydes waelda hänen
- KJV 5. Counsel in the heart of man is like deep
water; but a man of understanding will draw
it out.
- RV'1862 5. Aguas profundas es el consejo en el
corazón del hombre: mas el hombre
entendido le alcanzará.
- Biblia1776 6. Monta ihmistä kerskataan hyväksi; vaan
kuka löytää jonkun, joka todella hyvä on?
- KJV 6. Most men will proclaim every one his own
goodness: but a faithful man who can find?
- RV'1862 6. Muchos hombres pregonan cada cual el
bien que han hecho: mas hombre de verdad
¿quién le hallará?
- Biblia1776 7. Vanhurskas siveydessä vaeltaa; hänen
lastensa käy hyvin hänen perässensä.

lastens käy hywin hänen peräns.

MLV19	7 A righteous man who walks in his integrity, his sons after him are fortunate.	KJV	7. The just man walketh in his integrity: his children are blessed after him.
Luther1912	7. Ein Gerechter, der in seiner Frömmigkeit wandelt, des Kindern wird's wohl gehen nach ihm.	RV'1862	7. El justo que camina en su integridad, bienaventurados serán sus hijos después de él.
RuSV1876	7 Праведник ходит в своей непорочности: блаженны дети его после него!		
FI33/38	8. Kuningas istuu tuomioistuimella, hän silmillänsä perkaa kaiken pahan pois.	Biblia1776	8. Kuningas, joka istuu istuimella tuomitsemaan, hajoittaa kaikki, jotka pahat ovat, silmillänsä.
CPR1642	8. Cuningas joca istu istuimella duomidzeman hajotta caicki jotca pahat owat hänen silmilläns.		
MLV19	8 A king who sits on the throne of judgment scatters away all evil with his eyes.	KJV	8. A king that sitteth in the throne of judgment scattereth away all evil with his eyes.
Luther1912	8. Ein König, der auf seinem Stuhl sitzt, zu richten, zerstreut alles Arge mit seinen Augen.	RV'1862	8. El rey que está en el trono de juicio, con su mirar disipa todo mal.
RuSV1876	8 Царь, сидящий на престоле суда, разгоняет очами своими все злое.		

SANANLASKUT

<p>FI33/38 9. Kuka voi sanoa: Olen puhdistanut sydämeni, olen puhdas synnistäni?</p>	<p>Biblia1776 9. Kuka sanoo: minä olen puhdas sydämessäni, ja vapaa synnistäni?</p>
<p>CPR1642 9. Cuca sano? minä olen puhdas sydämesäni ja wapa synnistäni.</p>	
<p>MLV19 9 Who can say, I have made my heart clean. I am pure from my sin?</p>	<p>KJV 9. Who can say, I have made my heart clean, I am pure from my sin?</p>
<p>Luther1912 9. Wer kann sagen: Ich bin rein in meinem Herzen und lauter von meiner Sünde?</p>	<p>RV'1862 9. ¿Quién podrá decir: Yo he limpiado mi corazón, limpio estoy de mi pecado?</p>
<p>RuSV1876 9 Кто может сказать: „я очистил мое сердце, я чист от греха моего?"</p>	
<p>FI33/38 10. Kahtalainen paino ja kahtalainen mitta — molemmat ovat Herralle kauhistus.</p>	<p>Biblia1776 10. Monenlainen vaaka ja mitta ovat molemmat kauhistus herralle.</p>
<p>CPR1642 10. Monilainen waaca ja mitta owat cauhistus HERRalle.</p>	
<p>MLV19 10 Diverse weights and diverse measures, both of them alike are an abomination to Jehovah.</p>	<p>KJV 10. Divers weights, and divers measures, both of them are alike abomination to the LORD.</p>
<p>Luther1912 10. Mancherlei Gewicht und Maß ist beides Greuel dem HERRN.</p>	<p>RV'1862 10. Doblada pesa, y doblada medida, abominación son a Jehová ámbas cosas.</p>
<p>RuSV1876 10 Неодинаковые весы, неодинаковая мера, то и другое - мерзость пред Господом.</p>	

SANANLASKUT

FI33/38	11. Teoistansa tuntee jo poikasenkin, onko hänen menonsa puhdas ja oikea.	Biblia1776	11. Nuorukainen tunnetaan menostansa, jos hän siviäksi ja toimelliseksi tuleva on.
CPR1642	11. Nuorucainen tutan menoistans jos hän siwiäxi ja toimellisexi tulewa on.		
MLV19	11 Even a child makes himself known by his practices, whether his work be pure and whether it is right.	KJV	11. Even a child is known by his doings, whether his work be pure, and whether it be right.
Luther1912	11. Auch einen Knaben kennt man an seinem Wesen, ob er fromm und redlich werden will.	RV'1862	11. El muchacho aun es conocido por sus obras, si su obra es limpia y recta.
RuSV1876	11 Можно узнать даже отрока по занятиям его, чисто ли и правильно ли будет поведениеего.		
FI33/38	12. Kuulevan korvan ja näkevän silmän — molemmat on Herra luonut.	Biblia1776	12. Kuulevaisen korvan ja näkeväisen silmän on Herra molemmat tehnyt.
CPR1642	12. Cuulewaisen corwan ja näkewäisen silmän on HERra molemmat tehnyt.		
MLV19	12 The hearing ear and the seeing eye, Jehovah has made even both of them.	KJV	12. The hearing ear, and the seeing eye, the LORD hath made even both of them.
Luther1912	12. Ein hörend Ohr und sehend Auge, die macht beide der HERR.	RV'1862	12. El oido oye, y el ojo ve: Jehová hizo aun ámbas cosas.
RuSV1876	12 Ухо слышащее и глаз видящий – и то и другое создал Господь.		

SANANLASKUT

FI33/38 13. Älä unta rakasta, ettet köyhtyisi; pidä silmäsi auki, niin saat leipää kyllin. CPR1642 13. Älä racasta unda ettes köyhtyis: anna silmäs walwo nijns saat kyllä leipä.	Biblia1776 13. Älä rakasta unta, ettes köyhtyisi: avaa silmäs, niin sinä saat kyllän leipää.
MLV19 13 Love not sleep, lest you come to poverty. Open your eyes and you will be satisfied with bread. Luther1912 13. Liebe den Schlaf nicht, daß du nicht arm werdest; laß deine Augen wacker sein, so wirst du Brot genug haben. RuSV1876 13 Не люби спать, чтобы тебе не обеднеть; держи открытыми глаза твои, и будешь досыта есть хлеб.	KJV 13. Love not sleep, lest thou come to poverty; open thine eyes, and thou shalt be satisfied with bread. RV'1862 13. No ames el sueño, porque no te empobrezcas: abre tus ojos, hartarte has de pan.
FI33/38 14. Huonoa, huonoa, sanoo ostaja, mutta mentyänsä pois hän kehuskelee. CPR1642 14. Paha paha sano ostaja mutta poismennes kijtetän hywäxi.	Biblia1776 14. Paha, paha, sanoo ostaja; mutta mentyänsä pois hän kerskaa.
MLV19 14 It is bad, it is bad, says the buyer, but when he has gone his way, then he boasts. Luther1912 14. Böse, böse! spricht man, wenn man's hat; aber wenn's weg ist, so rühmt man es dann. RuSV1876 14 „Дурно, дурно“, говорит покупатель, а	KJV 14. It is naught, it is naught, saith the buyer: but when he is gone his way, then he boasteth. RV'1862 14. El que compra, dice: Malo es, malo es: mas en apartándose, él se alaba.

когда отойдет, хвалится.

FI33/38	15. Olkoon kultaa, olkoon helmiä paljon, kallein kalu ovat taidolliset huulet.	Biblia1776	15. Kultaa ja kalliita kiviä löydetään kyllä, vaan toimellinen suu on kallis kappale.
CPR1642	15. Culda ja callita kiwiä löytän kyllä waan toimellinen suu on callis cappale.		
MLV19	15 There is gold and abundance of rubies, but the lips of knowledge are a precious jewel.	KJV	15. There is gold, and a multitude of rubies: but the lips of knowledge are a precious jewel.
Luther1912	15. Es gibt Gold und viele Perlen; aber ein vernünftiger Mund ist ein edles Kleinod.	RV'1862	15. Hay oro, y multitud de piedras preciosas: mas los labios sabios son vaso precioso.
RuSV1876	15 Есть золото и много жемчуга, но драгоценная утварь – уста разумные.		
FI33/38	16. Ota siltä vaatteet, joka toista takasi, ja ota häneltä pantti vieraitten puolesta.	Biblia1776	16. Ota hänen vaattensa joka muukaisen takaa: ja ota häneltä pantti tuntemattoman edestä.
CPR1642	16. Ota hänen waattens joca toisen taca ja ota häneldä pantti tundemattoman edestä.		
MLV19	16 Take his garment because (it is) a surety for a stranger and hold him in pledge for foreigners.	KJV	16. Take his garment that is surety for a stranger: and take a pledge of him for a strange woman.
Luther1912	16. Nimm dem sein Kleid, der für einen andern Bürge wird, und pfände ihn um des	RV'1862	16. Quítale su ropa, porque fió al extraño; y préndale por la extraña.

Fremden willen.

RuSV1876 16 Возьми платье его, так как он поручился за чужого; и за стороннего возьми от него залог.

FI33/38 17. Makea on miehelle petoksella saatu leipä, mutta perästäpäin hän saa suunsa täyteen sora.

Biblia1776 17. Varastettu leipä maistuu miehelle hyvin; vaan sitte pitää hänen suunsa oleman täynnä teräviä kiviä.

CPR1642 17. Warastettu leipä maista jocaidzelle hywin waan sijtte pitä hänen suuns oleman täynnäns teräwitä kiwejä.

MLV19 17 Bread of falsehood is sweet to a man, but afterwards his mouth will be filled with gravel.

KJV 17. Bread of deceit is sweet to a man; but afterwards his mouth shall be filled with gravel.

Luther1912 17. Das gestohlene Brot schmeckt dem Manne wohl; aber hernach wird ihm der Mund voll Kieselsteine werden.

RV'1862 17. Sabroso es al hombre el pan de mentira: mas después, su boca será llena de cascajo.

RuSV1876 17 Сладок для человека хлеб, приобретенный неправдою; но после рот его наполнится дресвою.

FI33/38 18. Neuvotellen suunnitelmat vahvistuvat, ja sota on sinun käytävä neuvokkuudella.

Biblia1776 18. Aivoitukset menestyvät, kuin ne neuvotella toimitetaan, ja sodat myös pitää toimella pidettämän.

CPR1642 18. Aiwoituxet menestywät cosca ne neuwolla

toimitetan ja sodat myös pitää toimella pidettämän.

MLV19	18 Every purpose is established by counsel and make war with wise guidance.	KJV	18. Every purpose is established by counsel: and with good advice make war.
Luther1912	18. Anschläge bestehen, wenn man sie mit Rat führt; und Krieg soll man mit Vernunft führen.	RV'1862	18. Los pensamientos con el consejo se ordenan; y con industria se hace la guerra.
RuSV1876	18 Предприятия получают твердость чрез совещание, и по совещании веди войну.		
FI33/38	19. Salaisuuden ilmaisee, joka panettelijana käy; älä siis antaudu avosuisen pariin.	Biblia1776	19. Älä sekoita sinuas sen kanssa, joka salaisuuden ilmoittaa, ja joka panettelee, ja jolla petollinen suu on.
CPR1642	19. Älä sekoita sinuas sen cansa joca salaisuden ilmoitta ja joca panettele ja jolla petollinen suu on.		
MLV19	19 He who goes about as a gossip reveals secrets. Therefore do not associate with he who opens his lips wide.	KJV	19. He that goeth about as a talebearer revealeth secrets: therefore meddle not with him that flattereth with his lips.
Luther1912	19. Sei unverworren mit dem, der Heimlichkeit offenbart, und mit dem Verleumder und mit dem falschen Maul.	RV'1862	19. El que descubre el secreto, anda en chismes; y con el que lisongéa de sus labios, no te entremetas.
RuSV1876	19 Кто ходит переносчиком, тот открывает тайну; и кто широко раскрывает рот, с тем не сообщайся.		

SANANLASKUT

FI33/38	20. Joka isäänsä ja äitiänsä kiroaa, sen lamppu sammuu pilkkopimeään.	Biblia1776	20. Joka isäänsä ja äitiänsä kiroilee, hänen kynttilänsä pitää sammuman synkiässä pimeydessä.
CPR1642	20. Joca Isäns ja äitiäns kiroile hänen kynttiläns pitä sammuman syngiäs pimeydes.		
MLV19	20 He who curses his father or his mother, his lamp will be put out in blackness of darkness.	KJV	20. Whoso curseth his father or his mother, his lamp shall be put out in obscure darkness.
Luther1912	20. Wer seinem Vater und seiner Mutter flucht, des Leuchte wird verlöschen mitten in der Finsternis.	RV'1862	20. El que maldice a su padre, o a su madre, su candela será apagada en oscuridad tenebrosa.
RuSV1876	20 Кто злословит отца своего и свою мать, того светильник погаснет среди глубокой тьмы.		
FI33/38	21. Tavara, jota aluksi kiivaasti tavoitellaan, ei lopulta tuo siunausta.	Biblia1776	21. Perintö, johon varhain kiiruhdetaan, on viimeiseltä ilman siunausta.
CPR1642	21. Perindö johonga warhain kijrutetan on wijmeiseldä ilman siunauxeta.		
MLV19	21 An inheritance gotten hastily at the beginning will not be praised in the end.	KJV	21. An inheritance may be gotten hastily at the beginning; but the end thereof shall not be blessed.
Luther1912	21. Das Erbe, darnach man zuerst sehr eilt	RV'1862	21. La herencia adquirida de priesa en el

wird zuletzt nicht gesegnet sein.

principio, su postrimería aun no será bendita.

RuSV1876 21 Наследство, поспешно захваченное
вначале, не благословится впоследствии.

FI33/38 22. Älä sano: Minä kosten pahan; odota
Herraa, hän auttaa sinua.

Biblia1776 22. Älä sano: minä kosten pahan; odota
Herraa, hän auttaa sinua.

CPR1642 22. Älä sano: minä costan pahan odota HERra
hän autta sinua.

MLV19 22 Do not say, I will recompense evil. Wait for
Jehovah and he will save you.

KJV 22. Say not thou, I will recompense evil; but
wait on the LORD, and he shall save thee.

Luther1912 22. Sprich nicht: Ich will Böses vergelten!
Harre des HERRN, der wird dir helfen.

RV'1862 22. No digas: Yo me vengaré: espera a
Jehová, y él te salvará.

RuSV1876 22 Не говори: „я отплачу за зло“;
предоставь Господу, и Он сохранит тебя.

FI33/38 23. Kahtalainen paino on Herralle kauhistus, ja
väärä vaaka ei ole hyvä.

Biblia1776 23. Monenlaiset puntarit ovat Herralle
kauhistus, ja väärä vaaka ei ole hyvä.

CPR1642 23. Monilaiset pundarit owat HERralle
cauhistus ja wäärä waaca ei ole hywä.

MLV19 23 Diverse weights are an abomination to
Jehovah and a false balance is not good.

KJV 23. Divers weights are an abomination unto
the LORD; and a false balance is not good.

Luther1912 23. Mancherlei Gewicht ist ein Greuel dem
HERRN, und eine falsche Waage ist nicht gut.

RV'1862 23. Abominación son a Jehová las pesas
dobladas; y el peso falso, no es bueno.

RuSV1876 23 Мерзость пред Господом –
неодинаковые гири, и неверные весы – не
добро.

FI33/38 24. Herralta tulevat miehen askeleet; mitäpä
ymmärtäisi tiestänsä ihminen itse?

CPR1642 24. Jocaidzen retket tulewat HERralda: cuca
ihminen ymmärtä hänen tiens?

MLV19 24 A man's goings are of Jehovah, how then
can man understand his way?

Luther1912 24. Jedermanns Gänge kommen vom HERRN.
Welcher Mensch versteht seinen Weg?

RuSV1876 24 От Господа направляются шаги
человека; человеку же как узнать путь
свой?

FI33/38 25. Ihmiselle on ansaksi luvata hätiköiden
pyhä lahja ja vasta perästäpäin harkita
lupauksiansa.

CPR1642 25. Se on ihmiselle paula cosca hän pilcka
pyhä: ja edzi sijtte lupausta.

MLV19 25 It is a snare to a man to say rashly, It is
holy. And to make inquiry after vows.

Biblia1776 24. Jokaisen retket tulevat Herralta: kuka
ihminen taitaa ymmärtää tiensä?

KJV 24. Man's goings are of the LORD; how can a
man then understand his own way?

RV'1862 24. De Jehová son los pasos del hombre: el
hombre pues, ¿cómo entenderá su camino?

Biblia1776 25. Se on ihmiselle paula, kuin hän pilkkaa
pyhää, ja etsii sitte lupauksia.

KJV 25. It is a snare to the man who devoureth
that which is holy, and after vows to make
enquiry.

SANANLASKUT

Luther1912 25. Es ist dem Menschen ein Strick, sich mit Heiligem übereilen und erst nach den Geloben überlegen.	RV'1862 25. Lazo es al hombre tragar santidad; y después de los votos andar preguntando.
RuSV1876 25 Сеть для человека – поспешно давать обет, и после обета обдумывать.	
FI33/38 26. Viisas kuningas perkaa jumalattomat pois viskimellään ja antaa puimajyrän käydä heidän ylitsensä.	Biblia1776 26. Viisas kuningas hajoittaa jumalattomat, ja antaa ratasten käydä heidän päällitsensä.
CPR1642 26. Wijsas Cuningas hajotta jumalattomat ja anda ratasten käydä heidän päälidzens.	
MLV19 26 A wise king scatters the wicked and brings the wheel over them.	KJV 26. A wise king scattereth the wicked, and bringeth the wheel over them.
Luther1912 26. Ein weiser König zerstreut die Gottlosen und bringt das Rad über sie.	RV'1862 26. El rey sabio esparce los impíos; y sobre ellos hace tornar la rueda.
RuSV1876 26 Мудрый царь выводит нечестивых и обратит на них колесо.	
FI33/38 27. Ihmisen henki on Herran lamppu: se tutkistelee sydämen kammiot kaikki.	Biblia1776 27. Herran kynttilä on ihmisen henki: hän käy läpi koko sydämen.
CPR1642 27. HERran kynttilä on ihmisen hengi hän käy läpi coco sydämen.	
MLV19 27 The spirit of man is the lamp of Jehovah, searching all his innermost parts.	KJV 27. The spirit of man is the candle of the LORD, searching all the inward parts of the

- belly.
- Luther1912 27. Eine Leuchte des HERRN ist des Menschen Geist; die geht durch alle Kammern des Leibes. RV'1862 27. Candela de Jehová es el alma del hombre, que escudriña lo secreto del vientre.
- RuSV1876 27 Светильник Господень – дух человека, испытывающий все глубины сердца.
- FI33/38 28. Laupeus ja uskollisuus on kuninkaan turva, ja laupeudella hän valtaistuimensa tukee. Biblia1776 28. Laupius ja totuus varjelee kuninkaan, ja hän vahvistaa istuimensa laupiudella.
- CPR1642 28. Siweys ja totuus warjele Cuningan ja hänen istuimens on seisowainen siweyden cautta.
- MLV19 28 Kindness and truth preserve the king and his throne is upheld by kindness. KJV 28. Mercy and truth preserve the king: and his throne is upholden by mercy.
- Luther1912 28. Fromm und wahrhaftig sein behütet den König, und sein Thron besteht durch Frömmigkeit. RV'1862 28. Misericordia y verdad guardan al rey; y con clemencia sustenta su trono.
- RuSV1876 28 Милость и истина охраняют царя, и милостью он поддерживает престол свой.
- FI33/38 29. Voima on nuorukaisten kunnia, ja harmaat hapsset ovat vanhusten kaunistus. Biblia1776 29. Nuorten miesten väkevyyys on heidän kunniansa, ja harmaat karvat on vanhain kaunistus.
- CPR1642 29. Nuorten miesten wäkewys on heidän cunnians ja harmat carwat on wanhain

caunistus.

MLV19 29 The glory of young men is their strength and the beauty of old men is the hoary head. Luther1912 29. Der Jünglinge Stärke ist ihr Preis; und graues Haar ist der Alten Schmuck. RuSV1876 29 Слава юношей – сила их, а украшение стариков - седина.	KJV 29. The glory of young men is their strength: and the beauty of old men is the gray head. RV'1862 29. La honra de los mancebos es su fortaleza; y la hermosura de los viejos, su vejez.
FI33/38 30. Mustelmat ja haavat puhdistavat pahantekijän, lyönnit puhdistavat sydämen kammiot. CPR1642 30. Haavoilla pitä pahuus ajettaman pois ja coco sydämen kiwut.	Biblia1776 30. Haavoilla pitää pahuus ajettaman pois, ja koko sydämen kivulla.
MLV19 30 Stripes that wound cleanse away evil and strokes the innermost parts. Luther1912 30. Man muß dem Bösen wehren mit harter Strafe und mit ernsten Schlägen, die man fühlt. RuSV1876 30 Раны от побоев – врачевство против зла, и удары, проникающие во внутренности чрева.	KJV 30. The blueness of a wound cleanseth away evil: so do stripes the inward parts of the belly. RV'1862 30. Las señales de las heridas son medicina en el malo; y las plagas en lo secreto del vientre.

21 luku

Toisen osan jatkoa: Lyhyitä lausemia elämän eri aloilta

FI33/38	1. Kuninkaan sydän on Herran kädessä kuin vesiojat: hän taivuttaa sen, kunne tahtoo.	Biblia1776	1. Kuninkaan sydän on Herran kädessä, niinkuin vesiojat, ja hän taittaa sen kuhunka tahtoo.
CPR1642	1. CUningan sydän on HERran kädes nijncuin wesioja: ja taitta sen cuhunga hän tahto.		
MLV19	1 The king's heart is in the hand of Jehovah as streams of water. He turns it wherever he will.	KJV	1. The king's heart is in the hand of the LORD, as the rivers of water: he turneth it whithersoever he will.
Luther1912	1. Des Königs Herz ist in der Hand des HERRN wie Wasserbäche, und er neigt es wohin er will.	RV'1862	1. COMO los repartimientos de las aguas así está el corazón del rey en la mano de Jehová: a todo lo que quiere, le inclina.
RuSV1876	1 Сердце царя – в руке Господа, как потоки вод: куда захочет, Он направляет его.		
FI33/38	2. Kaikki miehen tiet ovat hänen omissa silmissään oikeat, mutta Herra tutkii sydämet.	Biblia1776	2. Jokainen luulee tiensä oikiaksi, vaan Herra koettelee sydämet.
CPR1642	2. Jocainen luule tiens oikiaxi waan HERRA ainoastans wahwista sydämet.		

SANANLASKUT

MLV19	2 Every way of a man is right in his own eyes, but Jehovah weighs the hearts.	KJV	2. Every way of a man is right in his own eyes: but the LORD pondereth the hearts.
Luther1912	2. Einen jeglichen dünkt sein Weg recht; aber der HERR wägt die Herzen.	RV'1862	2. Todo camino del hombre es recto en su opinión: mas Jehová pesa los corazones.
RuSV1876	2 Всякий путь человека прям в глазах его; но Господь взвешивает сердца.		
FI33/38	3. Vanhurskauden ja oikeuden harjoittaminen on Herralle otollisempi kuin uhri.	Biblia1776	3. Hyvin ja oikein tehdä, on Herralle otollisempi kuin uhri.
CPR1642	3. Hywin ja oikein tehdä on HERRalle otollinen nijncuin uhri.		
MLV19	3 To do righteousness and justice is more acceptable to Jehovah than sacrifice.	KJV	3. To do justice and judgment is more acceptable to the LORD than sacrifice.
Luther1912	3. Wohl und recht tun ist dem HERRN lieber denn Opfer.	RV'1862	3. Hacer justicia y juicio es a Jehová más agradable que sacrificio.
RuSV1876	3 Соблюдение правды и правосудия более угодно Господу, нежели жертва.		
FI33/38	4. Ylpeät silmät ja pöyhkeä sydän — jumalattomien lamppu — ovat syntiä.	Biblia1776	4. Ylpiät silmät ja paisunut sydän, ja jumalattomain kynttilä on synti.
CPR1642	4. Ylpiät silmät ja paisunut sydän ja jumalattomain kynttilä on syndi.		
MLV19	4 A high look and a proud heart, even the lamp of the wicked, is sin.	KJV	4. An high look, and a proud heart, and the plowing of the wicked, is sin.

SANANLASKUT

Luther1912 4. Hoffärtige Augen und stolzer Mut, die Leuchte der Gottlosen, ist Sünde.	RV'1862 4. Altivez de ojos, y grandeza de corazón, y pensamiento de los impíos es pecado.
RuSV1876 4 Гордость очей и надменность сердца, отличающие нечестивых, – грех.	
FI33/38 5. Vain hyödyksi ovat ahkeran ajatukset, mutta kaikki touhuilijat saavat vain vahinkoa.	Biblia1776 5. Ahkeran miehen aivoitukset tuovat yltäkylläisyyden; vaan joka pikainen on, se tulee köyhäksi.
CPR1642 5. Ahkeran miehen aiwoituxet tuowat yldäkylläisyyden: waan joca picainen on se tule köyhäxi.	
MLV19 5 The thoughts of a diligent man lead only to abundance, but everyone who is hasty, only to want.	KJV 5. The thoughts of the diligent tend only to plenteousness; but of every one that is hasty only to want.
Luther1912 5. Die Anschläge eines Emsigen bringen Überfluß; wer aber allzu rasch ist, dem wird's mangeln.	RV'1862 5. Los pensamientos del solícito ciertamente van a abundancia: mas todo presuroso ciertamente a pobreza.
RuSV1876 5 Помышления прилежного стремятся к изобилию, а всякий торопливый терпит лишение.	
FI33/38 6. Jotka hankkivat aarteita petollisin kielin, ovat haihtuva tuulahdus, hakevat kuolemaa.	Biblia1776 6. Joka tavarán kokoo valheella, se on kulkeva turhuus, niiden seassa, jotka kuolemaa etsivät.
CPR1642 6. Joca tawaran coco walhella se on culkewa	

turhuus: nijden seas jotca cuolemata edziwät.

MLV19 6 The acquisition of treasures by a lying tongue is a vapor driven to and fro by those who seek death.	KJV 6. The getting of treasures by a lying tongue is a vanity tossed to and fro of them that seek death.
Luther1912 6. Wer Schätze sammelt mit Lügen, der wird fehlgehen und ist unter denen, die den Tod suchen.	RV'1862 6. Allegar tesoros con lengua de mentira, es vanidad, que será echada con los que buscan la muerte.
RuSV1876 6 Приобретение сокровища лживым языком – мимолетное дуновение ищущих смерти.	
FI33/38 7. Jumalattomat tempaa pois heidän väkivaltansa, sillä eivät he tahdo oikeutta tehdä.	Biblia1776 7. Jumalattomain raatelemus pitää heitä peljättämän; sillä ei he tahtoneet tehdä, mitä oikia on.
CPR1642 7. Jumalattomain raatelemus pitä heitä peljättämän sillä ei he tahtonet tehdä mitä oikia oli.	
MLV19 7 The violence of the wicked will sweep them away, because they refuse to do justice.	KJV 7. The robbery of the wicked shall destroy them; because they refuse to do judgment.
Luther1912 7. Der Gottlosen Rauben wird sie erschrecken; denn sie wollten nicht tun, was recht war.	RV'1862 7. La rapiña de los impíos los destruirá: porque no quisieron hacer juicio.
RuSV1876 7 Насилие нечестивых обрушится на них, потому что они отреклись соблюдать правду.	

FI33/38	8. Rikollisen tie on mutkainen, mutta puhtaan teot ovat oikeat.	Biblia1776	8. Jumalattoman ihmisen tie on outo; mutta puhtaan työ on oikia.
CPR1642	8. Ihmisen tie on umbi ja outo mutta puhtaan työ on oikia.		
MLV19	8 The way of him who is laden with guilt is exceedingly crooked, but as for a pure man, his work is right.	KJV	8. The way of man is froward and strange: but as for the pure, his work is right.
Luther1912	8. Wer mit Schuld beladen ist, geht krumme Wege; wer aber rein ist, des Werk ist recht.	RV'1862	8. El camino del hombre es torcido y extraño: mas la obra del limpio es recta.
RuSV1876	8 Превратен путь человека развращенного; а кто чист, того действие прямо.		
FI33/38	9. Parempi asua katon kulmalla kuin toraisan vaimon huonetoverina.	Biblia1776	9. Parempi on asua katon kulmalla, kuin riitaisen vaimon kanssa yhdessä huoneessa.
CPR1642	9. Parempi on asua caton culmalla kuin rijtaisen vaimon cansa huonesa.		
MLV19	9 It is better to dwell in the corner of the housetop, than with a contentious woman in a wide house.	KJV	9. It is better to dwell in a corner of the housetop, than with a brawling woman in a wide house.
Luther1912	9. Es ist besser wohnen im Winkel auf dem Dach, denn bei einem zänkischen Weibe in einem Haus beisammen.	RV'1862	9. Mejor es vivir en un rincón de casa, que con la mujer rencillosa en casa espaciosa.
RuSV1876	9 Лучше жить в углу на кровле, нежели со		

сварливою женою в просторном доме.

FI33/38	10. Jumalattoman sielu himoitsee pahaa, lähimmäinen ei saa armoa hänen silmiensä edessä.	Biblia1776	10. Jumalattoman sielu toivottaa pahaa, ja ei suo lähimmäisellensä mitään.
CPR1642	10. Jumalattoman sielu toiwotta paha ja ei suo lähimmäisellens mitän.		
MLV19	10 The soul of a wicked man desires evil. His neighbor finds no favor in his eyes.	KJV	10. The soul of the wicked desireth evil: his neighbour findeth no favour in his eyes.
Luther1912	10. Die Seele des Gottlosen wünscht Arges und gönnt seinem Nächsten nichts.	RV'1862	10. El alma del impío desea mal: su prójimo no le parece bien.
RuSV1876	10 Душа нечестивого желает зла: не найдет милости в глазах его и друг его.		
FI33/38	11. Kun pilkkaajaa rangaistaan, viisastuu yksinkertainen; ja kun viisasta neuvotaan, ottaa hän sen opiksensa.	Biblia1776	11. Kuin pilkkaaja rangaistaan, niin tyhmät viisaaksi tulevat, ja kuin viisas tulee opetetuksi, niin hän ottaa opin.
CPR1642	11. Cosca pilckaja rangaistan nijn tyhmät wijsaxi tulewat: ja cosca wijsas tule opetetuxi nijn hän otta sen hywäxi.		
MLV19	11 When a scoffer is punished, a simple man is made wise and when a wise man is instructed, he receives knowledge.	KJV	11. When the scorner is punished, the simple is made wise: and when the wise is instructed, he receiveth knowledge.

SANANLASKUT

- Luther1912 11. Wenn der Spötter gestraft wird, so werden die Unvernünftigen Weise; und wenn man einen Weisen unterrichtet, so wird er vernünftig.
- RuSV1876 11 Когда наказывается кощунник, простой делается мудрым; и когда вразумляется мудрый, то он приобретает знание.
- FI33/38 12. Vanhurskas Jumala tarkkaa jumalattoman taloa, hän syöksee jumalattomat onnettomuuteen.
- Biblia1776 12. vanhurskas pitää itsensä viisaasti jumalattoman huonetta vastaan; vaan jumalattomat kietovat itsensä onnettomuuteen.
- CPR1642 12. Wanhurscas pitä hänens wijsast jumalattoman huonetta wastan waan jumalattomat ajattelewat tehdä wahingota.
- MLV19 12 A righteous man considers the house of the wicked: the wicked are overthrown to ruin.
- KJV 12. The righteous man wisely considereth the house of the wicked: but God overthroweth the wicked for their wickedness.
- Luther1912 12. Der Gerechte hält sich weislich gegen des Gottlosen Haus; aber die Gottlosen denken nur Schaden zu tun.
- RuSV1876 12 Праведник наблюдает за домом нечестивого: как повергаются нечестивые в несчастье.
- RV'1862 11. Cuando el burlador es castigado, el simple se hace sabio; y enseñando al sabio, toma sabiduría.
- RV'1862 12. Considera el justo la casa del impío: que los impíos son trastornados por el mal.

SANANLASKUT

FI33/38 13. Joka tukkii korvansa vaivaisen huudolta, se joutuu itse huutamaan, vastausta saamatta.	Biblia1776 13. Joka tukitsee korvansa köyhän huudolta, hänen pitää myös huutaman, ja ei kuultaman.
CPR1642 13. Joca tukidze corwans köyhän huutoon hänen pitä myös huutaman ja ei cuultaman.	
MLV19 13 He who stops his ears at the cry of a poor man, he will also cry, but will not be heard.	KJV 13. Whoso stoppeth his ears at the cry of the poor, he also shall cry himself, but shall not be heard.
Luther1912 13. Wer seine Ohren verstopft vor dem Schreien des Armen, der wird auch rufen, und nicht erhört werden.	RV'1862 13. El que cierra su oido al clamor del pobre, también él clamará y no será oido.
RuSV1876 13 Кто затыкает ухо свое от вопля бедного, тот и сам будет вопить, – и не будет услышан.	
FI33/38 14. Salainen lahja lepyttää vihan ja poveen kätketty lahjus kiivaan kiukun.	Biblia1776 14. Salainen lahja asettaa vihan, ja helmaan anto lepyttä suurimman kiukun.
CPR1642 14. Salainen lahja asetta wihan ja helmaan ando lepyttä suurimman wainon.	
MLV19 14 A gift in secret pacifies anger and a present in the bosom, strong wrath.	KJV 14. A gift in secret pacifieth anger: and a reward in the bosom strong wrath.
Luther1912 14. Eine heimliche Gabe stillt den Zorn, und ein Geschenk im Schoß den heftigen Grimm.	RV'1862 14. El presente en secreto amansa el furor, y el don en el seno la fuerte ira.

SANANLASKUT

RuSV1876 14 Подарок тайный тушит гнев, и дар в пазуху – сильную ярость.

FI33/38 15. Vanhurskaalle on ilo, kun oikeutta tehdään, mutta väärintekijöille kauhu.

CPR1642 15. Se on wanhurscaille ilo tehdä mikä oikia on waan pahointekiöillä on pelco.

MLV19 15 It is joy to the righteous to do justice, but it is a destruction to the workers of wickedness.

Luther1912 15. Es ist dem Gerechten eine Freude, zu tun, was recht ist, aber eine Furcht den Übeltätern.

RuSV1876 15 Соблюдение правосудия – радость для праведника и страх для делающих зло.

FI33/38 16. Ihminen, joka eksyy taidon tieltä, joutuu lepäämään haamujen seuraan.

CPR1642 16. Ihminen joca poicke wijsauden tielä pitä oleman cuolluitten joucosa.

MLV19 16 The man who wanders out of the way of understanding will rest in the assembly of the dead.

Luther1912 16. Ein Mensch, der vom Wege der Klugheit irrt, wird bleiben in der Toten Gemeinde.

Biblia1776 15. Se on vanhurskaille ilo, tehdä mikä oikia on, vaan pahantekiöillä on pelko.

KJV 15. It is joy to the just to do judgment: but destruction shall be to the workers of iniquity.

RV'1862 15. Alegría es al justo hacer juicio: mas quebrantamiento a los que hacen iniquidad.

Biblia1776 16. Ihminen joka poikke viisauden tieltä, pitää oleman kuolleiden joukossa.

KJV 16. The man that wandereth out of the way of understanding shall remain in the congregation of the dead.

RV'1862 16. El hombre que yerra del camino de la sabiduría, en la compañía de los muertos

repositary.

RuSV1876 16 Человек, сбившийся с пути разума,
водворится в собрании мертвецов.

FI33/38 17. Puutteen mieheksi päätyy riemujen
rakastaja, eikä rikastu se, joka viiniä ja öljyä
rakastaa.

CPR1642 17. Joca mielelläns elä hecumas hän tule
köyhäxi: ja joca wijna ja öljyä racasta ei hän
tule rickaxi.

MLV19 17 He who loves pleasure will be a poor man.
He who loves wine and oil will not be rich.

Luther1912 17. Wer gern in Freuden lebt, dem wird's
mangeln; und wer Wein und Öl liebt, wird
nicht reich.

RuSV1876 17 Кто любит веселье, обеднеет; а кто
любит вино и тук, не разбогатеет.

FI33/38 18. Jumalaton joutuu lunastusmaksuksi
vanhurskaan puolesta ja uskonon
oikeamielisten sijaan.

CPR1642 18. Jumalatoim pitää annettaman ulos
wanhurskan siaan ja ylönkadzoja siweitten
edestä.

Biblia1776 17. Joka hekumaa rakastaa, se tulee
köyhäksi; ja joka viinaa ja öljyä rakastaa, ei
hän tule rikkaaksi.

KJV 17. He that loveth pleasure shall be a poor
man: he that loveth wine and oil shall not be
rich.

RV'1862 17. Hombre necesitado será el que ama la
alegría; y el que ama el vino y el unguento no
enriquecerá.

Biblia1776 18. Jumalatoim pitää annettaman ulos
vanhurskaan siaan, ja ylönkatsoja siveiden
edestä.

- MLV19 18 A wicked man is a ransom for a righteous man and the treacherous dealer for the upright.
- Luther1912 18. Der Gottlose muß für den Gerechten gegeben werden und der Verächter für die Frommen.
- RuSV1876 18 Выкупом будет за праведного нечестивый и за прямодушного – лукавый.
- FI33/38 19. Parempi asua autiossa maassa kuin toraisan vaimon vaivattavana.
- CPR1642 19. Parempi on asua autiasa maasa kuin riitaisen ja vihaisen vaimon cansa.
- MLV19 19 It is better to dwell in a desert land, than with a contentious and angry woman.
- Luther1912 19. Es ist besser, wohnen im wüsten Lande denn bei einem zänkischen und zornigen Weibe.
- RuSV1876 19 Лучше жить в земле пустынной, нежели с женою сварливою и сердитою.
- FI33/38 20. Kalliita aarteita ja öljyä on viisaan majassa, mutta tyhmä ihminen syö suuhunsa sellaiset.
- KJV 18. The wicked shall be a ransom for the righteous, and the transgressor for the upright.
- RV'1862 18. El rescate del justo será el impío; y por los rectos será castigado el prevaricador.
- Biblia1776 19. Parempi on asua autiossa maassa kuin riitaisen ja vihaisen vaimon kanssa.
- KJV 19. It is better to dwell in the wilderness, than with a contentious and an angry woman.
- RV'1862 19. Mejor es morar en tierra del desierto, que con la mujer rencillosa, e iracunda.
- Biblia1776 20. Viisaan huoneessa on suloinen tavara ja öljy, vaan tyhmä ihminen sen tuhlaa.

- CPR1642 20. Wijsan huones on iloinen tawara ja öljy waan tyhmä sen tuhla.
- MLV19 20 There is desirable treasure and oil in the dwelling of a wise man, but a foolish man swallows it up.
- Luther1912 20. Im Hause des Weisen ist ein lieblicher Schatz und Öl; aber ein Narr verschlemmt es.
- RuSV1876 20 Вожденное сокровище и тук – в доме мудрого; а глупый человек расточает их.
- FI33/38 21. Joka vanhurskauteen ja laupeuteen pyrkii, se löytää elämän, vanhurskauden ja kunnian.
- CPR1642 21. Joca laupiutta ja hyvyttä noudatta hän löytä elämän vanhurscauden ja cunnian.
- MLV19 21 He who follows after righteousness and kindness finds life, righteousness and honor.
- Luther1912 21. Wer der Gerechtigkeit und Güte nachjagt, der findet Leben, Gerechtigkeit und Ehre.
- RuSV1876 21 Соблюдающий правду и милость найдет жизнь, правду и славу.
- KJV 20. There is treasure to be desired and oil in the dwelling of the wise; but a foolish man spendeth it up.
- RV'1862 20. Tesoro de codicia, y aceite está en la casa del sabio: mas el hombre insensato lo disipará.
- Biblia1776 21. Joka vanhurskautta ja hyvyttä noudattaa, hän löytää elämän, vanhurskauden ja kunnian.
- KJV 21. He that followeth after righteousness and mercy findeth life, righteousness, and honour.
- RV'1862 21. El que sigue la justicia y la misericordia, hallará la vida, la justicia, y la honra.

SANANLASKUT

FI33/38	22. Viisas ryntää sankarien kaupunkiin ja kukistaa varustuksen, joka oli sen turva.	Biblia1776	22. Viisas mies voittaa väkevän kaupungin, ja kukistaa heidän uskalluksensa vahvuuden.
CPR1642	22. Wijsas mies woitta wäkewitten Caupungin ja cukista heidän suruttomudens woiman.		
MLV19	22 A wise man scales the city of the mighty and brings down the strength of the confidence of it.	KJV	22. A wise man scaleth the city of the mighty, and casteth down the strength of the confidence thereof.
Luther1912	22. Ein Weiser gewinnt die Stadt der Starken und stürzt ihre Macht, darauf sie sich verläßt.	RV'1862	22. La ciudad de los fuertes tomó el sabio; y derribó la fuerza de su confianza.
RuSV1876	22 Мудрый входит в город сильных и ниспровергает крепость, на которуюони надеялись.		
FI33/38	23. Joka suunsa ja kielensä varoo, se henkensä ahdistuksilta varoo.	Biblia1776	23. Joka suunsa ja kielensä hillitsee, hän varjelee sielunsa ahdistuksesta.
CPR1642	23. Joca suuns ja kielens hillidze hän warjele sieluns ahdistuxesta.		
MLV19	23 He who keeps his mouth and his tongue keeps his soul from troubles.	KJV	23. Whoso keepeth his mouth and his tongue keepeth his soul from troubles.
Luther1912	23. Wer seinen Mund und seine Zunge bewahrt, der bewahrt seine Seele vor Angst.	RV'1862	23. El que guarda su boca, y su lengua, su alma guarda de angustias.
RuSV1876	23 Кто хранит уста свои и язык свой, тот хранит от бед душу свою.		

SANANLASKUT

FI33/38	24. Pilkkaajan nimen saa julkea röyhkeilijä, jonka meno on määrätöntä julkeutta.	Biblia1776	24. Joka ynseä ja ylpiä on, hän kutsutaan pilkkaajaksi, joka vihassa ynseytensä näyttää.
CPR1642	24. Joca ynsy ja ylpiä on hän cudzutan pilckajaxi joca wihas ynseydens näyttä.		
MLV19	24 The proud and haughty man, scoffer is his name. He works in the arrogance of pride.	KJV	24. Proud and haughty scorner is his name, who dealeth in proud wrath.
Luther1912	24. Der stolz und vermessen ist, heißt ein Spötter, der im Zorn Stolz beweist.	RV'1862	24. Soberbio, arrogante, burlador, es el nombre del que hace con saña de soberbia.
RuSV1876	24 Надменный злодей – кощунник имя ему – действует в пылу гордости.		
FI33/38	25. Oma halu laiskan tappaa, sillä hänen kätensä eivät tahdo työtä tehdä.	Biblia1776	25. Laiskan himo tappaa hänen, ettei hänen kätensä tahtoneet mitään tehdä:
CPR1642	25. Laisca cuole toiwomisestans ettei hänen kätens tee mitän.		
MLV19	25 The desire of the sluggard kills him, because his hands refuse to labor.	KJV	25. The desire of the slothful killeth him; for his hands refuse to labour.
Luther1912	25. Der Faule stirbt über seinem Wünschen; denn seine Hände wollen nichts tun.	RV'1862	25. El deseo del perezoso le mata; porque sus manos no quieren hacer.
RuSV1876	25 Алчба ленивца убьет его, потому что руки его отказываются работать;		
FI33/38	26. Aina on hartaasti haluavia, mutta vanhurskas antaa säästelemättä.	Biblia1776	26. Hän himoitsee suuresti kaiken päivän; muuta vanhurskas antaa, ja ei kiellä.

- CPR1642 26. Hän himoidze jocapäiwä mutta wanhurscas anda ja ei kiellä.
- MLV19 26 There is he who covets greedily all the day long, but the righteous gives and does not withhold.
- KJV 26. He coveteth greedily all the day long: but the righteous giveth and spareth not.
- Luther1912 26. Er wünscht den ganzen Tag; aber der Gerechte gibt, und versagt nicht.
- RV'1862 26. Todo el tiempo desea: mas el justo da; y no perdona.
- RuSV1876 26 всякий день он сильно алчет, а праведник дает и не жалеет.
- FI33/38 27. Jumalattomien uhri on kauhistus; saati sitten, jos se tuodaan ilkityön edestä!
- Biblia1776 27. Jumalattomain uhri on kauhistus, semminkin kuin se synnissä uhrataan.
- CPR1642 27. Jumalattomain uhri on cauhistus: sillä se on synnis uhrattu.
- MLV19 27 The sacrifice of the wicked is an abomination. Much more (when) he brings it with a wicked mind!
- KJV 27. The sacrifice of the wicked is abomination: how much more, when he bringeth it with a wicked mind?
- Luther1912 27. Der Gottlosen Opfer ist ein Greuel; denn es wird in Sünden geopfert.
- RV'1862 27. El sacrificio de los impíos es abominación, ¿cuánto más ofreciéndole con maldad?
- RuSV1876 27 Жертва нечестивых – мерзость, особенно когда с лукавством приносят ее.
- FI33/38 28. Valheellinen todistaja hukkuu, mutta
- Biblia1776 28. Väärän todistajan pitää hukkuman; vaan

kuunteleva mies saa aina puhua.

joka tottelee, hän saa aina puhua.

CPR1642 28. Wäärän todistajan pitä huckuman: waan joca tottele hän saa aina puhua.

MLV19 28 A false witness will perish, but the man who hears will speak so as to endure.

KJV 28. A false witness shall perish: but the man that heareth speaketh constantly.

Luther1912 28. Ein lügenhafter Zeuge wird umkommen; aber wer sich sagen läßt, den läßt man auch allezeit wiederum reden.

RV'1862 28. El testigo mentiroso perecerá: mas el hombre que oye, permanecerá en su dicho.

RuSV1876 28 Лжесвидетель погибнет; а человек, который говорит, что знает, будет говорить всегда.

FI33/38 29. Julkeiksi tekee jumalaton kasvonsa, vakaiksi tekee oikeamielinen tiensä.

Biblia1776 29. Jumalatoim juoksee päätähavin lävitse: mutta hurskas ojentaa tiensä.

CPR1642 29. Jumalatoim juoxe päätahawin läpidze: waan jumalisen tie on pysywäinen.

MLV19 29 A wicked man hardens his face, but as for an upright man, he establishes his ways.

KJV 29. A wicked man hardeneth his face: but as for the upright, he directeth his way.

Luther1912 29. Der Gottlose fährt mit dem Kopf hindurch; aber wer fromm ist, des Weg wird bestehen.

RV'1862 29. El hombre impío asegura su rostro: mas el recto ordena sus caminos.

RuSV1876 29 Человек нечестивый дерзок лицом своим, а праведный держит прямо путь свой.

SANANLASKUT

FI33/38	30. Ei auta viisaus, ei ymmärrys, ei mikään neuvo Herraa vastaan.	Biblia1776	30. Ei yksikään viisaus, eli ymmärrys, eikä neuvo, auta herraa vastaan.
CPR1642	30. Ei yxikän wijsaus eli ymmärrys eikä neuwo auta HERra wastian.		
MLV19	30 There is no wisdom nor understanding nor counsel against Jehovah.	KJV	30. There is no wisdom nor understanding nor counsel against the LORD.
Luther1912	30. Es hilft keine Weisheit, kein Verstand, kein Rat wider den HERRN.	RV'1862	30. No hay sabiduría, ni inteligencia, ni consejo contra Jehová.
RuSV1876	30 Нет мудрости, и нет разума, и нет совета вопреки Господу.		
FI33/38	31. Hevonen on varustettu taistelun päiväksi, mutta voitto on Herran hallussa.	Biblia1776	31. Hevoset valmistetaan sodan päiväksi; mutta voitto tulee herralta.
CPR1642	31. Hewoiset waljastetan sodan päiwäxi mutta woitto tule HERralda.		
MLV19	31 The horse is prepared against the day of battle, but victory is from Jehovah.	KJV	31. The horse is prepared against the day of battle: but safety is of the LORD.
Luther1912	31. Rosse werden zum Streittage bereitet; aber der Sieg kommt vom HERRN.	RV'1862	31. El caballo se apareja para el día de la batalla: mas de Jehová es el salvar.
RuSV1876	31 Коня приготавлиют на день битвы, но победа – от Господа.		

22 luku

Toisen osan loppu. ”Viisaitten sanat” (22:17 – 24:34):
Pitempiä sananlaskuja elämän eri aloilta.

FI33/38	1. Nimi on kalliimpi suurta rikkautta, suosio hopeata ja kultaa parempi.	Biblia1776	1. Hyvä sanoma on kalliimpi kuin suuri rikkaus, ja suosio on parempi kuin hopia ja kulta.
CPR1642	1. HYvä sanoma on callimbi cuin rickaus ja suosio on parembi cuin hopia ja culda.		
MLV19	1 A good name is rather to be chosen than great riches, loving favor rather than silver and gold.	KJV	1. A good name is rather to be chosen than great riches, and loving favour rather than silver and gold.
Luther1912	1. Ein guter Ruf ist köstlicher denn großer Reichtum, und Gunst besser denn Silber und Gold.	RV'1862	1. DE más estima es la buena fama que las muchas riquezas; y la buena gracia, que la plata y que el oro.
RuSV1876	1 Доброе имя лучше большого богатства, и добрая слава лучше серебра и золота.		
FI33/38	2. Rikas ja köyhä kohtaavat toisensa; Herra on luonut kumpaisenkin.	Biblia1776	2. Rikas ja köyhä tulevat toinen toistansa vastaan: ja Herra on ne kaikki tehnyt.
CPR1642	2. Ricas ja köyhä pitä toinen toisens cansa oleman: ja HERRA loi heidän molemmat.		

SANANLASKUT

MLV19	2 The rich and the poor meet together.
Jehovah is the maker of them all.	KJV	2. The rich and poor meet together: the LORD is the maker of them all.
Luther1912	2. Reiche und Arme müssen untereinander sein; der HERR hat sie alle gemacht.	RV'1862	2. El rico y el pobre se encontraron: a todos ellos hizo Jehová.
RuSV1876	2 Богатый и бедный встречаются друг с другом: того и другого создал Господь.		
FI33/38	3. Mielevä näkee vaaran ja kätkeytyy, mutta yksinkertaiset käyvät kohti ja saavat vahingon.	Biblia1776	3. Viisas näkee pahan, ja karttaa; taitamattomat juoksevat lävitse, ja saavat vahingon.
CPR1642	3. Wijsas näke pahan ja cartta idzens: taitamattomat juoxewat läpidze ja saawat wahingon.		
MLV19	3 A prudent man sees the evil and hides himself, but the simple pass on and suffer for it.	KJV	3. A prudent man foreseeth the evil, and hideth himself: but the simple pass on, and are punished.
Luther1912	3. Der Kluge sieht das Unglück und verbirgt sich; die Unverständigen gehen hindurch und werden beschädigt.	RV'1862	3. El avisado ve el mal, y escóndese: mas los simples pasan, y reciben el daño.
RuSV1876	3 Благоразумный видит беду, и укрывается; анеопытные идут вперед, и наказываются.		
FI33/38	4. Nöyryyden ja Herran pelon palkka on rikkaus, kunnia ja elämä.	Biblia1776	4. Nöyryyden ja Herran pelvon palkka on rikkaus, kunnia ja elämä.
CPR1642	4. Joca HERrasa kärsi sijnä on rickaus cunnia ja		

elämä.

MLV19 4 The reward of humility and the fear of Jehovah is riches and honor and life.	KJV 4. By humility and the fear of the LORD are riches, and honour, and life.
Luther1912 4. Wo man leidet in des HERRN Furcht, da ist Reichtum, Ehre und Leben.	RV'1862 4. El salario de la humildad y del temor de Jehová, son riquezas, y honra, y vida.
RuSV1876 4 За смирением следует страх Господень, богатство и слава и жизнь.	
FI33/38 5. Orjantappuroita ja pauloja on väärän tiellä; henkensä varjeelee, joka niistä kaukana pysyy.	Biblia1776 5. Orjantappurat ja paulat ovat väärän tiellä; vaan joka siitä taamma vetäytyy, hän varjeelee henkensä.
CPR1642 5. Keihäs ja paulat owat wäärän tiellä waan joca hänens sijtä taamma wetä hän warjele hengens.	
MLV19 5 Thorns and snares are in the way of a perverse man. He who keeps his soul will be far from them.	KJV 5. Thorns and snares are in the way of the froward: he that doth keep his soul shall be far from them.
Luther1912 5. Stachel und Stricke sind auf dem Wege des Verkehrten; wer sich aber davon fernhält, bewahrt sein Leben.	RV'1862 5. Espinas y lazos hay en el camino del perverso: el que guarda su alma se alejará de ellos.
RuSV1876 5 Терны и сети на пути коварного; кто бережет душу свою, удались от них.	

SANANLASKUT

FI33/38	6. Totuta poikanen tiensä suuntaan, niin hän ei vanhanakaan siitä poikkea.	Biblia1776	6. Niinkuin sinä lapsen totutat nuoruudessa, niin ei hän siitä luovu, kuin hän vanhenee.
CPR1642	6. Nijncuin lapsi tottu nuorudest nijn ei hän sijtä luowu cosca hän wanhene.		
MLV19	6 Train up a child in the way he should go and even when he is old he will not depart from it.	KJV	6. Train up a child in the way he should go: and when he is old, he will not depart from it.
Luther1912	6. Wie man einen Knaben gewöhnt, so läßt er nicht davon, wenn er alt wird.	RV'1862	6. Instruye al niño en su carrera: aun cuando fuere viejo no se apartará de ella.
RuSV1876	6 Наставь юношу при начале пути его: он не уклонится от него, когда и состарится.		
FI33/38	7. Rikas hallitsee köyhiä, ja velallinen joutuu velkojan orjaksi.	Biblia1776	7. Rikas vallitsee köyhiä, ja joka lainaksi ottaa, hän on lainaajan orja.
CPR1642	7. Ricas wallidze köyhä ja joca lainaxi otta hän on lainajan orja.		
MLV19	7 The rich rule over the poor and the borrower is servant to the lender.	KJV	7. The rich ruleth over the poor, and the borrower is servant to the lender.
Luther1912	7. Der Reiche herrscht über die Armen; und wer borgt, ist des Leihers Knecht.	RV'1862	7. El rico se enseñoreará de los pobres; y el que toma emprestado es siervo del que empresta.
RuSV1876	7 Богатый господствует над бедным, и должник делается рабомзаимодавца.		

SANANLASKUT

FI33/38	8. Joka vääryyttä kylvää, se turmiota niittää, ja hänen vihansa vitsa häviää.	Biblia1776	8. Joka vääryyttä kylvää, se niittää vaivan, ja hänen pahuutensa hukkuu vitsalla.
CPR1642	8. Joca wääryttä kylwä hän nijttä waiwan ja hänen pahudens hucku wiczalla.		
MLV19	8 He who sows unrighteousness will reap calamity and the rod of his wrath will fail.	KJV	8. He that soweth iniquity shall reap vanity: and the rod of his anger shall fail.
Luther1912	8. Wer Unrecht sät, der wird Mühsal ernten und wird durch die Rute seiner Bosheit umkommen.	RV'1862	8. El que sembrare iniquidad, iniquidad segará; y la vara de su ira se acabará.
RuSV1876	8 Сеющий неправду пожнет беду, и трости гнева его не станет.		
FI33/38	9. Hyvänsuopa saa siunauksen, sillä hän antaa leivästään vaivaiselle.	Biblia1776	9. Laupiaat silmät siunataan, sillä hän antaa leivästä köyhälle.
CPR1642	9. Laupiat silmät siunatan sillä hän anda leiwästans köyhille.		
MLV19	9 He who has a bountiful eye will be blessed, because he gives of his bread to the poor.	KJV	9. He that hath a bountiful eye shall be blessed; for he giveth of his bread to the poor.
Luther1912	9. Ein gütiges Auge wird gesegnet; denn er gibt von seinem Brot den Armen.	RV'1862	9. El ojo misericordioso será bendito; porque dió de su pan al menestero.
RuSV1876	9 Милосердый будет благословляем, потому что дает бедному от хлеба своего.		

SANANLASKUT

FI33/38	10. Aja pois pilkkaaja, niin poistuu tora ja loppuu riita ja häväistys.	Biblia1776	10. Aja pilkkaaja pois, niin riita asettuu, ja tora ja häväistys lakkaa.
CPR1642	10. Aja pilckaja pois nijn rijta asettu: ja tora ja häwäistys lacka.		
MLV19	10 Cast out the scoffer and contention will go out, yes, strife and reproach will cease.	KJV	10. Cast out the scorner, and contention shall go out; yea, strife and reproach shall cease.
Luther1912	10. Treibe den Spötter aus, so geht der Zank weg, so hört auf Hader und Schmähung.	RV'1862	10. Echa al burlador, y saldrá la contienda; y cesará el pleito, y la vergüenza.
RuSV1876	10 Прогони кощунника, и удалится раздор, и прекратятся ссора и брань.		
FI33/38	11. Joka sydämen puhtautta rakastaa, jolla on suloiset huulet, sen ystävä on kuningas.	Biblia1776	11. Joka sydämen puhtautta rakastaa, sen huulet ovat otolliset, ja kuningas on hänen ystävänsä.
CPR1642	11. Uscollinen sydän puhu otollisest hänen ystävängs on Cuningas.		
MLV19	11 He who loves pureness of heart, for the favor of his lips, the king will be his friend.	KJV	11. He that loveth pureness of heart, for the grace of his lips the king shall be his friend.
Luther1912	11. Wer ein treues Herz und liebliche Rede hat, des Freund ist der König.	RV'1862	11. El que ama la limpieza de corazón, y la gracia de sus labios, su compañero será el rey.
RuSV1876	11 Кто любит чистоту сердца, у того приятность на устах, тому царь – друг.		

SANANLASKUT

FI33/38	12. Herran silmät suojelevat taitoa, mutta uskottoman sanat hän kääntää väärään.	Biblia1776	12. Herran silmät varjelevat hyvän neuvon, ja kukistavat ylönkatsojan sanat.
CPR1642	12. HERran silmät warjelewat hywät neuwot: mutta ylöncadzojan sanat ne cukistawat.		
MLV19	12 The eyes of Jehovah preserve knowledge, but he overthrows the words of the treacherous man.	KJV	12. The eyes of the LORD preserve knowledge, and he overthroweth the words of the transgressor.
Luther1912	12. Die Augen des HERRN behüten guten Rat; aber die Worte des Verächters verkehrt er.	RV'1862	12. Los ojos de Jehová miran por la ciencia; y las cosas del prevaricador pervierte.
RuSV1876	12 Очи Господа охраняют знание, а слова законопреступника Онниспровергает.		
FI33/38	13. Laiska sanoo: Ulkona on leijona; tappavat vielä minut keskellä toria.	Biblia1776	13. Laiska sanoo: jalopeura on ulkona, ja minä tapetaan kadulla.
CPR1642	13. Laisca sano: Lejoni on ulcona ja minä tapetan catulla.		
MLV19	13 The sluggard says, There is a lion outside. I will be slain in the streets.	KJV	13. The slothful man saith, There is a lion without, I shall be slain in the streets.
Luther1912	13. Der Faule spricht: Es ist ein Löwe draußen, ich möchte erwürgt werden auf der Gasse.	RV'1862	13. Dice el perezoso: El león está fuera: en mitad de las calles seré muerto.
RuSV1876	13 Ленивец говорит: „лев на улице! посреди площади убьют меня!"		

SANANLASKUT

- FI33/38 14. Irstaitten vaimojen suu on syvä kuoppa; Herran vihan alainen kaatuu siihen.
- CPR1642 14. Porton suu on syvä cuoppa joca ei HERran suosios ole hän lange sijhen.
- MLV19 14 The mouth of a strange women is a deep pit. He who is indignant of Jehovah will fall in it.
- Luther1912 14. Der Huren Mund ist eine Tiefe Grube; wem der HERR ungnädig ist, der fällt hinein.
- RuSV1876 14 Глубокая пропасть – уста блудниц: на кого прогневается Господь, тот упадет туда.
- FI33/38 15. Hulluus on kiertynyt kiinni poikasen sydämeen, mutta kurituksen vitsa sen hänestä kauas karkoittaa.
- CPR1642 15. Hulluus on nuorucaisen sydämes waan curituxen widza aja sen cauwas hänestä.
- MLV19 15 Foolishness is bound up in the heart of a child, but the rod of correction will drive it far from him.
- Luther1912 15. Torheit steckt dem Knaben im Herzen; aber die Rute der Zucht wird sie fern von ihm treiben.
- Biblia1776 14. Porttoin suu on syvä kuoppa: joka ei Herran suosiossa ole, hän lankee siihen.
- KJV 14. The mouth of strange women is a deep pit: he that is abhorred of the LORD shall fall therein.
- RV'1862 14. Sima profunda es la boca de las mujeres extrañas: aquel contra el cual Jehová tuviere ira, caerá en ella.
- Biblia1776 15. Hulluus riippuu nuorukaisen sydämessä, vaan kurituksen vitsa ajaa sen kauvas hänestä.
- KJV 15. Foolishness is bound in the heart of a child; but the rod of correction shall drive it far from him.
- RV'1862 15. La insensatez está ligada en el corazón del muchacho: mas la vara de la corrección la hará alejar de él.

SANANLASKUT

RuSV1876 15 Глупость привязалась к сердцу юноши,
но исправительная розга удалит ее от него.

FI33/38 16. Vaivaiselle on voitoksi, jos häntä
sorretaan, rikkaalle tappioksi, jos hänelle
annetaan.

CPR1642 16. Joca köyhän teke wääryttä enätähens
tawaratans: hänen pitä idze rickalle andaman
ja köyhäxi tuleman.

MLV19 16 He who oppresses a poor man to his
increase and he who gives to a rich man,
comes only to want.

Luther1912 16. Wer dem Armen Unrecht tut, daß seines
Guts viel werde, der wird auch einem Reichen
geben, und Mangel haben.

RuSV1876 16 Кто обижает бедного, чтобы умножить
свое богатство, и кто дает богатому, тот
обеднеет.

FI33/38 17. Kallista korvasi ja kuuntele viisaitten
sanoja ja tarkkaa minun taitoani.

CPR1642 17. Callista corwas ja cuule wijsasten sanat ja
pane minun oppin sydämees.

MLV19 17 Incline your ear and hear the words of the

Biblia1776 16. Joka köyhälle tekee wääryyttä
enentääksensä tavaraansa, hänen pitää itse
rikkaalle antaman, ja tosin köyhäksi tuleman.

KJV 16. He that oppresseth the poor to increase
his riches, and he that giveth to the rich,
shall surely come to want.

RV'1862 16. El que oprime al pobre para aumentarse
él, y el que da al rico, ciertamente será
pobre.

Biblia1776 17. Kallista korvas ja kuule viisasten sanat, ja
pane minun oppini sydämees.

KJV 17. Bow down thine ear, and hear the words

wise and apply your heart to my knowledge.

Luther1912 17. Neige deine Ohren und höre die Worte der Weisen und nimm zu Herzen meine Lehre.

RuSV1876 17 Приклони ухо твое, и слушай слова мудрых, и сердце твое обрати к моему знанию;

FI33/38 18. Sillä suloista on, jos kätket ne sisimpääsi; olkoot ne kaikki huulillasi valmiina.

CPR1642 18. Sillä ne owat sinulle suloiset jos sinä pidät ne tykönäs: ja ne caicki owat sinun suus cautta onnelliset.

MLV19 18 Because it is a pleasant thing if you keep them within you, if they are established together upon your lips.

Luther1912 18. Denn es wird dir sanft tun, wo du sie wirst im Sinne behalten und sie werden miteinander durch deinen Mund wohl geraten.

RuSV1876 18 потому что утешительно будет, если ты будешь хранить их в сердце твоём, и они будуттакже в устах твоих.

of the wise, and apply thine heart unto my knowledge.

RV'1862 17. Inclina tu oído, y oye las palabras de los sabios, y pon tu corazón a mi sabiduría:

Biblia1776 18. Sillä se on sinulle suloinen, jos sinä pidät sen mielessäs, ja ne sovitetaan yhteen sinun huulilles.

KJV 18. For it is a pleasant thing if thou keep them within thee; they shall withal be fitted in thy lips.

RV'1862 18. Porque es cosa deleitable, si las guardares en tus entrañas; y que juntamente sean ordenadas en tus labios.

SANANLASKUT

FI33/38	19. Että Herra olisi sinun turvanasi, siksi olen minä nyt neuvonut juuri sinua.	Biblia1776	19. Että sinun toivos olis Herrassa, olen minä sinua tänäpäpä neuvonut; niin ota myös sinä näistä vaari.
CPR1642	19. Että sinun toivos olis HERrasa täyty minun sinua sencaltaisist jocapäiwä neuwoa.		
MLV19	19 That your trust may be in Jehovah, I have made them known to you this day, even to you.	KJV	19. That thy trust may be in the LORD, I have made known to thee this day, even to thee.
Luther1912	19. Daß deine Hoffnung sei auf den HERRN, erinnere ich dich an solches heute dir zugut.	RV'1862	19. Para que tu confianza esté en Jehová, te las he hecho saber hoy a tí también.
RuSV1876	19 Чтобы упование твое было на Господа, я учу тебя и сегодня, и ты помни .		
FI33/38	20. Olenhan ennenkin sinulle kirjoittanut, antanut neuvoja ja tietoa,	Biblia1776	20. Enkö minä ole suurista asioista kirjoittanut sinun etees, neuvoim ja opettain?
CPR1642	20. Engö minä ole monella tawalla kirjoittanut sinun etees neuvoim ja opettain?		
MLV19	20 Have I not written to you excellent things of counsels and knowledge,	KJV	20. Have not I written to thee excellent things in counsels and knowledge,
Luther1912	20. Habe ich dir's nicht mannigfaltig vorgeschrieben mit Rat und Lehren,	RV'1862	20. ¿No te he escrito tres veces en consejos y ciencia;
RuSV1876	20 Не писал ли я тебе трижды в советах и наставлении,		

SANANLASKUT

FI33/38	21. opettaakseni sinulle totuutta, vakaita sanoja, että voisit vakain sanoin vastata lähettäjällesi.	Biblia1776	21. Osoittaakseni sinulle vahvan totuuden perustuksen, vastatakses niitä oikein, jotka sinun lähettävät.
CPR1642	21. Osottaxeni sinulle wahwan totuden perustuxen wastataxes niitä oikein jotca sinun lähettävät.		
MLV19	21 to make you know the certainty of the words of truth, that you may carry back words of truth to those who send you?	KJV	21. That I might make thee know the certainty of the words of truth; that thou mightest answer the words of truth to them that send unto thee?
Luther1912	21. daß ich dir zeigte einen gewissen Grund der Wahrheit, daß du recht antworten könntest denen, die dich senden?	RV'1862	21. Para hacerte saber la certidumbre de las razones verdaderas; para que respondas razones de verdad a los que enviaren a tí?
RuSV1876	21 чтобы научить тебя точным словам истины, дабы ты мог передавать слова истины посылающим тебя?		
FI33/38	22. Älä raasta vaivaista, siksi että hän on vaivainen, äläkä polje kurjaa portissa,	Biblia1776	22. Älä ryöstä köyhää, vaikka hän köyhä on, ja älä solvaise vaivaista portissa.
CPR1642	22. Älä ryöstä köyhä waicka hän köyhä on: ja älä solwaise waiwaista portisa.		
MLV19	22 Do not rob a poor man, because he is poor, nor oppress an afflicted man in the gate.	KJV	22. Rob not the poor, because he is poor: neither oppress the afflicted in the gate:
Luther1912	22. Beraube den Armen nicht, ob er wohl arm	RV'1862	22. No robes al pobre, porque es pobre: ni

ist, und unterdrücke den Elenden nicht im Tor.

RuSV1876 22 Не будь грабителем бедного, потому что он беден, и не притесняй несчастного у ворот,

quebrantes en la puerta al afligido:

FI33/38 23. sillä Herra ajaa hänen asiansa ja riistää hänen riistäjiltään hengen.

Biblia1776 23. Sillä Herra ajaa heidän asiansa, ja sortaa heidän soortajansa.

CPR1642 23. Sillä HERra aja heidän asians ja sorta heidän sortajans.

MLV19 23 Because Jehovah will plead their cause and despoil of life those who despoil them.

KJV 23. For the LORD will plead their cause, and spoil the soul of those that spoiled them.

Luther1912 23. Denn der HERR wird ihre Sache führen und wird ihre Untertreter untertreten.

RV'1862 23. Porque Jehová juzgará la causa de ellos; y robará su alma a los que los robaren.

RuSV1876 23 потому что Господь вступится в дело их и исхитит душу у грабителей их.

FI33/38 24. Älä rupea pikavihaisen ystäväksi äläkä seurustele kiukkuisen kanssa,

Biblia1776 24. Älä antaudu vihaisen miehen seuraan, ja älä ole julman tykönä,

CPR1642 24. Älä anna sinuas vihaisen miehen seuraan ja älä ole julman tykönä.

MLV19 24 Make no friendship with a man who is given to anger and you will not go with a wrathful man,

KJV 24. Make no friendship with an angry man; and with a furious man thou shalt not go:

SANANLASKUT

Luther1912 24. Geselle dich nicht zum Zornigen und halte dich nicht zu einem grimmigen Mann;	RV'1862	24. No te entremetas con el iracundo: ni te acompañes con el hombre enojoso.
RuSV1876 24 Не дружись с гневливым и не общайся с человеком вспыльчивым,		
FI33/38 25. että et tottuisi hänen teihinsä ja saattaisi sieluasi ansaan.	Biblia1776	25. Ettes oppisi hänen teitänsä, ja saisi sielulles paulaa.
CPR1642 25. Ettes oppis hänen teitäns ja sais sielulles pahennusta.		
MLV19 25 lest you learn this ways and get a snare for your soul.	KJV	25. Lest thou learn his ways, and get a snare to thy soul.
Luther1912 25. du möchtest seinen Weg lernen und an deiner Seele Schaden nehmen.	RV'1862	25. Porque no aprendas sus veredas, y tomes lazo para tu alma.
RuSV1876 25 чтобы не научиться путям его и не навлечь петли на душу твою.		
FI33/38 26. Älä ole niitä, jotka kättä lyövät, jotka menevät takuuseen veloista.	Biblia1776	26. Älä ole niiden tykönä, jotka kättä lyövät ja velkaa takaavat;
CPR1642 26. Älä ole niiden tykönä jotka heidän kättä lyövät ja velka tacawat.		
MLV19 26 Be not one of those who strike hands, or of those who are sureties for debts.	KJV	26. Be not thou one of them that strike hands, or of them that are sureties for debts.
Luther1912 26. Sei nicht bei denen, die ihre Hand verhaften und für Schuld Bürge werden;	RV'1862	26. No estés entre los que tocan la mano: entre los que fian por deudas.

SANANLASKUT

RuSV1876 26 Не будь из тех, которые дают руки и поручаются за долги:

FI33/38 27. Jollei sinulla ole, millä maksaa, mitäs muuta, kuin viedään vuode altasi!

CPR1642 27. Sillä jos ei sinulla ole wara maxa nijn wuotes otetan aldas pois.

MLV19 27 If you have not wherewith to pay, why should he take away your bed from under you?

Luther1912 27. denn wo du es nicht hast, zu bezahlen, so wird man dir dein Bett unter dir wegnehmen.

RuSV1876 27 если тебе нечем заплатить, то для чего доводить себя, чтобы взяли постель твою из-под тебя?

FI33/38 28. Älä siirrä ikivanhaa rajaa, jonka esi-isäsi ovat asettaneet.

CPR1642 28. Älä sijrrä tacaperin endisiä rajoja jotca esiisäs tehnet owat.

MLV19 28 Do not remove the ancient landmark, which your fathers have set.

Luther1912 28. Verrücke nicht die vorigen Grenzen, die deine Väter gemacht haben.

Biblia1776 27. Sillä jos sinulla ei ole varaa maksaa, niin vuotees otetaan altas pois.

KJV 27. If thou hast nothing to pay, why should he take away thy bed from under thee?

RV'1862 27. Si no tuvieres para pager: ¿por qué quitarán tu cama de debajo de tí?

Biblia1776 28. Älä siirrä takaperin entisiä rajoja, jotka esi-isäs tehneet ovat.

KJV 28. Remove not the ancient landmark, which thy fathers have set.

RV'1862 28. No trespases el término antiguo que hicieron tus padres.

RuSV1876 28 Не передвигай межи давней, которую провели отцы твои.

FI33/38 29. Jos näet miehen, kerkeän toimissaan, hänen paikkansa on kuningasten, ei alhaisten, palveluksessa.

CPR1642 29. Jos sinä näet nopsan miehen asiasans sen pitä seisoman Cuningan edesä ja ei nijden edes jotca ei wapat ole.

MLV19 29 See a man diligent in his business? He will stand before kings; he will not stand before insignificant (men).

Luther1912 29. Siehst du einen Mann behend in seinem Geschäft, der wird vor den Königen stehen und wird nicht stehen vor den Unedlen.

RuSV1876 29 Видел ли ты человека проворного в своем деле? Он будет стоять перед царями, он не будет стоять перед простыми.

23 luku

”Viisaitten sanat”; jatkoa: Pitempiä sananlaskuja elämän eri aloilta.

Biblia1776 29. Jos sinä näet nopsan miehen asiassansa, sen pitää seisoman kuninkaan edessä: ei hänen pidä seisoman halpaim edessä.

KJV 29. Seest thou a man diligent in his business? he shall stand before kings; he shall not stand before mean men.

RV'1862 29. ¿Has visto hombre solícito en su obra? delante de los reyes estará: no estará delante de los de baja suerte.

FI33/38 1. Kun istut aterialle hallitsijan seurassa, niin pidä tarkoin mielessä, kuka edessäsi on,

Biblia1776 1. Koskas istus ja syöt jonkun herran kanssa, niin ota visu vaari, kuka edessäs on.

CPR1642 1. COscas istut ja syöt Herran cansa nijn ota waari cuca edesäs on.

MLV19 1 When you sit to eat with a ruler, consider diligently he who is before you,

Luther1912 1. Wenn du sitzt und issest mit einem Herrn, so merke, wen du vor dir hast,

RuSV1876 1 Когда сядешь вкушать пищу с властелином, то тщательно наблюдай, что перед тобою,

FI33/38 2. ja pane veitsi kurkullesi, jos olet kovin nälkäinen.

CPR1642 2. Ja pane weidzi caulaas jos sinä tahdot henges pitä.

MLV19 2 and put a knife to your throat if you are a man given to appetite.

Luther1912 2. und setze ein Messer an deine Kehle, wenn du gierig bist.

RuSV1876 2 и поставь преграду в гортани твоей, если ты алчен.

FI33/38 3. Älä himoitse hänen herkkujansa, sillä ne ovat petollisia ruokia.

KJV 1. When thou sittest to eat with a ruler, consider diligently what is before thee:

RV'1862 1. CUANDO te asentares a comer con algún señor, considera bien lo que estuviere delante de tí:

Biblia1776 2. Ja pane veitsi kaulaas, jos sinä tahdot henkes pitää.

KJV 2. And put a knife to thy throat, if thou be a man given to appetite.

RV'1862 2. Y pon cuchillo a tu garganta, si tienes grande apetito.

Biblia1776 3. Älä himoitse hänen herkustansa; sillä se on petollinen leipä.

CPR1642 3. Älä himoidze hänen ruastans sillä se on petollinen leipä.

MLV19 3 Do not be desirous of his dainties, since they are deceitful food.

Luther1912 3. Wünsche dir nichts von seinen feinen Speisen; denn es ist falsches Brot.

RuSV1876 3 Не прельщайся лакомыми яствами его; это – обманчивая пища.

KJV 3. Be not desirous of his dainties: for they are deceitful meat.

RV'1862 3. No codicies sus manjares delicados; porque es pan engañoso.

FI33/38 4. Älä näe vaivaa rikastuaksesi, lakkaa käyttämästä ymmärrystäsi siihen.

CPR1642 4. Älä waiwa sinuas tullaxes rickaxi ja lacka sinun wijsaudestas.

Biblia1776 4. Älä vaivaa sinuas tullakses rikkaaksi, ja lakkaa sinun viisaudesta.

MLV19 4 Do not weary yourself to be rich. Cease out of your own wisdom.

Luther1912 4. Bemühe dich nicht reich zu werden und laß ab von deinen Fündlein.

RuSV1876 4 Не заботься о том, чтобы нажить богатство; оставь такие мысли твои.

KJV 4. Labour not to be rich: cease from thine own wisdom.

RV'1862 4. No trabajes para ser rico: déjate de tu cuidado.

FI33/38 5. Kun silmäsi siihen lentävät, on rikkaus mennyttä; sillä se saa siivet kuin kotka, joka lentää taivaalle.

CPR1642 5. Älä lennäätä silmiäs sen jälken jota et sinä

Biblia1776 5. Älä lennäätä silmiäs sen jälkeen, jota et sinä taida saada; sillä se tekee itsellensä siivet niinkuin kotka, ja lentää taivasta päin.

taida saada sillä se teke idzellens sijwet
nijncuin Cotca ja lendä taiwasta päin.

MLV19 5 Will you set your eyes upon what is not?
Because it certainly makes itself wings, like an eagle that flies toward heaven.	KJV 5. Wilt thou set thine eyes upon that which is not? for riches certainly make themselves wings; they fly away as an eagle toward heaven.
Luther1912 5. Laß dein Augen nicht fliegen nach dem, was du nicht haben kannst; denn dasselbe macht sich Flügel wie ein Adler und fliegt gen Himmel.	RV'1862 5. ¿Has de poner tus ojos en las riquezas, siendo ningunas? porque hacerse han alas, como alas de águila; y volarán al cielo.
RuSV1876 5 Устремись глаза твои на него, и – его уже нет; потому что оно сделает себе крылья и, как орел, улетит к небу.	
FI33/38 6. Älä syö pahansuovan leipää äläkä himoitse hänen herkkujansa.	Biblia1776 6. Älä syö leipää kateen kanssa, ja älä himoitse hänen hänen herkkuaansa.
CPR1642 6. Älä syö leipä caten cansa ja älä himoidze hänen ruocans.	
MLV19 6 Do not eat the bread of an evil eye, nor desire his dainties.	KJV 6. Eat thou not the bread of him that hath an evil eye, neither desire thou his dainty meats:
Luther1912 6. Iß nicht Brot bei einem Neidischen und wünsche dir von seinen feinen Speisen nichts.	RV'1862 6. No comas pan de hombre de mal ojo; ni codicies sus manjares.
RuSV1876 6 Не вкушай пици у человека завистливого	

и не прельщайся лакомыми яствами его;

FI33/38	7. Sillä niinkuin hän mielessään laskee, niin hän menettelee: hän sanoo sinulle: Syö ja juo, mutta hänen sydämensä ei ole sinun puolellasi.	Biblia1776	7. Sillä niinkuin hän itse sydämessänsä ajattelee, niin se on; hän sanoo sinulle: syö ja juo, ja ei kuitenkaan ole hänen mielensä sinun kanssas.
CPR1642	7. Sillä nijncuin hän idze sydämesäns ajattele nijn on: hän sano: syö ja juo: ja ei cuitengan ole hänen mielens sinun cansas.		
MLV19	7 Because as he thinks within himself, so is he. Eat and drink, he says to you, but his heart is not with you.	KJV	7. For as he thinketh in his heart, so is he: Eat and drink, saith he to thee; but his heart is not with thee.
Luther1912	7. Denn wie ein Gespenst ist er inwendig; er spricht: Iß und trink! und sein Herz ist doch nicht mit dir.	RV'1862	7. Porque cual es su pensamiento en su alma, tal es él. Decirte ha, come, y bebe: mas su corazón no está contigo.
RuSV1876	7 потому что, каковы мысли в душе его, таков и он; „ешь и пей“, говорит он тебе, а сердце его не с тобою.		
FI33/38	8. Syömäsi palan sinä olet oksentava, ja suloiset sanasi sinä tuhlasit turhaan.	Biblia1776	8. Sinun palas, jotka syönyt olet, pitää sinun oksentaman, ja sinun ystävälliset puhees pitää hukkaan tuleman.
CPR1642	8. Sinun palas jotcas syönyt olet pitä sinun oxendaman: ja sinun ystävälliset puhes pitä huckan tuleman.		

SANANLASKUT

MLV19 8 The morsel which you have eaten you will vomit up and lose your sweet words.	KJV 8. The morsel which thou hast eaten shalt thou vomit up, and lose thy sweet words.
Luther1912 8. Deine Bissen die du gegessen hattest, mußst du ausspeien, und mußst deine freundlichen Worte verloren haben.	RV'1862 8. ¿Comiste tu parte? vomitarlo has; y perdiste tus suaves palabras.
RuSV1876 8 Кусок, который ты съел, изблюешь, и добрые слова твои ты потратишь напрасно.	
FI33/38 9. Älä puhu tyhmän kuullen, sillä hän katsoo ymmärtäväiset sanasi ylen.	Biblia1776 9. Älä puhu hullun korvissa; sillä hän katsoo sinun toimellisen puheen ylö.
CPR1642 9. Älä puhu hullun corwisa: sillä hän cadzo sinun toimellisen puhes ylö.	
MLV19 9 Do not speak in the hearing of a fool, because he will despise the wisdom of your words.	KJV 9. Speak not in the ears of a fool: for he will despise the wisdom of thy words.
Luther1912 9. Rede nicht vor des Narren Ohren; denn er verachtet die Klugheit deiner Rede.	RV'1862 9. No hables en las orejas del insensato; porque menospreciará la prudencia de tus razones.
RuSV1876 9 В уши глупого не говори, потому что он презрит разумные словатвои.	
FI33/38 10. Älä siirrä ikivanhaa rajaa äläkä mene orpojen pelloille.	Biblia1776 10. Älä siirrä takaperin entisiä rajoja, ja älä mene orpoin pelloille.
CPR1642 10. Älä sijrrä tacaperin endisiä rajoja ja älä	

mene orwain pellolle.

MLV19	10 Do not remove the ancient landmark. And do not enter into the fields of the fatherless,	KJV	10. Remove not the old landmark; and enter not into the fields of the fatherless:
Luther1912	10. Verrücke nicht die vorigen Grenzen und gehe nicht auf der Waisen Acker.	RV'1862	10. No traspases el término antiguo, ni entres en la heredad de los huérfanos:
RuSV1876	10 Не передвигай межи давней и на поля сирот не заходи,		
FI33/38	11. Sillä heidän sukulunastajansa on väkevä, ja hän ajaa heidän asiansa sinua vastaan.	Biblia1776	11. Sillä heidän lunastajansa on voimallinen: hän toimittaa heidän asiansa sinua vastaan.
CPR1642	11. Sillä heidän lunastajans on woimallinen hän toimitta heidän asians sinua wastan.		
MLV19	11 because their Redeemer is strong. He will plead their cause against you.	KJV	11. For their redeemer is mighty; he shall plead their cause with thee.
Luther1912	11. Denn ihr Erlöser ist mächtig; der wird ihre Sache wider dich ausführen.	RV'1862	11. Porque el defensor de ellos es el Fuerte: el cual juzgará la causa de ellos contra tí.
RuSV1876	11 потому что Защитник их силен; Он вступится в дело их с тобою.		
FI33/38	12. Tuo sydämesi kuritettavaksi ja korvasi taidon sanojen ääreen.	Biblia1776	12. Anna sydämes kuritukseen, ja korvas toimelliseen puheesen.
CPR1642	12. Anna sydämes curituxeen ja corwas toimelliseen puheseen.		

MLV19	12 Apply your heart to instruction and your ears to the words of knowledge.	KJV	12. Apply thine heart unto instruction, and thine ears to the words of knowledge.
Luther1912	12. Gib dein Herz zur Zucht und deine Ohren zu vernünftiger Rede.	RV'1862	12. Aplica al castigo tu corazón; y tus orejas a las hablas de sabiduría.
RuSV1876	12 Приложи сердце твое к учению и уши твои – к умным словам.		
FI33/38	13. Älä kiellä poikaselta kuritusta, sillä jos lyöt häntä vitsalla, säästyy hän kuolemasta.	Biblia1776	13. Älä lakkaa lasta kurittamasta; sillä jos sinä häntä vitsalla lyöt, niin ei hän kuole.
CPR1642	13. Älä lacka lastas curittamast: sillä jos sinä händä widzalla lyöt nijn ei hän cuole.		
MLV19	13 Do not withhold correction from the child, because if you beat him with the rod, he will not die.	KJV	13. Withhold not correction from the child: for if thou beatest him with the rod, he shall not die.
Luther1912	13. Laß nicht ab den Knaben zu züchtigen; denn wenn du ihn mit der Rute haust, so wird man ihn nicht töten.	RV'1862	13. No detengas el castigo del muchacho; porque si le hirieres con vara, no morirá.
RuSV1876	13 Не оставляй юноши без наказания: если накажешь его розгою, он не умрет;		
FI33/38	14. Vitsalla sinä häntä lyöt, tuonelasta hänen sielunsa pelastat.	Biblia1776	14. Sinä lyöt häntä vitsalla, vaan sinä vapahdat hänen sielunsa helvetistä.
CPR1642	14. Sinä lyöt händä widzalla waan sinä wapatat hänen sieluns Helwetist.		

MLV19	14 You will beat him with the rod and will deliver his soul from Sheol.	KJV	14. Thou shalt beat him with the rod, and shalt deliver his soul from hell.
Luther1912	14. Du haust ihn mit der Rute; aber du errettest seine Seele vom Tode.	RV'1862	14. Tú le herirás con vara, y librarás su alma del infierno.
RuSV1876	14 ты накажешь его розгою и спасешь душу его от преисподней.		
FI33/38	15. Poikani, jos sinun sydämesi viisastuu, niin minunkin sydämeni iloitsee;	Biblia1776	15. Poikani, jos sinä viisas olet, niin myös sydämeni iloitsee.
CPR1642	15. Poican jos sinä wijsas olet nijn myös minun sydämen iloidze.		
MLV19	15 My son, if your heart is wise, my heart will be glad, even mine.	KJV	15. My son, if thine heart be wise, my heart shall rejoice, even mine.
Luther1912	15. Mein Sohn, wenn dein Herz weise ist, so freut sich auch mein Herz;	RV'1862	15. Hijo mío, si sabio fuere tu corazón, también a mí se me alegrará el corazón.
RuSV1876	15 Сын мой! если сердце твое будет мудро, то порадуется и мое сердце;		
FI33/38	16. ja sisimpäni riemuitsee, jos sinun huulesi puhuvat sitä, mikä oikein on.	Biblia1776	16. Ja minun munaskuuni ovat riemuiset, koska sinun huules puhuvat, mikä oikia on.
CPR1642	16. Ja minun munascuuni owat riemuiset cosca sinun huules puhuwat mitä oikia on.		

SANANLASKUT

- MLV19 16 Yes, my heart will rejoice when your lips speak in uprightness.
- Luther1912 16. und meine Nieren sind froh, wenn deine Lippen reden, was recht ist.
- RuSV1876 16 и внутренности мои будут радоваться, когда уста твои будут говорить правое.
- FI33/38 17. Älköön sydämesi kadehtiko jumalattomia, mutta kiivaile aina Jumalan pelon puolesta,
- CPR1642 17. Älkön sinun sydämes kijwoitelco syndisiä waan olcon HERran pelgos jocapäiwä.
- MLV19 17 Do not let your heart envy sinners, but be in the fear of Jehovah all the day long.
- Luther1912 17. Dein Herz folge nicht den Sündern, sondern sei täglich in der Furcht des HERRN.
- RuSV1876 17 Да не завидует сердце твое грешникам, но да пребудет оно во все дни в страхе Господнем;
- FI33/38 18. niin sinulla totisesti on tulevaisuus, ja toivosi ei mene turhaan.
- CPR1642 18. Sillä se on sinulle wijmein hywäxi ja ei sinun odottamises puutu.
- KJV 16. Yea, my reins shall rejoice, when thy lips speak right things.
- RV'1862 16. Mis entrañas también se alegrarán, cuando tus labios hablaren cosas rectas.
- Biblia1776 17. Älköön sinun sydämes kiivoitelko syntisiä, vaan olkoon Herran pelvossa joka päivä.
- KJV 17. Let not thine heart envy sinners: but be thou in the fear of the LORD all the day long.
- RV'1862 17. No tenga envidia de los pecadores tu corazón: ántes persevera en el temor de Jehová todo tiempo:
- Biblia1776 18. Sillä se on sinulle viimein hyväksi, ja ei sinun odottamises puutu.

- MLV19 18 Because surely there is a reward and your hope will not be cut off.
- Luther1912 18. Denn es wird dir hernach gut sein, und dein Warten wird nicht trügen.
- RuSV1876 18 потому что есть будущность, и надежда твоя не потеряна.
- FI33/38 19. Kuule, poikani, ja viisastu, ja ohjaa sydämesi oikealle tielle.
- CPR1642 19. Cuule poican ja ole wijsas ja johdata sydämes tielle.
- MLV19 19 Hear, my son and be wise and advance your heart in the way.
- Luther1912 19. Höre, mein Sohn, und sei weise und richte dein Herz in den Weg.
- RuSV1876 19 Слушай, сын мой, и будь мудр, и направляй сердце твое на прямой путь.
- FI33/38 20. Älä oleskele viininjuomarien parissa äläkä lihansyömärien.
- CPR1642 20. Älä ole juomaritten ja tuhlaitten seas sillä juomarit ja tuhlaajat köyhtywät: ja unikeco pitä ryysyisä käymän.
- KJV 18. For surely there is an end; and thine expectation shall not be cut off.
- RV'1862 18. Porque ciertamente hay fin; y tu esperanza no será cortada.
- Biblia1776 19. Kuule, poikani, ja ole viisas, ja johdata sydämes tielle.
- KJV 19. Hear thou, my son, and be wise, and guide thine heart in the way.
- RV'1862 19. Oye tú, hijo mío, y sé sabio, y endereza al camino tu corazón.
- Biblia1776 20. Älä ole juomarien ja syömärien seassa.

SANANLASKUT

MLV19	20 Do not be among drunkards, among gluttonous eaters of flesh.	KJV	20. Be not among winebibbers; among riotous eaters of flesh:
Luther1912	20. Sei nicht unter den Säufern und Schlemmern;	RV'1862	20. No estés con los bebedores de vino, ni con los comedores de carne:
RuSV1876	20 Не будь между упивающимися вином, между пресыщающимися мясом:		
FI33/38	21. Sillä juomari ja syömäri köyhtyy, ja unteluus puettaa ryysyihin.	Biblia1776	21. Sillä juomarit ja syömärit köyhtyvät, ja unikeko pitää ryysyissä käymän.
CPR1642	21. Cuule Isäs joca sinun siittänyt on ja älä cadzo äitiäs ylön cosca hän vanhaxi tule.		
MLV19	21 Because the drunkard and the glutton will come to poverty and drowsiness will clothe a man with rags.	KJV	21. For the drunkard and the glutton shall come to poverty: and drowsiness shall clothe a man with rags.
Luther1912	21. denn die Säufer und Schlemmer verarmen, und ein Schläfer muß zerrissene Kleider tragen.	RV'1862	21. Porque el bebedor y el comilon empobrecerán; y el sueño hará vestir vestidos rotos.
RuSV1876	21 потому что пьяница и пресыщающийся обеднеют, и сонливость оденет в рубище.		
FI33/38	22. Kuule isääsi, joka on sinut siittänyt, äläkä äitiäsi halveksi, kun hän on vanhennut.	Biblia1776	22. Kuule isääs, joka sinun siittänyt on, ja älä katso äitiäs ylön, kuin hän vanhaksi tulee.
CPR1642	22. Osta totuutta ja älä händä myy: wijsautta curitusta ja ymmärrystä.		

SANANLASKUT

- MLV19 22 Listen to your father who fathered you and do not despise your mother because she is old.
- Luther1912 22. Gehorche deinem Vater, der dich gezeugt hat, und verachte deine Mutter nicht, wenn sie alt wird.
- RuSV1876 22 Слушайся отца твоего: он родил тебя; и не пренебрегай матери твоей, когда она и состарится.
- FI33/38 23. Osta totuutta, älä myy, osta viisautta, kuria ja ymmärrystä.
- CPR1642 23. Wanhurscan Isä riemuidze ja joca wijsan synnyttänyt on hän iloidze hänestä.
- MLV19 23 Buy the truth and do not sell it, yes, wisdom and instruction and understanding.
- Luther1912 23. Kaufe Wahrheit, und verkaufe sie nicht, Weisheit, Zucht und Verstand.
- RuSV1876 23 Купи истину и не продавай мудрости и учения и разума.
- FI33/38 24. Ääneen saa riemuita vanhurskaan isä; joka viisaan on siittänyt, sillä on ilo hänestä.
- CPR1642 24. Anna Isäs ja Äitis iloita ja riemuitcan ne
- KJV 22. Hearken unto thy father that begat thee, and despise not thy mother when she is old.
- RV'1862 22. Oye a tu padre, a aquel que te engendró; y cuando tu madre envejeciere, no la menosprecies.
- Biblia1776 23. Osta totuutta, ja älä sitä myy, niin myös viisautta, oppia ja ymmärrystä.
- KJV 23. Buy the truth, and sell it not; also wisdom, and instruction, and understanding.
- RV'1862 23. Compra la verdad, y no la vendas: la sabiduría, el enseñamiento, y la inteligencia.
- Biblia1776 24. Vanhurskaan isä suuresti riemuitsee; ja joka viisaan siittänyt on, hän iloitsee hänestä.

jotca sinun synnyttänet owat.

MLV19	24 The father of a righteous man will greatly rejoice and he who begets a wise son will have joy of him.	KJV	24. The father of the righteous shall greatly rejoice: and he that begetteth a wise child shall have joy of him.
Luther1912	24. Der Vater eines Gerechten freut sich; und wer einen Weisen gezeugt hat, ist fröhlich darüber.	RV'1862	24. Alegrando se alegrará el padre del justo; y el que engendró sabio, se regocijará con él.
RuSV1876	24 Торжествует отец праведника, и родивший мудрого радуется о нем.		
FI33/38	25. Olkoon sinun isälläsi ja äidilläsi ilo, sinun synnyttjäsi riemuitkoon.	Biblia1776	25. Anna isäs ja äitis iloita; ja riemuitkaan se, joka sinun synnyttänyt on.
CPR1642	25. Anna minulle poican sydämes ja anna minun tieni silmilles kelwata.		
MLV19	25 Let your father and your mother be glad and let her who bore you rejoice.	KJV	25. Thy father and thy mother shall be glad, and she that bare thee shall rejoice.
Luther1912	25. Laß sich deinen Vater und deine Mutter freuen, und fröhlich sein, die dich geboren hat.	RV'1862	25. Alégrese tu padre y tu madre, y regocíjese la que te engendró.
RuSV1876	25 Да веселится отец твой и да торжествует мать твоя, родившая тебя.		
FI33/38	26. Anna sydämesi, poikani, minulle, ja olkoot minun tieni sinun silmissäsi mieluiset.	Biblia1776	26. Anna minulle, poikani, sydämes, ja sinun silmäs pitäköön minun tieni.

- CPR1642 26. Sillä portto on syvä cuoppa ja wieras waimo on ahdas cuoppa.
- MLV19 26 My son, give me your heart and let your eyes delight in my ways.
- Luther1912 26. Gib mir, mein Sohn, dein Herz, und laß deinen Augen meine Wege wohl gefallen.
- RuSV1876 26 Сын мой! отдай сердце твое мне, и глаза твои да наблюдают путимои,
- FI33/38 27. Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo.
- CPR1642 27. Ja hän wacoi nijncuin ryöwäri tottelemattomat ihmiset coconduwat hänen tygöns.
- MLV19 27 Because a prostitute is a deep ditch and a strange woman is a narrow well.
- Luther1912 27. Denn eine Hure ist eine tiefe Grube, und eine Ehebrecherin ist ein enger Brunnen.
- RuSV1876 27 потому что блудница – глубокая пропасть, и чужая жена – тесный колодезь;
- FI33/38 28. Vieläpä hän väijyy kuin rosvo, ja hän kartuttaa uskottomia ihmisten seassa.
- CPR1642 28. Cusa on kipu? cusa on murhe? cusa on
- KJV 26. My son, give me thine heart, and let thine eyes observe my ways.
- RV'1862 26. Dáme, hijo mío, tu corazón, y miren tus ojos por mis caminos:
- Biblia1776 27. Sillä portto on syvä kuoppa, ja vieras vaimo on ahdas kaivo.
- KJV 27. For a whore is a deep ditch; and a strange woman is a narrow pit.
- RV'1862 27. Porque sima profunda es la ramera, y pozo angosto la extraña.
- Biblia1776 28. Ja hän väijyy niinkuin saalista, ja saattaa monta tottelemattomaksi ihmisten seassa.

tora? cusa on walitus? cusa owat haawat
ilman syytä? cusa owat punaiset silmät?

MLV19 28 Yes, she lies in wait as a robber and increases the treacherous among men. Luther1912 28. Auch lauert sie wie ein Räuber, und die Frechen unter den Menschen sammelt sie zu sich. RuSV1876 28 она, как разбойник, сидит в засаде иумножает между людьми законопреступников.	KJV 28. She also lieth in wait as for a prey, and increaseth the transgressors among men. RV'1862 28. También ella, como robador, asecha; y multiplica entre los hombres los prevaricadores.
FI33/38 29. Kenellä on voivotus, kenellä vaikerrus? Kenellä torat, kenellä valitus? Kenellä haavat ilman syytä? Kenellä sameat silmät? CPR1642 29. Nimittäin cusa mielelläns juodan ja pyytän tyhjätä mitä sisälle pandu on.	Biblia1776 29. Kussa on kipu? kussa murhe? kussa tora? kussa valitus? kenellä haavat ilman syytä? kenellä punaiset silmät?
MLV19 29 Who has woe? Who has sorrow? Who has contentions? Who has complaining? Who has wounds without cause? Who has redness of eyes? Luther1912 29. Wo ist Weh? wo ist Leid? wo ist Zank? wo ist Klagen? wo sind Wunden ohne Ursache? wo sind trübe Augen?	KJV 29. Who hath woe? who hath sorrow? who hath contentions? who hath babbling? who hath wounds without cause? who hath redness of eyes? RV'1862 29. ¿Para quién será el ay? ¿para quién el ay? ¿para quién las rencillas? ¿para quién las quejas? ¿para quién las heridas de balde? ¿para quién los cardenales de los ojos?

RuSV1876 29 У кого вой? у кого стон? у кого ссоры? у кого горе? у кого раны без причины? у кого багровые глаза?

FI33/38 30. Niillä, jotka viinin ääressä viipyvät, jotka tulevat makujuomaa maistelemaan.

CPR1642 30. Älä cadzele wijna ehkä se punoitta ja on selkiänä clasis ja huokiast mene alas.

MLV19 30 Those who abide long at the wine. Those who go to seek out mixed wine.

Luther1912 30. Wo man beim Wein liegt und kommt, auszusaufen, was eingeschenkt ist.

RuSV1876 30 У тех, которые долго сидят за вином, которые приходятотыскивать вина приправленного.

FI33/38 31. Älä katsele viiniä, kuinka se punoittaa, kuinka se maljassa hohtaa ja helposti valahtaa alas.

CPR1642 31. Waan wijmeiseldä pane hän nijncuin kärme ja pistä nijncuin kyykärme.

MLV19 31 Do not look upon the wine because it is red, when it sparkles in the cup, (when) it goes (down) smoothly.

Biblia1776 30. Siinä, kussa viinan tykönä viivytään, ja tullaan tyhjentämään, mitä sisälle pantu on.

KJV 30. They that tarry long at the wine; they that go to seek mixed wine.

RV'1862 30. Para los que se detienen junto al vino; para los que van buscando la mistura.

Biblia1776 31. Älä katsele viinaa, vaikka se punoittaa, ja on selkiänä lasissa, ja huokiasti menee alas;

KJV 31. Look not thou upon the wine when it is red, when it giveth his colour in the cup, when it moveth itself aright.

SANANLASKUT

- Luther1912 31. Siehe den Wein nicht an, daß er so rot ist und im Glase so schön steht. Er geht glatt ein;
- RuSV1876 31 Не смотри на вино, как оно краснеет, как оно искрится в чаше, как оно ухаживается ровно:
- FI33/38 32. Lopulta se puree kuin käärme ja pistää kuin myrkkylisko.
- CPR1642 32. Nijn cadzowat sinun silmäs muita waimoja ja sinun sydämes puhu toimettomia asioita.
- MLV19 32 At the end it bites like a serpent and stings like an adder.
- Luther1912 32. aber danach beißt er wie eine Schlange und sticht wie eine Otter.
- RuSV1876 32 впоследствии, как змей, оно укусит, и ужалит, как аспид;
- FI33/38 33. Silmäsi outoja näkevät, ja sydämesi haastelee sekavia.
- CPR1642 33. Ja sinä tulet nijncuin se joca maca keskellä merta ja nijncuin se joca maca ylhällä pielesä.
- MLV19 33 Your eyes will behold strange things and your heart will utter perverse things.
- RV'1862 31. No mires al vino como es bermejo, como resplandezca su color en el vaso, como se entra suavemente.
- Biblia1776 32. Vaan viimeiseltä puree se niinkuin käärme, ja pistää niinkuin kyykäärme.
- KJV 32. At the last it biteth like a serpent, and stingeth like an adder.
- RV'1862 32. A su fin morderá como serpiente; y como basilisco dará dolor.
- Biblia1776 33. Niin katsovat sinun silmäs muita vaimoja, ja sinun sydämes puhuu toimettomia asioita,
- KJV 33. Thine eyes shall behold strange women, and thine heart shall utter perverse things.

SANANLASKUT

- Luther1912 33. So werden deine Augen nach andern Weibern sehen, und dein Herz wird verkehrte Dinge reden,
- RuSV1876 33 глаза твои будут смотреть на чужих жен, и сердце твое заговорит развратное,
- FI33/38 34. Sinusta on kuin makaisit keskellä merta, on kuin maston huipussa makaisit.
- CPR1642 34. He lyöwät minua ja ei se tee paha: he sysäwät minua mutta en minä sitä tunne.
- MLV19 34 Yes, you will be as he who lies down in the midst of the sea, or as he who lies upon the top of a mast.
- Luther1912 34. und wirst sein wie einer, der mitten im Meer schläft, und wie einer schläft oben auf dem Mastbaum.
- RuSV1876 34 и ты будешь, как спящий среди моря и как спящий на верху мачты.
- FI33/38 35. Löivät minua, mutta ei koskenut minuun; pieksivät minua, mutta en tiennyt mitään. Milloinkahan herännen? Tahdonpa taas hakea tätä samaa.
- CPR1642 35. Cosca minun pitä herämän vielä sitä
- RV'1862 33. Tus ojos mirarán las extrañas; y tu corazón hablará perversidades.
- Biblia1776 34. Ja sinä tulet niinkuin se, joka makaa keskellä merta, ja niinkuin se joka makaa ylhäällä haahden pielen päässä.
- KJV 34. Yea, thou shalt be as he that lieth down in the midst of the sea, or as he that lieth upon the top of a mast.
- RV'1862 34. Y serás como el que yace en medio de la mar; y como el que yace en cabo del mastelero.
- Biblia1776 35. Sinä sanot; he löivät minua, vaan en minä kipua tuntenut; he sysivät minua, ja en minä tiennyt. Kuin minä herään, niin tahdon minä vielä niin tehdä, ja sitä enempi etsiä.

ezimän.

- MLV19 35 They have stricken me, you will say and I was not hurt. They have beaten me and I did not feel it. When shall I awake? I will seek it yet again.
- Luther1912 35. Sie schlagen mich, aber es tut mir nicht weh; sie klopfen mich, aber ich fühle es nicht. Wann will ich aufwachen, daß ich's mehr treibe?
- RuSV1876 35 И скажешь : „били меня, мне не было больно; толкали меня, я не чувствовал. Когда проснусь, опять буду искать того же".

- KJV 35. They have stricken me, shalt thou say, and I was not sick; they have beaten me, and I felt it not: when shall I awake? I will seek it yet again.
- RV'1862 35. Y dirás hiriéronme, mas no me dolió: azotáronme, mas no lo sentí: cuando despertare, aun lo tornaré a buscar.

24 luku

”Viisaitten sanat”; jatkoa: Pitempiä sananlaskuja elämän eri aloilta.

- FI33/38 1. Älä kadehdi pahoja ihmisiä äläkä halua heidän seuraansa.
- CPR1642 1. ÄLä seura pahoja ihmisiä ja älä himoidze olla heitä läsnä.
- MLV19 1 Do not be envious against evil men, nor

- Biblia1776 1. Älä ole kiivas pahain ihmisten kanssa, ja älä himoitse olla heitä läsnä;
- KJV 1. Be not thou envious against evil men,

desire to be with them.

- Luther1912 1. Folge nicht bösen Leuten und wünsche nicht, bei ihnen zu sein;
 RuSV1876 1 Не ревнуй злым людям и не желай быть с ними,

neither desire to be with them.

- RV'1862 1. NO tengas envidia de los hombres malos: ni deseas estar con ellos.

FI33/38 2. Sillä heidän mielensä miettii väkivaltaa, ja turmiota haastavat heidän huulensa.

Biblia1776 2. Sillä heidän sydämensä pyytää vahingoittaa, ja heidän huulensa neuvovat pahuuteen.

CPR1642 2. Sillä heidän sydämens pyytää wahingoitta ja heidän huulens neuwowat pahuteen.

MLV19 2 Because their heart meditates oppression and their lips talk of mischief.

KJV 2. For their heart studieth destruction, and their lips talk of mischief.

Luther1912 2. denn ihr Herz trachte nach Schaden, und ihre Lippen raten zu Unglück.

RV'1862 2. Porque su corazón piensa en robar; e iniquidad hablan sus labios.

RuSV1876 2 потому что о насилии помышляет сердце их, и о злом говорят устаих.

FI33/38 3. Viisaudella talo rakennetaan ja ymmärryksellä vahvaksi varustetaan.

Biblia1776 3. Viisaudella rakennetaan huone, ja toimella se vahvistetaan.

CPR1642 3. Wijsaudella raketan huone ja toimella se wahwistetan.

MLV19 3 Through wisdom a house is built and by understanding it is established,

KJV 3. Through wisdom is an house builded; and by understanding it is established:

SANANLASKUT

Luther1912 3. Durch Weisheit wird ein Haus gebaut und durch Verstand erhalten.	RV'1862	3. Con sabiduría se edificará la casa; y con prudencia se afirmará.
RuSV1876 3 Мудростью устрояется дом и разумом утверждается,		
FI33/38 4. Taidolla täytetään kammiot, kaikkea kallista ja ihanaa tavaraa täyteen.	Biblia1776	4. Taidolla kammio täytetään kaikkinaisista kalliista ja jaloista tavaroista.
CPR1642 4. Taidolla huone täytetään caickinaisista callista ja jaloista tawaroista.		
MLV19 4 and by knowledge the chambers are filled with all precious and pleasant riches.	KJV	4. And by knowledge shall the chambers be filled with all precious and pleasant riches.
Luther1912 4. Durch ordentliches Haushalten werden die Kammern voll aller köstlichen, lieblichen Reichtümer.	RV'1862	4. Y con ciencia las cámaras se henchirán de todas riquezas preciosas y hermosas.
RuSV1876 4 и с уменьем внутренности его наполняются всяким драгоценным и прекрасным имуществом.		
FI33/38 5. Viisas mies on väkevä, ja taidon mies on voipa voimaltansa.	Biblia1776	5. Viisas mies on väkevä, ja toimellinen mies on voimallinen väestä.
CPR1642 5. Wijsas mies on wäkewä ja toimellinen mies on woimallinen wäestä.		
MLV19 5 A wise man is strong, yes, a man of knowledge increases might.	KJV	5. A wise man is strong; yea, a man of knowledge increaseth strength.

SANANLASKUT

Luther1912 5. Ein weiser Mann ist stark, und ein vernünftiger Mann ist mächtig von Kräften.

RuSV1876 5 Человек мудрый силен, и человек разумный укрепляет силу свою.

FI33/38 6. Neuvokkuudella näet on sinun käytävä sota, ja neuvonantajain runsaus tuo menestyksen.

CPR1642 6. Sillä neuwolla sodatkin pidetän: ja josa monda neuwonandajat on siinä on voitto.

MLV19 6 Because by wise guidance you will make your war and in the multitude of counselors there is safety.

Luther1912 6. Denn mit Rat muß man Krieg führen; und wo viele Ratgeber sind, da ist der Sieg.

RuSV1876 6 Поэтому с обдуманностью веди войну твою, и успех будет при множестве совещаний.

FI33/38 7. Kovin on korkea hullulle viisaus, ei hän suutansa avaa portissa.

CPR1642 7. Wijsaus on hulluille ylön corkia ei hän tohdi awata suutans portisa.

MLV19 7 Wisdom is too high for a fool. He opens not

RV'1862 5. El hombre sabio es fuerte; y el hombre entendido es valiente de fuerza.

Biblia1776 6. Sillä neuvolla sodatkin pidetään: ja jossa monta neuvonantajaa on, siinä on voitto.

KJV 6. For by wise counsel thou shalt make thy war: and in multitude of counsellors there is safety.

RV'1862 6. Porque con industrias harás la guerra; y la salud está en la multitud de los consejeros.

Biblia1776 7. Viisaus on hullulle ylen korkia, ei hän tohdi avata suutansa portissa.

KJV 7. Wisdom is too high for a fool: he openeth

his mouth in the gate.

Luther1912 7. Weisheit ist dem Narren zu hoch; er darf seinen Mund im Tor nicht auftun.

RuSV1876 7 Для глупого слишком высока мудрость; у ворот не откроет он уст своих.

FI33/38 8. Jolla on pahanteko mielessä, sitä juonittelijaksi sanotaan.

CPR1642 8. Joca idzellens wahingota teke hän cudzutan pää coiraxi.

MLV19 8 He who devises to do evil, men will call him a mischief-maker.

Luther1912 8. Wer sich vornimmt, Böses zu tun, den heißt man billig einen Erzbösewicht.

RuSV1876 8 Кто замышляет сделать зло, того называют злоумышленником.

FI33/38 9. Synti on hulluuden työ, ja pilkkaaja on ihmisille kauhistus.

CPR1642 9. Tyhmän ajatus on syndi ja pilckaja on cauhistus ihmisille.

MLV19 9 The thought of folly is sin. And the scoffer is an abomination to men.

not his mouth in the gate.

RV'1862 7. Alta está para el insensata la sabiduría: en la puerta no abrirá su boca.

Biblia1776 8. Joka ajattelee pahaan tehdäksensä, se kutsutaan pahain ajatusten päämieheksi.

KJV 8. He that deviseth to do evil shall be called a mischievous person.

RV'1862 8. Al que piensa mal hacer, al tal, hombre de malos pensamientos le llamarán.

Biblia1776 9. Tyhmäin ajatus on synti, ja pilkkaaja on kauhistus ihmisille.

KJV 9. The thought of foolishness is sin: and the scorner is an abomination to men.

SANANLASKUT

Luther1912	9. Des Narren Tücke ist Sünde, und der Spötter ist ein Greuel vor den Leuten.	RV'1862	9. El mal pensamiento del insensato es pecado; y abominación a los hombres el burlador.
RuSV1876	9 Помысл глупости – грех, и кощунник – мерзость для людей.		
FI33/38	10. Jos olet ollut veltto, joutuu ahtaana aikana voimasi ahtaalle.	Biblia1776	10. Ei se ole väkevä, joka ei tuskassa vahva ole.
CPR1642	10. Ei se ole wäkewä joca ei tuscasa wahwa ole.		
MLV19	10 If you faint in the day of adversity, your strength is small.	KJV	10. If thou faint in the day of adversity, thy strength is small.
Luther1912	10. Der ist nicht stark, der in der Not nicht fest ist.	RV'1862	10. Si fueres flojo en el día de trabajo, tu fuerza será angosta.
RuSV1876	10 Если ты в день бедствия оказался слабым, то беднасила твоя.		
FI33/38	11. Pelasta ne, joita kuolemaan viedään, pysäytä ne, jotka surmapaikalle hoippuvat.	Biblia1776	11. Auta niitä, joita tappaa tahdotaan, ja älä vedä sinuas pois pois niiden tyköä, jotka kuoletetaan.
CPR1642	11. Auta niijtä joita tappa tahdotan ja älä wedä sinuas pois nijden tykö jotca cuoletetan.		
MLV19	11 Deliver those who are carried away to death and hold back those who are slipping	KJV	11. If thou forbear to deliver them that are drawn unto death, and those that are ready

(away) to be slain.

Luther1912 11. Errette die, so man töten will; und entzieh dich nicht von denen, die man würgen will.

RuSV1876 11 Спасай взятых на смерть, и неужели откажешься от обреченных на убиение?

FI33/38 12. Jos sanot: Katso, emme tienneet siitä, niin ymmärtäähän asian sydänten tutkija; sinun sielusi vartioitsija sen tietää, ja hän kostaa ihmiselle hänen tekojensa mukaan.

CPR1642 12. Sanotcos: cadzo en me ymmärrä mitän: luuletcos ettei se joca sydämet tietä sitä ymmärrä? Ja se joca sielusta otta waarin tunne sitä? ja costa ihmiselle tecons jälken.

MLV19 12 If you say, Behold, we did not know this, Does not he who weighs the hearts consider it? And he who keeps your soul, does he not know it? And will not he render to every man according to his work?

Luther1912 12. Sprichst du: "Siehe, wir verstehen's nicht!" meinst du nicht, der die Herzen wägt, merkt es, und der auf deine Seele achthat, kennt es und vergilt dem Menschen nach seinem

to be slain;

RV'1862 11. ¿Detenerte has de escapar los que son tomados para la muerte, y los que son llevados al degolladero?

Biblia1776 12. Jos sinä sanot: katso, emme ymmärrä sitä! luuletkos, ettei se, joka sydämet tutkii, sitä ymmärrä? ja se, joka sielustas ottaa vaarin, tunne sitä ja kosta ihmiselle tekonsa jälkeen?

KJV 12. If thou sayest, Behold, we knew it not; doth not he that pondereth the heart consider it? and he that keepeth thy soul, doth not he know it? and shall not he render to every man according to his works?

RV'1862 12. Si dijeres: Ciertamente no lo supimos: ¿el que pesa los corazones no lo entenderá? El que mira por tu alma él lo conocerá, el cual dará al hombre según sus obras.

Werk?

- RuSV1876 12 Скажешь ли: „вот, мы не знали этого"? А
Испытующий сердца разве не знает?
Наблюдающий над душою твоею знает это,
и воздаст человеку по делам его.
- FI33/38 13. Syö hunajaa, poikani, sillä se on hyvää, ja
mesi on makeaa suussasi.
- Biblia1776 13. Syö, poikani, hunajaa; sillä se on hyvä, ja
mesileipä on makia suus laelle.
- CPR1642 13. Syö poican hunajata: sillä se on hywä: ja
mesileipä on makia curcusas.
- MLV19 13 My son, eat honey, because it is good and
the droppings of the honeycomb, which are
sweet to your taste,
- KJV 13. My son, eat thou honey, because it is
good; and the honeycomb, which is sweet to
thy taste:
- Luther1912 13. Ich, mein Sohn, Honig, denn er ist gut, und
Honigseim ist süß in deinem Halse.
- RV'1862 13. Come, hijo mío, de la miel, porque es
buena; y del panal dulce a tu paladar:
- RuSV1876 13 Ешь, сын мой, мед, потому что он
приятен, и сот, который сладок для гортани
твоей:
- FI33/38 14. Samankaltaiseksi tunne viisauus sielullesi;
jos sen löydät, on sinulla tulevaisuus, ja toivosi
ei mene turhaan.
- Biblia1776 14. Niin on myös viisauden oppi sielulles:
koskas sen löydät, niin sinun viimein käy
hyvin, ja ei sinun toivos ole turha.
- CPR1642 14. Ja ope nijn wijsautta sielulles.

SANANLASKUT

- MLV19 14 so the knowledge of wisdom is to your soul. If you have found it, then there will be a reward and your hope will not be cut off.
- Luther1912 14. Also lerne die Weisheit für deine Seele. Wo du sie findest, so wird's hernach wohl gehen, und deine Hoffnung wird nicht umsonst sein.
- RuSV1876 14 таково и познание мудрости для души твоей. Если ты нашел ее , то есть будущность, и надежда твоя не потеряна.
- FI33/38 15. Älä väijy, jumalaton, vanhurskaan majaa, älä hävitä hänen leposijaansa.
- CPR1642 15. Coscas hänen löydät nijn sinun wijmein käy hywin: ja ei sinun toiwos ole turha.
- MLV19 15 Lay not in wait, O wicked man, against the habitation of the righteous. Do not destroy his resting place.
- Luther1912 15. Laure nicht als Gottloser auf das Haus des Gerechten; verstöre seine Ruhe nicht.
- RuSV1876 15 Не злоумышляй, нечестивый, против жилища праведника, не опустошай места покоя его,
- KJV 14. So shall the knowledge of wisdom be unto thy soul: when thou hast found it, then there shall be a reward, and thy expectation shall not be cut off.
- RV'1862 14. Tal será el conocimiento de la sabiduría a tu alma, si la hallares; y al fin tu esperanza no será cortada.
- Biblia1776 15. Älä vartioitse vanhurskaan huonetta, sinä jumalatoim, älä hukkaa hänen lepoansa.
- KJV 15. Lay not wait, O wicked man, against the dwelling of the righteous; spoil not his resting place:
- RV'1862 15. O! impío, no aseches a la tienda del justo: no saquees su acostadero:

SANANLASKUT

FI33/38	16. Sillä seitsemästi vanhurskas lankeaa ja nousee jälleen, mutta jumalattomat suistuvat onnettomuuteen.	Biblia1776	16. Sillä vanhurskas taitaa langeta seitsemän kertaa, ja nousee jälleen; mutta jumalattomat kaatuvat onnettomuuteen.
CPR1642	16. Älä wartioidze wanhurscan huonetta nijncuin jumalatoim älä hucka hänen lepoans.		
MLV19	16 Because a righteous man falls seven times and rises up again, but the wicked are overthrown by calamity.	KJV	16. For a just man falleth seven times, and riseth up again: but the wicked shall fall into mischief.
Luther1912	16. Denn ein Gerechter fällt siebenmal und steht wieder auf; aber die Gottlosen versinken im Unglück.	RV'1862	16. Porque siete veces cae el justo, y se torna a levantar: mas los impíos caerán en el mal.
RuSV1876	16 ибо семь раз упадет праведник, и встанет; а нечестивые впадут в погибель.		
FI33/38	17. Älä iloitse vihamiehesi langetessa, älköön sydämesi riemuitko hänen suistuessaan kumoon,	Biblia1776	17. Älä iloitse vihamiehes vahingosta, ja älköön sinun sydämes riemuitko hänen onnettomuudestansa,
CPR1642	17. Sillä wanhurscas lange seidzemen kerta ja nouse jällens: mutta jumalattomat uppowat onnettomuteen.		
MLV19	17 Rejoice not when your enemy falls and do not let your heart be glad when he is overthrown,	KJV	17. Rejoice not when thine enemy falleth, and let not thine heart be glad when he stumbleth:
Luther1912	17. Freue dich des Falles deines Feindes nicht,	RV'1862	17. Cuando cayere tu enemigo, no te

und dein Herz sei nicht froh über seinem Unglück;

RuSV1876 17 Не радуйся, когда упадет враг твой, и да не веселится сердце твое, когда он споткнется.

huelgues; y cuando tropezare, no se alegre tu corazón:

FI33/38 18. ettei Herra, kun sen näkee, sitä pahana pitäisi, ja kääntäisi vihaansa pois hänestä.

Biblia1776 18. Ettei Herra näkisi sitä, ja se olis hänelle kelvotoin, ja hän kääntäis vihansa pois hänen päältänsä.

CPR1642 18. Älä iloidze wihamiehes wahingosta ja älkön sinun sydämes riemuitco hänen onnettomudestans.

MLV19 18 lest Jehovah see it and it displease him and he turn away his wrath from him.

KJV 18. Lest the LORD see it, and it displease him, and he turn away his wrath from him.

Luther1912 18. der HERR möchte es sehen, und es möchte ihm übel gefallen und er seine Zorn von ihm wenden.

RV'1862 18. Porque Jehová no lo mire, y le desagrade; y aparte de sobre él su enojo.

RuSV1876 18 Иначе, увидит Господь, и негодно будет это в очах Его, и Он отвратит от него гнев Свой.

FI33/38 19. Älä vihastu pahantekijäin tähden, älä kadehdi jumalattomia.

Biblia1776 19. Älä vihastu pahain päälle, älä myös ole kiivas jumalattomain tähden;

CPR1642 19. Ettei HERra näkis sitä ja se olis hänelle kelwotoin ja käändäis wihans pois hänen

päädäns.

MLV19	19 Do not be furious because of evildoers, nor be envious at the wicked.	KJV	19. Fret not thyself because of evil men, neither be thou envious at the wicked;
Luther1912	19. Erzürne dich nicht über die Bösen und eifere nicht über die Gottlosen.	RV'1862	19. No te entremetas con los malignos, ni tengas envidia de los impíos:
RuSV1876	19 Не негодуй на злодеев и не завидуй нечестивым,		
FI33/38	20. Sillä ei ole pahalla tulevaisuutta; jumalattomien lamppu sammuu.	Biblia1776	20. Sillä ei häijyllä ole mitään toivomista, ja jumalattomain kynttilä pitää sammuman.
CPR1642	20. Älä wihastu pahan päälle älä myös ole kijwas jumalattoman tähden.		
MLV19	20 Because there will be no reward to the evil man. The lamp of the wicked will be put out.	KJV	20. For there shall be no reward to the evil man; the candle of the wicked shall be put out.
Luther1912	20. Denn der Böse hat nichts zu hoffen, und die Leuchte der Gottlosen wird verlöschen.	RV'1862	20. Porque para el malo no habrá buen fin; y la candela de los impíos será apagada.
RuSV1876	20 потому что злой не имеет будущности, — светильник нечестивых угаснет.		
FI33/38	21. Pelkää, poikani, Herra ja kuningasta, älä sekaannu kapinallisten seuraan.	Biblia1776	21. Poikani, pelkää Herra ja kuningasta, ja älä sekoita sinuas kapinan nostajain kanssa.
CPR1642	21. Sillä ei häijyillä ole mitän toiwomist ja jumalattomain kynttilä pitä sammuman.		

SANANLASKUT

MLV19 21 My son, fear Jehovah and the king and do not associate with those who are given to change.	KJV 21. My son, fear thou the LORD and the king: and meddle not with them that are given to change:
Luther1912 21. Mein Kind, fürchte den HERRN und den König und menge dich nicht unter die Aufrührer.	RV'1862 21. Teme a Jehová, hijo mío, y al rey: no te entremetas con los inmutadores:
RuSV1876 21 Бойся, сын мой, Господа и царя; с мятежниками не общайся,	
FI33/38 22. Sillä yhtäkkiä tulee heille onnettomuus, tuomio — kuka tietää milloin — toisille niinkuin toisillekin.	Biblia1776 22. Sillä heidän kadotuksensa nousee äkisti: ja kuka tietää, koska kummankin onnettomuus tulee?
CPR1642 22. Poican pelkä HERra ja Cuningasta ja älä secoita sinuas capinan nostaitten cansa.	
MLV19 22 Because their calamity will rise suddenly and the destruction from them both, who knows it?	KJV 22. For their calamity shall rise suddenly; and who knoweth the ruin of them both?
Luther1912 22. Denn ihr Verderben wird plötzlich entstehen; und wer weiß, wann beider Unglück kommt?	RV'1862 22. Porque su quebrantamiento se levantará de repente: ¿y el quebrantamiento de ámbos quién lo comprenderá?
RuSV1876 22 потому что внезапно придет погибель от них, и беду от них обоих кто предузнает?	
FI33/38 23. Nämäkin ovat viisaitten sanoja. Ei ole hyvä	Biblia1776 23. Nämä ovat myös viisasten: ei ole hyvä

tuomitessa henkilöön katsoa.

katsoa muotoa tuomiossa.

CPR1642 23. Sillä heidän cadotuxens nouse äkist ja cuca tietä cosca cummangin onnettomus tule?

MLV19 23 These also are from the wise: To have respect of persons in judgment is not good.

KJV 23. These things also belong to the wise. It is not good to have respect of persons in judgment.

Luther1912 23. Dies sind auch Worte von Weisen. Die Person ansehen im Gericht ist nicht gut.

RV'1862 23. También estas cosas pertenecen a los sabios. Tener respeto a personas en el juicio, no es bueno.

RuSV1876 23 Сказано также мудрыми: иметь лицепрятие на суде – нехорошо.

FI33/38 24. Joka sanoo sylliselle: Sinä olet syytön, sitä kansat kiroavat, kansakunnat sadattelevat.

Biblia1776 24. Joka jumalattomalle sanoo: sinä olet hurskas! häntä kiroovat ihmiset, ja kansa vihaa häntä.

CPR1642 24. Nämät owat myös wijsasten: Ei ole hywä cadzo muoto duomiosa.

MLV19 24 He who says to a wicked man, You are righteous, peoples will curse him, nations will defy him.

KJV 24. He that saith unto the wicked, Thou art righteous; him shall the people curse, nations shall abhor him:

Luther1912 24. Wer zum Gottlosen spricht: "Du bist fromm", dem fluchen die Leute, und das Volk haßt ihn.

RV'1862 24. El que dijere al malo, justo eres: los pueblos le maldecirán, y las naciones le detestarán:

RuSV1876 24 Кто говорит виновному: „ты прав", того

будут проклинать народы, того будут ненавидеть племена;

FI33/38	25. Mutta jotka oikein tuomitsevat, niiden käy hyvin, ja heille tulee onnen siunaus.	Biblia1776	25. Mutta jotka rankaisevat, he ovat otolliset, ja runsas siunaus tulee heidän päällensä.
CPR1642	25. Joca jumalattomalle sano: sinä olet wiatoin: händä kirowat ihmiset ja Canssa wiha händä.		
MLV19	25 But to those who rebuke him will be a delight and a good blessing will come upon them.	KJV	25. But to them that rebuke him shall be delight, and a good blessing shall come upon them.
Luther1912	25. Welche aber strafen, die gefallen wohl, und kommt ein reicher Segen auf sie.	RV'1862	25. Mas los que le reprenden, serán agradables; y sobre ellos vendrá bendición de bien.
RuSV1876	25 а обличающие будут любимы, и на них придет благословение.		
FI33/38	26. Se huulille suutelee, joka oikean vastauksen antaa.	Biblia1776	26. Toimellinen vastaus on niinkuin suloinen suun antamus.
CPR1642	26. Mutta jotca rangaisewat he owat otolliset: ja runsas siunaus tule heidän päällens.		
MLV19	26 He who gives a right answer kisses the lips.	KJV	26. Every man shall kiss his lips that giveth a right answer.

SANANLASKUT

- Luther1912 26. Eine richtige Antwort ist wie ein lieblicher Kuß.
 RuSV1876 26 В уста целует, кто отвечает словами верными.
- RV'1862 26. Los labios serán besados, del que responde palabras rectas.
- FI33/38 27. Toimita tehtäväsi ulkona ja tee valmista pellollasi; sitten perusta itsellesi perhe.
 CPR1642 27. Toimellinen vastaus on nijncuin suloinen suun andamus.
- Biblia1776 27. Toimita työs ulkona, ja valmista peltos, ja rakenna sitte huonees.
- MLV19 27 Prepare your work outside and make it ready for you in the field and afterwards build your house.
 Luther1912 27. Richte draußen dein Geschäft aus und bearbeite deinen Acker; darnach baue dein Haus.
 RuSV1876 27 Соверши дела твои вне дома, окончи их на поле твоём, и потом устрояй и дом твой.
- KJV 27. Prepare thy work without, and make it fit for thyself in the field; and afterwards build thine house.
 RV'1862 27. Apareja de fuera tu obra, y dispónela en tu heredad; y después edificarás tu casa.
- FI33/38 28. Älä ole syyttä todistajana lähimmäistäsi vastaan, vai petätkö sinä huulillasi?
 CPR1642 28. Toimita asias ulkona ja walmista peldos: rakenna sijtte huones.
- Biblia1776 28. Älä todista lähimmäistä vastaan ilman syytä, ja älä petä suullas.
- MLV19 28 Do not bear witness against your neighbor without cause and deceive not with your lips.
 KJV 28. Be not a witness against thy neighbour without cause; and deceive not with thy lips.

SANANLASKUT

Luther1912 28. Sei nicht Zeuge ohne Ursache wider deinen Nächsten und betrüge nicht mit deinem Munde.

RV'1862 28. No seas testigo sin causa contra tu prójimo; y no lisongees con tus labios.

RuSV1876 28 Не будь лжесвидетелем на ближнего твоего: к чему тебе обманывать устами твоими?

FI33/38 29. Älä sano: Niinkuin hän teki minulle, niin teen minä hänelle, minä kosten miehelle hänen tekojensa mukaan.

Biblia1776 29. Älä sano: niinkuin hän teki minulle, niin minä teen hänelle: minä kosten jokaiselle hänen tekonsa jälkeen.

CPR1642 29. Älä todista lähimmäistäs wastan ilman syytä ja älä petä sinun suullas.

MLV19 29 Do not say, I will do so to him as he has done to me; I will render to the man according to his work.

KJV 29. Say not, I will do so to him as he hath done to me: I will render to the man according to his work.

Luther1912 29. Sprich nicht: "Wie man mir tut, so will ich wieder tun und einem jeglichen sein Werk vergelten."

RV'1862 29. No digas: Como me hizo, así le haré: daré el pago al varón según su obra.

RuSV1876 29 Не говори: „как он поступил со мною, так и я поступлю с ним, воздам человеку по делам его".

FI33/38 30. Minä kuljin laiskurin pellon ohitse, mielettömän miehen viinitarhan vieritse.

Biblia1776 30. Minä kävin laiskan pellon ohitse, ja tyhmän viinamäen sivuitse,

CPR1642 30. Älä sano: nijncuin muut tekewät minulle

nijn minä teen jällens: ja costan jocaidzelle
tecons.

MLV19	30 I went by the field of the sluggard and by the vineyard of the man void of understanding.	KJV	30. I went by the field of the slothful, and by the vineyard of the man void of understanding;
Luther1912	30. Ich ging am Acker des Faulen vorüber und am Weinberg des Narren;	RV'1862	30. Pasé junto a la heredad del hombre perezoso, y junto a la viña del hombre falto de entendimiento.
RuSV1876	30 Проходил я мимо поля человека ленивого и мимо виноградника человека скудоумного:		
FI33/38	31. Ja katso: se kasvoi yltänsä polttiaisia; sen pinta oli nokkosten peitossa ja sen kiviaita luhistunut.	Biblia1776	31. Ja katso, siinä olivat paljaat ohdakkeet kasvaneet, ja se oli nukulaista täynnä, ja aidat olivat kaatuneet.
CPR1642	31. Minä käwin laiscan pellon ohidze ja tyhmän wijnamäen siwuidze.		
MLV19	31 And behold, it was all grown over with thorns. The face of it was covered with nettles and the stone wall of it was broken down.	KJV	31. And, lo, it was all grown over with thorns, and nettles had covered the face thereof, and the stone wall thereof was broken down.
Luther1912	31. und siehe, da waren eitel Nesseln darauf, und er stand voll Disteln, und die Mauer war eingefallen.	RV'1862	31. Y he aquí que por toda ella habían ya crecido espinas, hortigas habían ya cubierto su superficie, y su cerca de piedra estaba ya

destruida.

RuSV1876 31 и вот, все это заросло терном,
поверхность его покрылась крапивою, и
каменная ограда его обрушилась.

FI33/38 32. Minä katselin ja painoin mieleeni,
havaitsin ja otin opikseni:

CPR1642 32. Ja cadzo ei sijnä muuta ollut kuin
noculaisia ja oli ohdackeita täynäns ja aidat
olit caatunet.

MLV19 32 Then I beheld and considered well. I saw
and received instruction:

Luther1912 32. Da ich das sah, nahm ich's zu Herzen und
schaute und lernte daran.

RuSV1876 32 И посмотрел я, и обратил сердце мое, и
посмотрел и получил урок:

FI33/38 33. Nuku vielä vähän, torku vähän, makaa
vähän ristissä käsin,

CPR1642 33. Cosca minä sen näin panin minä sen
sydämeeni cadzelin ja opin sijtä.

MLV19 33 Yet a little sleep, a little slumber, a little
folding of the hands to sleep,

Biblia1776 32. Kuin minä sen bän, panin minä sen
sydämeeni, katselin ja opin siitä.

KJV 32. Then I saw, and considered it well: I
looked upon it, and received instruction.

RV'1862 32. Y yo miré, y púselo en mi corazón: lo ví, y
recibí enseñanza.

Biblia1776 33. Sinä tahdot vielä vähä maata ja unelias
olla, ja enempi käsiäs yhteen panna
lepäämään;

KJV 33. Yet a little sleep, a little slumber, a little
folding of the hands to sleep:

SANANLASKUT

- Luther1912 33. Du willst ein wenig schlafen und ein wenig schlummern und ein wenig deine Hände zusammentun, daß du ruhest:
- RuSV1876 33 „немного поспишь, немного подремлешь, немного, сложив руки, полежишь, –
- FI33/38 34. niin köyhyys käy päällesi niinkuin rosvo ja puute niinkuin asetettu mies.
- Biblia1776 34. Mutta köyhyytes pitää sinulle tuleman niinkuin matkamies, ja vaivaisuus niinkuin varustettu mies.
- CPR1642 34. Sinä tahdot vielä vähä maata ja unelias olla ja enä käsiäs yhten panna lepämän: mutta sinun köyhyydes pitä sinulle tuleman niinkuin matkamies ja sinun vaivaisuudes niinkuin varustettu mies.
- MLV19 34 so your poverty will come as a robber and your want as an armed man.
- KJV 34. So shall thy poverty come as one that travelleth; and thy want as an armed man.
- Luther1912 34. aber es wird dir deine Armut kommen wie ein Wanderer und dein Mangel wie ein gewappneter Mann.
- RuSV1876 34 и придет, как прохожий, бедность твоя, и нужда твоя – как человек вооруженный".
- RV'1862 33. Tomando un poco de sueño, cabeceando otro poco, poniendo mano sobre mano otro poco para volver a dormir:
- RV'1862 34. Vendrá como caminante, tu necesidad; y tu pobreza como hombre de escudo.

25 luku

Hiskian miesten kokoamat Salomon sananlaskut (25:1 – 29:27): lauselmia elämän eri aloilta.

FI33/38	1. Nämäkin ovat Salomon sananlaskuja, Hiskian, Juudan kuninkaan, miesten kokoamia.	Biblia1776	1. Nämät ovat myös Salomon sananlaskut, jotka Hiskian ja Juudan kuninkaan miehet ovat tähän panneet tykö.
CPR1642	1. NÄmät owat myös Salomon sananlascut jotca Hiskian Judan Cuningan miehet owat tähän pannet tygö.		
MLV19	1 These also are proverbs of Solomon, which the men of Hezekiah king of Judah copied out.	KJV	1. These are also proverbs of Solomon, which the men of Hezekiah king of Judah copied out.
Luther1912	1. Dies sind auch Sprüche Salomos, die hinzugesetzt haben die Männer Hiskias, des Königs in Juda.	RV'1862	1. TAMBIÉN estos son proverbios de Salomón, los cuales copiaron los varones de Ezequías rey de Judá.
RuSV1876	1 И это притчи Соломона, которые собрали мужи Езекии, царя Иудейского.		
FI33/38	2. Jumalan kunnia on salata asia, ja kuningasten kunnia on tutkia asia.	Biblia1776	2. Se on Jumalan kunnia, salata asiaa; mutta kuninkaan kunnia, tutkia asiaa.
CPR1642	2. Se on Jumalan cunnia salata asiata: mutta Cuningan cunnia tutkia asiata.		

SANANLASKUT

MLV19 2 It is the glory of God to conceal a thing, but the glory of kings is to search out a matter.	KJV 2. It is the glory of God to conceal a thing: but the honour of kings is to search out a matter.
Luther1912 2. Es ist Gottes Ehre, eine Sache verbergen; aber der Könige Ehre ist's, eine Sache zu erforschen.	RV'1862 2. Honra de Dios es encubrir la palabra; y honra del rey es escudriñar la palabra.
RuSV1876 2 Слава Божия – облекать тайною дело, а слава царей – исследывать дело.	
FI33/38 3. Taivaan korkeus ja maan syvyys ja kuningasten sydän on tutkimaton.	Biblia1776 3. Taivas on korkia ja maa syvä, ja kuninkaan sydän on tutkimaton.
CPR1642 3. Taiwas on corkia ja maa sywä waan Cuningan sydän on tutkimaton.	
MLV19 3 As the heavens for height and the earth for depth, so the heart of kings is unsearchable.	KJV 3. The heaven for height, and the earth for depth, and the heart of kings is unsearchable.
Luther1912 3. Der Himmel ist hoch und die Erde tief; aber der Könige Herz ist unerforschlich.	RV'1862 3. Para la altura de los cielos, y para la profundidad de la tierra, y para el corazón de los reyes, no hay investigación.
RuSV1876 3 Как небо в высоте и земля в глубине, так сердце царей – неисследимо.	
FI33/38 4. Kun hopeasta poistetaan kuona, kuontuu kultasepältä astia.	Biblia1776 4. Raiska otetaan hopiasta pois, niin siitä tulee puhdas astia.
CPR1642 4. Raisca otetan pois nijn sijtä tule puhdas	

astia.

MLV19 4 Take away the dross from the silver and there comes forth a vessel for the refiner.	KJV 4. Take away the dross from the silver, and there shall come forth a vessel for the finer.
Luther1912 4. Man tue den Schaum vom Silber, so wird ein reines Gefäß daraus.	RV'1862 4. Quita las escorias de la plata, y saldrá vaso al fundidor.
RuSV1876 4 Отдели примесь от серебра, и выйдет у серебряника сосуд:	
FI33/38 5. Kun jumalaton poistetaan kuninkaan luota, vahvistuu hänen valtaistuimensa vanhurskaudessa.	Biblia1776 5. Jos jumalatoim otetaan pois kuninkaan kasvoin edestä, niin hänen istuimensa vanhurskaudella vahvistetaan.
CPR1642 5. Jos jumalatoim meno otetan Cuningalda pois nijn hänen istumens wanhurscaudella wahwistetan.	
MLV19 5 Take away the wicked from before the king and his throne will be established in righteousness.	KJV 5. Take away the wicked from before the king, and his throne shall be established in righteousness.
Luther1912 5. Man tue den Gottlosen hinweg vor dem König, so wird sein Thron mit Gerechtigkeit befestigt.	RV'1862 5. Aparta al impío de la presencia del rey, y su trono se afirmará en justicia.
RuSV1876 5 удали неправедного от царя, и престол его утвердится правдою.	

SANANLASKUT

FI33/38	6. Älä tavoittele kunniaa kuninkaan edessä
äläkä asetu isoisten sijalle.	Biblia1776	6. Älä koreile kuninkaan nähden, ja älä astu suurten sialle.
CPR1642	6. Älä coreile Cuningan nähden ja älä astu suurten sialle.		
MLV19	6 Do not put yourself forward in the presence of the king and stand not in the place of great men.	KJV	6. Put not forth thyself in the presence of the king, and stand not in the place of great men:
Luther1912	6. Prange nicht vor dem König und tritt nicht an den Ort der Großen.	RV'1862	6. No te alabes delante del rey; ni estés en el lugar de los grandes:
RuSV1876	6 Не величайся пред лицом царя, и на месте великихне становись;		
FI33/38	7. Sillä parempi on, jos sinulle sanotaan: Käy tänne ylös, kuin että sinut alennetaan ylhäisen edessä, jonka silmäsi olivat nähneet.	Biblia1776	7. Sillä se on sinulle parempi, koska sinulle sanotaan: astu tänne ylemmä! kuin että ruhtinaan edessä alennettaisiin, jota sinun silmäs näkisivät.
CPR1642	7. Sillä se on sinulle parempi cosca sinulle sanotan: mene ylemmä cuins Förstin edes aletaisin jota sinun silmäs näkisit.		
MLV19	7 Because it is better that it is said to you, Come up here, than that you should be put lower in the presence of the prince, whom your eyes have seen.	KJV	7. For better it is that it be said unto thee, Come up hither; than that thou shouldst be put lower in the presence of the prince whom thine eyes have seen.
Luther1912	7. Denn es ist dir besser, daß man zu dir sage:	RV'1862	7. Porque mejor es que se te diga: Sube acá:

Tritt hier herauf! als daß du vor dem Fürsten erniedrigt wirst, daß es deine Augen sehen müssen.

que no, que seas abajado delante del príncipe, que miraron tus ojos.

RuSV1876 7 потому что лучше, когда скажут тебе: „пойди сюда повыше“, нежели когда понизят тебя пред знатым, которого видели глаза твои.

FI33/38 8. Älä ole kärkeä kärejömään; muutoin sinulla ei lopulta ole, mitä tehdä, kun vastapuolesi on saattanut sinut häpeään.

Biblia1776 8. Älä ole pikainen riitelemään, ettes tiedä mitäs teet, koska lähimmäiseltäs häväisty olet?

CPR1642 8. Älä ole picainen rijtelemän: sillä mitäs sijtte teet coscas lähimmäises häwäisnyt olet?

MLV19 8 Do not go forth hastily to strive. What will you do in the end of it when your neighbor has put you to shame?

KJV 8. Go not forth hastily to strive, lest thou know not what to do in the end thereof, when thy neighbour hath put thee to shame.

Luther1912 8. Fahre nicht bald heraus, zu zanken; denn was willst du hernach machen, wenn dich dein Nächster beschämt hat?

RV'1862 8. No salgas a pleito presto; porque después al fin no sepas que hacer, avergonzado de tu prójimo.

RuSV1876 8 Не вступай поспешно в тяжбу: иначе что будешь делать при окончании, когда соперник твой осрамит тебя?

FI33/38 9. Riitele oma riitasi vastapuolesi kanssa, mutta toisen salaisuutta älä ilmaise.

Biblia1776 9. Toimita asias lähimmäises kanssa, älä ilmoita toisen salaisuutta,

CPR1642 9. Toimita asias lähimmäises cansa ja älä ilmoita toisen salaisuutta.

MLV19 9 Debate your case with your neighbor himself and disclose not the secret of another,

Luther1912 9. Führe deine Sache mit deinem Nächsten, und offenbare nicht eines andern Heimlichkeit,

RuSV1876 9 Веди тяжбу с соперником твоим, но тайны другого не открывай,

KJV 9. Debate thy cause with thy neighbour himself; and discover not a secret to another:

RV'1862 9. Trata tu causa con tu compañero; y no descubras el secreto a otro:

FI33/38 10. Muutoin sinua häpäisee, kuka sen kuuleekin, eikä huono huuto sinusta lakkaa.

CPR1642 10. Ettei se joca cuule sinua häijyst puhuttelis ja ettei sinun paha sanomas palaja.

MLV19 10 lest he who hears it revile you and your evil report not turn back.

Luther1912 10. auf daß nicht übel von dir spreche, der es hört, und dein böses Gerücht nimmer ablasse.

RuSV1876 10 дабы не укорил тебя услышавший это, и тогда бесчестие твое не отойдет от тебя.

Biblia1776 10. Ettei se, joka sen kuulee, sinua häpäisisi, ja ettei sinun paha sanomas lakkaa.

KJV 10. Lest he that heareth it put thee to shame, and thine infamy turn not away.

RV'1862 10. Porque no te deshonne el que lo oyere, y tu infamia no pueda volver atrás.

FI33/38 11. Kulutaomenia hopeamaljoissa ovat sanat, sanotut aikanansa.

Biblia1776 11. Sana, aikanansa puhuttu, on niinkuin kultainen omena hopiamaljassa.

- CPR1642 11. Sana aicanans puhuttu on nijncuin cullainen omena hopiamaljasa.
- MLV19 11 A timely word spoken is apples of gold in a lattice-work of silver.
- Luther1912 11. Ein Wort geredet zu seiner Zeit, ist wie goldene Äpfel auf silbernen Schalen.
- RuSV1876 11 Золотые яблоки в серебряных прозрачных сосудах – слово, сказанное прилично.
- FI33/38 12. Kultainen korvarengas ja hienokultainen kaulakoru ovat viisas neuvoja ynnä kuuleva korva.
- CPR1642 12. Joca wijsasta rangaise ja hän händä cuule se on nijncuin cullainen corwarengas ja cuin cullainen caulan caunistus parhaasta cullasta.
- MLV19 12 An earring of gold and an ornament of fine gold, (so) is reproving a wise (one) upon an obedient ear.
- Luther1912 12. Wer einem Weisen gehorcht, der ihn straft, das ist wie ein goldenes Stirnband und goldenes Halsband.
- RuSV1876 12 Золотая серьга и украшение из чистого золота – мудрый обличитель для
- KJV 11. A word fitly spoken is like apples of gold in pictures of silver.
- RV'1862 11. Manzanas de oro con figuras de plata es la palabra dicha como conviene.
- Biblia1776 12. Koska viisas rankaisee sitä, joka häntä kuulee, se on niinkuin korvarengas, ja niinkuin kaunistus parhaasta kullasta.
- KJV 12. As an earring of gold, and an ornament of fine gold, so is a wise reprover upon an obedient ear.
- RV'1862 12. Zarcillo de oro, y joyel de oro fino es el que reprende al sabio, que tiene orejas que oyen.

внимательного уха.

FI33/38 13. Kuin lumen viileys elonaikana on luotettava lähetti lähettäjälleen: herransa sielun hän virvoittaa.	Biblia1776 13. Niinkuin lumen kylmä elonaikana, niin on uskollinen sanansaattaja sille, joka hänen lähettänyt on, ja virvoittaa herransa sielun.
CPR1642 13. Nijn cuin lumen kylmä elon aicana nijn on uscollinen lähetyssana hänelle joca sen lähettänyt on: ja wirgotta hänen Herrans sielun.	
MLV19 13 As the cold of snow in the time of harvest, is a faithful messenger to those who send him, for he refreshes the soul of his masters.	KJV 13. As the cold of snow in the time of harvest, so is a faithful messenger to them that send him: for he refresheth the soul of his masters.
Luther1912 13. Wie die Kühle des Schnees zur Zeit der Ernte, so ist ein treuer Bote dem, der ihn gesandt hat, und labt seines Herrn Seele.	RV'1862 13. Como frio de nieve en tiempo de la segada, así es el mensajero fiel a los que le envían: que al alma de su señor da refrigerio.
RuSV1876 13 Что прохлада от снега во время жатвы, то верный посол для посылающего его: он доставляет душе господина своего отраду.	
FI33/38 14. Kuin pilvet ja tuuli, jotka eivät sadetta tuo, on mies, joka kerskuu lahjoilla, joita ei anna.	Biblia1776 14. Joka paljon puhuu ja vähän pitää, hän on niinkuin tuuli ja pilvi ilman sadetta.
CPR1642 14. Joca paljo puhu ja wähän pitä hän on nijn cuin tuuli ja pilwi ilman sateta.	

SANANLASKUT

MLV19	14 Clouds and wind without rain, is he who boasts himself of his gifts falsely.	KJV	14. Whoso boasteth himself of a false gift is like clouds and wind without rain.
Luther1912	14. Wer viel verspricht und hält nicht, der ist wie Wolken und Wind ohne Regen.	RV'1862	14. Como cuando hay nubes y vientos, y la lluvia no viene, así es el hombre que se jacta de vana liberalidad.
RuSV1876	14 Что тучи и ветры без дождя, то человек, хвастающий ложными подарками.		
FI33/38	15. Kärsivällisyydellä taivutetaan ruhtinas, ja leppeä kieli murskaa luut.	Biblia1776	15. Kärsivällisyydellä päämies lepytetään, ja siviä kieli pehmittää kovuuden.
CPR1642	15. Kärsimisellä Försti lepytetän ja siwiä kieli pehmittä cowuden.		
MLV19	15 A ruler is persuaded by long-suffering and a soft tongue breaks the bone.	KJV	15. By long forbearing is a prince persuaded, and a soft tongue breaketh the bone.
Luther1912	15. Durch Geduld wird ein Fürst versöhnt, und eine linde Zunge bricht die Härteigkeit.	RV'1862	15. Con luenga paciencia se aplaca el príncipe; y la lengua blanda quebranta los huesos.
RuSV1876	15 Кротостью склоняется к милости вельможа, и мягкий язык переламывает кость.		
FI33/38	16. Jos hunajata löydät, syö kohtuudella, ettet kyllästyisi siihen ja sitä oksentaisi.	Biblia1776	16. Jos sinä löydät hunajaa, niin syö tarpeekses, ettes ylönpalttisesti tulisi ravituksi, ja antaisi sitä ylen.
CPR1642	16. Jos sinä löydät hunajata nijn syö tarpexes:		

ettes ylönpaldisest tulis rawituxi ja oxennais sitä.

MLV19 16 Have you found honey? Eat as much as is sufficient for you, lest you are filled with it and vomit it.	KJV 16. Hast thou found honey? eat so much as is sufficient for thee, lest thou be filled therewith, and vomit it.
Luther1912 16. Findest du Honig, so iß davon, so viel dir genug ist, daß du nicht zu satt wirst und speiest ihn aus.	RV'1862 16. ¿Hallaste la miel? come lo que te basta; porque no te hartes de ella, y la revieses.
RuSV1876 16 Нашел ты мед, – ешь, сколько тебе потребно, чтобы не пресытитьсяим и не изbleвать его.	
FI33/38 17. Astu jalallasi harvoin lähimmäisesi kotiin, ettei hän sinuun kyllästyisi ja alkaisi sinua vihata.	Biblia1776 17. Anna jalkas harvoin tulla lähimmäises huoneeseen, ettei hän suuttuis sinuun, ja vihaisi sinua.
CPR1642 17. Wedä jalcas tacaperin lähimmäises huonesta ettei hän suuttuis ja wihastuis sinulle.	
MLV19 17 Let your foot be seldom in your neighbor's house, lest he is weary of you and hate you.	KJV 17. Withdraw thy foot from thy neighbour's house; lest he be weary of thee, and so hate thee.
Luther1912 17. Entzieh deinen Fuß vom Hause deines Nächsten; er möchte dein überdrüssig und dir gram werden.	RV'1862 17. Detén tu pié de la casa de tu prójimo; porque harto de tí, no te aborrezca.

SANANLASKUT

RuSV1876 17 Не учащай входить в дом друга твоего, чтобы он ненаскучил тобою и не возненавидел тебя.

FI33/38 18. Nuija ja miekka ja terävä nuoli on mies, joka väärin todistaa lähimmäistensä vastaan.

Biblia1776 18. Joka väärää todistusta puhuu lähimmäistensä vastaan, hän on vasara, miekka ja terävä nuoli.

CPR1642 18. Joca väärä todistusta puhu lähimmäistensä wastan hän on keihäs miecka ja terävä nuoli.

MLV19 18 A man who bears false witness against his neighbor is a maul and a sword and a sharp arrow.

KJV 18. A man that beareth false witness against his neighbour is a maul, and a sword, and a sharp arrow.

Luther1912 18. Wer wider seinen Nächsten falsch Zeugnis redet, der ist ein Spieß, Schwert und scharfer Pfeil.

RV'1862 18. Martillo, y espada, y saeta aguda es el hombre que habla contra su prójimo falso testimonio.

RuSV1876 18 Что молот и меч и острая стрела, то человек, произносящий ложное свидетельство против ближнего своего.

FI33/38 19. Kuin mureneva hammas ja horjuva jalka on uskottoman turva ahdingon päivänä.

Biblia1776 19. Pilkkaajan toivo hädän aikana on niinkuin murrettu hammas, ja vilpisteleväinen jalka.

CPR1642 19. Pilckajan toiwo hädän aicana on nijncuin mädännyt hammas: ja wilpistelewäinen jalca.

MLV19 19 Confidence in an unfaithful man in time of

KJV 19. Confidence in an unfaithful man in time

trouble is a broken tooth and a foot out of joint.

Luther1912 19. Die Hoffnung auf einen Treulosen zur Zeit der Not ist wie ein fauler Zahn und gleitender Fuß.

RuSV1876 19 Что сломанный зуб и расслабленная нога, то надежда на ненадежного человека в день бедствия.

of trouble is like a broken tooth, and a foot out of joint.

RV'1862 19. Diente quebrado, y pié resbalador es la confianza del prevaricador en el tiempo de la angustia.

FI33/38 20. Kuin se, joka riisuu vaatteet pakkaspäivänä, kuin etikka lipeän sekaan, on se, joka laulaa lauluja murheelliselle sydämelle.

CPR1642 20. Joca murhellisen sydämen edes wirsiä weisa hän on nijncuin rewäisty waate talwella ja eticka pleicun päällä.

Biblia1776 20. Joka murheellisen sydämen edessä virsiä veisaa, hän on niinkuin se, joka vaatten tempaa pois talvella, ja etikka pleikun päällä.

MLV19 20 As he who takes off a garment in cold weather and vinegar upon soda, so is he who sings songs to a heavy heart.

Luther1912 20. Wer einem betrubten Herzen Lieder singt, das ist, wie wenn einer das Kleid ablegt am kalten Tage, und wie Essig auf der Kreide.

RuSV1876 20 Что снимающий с себя одежду в холодный день, что уксус на рану, то поющий песни печальному сердцу.

KJV 20. As he that taketh away a garment in cold weather, and as vinegar upon nitre, so is he that singeth songs to an heavy heart.

RV'1862 20. El que canta canciones al corazón afligido es como el que quita la ropa en tiempo de frio: o el que echa vinagre sobre jabón.

SANANLASKUT

FI33/38 21. Jos vihamiehelläsi on nälkä, anna hänelle leipää syödä, ja jos hänellä on jano, anna hänelle vettä juoda.	Biblia1776 21. Jos sinun vihamiehes isoo, niin ravitse häntä leivällä: jos hän janoo, niin juota häntä vedellä;
CPR1642 21. Jos sinun vihamiehes iso nijn rawidze händä leiwällä: jos hän jano nijn juota händä wedellä.	
MLV19 21 If your enemy is hungry, give him bread to eat and if he is thirsty, give him water to drink.	KJV 21. If thine enemy be hungry, give him bread to eat; and if he be thirsty, give him water to drink:
Luther1912 21. Hungert deinen Feind, so speise ihn mit Brot; dürstet ihn, so tränke ihn mit Wasser.	RV'1862 21. Si el que te aborrece, tuviere hambre, dále de comer pan; y si tuviere sed, dále de beber agua:
RuSV1876 21 Если голоден враг твой, накорми его хлебом; и если он жаждет, напой его водою:	
FI33/38 22. Sillä niin sinä kokoat tulisaa hiiliä hänen päänsä päälle, ja Herra sen sinulle palkitsee.	Biblia1776 22. Sillä sinä kokoot hiilet hänen päänsä päälle, ja Herra kostaa sen sinulle.
CPR1642 22. Sillä sinä cocot hijlet hänen pääns päälle ja HERra costa sen sinulle.	
MLV19 22 Because you will heap coals (of fire) upon his head and Jehovah will reward you.	KJV 22. For thou shalt heap coals of fire upon his head, and the LORD shall reward thee.
Luther1912 22. Denn du wirst feurige Kohlen auf sein	RV'1862 22. Porque ascuas allegas sobre su cabeza; y

Haupt häufen, und der HERR wird dir's vergelten.

Jehová te lo pagará.

RuSV1876 22 ибо, делая сие , ты собираешь горящие угли на голову его, и Господь воздаст тебе.

FI33/38 23. Pohjatuuli saa aikaan sateen ja salainen kielittely vihaiset kasvot.

Biblia1776 23. Pohjatuuli tuottaa sateen, ja salainen kieli saattaa kasvot vihaisiksi.

CPR1642 23. Pohjatuuli aja saten pois ja salainen kieli saatta caswon wihaisexi.

MLV19 23 The north wind brings forth rain. So does a backbiting tongue, an indignant countenance.

KJV 23. The north wind driveth away rain: so doth an angry countenance a backbiting tongue.

Luther1912 23. Der Nordwind bringt Ungewitter, und die heimliche Zunge macht saures Angesicht.

RV'1862 23. El viento del norte ahuyenta la lluvia, y el rostro airado la lengua detractora.

RuSV1876 23 Северный ветер производит дождь, а тайный язык – недовольные лица.

FI33/38 24. Parempi on asua katon kulmalla kuin toraisan vaimon huonetoverina.

Biblia1776 24. Parempi on istua katon kulmalla, kuin riitaisen vaimon kanssa yhdessä huoneessa.

CPR1642 24. Parempi on istua caton culmalla kuin rijtaisen vaimon cansa suuresa huonesä.

MLV19 24 It is better to dwell in the corner of the housetop, than with a contentious woman in a wide house.

KJV 24. It is better to dwell in the corner of the housetop, than with a brawling woman and in a wide house.

SANANLASKUT

- Luther1912 24. Es ist besser, im Winkel auf dem Dach sitzen denn bei einem zänkischen Weibe in einem Haus beisammen.
- RuSV1876 24 Лучше жить в углу на кровле, нежели со сварливою женою в просторном доме.
- FI33/38 25. Kuin nääntyväiselle raikas vesi on hyvä sanoma kaukaisesta maasta.
- Biblia1776 25. Hyvä sanoma kaukaiselta maalta on kylmän veden kaltainen janoovaiselle sielulle.
- CPR1642 25. Hywä sanoma caucaiselda maalda on kylmän weden caltainen janowaiselle sielulle.
- MLV19 25 As cold waters to a thirsty soul, so is good news from a far country.
- KJV 25. As cold waters to a thirsty soul, so is good news from a far country.
- Luther1912 25. Eine gute Botschaft aus fernen Landen ist wie kalt Wasser einer durstigen Seele.
- RuSV1876 25 Что холодная вода для истомленной жаждой души, то добрая весть из дальней страны.
- RV'1862 24. Mejor es estar en un rincón de casa, que con la mujer rencillosa en casa espaciosa.
- RV'1862 25. Como el agua fría al alma sedienta, así son las buenas nuevas de léjas tierras.
- FI33/38 26. Kuin sekoitettu lähde ja turmeltu kaivo on vanhurskas, joka horjuu jumalattoman edessä.
- Biblia1776 26. Vanhurskas, joka jumalattoman eteen lankee, on niinkuin sekoitettu kaivo ja turmeltu lähde.
- CPR1642 26. Wanhurscas joca jumalattoman eteen lange on nijncuin secoitettu caiwo ja turmeldu lähde.

- MLV19 26 A troubled fountain and a corrupted spring, is a righteous man who gives way before the wicked.
- Luther1912 26. Ein Gerechter, der vor einem Gottlosen fällt, ist wie ein getrübter Brunnen und eine verderbte Quelle.
- RuSV1876 26 Что возмущенный источник и поврежденный родник, то праведник, падающий пред нечестивым.
- FI33/38 27. Liika hunajan syönti ei ole hyväksi, ja raskaitten asiain tutkiminen on raskasta.
- CPR1642 27. Joca paljon hunajata syö ei se ole hywä: ja joca työläitä asioita tutki se tule hänelle työläxi.
- MLV19 27 It is not good to eat much honey, so for men to search out their own glory is grievous.
- Luther1912 27. Wer zuviel Honig ißt, das ist nicht gut; und wer schwere Dinge erforscht, dem wird's zu schwer.
- RuSV1876 27 Как нехорошо есть много меду, так домогаться славы не есть слава.
- KJV 26. A righteous man falling down before the wicked is as a troubled fountain, and a corrupt spring.
- RV'1862 26. Fuente turbia, y manadero corrupto es el justo, que resbala delante del impío.
- Biblia1776 27. Joka paljon hunajaa syö, ei se ole hyvä, ja joka työläitä asioita tutkii, se tulee hänelle työlääksi.
- KJV 27. It is not good to eat much honey: so for men to search their own glory is not glory.
- RV'1862 27. Comer mucha miel, no es bueno: ni inquirir de su gloria, es gloria.

SANANLASKUT

FI33/38	28. Kuin kaupunki, varustukset hajalla, muuria vailla, on mies, joka ei mieltänsä hillitse.	Biblia1776	28. Joka ei taida hillitä henkeänsä, hän on niinkuin hävitetty kaupunki ilman muuria.
CPR1642	28. Joca ei taida hillitä hengens hän on nijncuin muuritoin Caupungi.		
MLV19	28 He whose spirit is without restraint is a city that is broken down and without walls.	KJV	28. He that hath no rule over his own spirit is like a city that is broken down, and without walls.
Luther1912	28. Ein Mann, der seinen Geist nicht halten kann, ist wie eine offene Stadt ohne Mauern.	RV'1862	28. Ciudad derribada y sin muro es el hombre, cuyo ímpetu no tiene rienda.
RuSV1876	28 Что город разрушенный, без стен, то человек, не владеющий духом своим.		

26 luku

Hiskian miesten kokoamat Salomon sananlaskut;
jatkoa: Lauselmia elämän eri aloilta.

FI33/38	1. Yhtä vähän kuin lumi kesällä ja sade elonaikana soveltuu tyhmälle kunnia.	Biblia1776	1. Niinkuin lumi suvella ja sade elonaikana, niin ei sovi tyhmälle kunnia.
CPR1642	1. Nlincuin lunda suvella ja sadetta elon aicana: nijn ei tarwita tyhmälle cunniata.		
MLV19	1 As snow in summer and as rain in harvest, so honor is not becoming for a fool.	KJV	1. As snow in summer, and as rain in harvest, so honour is not seemly for a fool.

SANANLASKUT

Luther1912 1. Wie der Schnee im Sommer und Regen in der Ernte, also reimt sich dem Narren die Ehre nicht.	RV'1862 1. COMO la nieve en el verano, y la lluvia en la segada, así conviene al insensato la honra.
RuSV1876 1 Как снег летом и дождь во время жатвы, так честь неприлична глупому.	
FI33/38 2. Kuin liitävä lintu, kuin lentävä pääskynen on aiheeton kirous: ei se toteen käy.	Biblia1776 2. Niinkuin lintu menee pois, ja pääskynen lentää, niin ei sovi salvaa kirous ilman syytä.
CPR1642 2. Nijncuin lindu mene pois ja pääskynen lendä nijn ei salwa nuhtetoin kirous.	
MLV19 2 As the sparrow in her wandering, as the swallow in her flying, so the curse that is causeless does not come.	KJV 2. As the bird by wandering, as the swallow by flying, so the curse causeless shall not come.
Luther1912 2. Wie ein Vogel dahinfährt und eine Schwalbe fliegt, also ein unverdienter Fluch trifft nicht.	RV'1862 2. Como el gorrión andar vagabundo, y como la golondrina volar, así la maldición sin causa nunca vendrá.
RuSV1876 2 Как воробей вспорхнет, как ласточка улетит, так незаслуженное проклятие не сбудется.	
FI33/38 3. Hevoselle ruoska, aasille suitset, tyhmille vitsa selkään!	Biblia1776 3. Hevoselle ruoska ja aasille ohjat, ja hullulle vitsa selkään.
CPR1642 3. Hewoiselle ruosca ja Asille ohjat ja hullulle widza selkän.	

SANANLASKUT

MLV19 3 A whip for the horse, a bridle for the donkey and a rod for the back of fools.	KJV 3. A whip for the horse, a bridle for the ass, and a rod for the fool's back.
Luther1912 3. Dem Roß eine Geißel und dem Esel einen Zaum und dem Narren eine Rute auf den Rücken!	RV'1862 3. El azote para el caballo, y el cabestro para el asno, y la vara para el cuerpo del insensato.
RuSV1876 3 Бич для коня, узда для осла, а палка для глупых.	
FI33/38 4. Älä vastaa tyhmälle hänen hulluutensa mukaan, ettet olisi hänen kaltaisensa sinäkin.	Biblia1776 4. Älä vastaa tyhmää hänen tyhmyytensä jälkeen, ettes myös sinä hänen kaltaiseksensa tulisi.
CPR1642 4. Älä wasta tyhmä hänen tyhmydens jälken ettes hänen caltaisexens tulis.	
MLV19 4 Do not answer a fool according to his folly, lest you also be like to him.	KJV 4. Answer not a fool according to his folly, lest thou also be like unto him.
Luther1912 4. Antworte dem Narren nicht nach seiner Narrheit, daß du ihm nicht auch gleich werdest.	RV'1862 4. Nunca respondas al insensato conforme a su fatuidad, porque no seas como él también tú.
RuSV1876 4 Не отвечай глупому по глупости его, чтобы и тебе не сделаться подобным ему;	
FI33/38 5. Vastaa tyhmälle hänen hulluutensa mukaan, ettei hän itseänsä viisaana pitäisi.	Biblia1776 5. Vastaa tyhmää hänen tyhmyytensä jälkeen, ettei hän näkyisi viisaaksi silmissänsä.
CPR1642 5. Mutta wasta hullua hulludens jälken ettei	

hän näkyis wijsaxi.

MLV19 5 Answer a fool according to his folly, lest he is wise in his own conceit.	KJV 5. Answer a fool according to his folly, lest he be wise in his own conceit.
Luther1912 5. Antworte aber dem Narren nach seiner Narrheit, daß er sich nicht weise lasse dünken.	RV'1862 5. Responde al insensato conforme a su fatuidad, porque no se estime sabio en su opinión.
RuSV1876 5 но отвечай глупому по глупости его, чтобы он не стал мудрецом в глазах своих.	
FI33/38 6. Jalat altaan katkaisee ja vääryyttä saa juoda, joka sanan lähettää tyhmän mukana.	Biblia1776 6. Joka tyhmäin sanansaattajain kautta asian toimittaa, hän on niinkuin rampa jaloista, ja saa vahingon.
CPR1642 6. Joca tyhmäin sanansaattajain kautta asian toimitta hän on niijncuin nilcku jalgoista ja saa wahingon.	
MLV19 6 He who sends a message by the hand of a fool cuts off the feet and drinks injury.	KJV 6. He that sendeth a message by the hand of a fool cutteth off the feet, and drinketh damage.
Luther1912 6. Wer eine Sache durch einen törichten Boten ausrichtet, der ist wie ein Lahmer an den Füßen und nimmt Schaden.	RV'1862 6. El que corta los piés, beberá el daño; y el que envia algo por la mano del insensato.
RuSV1876 6 Подрезывает себе ноги, терпит неприятность тот, кто дает словесное поручение глупцу.	

SANANLASKUT

FI33/38	7. Velttoina riippuvat halvatun sääret; samoin sananlasku tyhmäin suussa.	Biblia1776	7. Niinkuin nilkku voi hypätä, niin tyhmä taitaa puhua viisaudesta.
CPR1642	7. Nijncuin nilcku woi tanzata nijn tyhmä taita puhua wijsaudesta.		
MLV19	7 The legs of a lame man hang loose. So is a proverb in the mouth of fools.	KJV	7. The legs of the lame are not equal: so is a parable in the mouth of fools.
Luther1912	7. Wie einem Krüppel das Tanzen, also steht den Narren an, von Weisheit zu reden.	RV'1862	7. Alzád las piernas del cojo: así es el proverbio en la boca del insensato.
RuSV1876	7 Неровно поднимаются ноги у хромого, - и притча вустах глупцов.		
FI33/38	8. Yhtä kuin sitoisi kiven linkoon kiinni, on antaa kunniaa tyhmälle.	Biblia1776	8. Joka tyhmälle taritsee kunniaa, on niinkuin joku heittäisi kalliin kiven kiviroukkioon.
CPR1642	8. Joca tyhmälle taridze cunniata on nijncuin jocu heittäis callita kiwiä muiden kiwein secaan.		
MLV19	8 As he who binds a stone in a sling, so is he who gives honor to a fool.	KJV	8. As he that bindeth a stone in a sling, so is he that giveth honour to a fool.
Luther1912	8. Wer einem Narren Ehre antut, das ist, als wenn einer einen edlen Stein auf den Rabenstein würfe.	RV'1862	8. Como quien liga la piedra en la honda, así es el que da honra al insensato.
RuSV1876	8 Что влагающий драгоценный камень в пращу, то воздающий глупому честь.		

SANANLASKUT

FI33/38 9. Kuin ohdake, joka on osunut juopuneen käteen, on sananlasku tyhmäin suussa.	Biblia1776 9. Sananlasku on tyhmäin suussa niinkuin orjantappura, joka juopuneen käsiin pistelee.
CPR1642 9. Sananlascu on tyhmän suusa nijncuin orjantappura joca juopunen käsijn pistelee.	
MLV19 9 As a thorn that goes up into the hand of a drunkard, so is a proverb in the mouth of fools.	KJV 9. As a thorn goeth up into the hand of a drunkard, so is a parable in the mouth of fools.
Luther1912 9. Ein Spruch in eines Narren Mund ist wie ein Dornzweig, der in eines Trunkenen Hand sticht.	RV'1862 9. Espinas hincadas en mano de embriagado: tal es el proverbio en la boca de los insensatos.
RuSV1876 9 Что колючий терн в руке пьяного, то притча в устах глупцов.	
FI33/38 10. Kuin jousimies, joka kaikkia haavoittaa, on se, joka tyhmän pestaa, kulkureita pestaa.	Biblia1776 10. Taitava ihminen tekee kappaleen oikein; vaan joka taitamattoman palkkaa, hän sen turmelee.
CPR1642 10. Taitawa ihminen teke cappalen oikein: waan joca taitamattoman palcka hän sen turmelee.	
MLV19 10 As an archer who wounds all, so is he who hires a fool and he who hires those who pass by.	KJV 10. The great God that formed all things both rewardeth the fool, and rewardeth transgressors.
Luther1912 10. Ein guter Meister macht ein Ding recht;	RV'1862 10. El Grande cria todas las cosas; y al

aber wer einen Stümper dingt, dem wird's verderbt.

RuSV1876 10 Сильный делает все произвольно: и глупого награждает, и всякогопрохожего награждает.

insensato da la paga, y a los transgresores da el salario.

FI33/38 11. Kuin koira, joka palajaa oksennuksilleen, on tyhmä, joka yhä uusii hulluuksiansa.

Biblia1776 11. Niinkuin koira syö oksennuksensa, niin on hullu joka hulluutensa kertoo.

CPR1642 11. Nijn cuin coira syö oxennuxens nijn on hullu joca hänen hulludens kertoi.

MLV19 11 As a dog who returns to his vomit, is a fool who repeats his folly.

KJV 11. As a dog returneth to his vomit, so a fool returneth to his folly.

Luther1912 11. Wie ein Hund sein Gespeites wieder frißt, also ist der Narr, der seine Narrheit wieder treibt.

RV'1862 11. Como perro que vuelve a su vómito: así el insensato que segunda su fatuidad.

RuSV1876 11 Как пес возвращается на блевотину свою, так глупый повторяет глупость свою.

FI33/38 12. Näet miehen, viisaan omissa silmissään — enemmän on toivoa tyhmästä kuin hänestä.

Biblia1776 12. Koskas näet jonkun, joka luulee itsensä viisaaksi, enempi on silloin toivoa tyhmästä kuin hänestä.

CPR1642 12. Coscas näet jongun joca luule idzens wijsaxi enä on silloin toiwo tyhmästä cuin hänestä.

SANANLASKUT

- MLV19 12 See a man wise in his own conceit? There is more hope for a fool than of him. KJV 12. Seest thou a man wise in his own conceit? there is more hope of a fool than of him.
- Luther1912 12. Wenn du einen siehst, der sich weise dünkt, da ist an einem Narren mehr Hoffnung denn an ihm. RV'1862 12. ¿Has visto hombre sabio en su opinión? más esperanza hay del insensato que de él.
- RuSV1876 12 Видал ли ты человека, мудрого в глазах его? На глупого больше надежды, нежели нанего.
- FI33/38 13. Laiska sanoo: Tuolla tiellä on leijona, jalopeura torien vaiheilla. Biblia1776 13. Laiska sanoo: nuori jalopeura on tiellä, ja jalopeura kujalla.
- CPR1642 13. Laisca sano: nuori Lejoni on tiellä ja naaras Lejoni kujalla.
- MLV19 13 The sluggard says, There is a lion in the way; a lion is in the streets. KJV 13. The slothful man saith, There is a lion in the way; a lion is in the streets.
- Luther1912 13. Der Faule spricht: Es ist ein junger Löwe auf dem Wege und ein Löwe auf den Gassen. RV'1862 13. Dice el perezoso: El león está en el camino: el león está en las calles.
- RuSV1876 13 Ленивец говорит: „лев на дороге! лев на площадях!"
- FI33/38 14. Ovi saranoillaan kääntyilee, laiska vuoteellansa. Biblia1776 14. Laiska kääntelee itsiänsä vuoteella niinkuin ovi saranassa.
- CPR1642 14. Laisca käändele idzens wuotella nijncuin owi säränäsä.

SANANLASKUT

MLV19	14 The door turns upon its hinges, so does the sluggard upon his bed.	KJV	14. As the door turneth upon his hinges, so doth the slothful upon his bed.
Luther1912	14. Ein Fauler wendet sich im Bette wie die Tür in der Angel.	RV'1862	14. Las puertas se revuelven en su quicio, y el perezoso en su cama.
RuSV1876	14 Дверь ворочается на крючьях своих, а ленивец на постели своей.		
FI33/38	15. Laiska pistää kätensä vatiin; ei viitsi sitä viedä suuhunsa jälleen.	Biblia1776	15. Laiska panee kätensä poveensa: ja se tulee hänelle työlääksi saattaa suuhunsa jälleen.
CPR1642	15. Laisca pane kätens poweens: ja se tule hänelle työläxi saatta suuhuns jällens.		
MLV19	15 The sluggard buries his hand in the dish. It wearies him to bring it again to his mouth.	KJV	15. The slothful hideth his hand in his bosom; it grieveth him to bring it again to his mouth.
Luther1912	15. Der Faule verbirgt seine Hand in dem Topf, und wird ihm sauer, daß er sie zum Munde bringe.	RV'1862	15. Esconde el perezoso su mano en el seno: cánsase de tornarla a su boca.
RuSV1876	15 Ленивец опускает руку свою в чашу, и ему тяжело донести ее до рта своего.		
FI33/38	16. Laiska on omissa silmissään viisaampi kuin seitsemän, jotka vastaavat taitavasti.	Biblia1776	16. Laiska luulee itsensä viisaammaksi kuin seitsemän, jotka hyviä tapoja opettavat.
CPR1642	16. Laisca luule hänens wijsammaxi cuin		

seidzemen jotca hywiä tapoja opettawat.

MLV19	16 The sluggard is wiser in his own conceit than seven men who can render a reason.	KJV	16. The sluggard is wiser in his own conceit than seven men that can render a reason.
Luther1912	16. Ein Fauler dünkt sich weiser denn sieben, die da Sitten lehren.	RV'1862	16. Más sabio es el perezoso en su opinión, que siete que le den consejo.
RuSV1876	16 Ленивец в глазах своих мудрее семерых, отвечающих обдуманно.		
FI33/38	17. Kulkukoiraa korviin tarttuu se, joka syrjäisten riidasta suuttuu.	Biblia1776	17. Joka käy ohitse ja sekoittaa itsensä muiden riitoihin, hän on senkaltainen, joka koira korvista vetää.
CPR1642	17. Joca käy ohidzen ja secoitta idzens muiden rijtoin hän on sencaltainen joca coira corwasta wetä.		
MLV19	17 He who passes by and meddles with strife not his, is like he who takes a dog by the ears.	KJV	17. He that passeth by, and meddleth with strife belonging not to him, is like one that taketh a dog by the ears.
Luther1912	17. Wer vorgeht und sich mengt in fremden Hader, der ist wie einer, der den Hund bei den Ohren zwackt.	RV'1862	17. El que pasando se enoja en el pleito ajeno, es como el que toma al perro por las orejas.
RuSV1876	17 Хватает пса за уши, кто, проходя мимо, вмешивается в чужую ссору.		

SANANLASKUT

FI33/38	18. Kuin mieletön, joka ammuskelee tulisia surmannuolia,	Biblia1776	18. Niinkuin se, joka salaa ampuu, tarkoittaa joutsella ja tappa,
CPR1642	18. Nijncuin se joca sala ambu tarcoitta joudzella ja tappa.		
MLV19	18 As a madman who casts firebrands, arrows and death,	KJV	18. As a mad man who casteth firebrands, arrows, and death,
Luther1912	18. Wie ein Unsinniger mit Geschoß und Pfeilen schießt und tötet,	RV'1862	18. Como el que enloquece, y echa llamas, y saetas, y muerte,
RuSV1876	18 Как притворяющийся помешанным бросает огонь, стрелы и смерть,		
FI33/38	19. on mies, joka pettää lähimmäisensä ja sanoo: Leikillähän minä sen tein.	Biblia1776	19. Niin on petollinen ihminen hänen lähimmäisillensä, ja sanoo: leikillä minä sen tein.
CPR1642	19. Nijn on petollinen ihminen hänen lähimmäisellens ja sano: leikillä minä sen tein.		
MLV19	19 so is the man who deceives his neighbor and says, Am I not amusing?	KJV	19. So is the man that deceiveth his neighbour, and saith, Am not I in sport?
Luther1912	19. also tut ein falscher Mensch mit seinem Nächsten und spricht danach: Ich habe gescherzt.	RV'1862	19. Tal es el hombre que daña a su amigo, y dice: Cierto, burlaba.
RuSV1876	19 так – человек, который коварно вредит другу своему и потом говорит: „я только пошутил“.		

SANANLASKUT

FI33/38	20. Halkojen loppuessa sammuu tuli, ja panettelijan poistuessa taukoaa tora.	Biblia1776	20. Kuin halot loppuvat, niin tuli sammuu, ja kuin kielikellot pannaan pois, niin riidat lakkaavat.
CPR1642	20. Cosca halwot loppuwat nijn tuli sammu: ja cosca kielikellot pannan pois nijn rijdat lackawat.		
MLV19	20 For lack of wood the fire goes out and where there is no whisperer, contention ceases.	KJV	20. Where no wood is, there the fire goeth out: so where there is no talebearer, the strife ceaseth.
Luther1912	20. Wenn nimmer Holz da ist, so verlischt das Feuer; und wenn der Verleumder weg ist, so hört der Hader auf.	RV'1862	20. Sin leña, el fuego se apagará; y donde no hubiere chismoso, cesará la contienda.
RuSV1876	20 Где нет больше дров, огонь погасает, и где нет наушника, раздор утихает.		
FI33/38	21. Hehkuksi hiilet, tuleksi halot, riidan lietsomiseksi toraisa mies.	Biblia1776	21. Niinkuin hiilet tuleen, ja puut liekkiin, niin riitainen ihminen saattaa metelin.
CPR1642	21. Nijn cuin hijlet tulen ja puut liekin: nijn rijtainen ihminen saatta metelin.		
MLV19	21 As coals are to hot embers and wood to fire, so is a contentious man to inflame strife.	KJV	21. As coals are to burning coals, and wood to fire; so is a contentious man to kindle strife.
Luther1912	21. Wie die Kohlen eine Glut und Holz ein	RV'1862	21. El carbón para brasas; y la leña para el

	Feuer, also facht ein zänkischer Mann Hader an.		fuego; y el hombre rencilloso para encender contienda.
RuSV1876	21 Уголь – для жара и дрова – для огня, а человек сварливый – для разжжения ссоры.		
FI33/38	22. Panettelijan puheet ovat kuin herkkupalat ja painuvat sisusten kammioihin asti.	Biblia1776	22. Panettelian sanat ovat niinkuin haavat, ja käyvät läpi sydämen.
CPR1642	22. Panettelian sanat owat nijncuin haawat ja käywät läpi sydämen.		
MLV19	22 The words of a whisperer are as dainty morsels and they go down into the innermost parts.	KJV	22. The words of a talebearer are as wounds, and they go down into the innermost parts of the belly.
Luther1912	22. Die Worte des Verleumders sind wie Schläge, und sie gehen durchs Herz.	RV'1862	22. Las palabras del chismoso parecen blandas: mas ellas entran hasta lo secreto del vientre.
RuSV1876	22 Слова наушника – как лакомства, и они входят во внутренность чрева.		
FI33/38	23. Kuin hopeasilauus saviastian pinnalla ovat hehkuvat huulet ja paha sydän.	Biblia1776	23. Viekas kieli ja paha sydän on niinkuin saviastia hopian savulla juotettu.
CPR1642	23. Wiecas kieli ja paha sydän on nijncuin sawiastia hopian sawulla juotettu.		
MLV19	23 Fervent lips and a wicked heart are an earthen vessel overlaid with silver dross.	KJV	23. Burning lips and a wicked heart are like a potsherd covered with silver dross.

SANANLASKUT

- Luther1912 23. Brünstige Lippen und ein böses Herz ist wie eine Scherbe, mit Silberschaum überzogen.
- RuSV1876 23 Что нечистым серебром обложенный глиняный сосуд, то пламенные уста и сердце злобное.
- FI33/38 24. Vihamies teeskentelee huulillaan, mutta hautoo petosta sydämässän.
- CPR1642 24. Wihollinen tutan puhestans: ja cosca hän lähesty waelda hän petoxella.
- MLV19 24 He who hates masquerades with his lips, but he lays up deceit within him.
- Luther1912 24. Der Feind verstellt sich mit seiner Rede, und im Herzen ist er falsch.
- RuSV1876 24 Устами своими притворяется враг, а в сердце своем замышляетковарство.
- FI33/38 25. Jos hän muuttaa suloiseksi äänensä, älä häntä usko, sillä seitsemän kauhistusta hänellä on sydämessä.
- CPR1642 25. Cosca hän liehacoidze makeilla puhellians nijn älä usco händä: sillä seidzemen
- RV'1862 23. Plata de escorias echada sobre tiesto son los labios encendidos, y el corazón malo.
- Biblia1776 24. Vihamien teeskelee itsensä toisin puheellansa; mutta petos on hänen sydämässän.
- KJV 24. He that hateth dissembleth with his lips, and layeth up deceit within him;
- RV'1862 24. Otro parece en los labios el que aborrece: mas en su interior pone engaño:
- Biblia1776 25. Kuin hän liehakoitsee makeilla puheillansa, niin älä usko häntä; sillä seitsemän kauhistusta on hänen sydämässän.

cauhistusta on hänen sydämesäns.

MLV19	25 Because he speaks graciously, do not believe him, for there are seven abominations in his heart.	KJV	25. When he speaketh fair, believe him not: for there are seven abominations in his heart.
Luther1912	25. Wenn er seine Stimme holdselig macht, so glaube ihm nicht; denn es sind sieben Greuel in seinem Herzen.	RV'1862	25. Cuando hablare amigablemente, no le creas; porque siete abominaciones están en su corazón.
RuSV1876	25 Если он говорит и нежным голосом, не верь ему, потому что семь мерзостей в сердце его.		
FI33/38	26. Vihamielisyys kätkeytyy kavalasti, mutta seurakunnan kokouksessa sen pahuus paljastuu.	Biblia1776	26. Joka pitää salavihaa, tehdäksensä vahinkoa, hänen pahuutensa tulee ilmi kokouksissa.
CPR1642	26. Joca pitä sala wiha tehdäxens wahingota hänen pahudens tule ilmei cocouxisa.		
MLV19	26 Though his hatred cover itself with guile, his wickedness will be openly shown before the assembly.	KJV	26. Whose hatred is covered by deceit, his wickedness shall be shewed before the whole congregation.
Luther1912	26. Wer den Haß heimlich hält, Schaden zu tun, des Bosheit wird vor der Gemeinde offenbar werden.	RV'1862	26. Encúbrese el odio en el desierto: mas su malicia será descubierta en la congregación.
RuSV1876	26 Если ненависть прикрывается наедине, то откроется злоба его в народном		

собрании.

FI33/38	27. Joka kuopan kaivaa, se itse siihen lankeaa; ja joka kiveä vierittää, sen päälle se takaisin vyörähtää.	Biblia1776	27. Joka kuopan kaivaa, hän lankee siihen, ja joka kiven vierittää, se kierittää sen itse päällensä.
CPR1642	27. Joca cuopan caiwa hän lange siihen: ja joca kiwen wierittä hän siihen idze combistu.		
MLV19	27 He who digs a pit will fall in it and he who rolls a stone, it will return upon him.	KJV	27. Whoso diggeth a pit shall fall therein: and he that rolleth a stone, it will return upon him.
Luther1912	27. Wer eine Grube macht, der wird hineinfallen; und wer einen Stein wälzt, auf den wird er zurückkommen.	RV'1862	27. El que cavare sima, en ella caerá; y el que revuelve la piedra, a él volverá.
RuSV1876	27 Кто роет яму, тот упадет в нее, и кто покати́т вверх камень, к тому он воротится.		
FI33/38	28. Valheellinen kieli vihaa omia ruhjomiansa, ja liukas suu saa turmiota aikaan.	Biblia1776	28. Petollinen kieli vihaa rangaistusta, ja suu, joka myötäkielin puhuu, saattaa kadotukseen.
CPR1642	28. Petollinen kieli wiha rangaistusta: ja suu joca myötäkielin puhu saatta cadotuxeen.		
MLV19	28 A lying tongue hates those whom it has wounded and a flattering mouth works ruin.	KJV	28. A lying tongue hateth those that are afflicted by it; and a flattering mouth worketh ruin.

SANANLASKUT

Luther1912 28. Eine falsche Zunge haßt den, der sie straft;
und ein Heuchelmaul richtet Verderben an.

RuSV1876 28 Лживый язык ненавидит уязвляемых им,
и льстивые уста готовят падение.

27 luku

Hiskian miesten kokoamat Salomon sananlaskut;
jatkoa: Lauselmia elämän eri aloilta.

FI33/38 1. Älä huomispäivästä kersku, sillä et tiedä,
mitä mikin päivä synnyttää.

CPR1642 1. ÄLä kehu sinuas huomenesta päiwästä: sillä
et sinä tiedä mitä tänäpä'n tapahtu.

MLV19 1 Do not boast in yourself of tomorrow,
because you do not know what a day may
bring forth.

Luther1912 1. Rühme dich nicht des morgenden Tages;
denn du weißt nicht, was heute sich begeben
mag.

RuSV1876 1 Не хвались завтрашним днем, потому что
не знаешь, что родит тот день.

FI33/38 2. Kehukoon sinua toinen, ei oma suusi;

RV'1862 28. La falsa lengua al que atormenta
aborrece; y la boca lisongera hace
resbaladero.

Biblia1776 1. Älä kehu huomisesta päivästä; sillä et sinä
tiedä, mitä tänäpä'nä tapahtuu.

KJV 1. Boast not thyself of to morrow; for thou
knowest not what a day may bring forth.

RV'1862 1. NO te alabes del día de mañana; porque
no sabes que parirá el día.

Biblia1776 2. Anna toisen sinuas kiittää, ja ei sinun

vieras, eikä omat huulesi.

oman suus, muukalaisen, ja ei omin huultes.

CPR1642 2. Anna toisen sinuas kijttä ja ei sinun oma suus: muucalaisen ja ei omain huuldes.

MLV19 2 Let another man praise you and not your own mouth, a stranger and not your own lips.

KJV 2. Let another man praise thee, and not thine own mouth; a stranger, and not thine own lips.

Luther1912 2. Laß dich einen andern loben, und nicht deinen Mund, einen Fremden, und nicht deine eigenen Lippen.

RV'1862 2. Alábeta el extraño, y no tu boca: el ajeno, y no tus labios.

RuSV1876 2 Пусть хвалит тебя другой, а не уста твои, — чужой, а не язык твой.

FI33/38 3. Raskas on kivi ja painava hiekka, mutta molempia raskaampi hullun suuttumus.

Biblia1776 3. Kivi on raskas ja santa painaa; vaan tyhmän viha on raskaampi kuin ne molemmat.

CPR1642 3. Kiwi on rascas ja sanda paina vaan tyhmän wiha on rascambi cuin ne molemmat.

MLV19 3 A stone is heavy and the sand weighty, but a fool's provocation is heavier than both.

KJV 3. A stone is heavy, and the sand weighty; but a fool's wrath is heavier than them both.

Luther1912 3. Stein ist schwer und Sand ist Last; aber des Narren Zorn ist schwerer denn die beiden.

RV'1862 3. Pesada es la piedra, y la arena pesa: mas la ira del insensato es más pesada que ámbas cosas.

RuSV1876 3 Тяжел камень, весок и песок; но гнев глупца тяжелее их обоих.

SANANLASKUT

FI33/38	4. Kiukku on julma, viha on niinkuin tulva; mutta kuka voi kestää luulevaisuutta?	Biblia1776	4. Viha on julma kappale ja karvas mieli on myrsky; ja kuka taitaa olla kateutta vastaan?
CPR1642	4. Wiha on julma cappale ja carwas mieli on myrsky ja cuca taita olla waino wastan?		
MLV19	4 Wrath is cruel and anger is overwhelming, but who is able to stand before jealousy?	KJV	4. Wrath is cruel, and anger is outrageous; but who is able to stand before envy?
Luther1912	4. Zorn ist ein wütig Ding, und Grimm ist ungestüm; aber wer kann vor dem Neid bestehen?	RV'1862	4. Cruel es la ira; e impetuoso el furor: ¿mas quién parará delante de la envidia?
RuSV1876	4 Жесток гнев, неукротима ярость; но кто устоит против ревности?		
FI33/38	5. Parempi julkinen nuhde kuin salattu rakkaus.	Biblia1776	5. Julkinen kuritus on parempi kuin salainen rakkaus.
CPR1642	5. Julkinen curitus on parembi cuin salainen rackaus.		
MLV19	5 Better is open rebuke than love that is hidden.	KJV	5. Open rebuke is better than secret love.
Luther1912	5. Offene Strafe ist besser denn heimliche Liebe.	RV'1862	5. Mejor es la reprensión manifiesta, que el amor oculto.
RuSV1876	5 Лучше открытое обличение, нежели скрытая любовь.		

SANANLASKUT

FI33/38	6. Ystävän lyönnit ovat luotettavat, mutta vihamiehen suutelot ylenpalttiset.	Biblia1776	6. Hyvänsuovan haavat ovat paremmat kuin petolliset vainoojain suunantamiset.
CPR1642	6. Hyvän suowan haawat owat paremmat kuin petolliset wainojan suunandamiset.		
MLV19	6 Faithful are the wounds of a friend, but the kisses of an enemy are abundant.	KJV	6. Faithful are the wounds of a friend; but the kisses of an enemy are deceitful.
Luther1912	6. Die Schläge des Liebhabers meinen's recht gut; aber die Küsse des Hassers sind gar zu reichlich.	RV'1862	6. Fieles son las heridas del que ama; e importunos los besos del que aborrece.
RuSV1876	6 Искренни укоризны от любящего, и лживы поцелуи ненавидящего.		
FI33/38	7. Kylläinen polkee hunajaakin, nälkäiselle on kaikki karvaskin makeata.	Biblia1776	7. Ravittu sielu polkee hunajaa; vaan isoovaiselle sielulle ovat kaikki karvaatkin makiat.
CPR1642	7. Rawittu sielu polke hunajata vaan isowaiselle sielulle owat caicki carwatkin makiat.		
MLV19	7 The full soul loathes a honeycomb, but to the hungry soul every bitter thing is sweet.	KJV	7. The full soul loatheth an honeycomb; but to the hungry soul every bitter thing is sweet.
Luther1912	7. Eine satte Seele zertritt wohl Honigseim; aber einer hungrigen Seele ist alles Bittere süß.	RV'1862	7. El alma harta huella el panal de miel: mas al alma hambrienta todo lo amargo es dulce.

RuSV1876 7 Сытая душа попирает и сот, а голодной душе все горькое сладко.

FI33/38 8. Kuin pesästään paennut lintu, on mies paossa kotipaikoiltaan.

CPR1642 8. Nijncuin lindu joca pesästäns culke nijn on se joca siastans sijrtä.

MLV19 8 As a bird that wanders from her nest, so is a man who wanders from his place.

Luther1912 8. Wie ein Vogel, der aus seinem Nest weicht, also ist, wer von seiner Stätte weicht.

RuSV1876 8 Как птица, покинувшая гнездо свое, так человек, покинувший местосвое.

FI33/38 9. Ölly ja suitsuke ilahuttavat sydämen; samoin ystävän hellyys, alttiisti neuvoja antavainen.

CPR1642 9. Woitesta ja suidzutuxesta sydäin iloidze ja ystävän hywä neuwo on sielulle otollinen.

MLV19 9 Oil and perfume rejoice the heart, so too the sweetness of a man's friend by hearty counsel.

Luther1912 9. Das Herz erfreut sich an Salbe und Räuchwerk; aber ein Freund ist lieblich um

Biblia1776 8. Niinkuin lintu, joka pesästänsä kulkee, niin on se mies, joka siastansa siirtää.

KJV 8. As a bird that wandereth from her nest, so is a man that wandereth from his place.

RV'1862 8. Cual es el ave que se va de su nido, tal es el hombre que se va de su lugar.

Biblia1776 9. Voiteesta ja suitsutuksesta sydän iloitsee, ja ystävän hyvä neuvo on sielulle otollinen.

KJV 9. Ointment and perfume rejoice the heart: so doth the sweetness of a man's friend by hearty counsel.

RV'1862 9. El ungüento y el sahumero alegran el corazón; y el amigo al hombre con el consejo

Rats willen der Seele.

dado de ánimo.

RuSV1876 9 Мать и курение радуют сердце; так
сладок всякому друг сердечным советом
СВОИМ.

FI33/38 10. Ystävääsi ja isäsi ystävää älä hylkää, äläkä
häätäpäivänäsi mene veljesi taloon: parempi
läheinen naapuri kuin kaukainen veli.

Biblia1776 10. Älä hylkää ystävääs, ja isäs ystäviä, ja älä
mene veljes huoneesen, kuin sinun väärin
käy; sillä parempi on kylänmies, joka läsnä
on, kuin veli, joka taampana on.

CPR1642 10. Älä hyljä sinun ystäwätäs ja sinun Isäs
ystäwitä ja älä mene weljes huoneseen cosca
sinun wäärin käy: sillä parempi on kylänmies
joca läsnä on cuin weli joca taambana on.

MLV19 10 Do not forsake your own friend and your
father's friend. And do not go to your
brother's house in the day of your calamity.
Better is a neighbor nearby than a brother far
off.

KJV 10. Thine own friend, and thy father's friend,
forsake not; neither go into thy brother's
house in the day of thy calamity: for better is
a neighbour that is near than a brother far
off.

Luther1912 10. Deinen Freund und deines Vaters Freund
verlaß nicht, und gehe nicht ins Haus deines
Bruders, wenn dir's übel geht; denn dein
Nachbar in der Nähe ist besser als dein Bruder
in der Ferne.

RV'1862 10. No dejes a tu amigo, ni al amigo de tu
padre: ni entres en casa de tu hermano el día
de tu aflicción: mejor es el vecino cercano,
que el hermano lejano.

RuSV1876 10 Не покидай друга твоего и друга отца
твоего, и в дом брата твоего не ходи в день

несчастья твоего: лучше сосед вблизи,
нежели брат вдали.

FI33/38 11. Viisastu, poikani, ja ilahuta minun sydämeni, niin minä voin antaa herjaajalleni vastauksen. CPR1642 11. Ole wijsas poican nijn minun sydämen iloidze: että minä taitaisin wastata sitä joca minua pilcka.	Biblia1776 11. Ole viisas, poikani, ja iloita sydämeni, että minä taitaisin vastata sitä, joka minua pilkkaa.
MLV19 11 My son, be wise and make my heart glad, that I may answer he who reproaches me. Luther1912 11. Sei weise, mein Sohn, so freut sich mein Herz, so will ich antworten dem, der mich schmächt. RuSV1876 11 Будь мудр, сын мой, и радуй сердце мое; и я буду иметь, что отвечать злословящему меня.	KJV 11. My son, be wise, and make my heart glad, that I may answer him that reproacheth me. RV'1862 11. Sé sabio, o! hijo mío, y alegra mi corazón; y tendré que responder al que me deshonnare.
FI33/38 12. Mielevä näkee vaaran ja kätkeytyy, mutta yksinkertaiset käyvät kohti ja saavat vahingon. CPR1642 12. Wijsas mies näke waaran ja lymyttä idzens: waan tyhmät menewät siihen ja saawat wahingon.	Biblia1776 12. Viisas näkee vaaran, ja lymyttää itsensä; vaan tyhmät menevät siihen, ja saavat vahingon.

- MLV19 12 A prudent man sees the evil and hides himself. The simple pass on and suffer for it. KJV 12. A prudent man foreseeeth the evil, and hideth himself; but the simple pass on, and are punished.
- Luther1912 12. Ein Kluger sieht das Unglück und verbirgt sich; aber die Unverständigen gehen hindurch und leiden Schaden. RV'1862 12. El avisado ve el mal, y escóndese: mas los simples pasan, y llevan el daño.
- RuSV1876 12 Благоразумный видит беду и укрывается; а неопытные идут вперед и наказываются.
- FI33/38 13. Ota siltä vaatteet, joka toista takasi, ja ota häneltä pantti vieraan naisen tähden. Biblia1776 13. Ota hänen vaatteensa, joka toisen takaa, ja ota häneltä pantti muukalaisen edestä.
- CPR1642 13. Ota hänen waattens joca toisen edestä hywä on ja ota häneldä pantti muucalaisen edestä.
- MLV19 13 Take his garment that (it is) a surety for a stranger and hold him in pledge who is a surety for a strange woman. KJV 13. Take his garment that is surety for a stranger, and take a pledge of him for a strange woman.
- Luther1912 13. Nimm dem sein Kleid, der für einen andern Bürge wird, und pfände ihn um der Fremden willen. RV'1862 13. Quítale su ropa, porque fió al extraño; y por la extraña, préndale.
- RuSV1876 13 Возьми у него платье его, потому что он поручился за чужого, и за стороннего возьми от него залог.

SANANLASKUT

FI33/38 14. Joka siunaa ystäväänsä isoäänisesti aamulla varhain, sille se luetaan kiroukseksi.	Biblia1776 14. Joka lähimmäistänsä siunaa korkialla äänellä, ja nousee varhain, se luetaan hänelle kiroukseksi.
CPR1642 14. Joca lähimmäistäns siuna corkialla änellä ja nouse warahin: se luetan hänelle kirouxexi.	
MLV19 14 He who graces his friend with a loud voice, rising early in the morning, it will be considered a curse to him.	KJV 14. He that blesseth his friend with a loud voice, rising early in the morning, it shall be counted a curse to him.
Luther1912 14. Wenn einer seinen Nächsten des Morgens früh mit lauter Stimme segnet, das wird ihm für einen Fluch gerechnet.	RV'1862 14. El que bendice a su amigo a alta voz madrugando de mañana, por maldición se le contará.
RuSV1876 14 Кто громко хвалит друга своего с раннего утра, того сочтут за злословящего.	
FI33/38 15. Räystästä tippuva vesi sadepäivänä ja toraisa vaimo ovat yhdenveroiset.	Biblia1776 15. Riitainen vaimo, ja alinomainen tiukkuminen suuresta sateesta, nämät oikein yhteen verrataan.
CPR1642 15. Rijtainen vaimo ja alinomainen tiuckuminen suuresta sateesta nämät oikein yhten werratan.	
MLV19 15 A continual dropping in a very rainy day and a contentious woman are alike.	KJV 15. A continual dropping in a very rainy day and a contentious woman are alike.
Luther1912 15. Ein zänkisches Weib und stetiges Triefen,	RV'1862 15. Gotera continua en tiempo de lluvia, y la

wenn's sehr regnet, werden wohl miteinander verglichen.

RuSV1876 15 Непрестанная капель в дождливый день и сварливая жена – равны:

mujer rencillosa son semejantes.

FI33/38 16. Joka tahtoo hänet salassa pitää, se tuulta salassa pitää, se tavoittaa öljyä oikeaan käteensä.

Biblia1776 16. Joka häntä tahtoo kätkeä, hän käsittelee tuulta, ja pivo öljyä kädessänsä.

CPR1642 16. Joca händä holho hän käsittele tuulda ja piwo öljyä kädessäns.

MLV19 16 He who would restrain her restrains the wind and his right hand encounters oil.

KJV 16. Whosoever hideth her hideth the wind, and the ointment of his right hand, which bewrayeth itself.

Luther1912 16. Wer sie aufhält, der hält den Wind und will das Öl mit der Hand fassen.

RV'1862 16. El que la escondió, escondió el viento; porque el aceite en su mano derecha clama.

RuSV1876 16 кто хочет скрыть ее, тот хочет скрыть ветер и масть в правой руке своей, дающую знать о себе.

FI33/38 17. Rauta rautaa hioo, ja ihminen toistansa hioo.

Biblia1776 17. Veitsi hioo veitsen, ja mies teroittaa ystävänsä.

CPR1642 17. Weidzi teroitta weidzen ja mies miehen.

MLV19 17 Iron sharpens iron, so a man sharpens the countenance of his friend.

KJV 17. Iron sharpeneth iron; so a man sharpeneth the countenance of his friend.

SANANLASKUT

- Luther1912 17. Ein Messer wetzt das andere und ein Mann den andern.
- RuSV1876 17 Железо железо острит, и человек изощряет взгляд друга своего.
- FI33/38 18. Joka viikunapuuta hoitaa, saa syödä sen hedelmää; ja joka isännästänsä vaarin pitää, se tulee kunniaan.
- CPR1642 18. Joca hänen Ficunapuuns warjele hän syä sijtä hedelmän: ja joca hänen Herrans wartioidze hän cunnioitetan.
- MLV19 18 He who keeps the fig tree will eat the fruit of it and he who regards his master will be honored.
- Luther1912 18. Wer seinen Feigenbaum bewahrt, der ißt Früchte davon; und wer seinen Herrn bewahrt, wird geehrt.
- RuSV1876 18 Кто стережет смоковницу, тот будет есть плоды ее; и кто бережет господина своего, тот будет в чести.
- FI33/38 19. Niinkuin kasvot kuvastuvat vedessä, niin ihmisen sydän toisessa ihmisessä.
- CPR1642 19. Nijnucuin warjo on wedesä ihmisen caswon
- RV'1862 17. Hierro con hierro se aguza; y el hombre aguza el rostro de su amigo.
- Biblia1776 18. Joka fikunapuunsa varjelee, se syö siitä hedelmän, ja joka herraansa vartioitsee, se kunnioitetaan.
- KJV 18. Whoso keepeth the fig tree shall eat the fruit thereof: so he that waiteth on his master shall be honoured.
- RV'1862 18. El que guarda la higuera, come su fruto: y el que guarda a su señor, será honrado.
- Biblia1776 19. Niinkuin varjo on vedessä ihmisen kasvonsuhteen, niin on ihmisen sydän toisia vastaan.

suhten: nijn on ihmisen sydän toista watan.

MLV19	19 As in water face is to face, so the heart of a man is to a man.	KJV	19. As in water face answereth to face, so the heart of man to man.
Luther1912	19. Wie das Spiegelbild im Wasser ist gegenüber dem Angesicht, also ist eines Menschen Herz gegenüber dem andern.	RV'1862	19. Como un agua se parece a otra, así el corazón del hombre al otro.
RuSV1876	19 Как в воде лицо – к лицу, так сердце человека – к человеку.		
FI33/38	20. Tuonela ja horna eivät kylläänsä saa; eivät myös saa kylläänsä ihmisen silmät.	Biblia1776	20. Helveti ja kadotus ei tule ikänä täyteen, ja ihmisen silmät ovat tyytymättömät.
CPR1642	20. Helwetti ja cadotus ei tule ikänäns täyten ja ihmisen silmät owat tytymättömät.		
MLV19	20 Sheol and Abaddon are never satisfied and the eyes of man are never satisfied.	KJV	20. Hell and destruction are never full; so the eyes of man are never satisfied.
Luther1912	20. Hölle und Abgrund werden nimmer voll, und der Menschen Augen sind auch unersättlich.	RV'1862	20. El sepulcro y la perdición nunca se hartan: así los ojos de los hombres nunca se hartan.
RuSV1876	20 Преисподняя и Аваддон – ненасытимы; так ненасытимы и глаза человеческие.		
FI33/38	21. Hopealle sulatin, kullalle uuni; mies maineensa mukainen.	Biblia1776	21. Mies tulee kiusatuksi kiittäjän suun kautta, niinkuin hopia ahjossa ja kulta pätsissä.

- CPR1642 21. Mies tule kiusatuxi kijttäjän suun cautta:
nijncuin hopia ahjosa ja culda pädzisä.
- MLV19 21 The refining pot is for silver and the
furnace for gold and a man is tried by his
praise.
- Luther1912 21. Ein Mann wird durch den Mund des, der
ihn lobt, bewährt wie Silber im Tiegel und das
Gold im Ofen.
- RuSV1876 21 Что плавильня – для серебра, горнило –
для золота, то для человека уста, которые
хвалят его.
- FI33/38 22. Survo hullua huhmaressa, petkelellä
surveitten seassa: ei erkane hänestä hänen
hulluutensa.
- CPR1642 22. Jos sinä tyhmän huhmarosa surwoisit
nijncuin kryynit nijn ei cuitengan hänen
hulludens hänestä ercane.
- MLV19 22 Though you should pound a fool in a
mortar with a pestle along with crushed grain,
yet his foolishness will not depart from him.
- Luther1912 22. Wenn du den Narren im Mörser
zerstießest mit dem Stämpel wie Grütze, so
ließe doch seine Narrheit nicht von ihm.
- KJV 21. As the fining pot for silver, and the
furnace for gold; so is a man to his praise.
- RV'1862 21. El crisol prueba la plata, y la fragua el
oro; y al hombre la boca del que le alaba.
- Biblia1776 22. Jos sinä huhmaressa survoisit tyhmän
niinkuin ryynit, niin ei kuitenkaan hänen
hulluutensa hänestä erkane.
- KJV 22. Though thou shouldest bray a fool in a
mortar among wheat with a pestle, yet will
not his foolishness depart from him.
- RV'1862 22. Aunque majes al insensato en un
mortero entre granos de trigo majados a
pisón, no se quitará de él su fatuidad.

SANANLASKUT

RuSV1876 22 Толки глупого в ступе пестом вместе с зерном, не отделится от него глупость его.

FI33/38 23. Tiedä tarkoin, miltä pikkukarjasi näyttää; pidä huoli laumoista.

CPR1642 23. Ota waari lambaistas ja pidä murhe laumastas.

Biblia1776 23. Ota ahkera vaari lampaistas, ja pidä murhe laumastas;

MLV19 23 Be diligent to know the state of your flocks and look well to your herds.

Luther1912 23. Auf deine Schafe habe acht und nimm dich deiner Herden an.

RuSV1876 23 Хорошо наблюдай за скотом твоим, имей попечение о стадах;

KJV 23. Be thou diligent to know the state of thy flocks, and look well to thy herds.

RV'1862 23. Considera atentamente el rostro de tus ovejas: pon tu corazón al ganado.

FI33/38 24. Sillä eivät aarteet säily iäti; ja pysyykö kruunukaan polvesta polveen?

CPR1642 24. Sillä ei tavara ole ijancaickisest eikä Cruunu sugusta sucuun.

Biblia1776 24. Sillä ei tavara ole ijancaikkisesti, eikä kruunu suvusta sukuun.

MLV19 24 Because riches are not everlasting. And does the crown endure to all generations?

Luther1912 24. Denn Gut währt nicht ewiglich, und die Krone währt nicht für und für.

RuSV1876 24 потому что богатство не навек, да и

KJV 24. For riches are not for ever: and doth the crown endure to every generation?

RV'1862 24. Porque las riquezas no son para siempre; ¿y la corona será para perpetuas generaciones?

власть разве из рода в род?

FI33/38	25. Kun heinä on mennyt ja tuore äpäre tulee näkyviin ja ruoho on koottu vuorilta,	Biblia1776	25. Ruoho käy ylös ja kukkaset puhkeevat, ja heinät vuorilla kootaan.
CPR1642	25. Ruohot owat putkennet heinät owat käsillä ja wuorella yrtit cogotan.		
MLV19	25 The hay is carried and the tender grass shows itself and the herbs of the mountains are gathered in.	KJV	25. The hay appeareth, and the tender grass sheweth itself, and herbs of the mountains are gathered.
Luther1912	25. Das Heu ist weggeführt, und wiederum ist Gras da und wird Kraut auf den Bergen gesammelt.	RV'1862	25. Saldrá la grama, aparecerá la yerba, y segarse han las yerbas de los montes.
RuSV1876	25 Прозябает трава, и является зелень, и собирают горные травы.		
FI33/38	26. on sinulla karitsoita puvuksesi ja vuohipukkeja pellon ostohinnaksi	Biblia1776	26. Lampaat vaatettavat sinua, ja kauriit antavat pellon vuoron.
CPR1642	26. Caridzat vaatettawat sinua ja caurit andawat pellon vuoron.		
MLV19	26 The lambs are for your clothing and the goats are the cost of the field.	KJV	26. The lambs are for thy clothing, and the goats are the price of the field.
Luther1912	26. Die Lämmer kleiden dich und die Böcke geben dir das Geld, einen Acker zu kaufen.	RV'1862	26. Los corderos para tus vestidos, y los cabritos para el precio del campo.

RuSV1876 26 Овцы – на одежду тебе, и козлы – на попку поля.

FI33/38 27. ja vuohenmaitoa kyllin ravinnoksesi, perheesi ravinnoksi ja palvelijatartesi elatukseksi.

CPR1642 27. Sinulla on wohten riesca kyllä huones rawinnoxii: ja sinun pijcas elatuxexi.

MLV19 27 And then will be goats' milk enough for your food; for the food of your household and maintenance for your maidens.

Luther1912 27. Du hast Ziegenmilch genug zu deiner Speise, zur Speise deines Hauses und zur Nahrung deiner Dirnen.

RuSV1876 27 И довольно козьего молока в пищу тебе, в пищу домашним твоим и на продовольствиеслужанкам твоим.

28 luku

Hiskian miesten kokoamat Salomon sananlaskut; jatkoa: Lauselmia elämän eri aloilta.

FI33/38 1. Jumalattomat pakenevat, vaikka ei kenkään aja takaa, mutta vanhurskaat ovat turvassa kuin nuori jalopeura.

Biblia1776 27. Sinulla on vuhten rieskaa kyllä sekä omaksi settä huonees ravinnoksi, ja piikais elatukseksi.

KJV 27. And thou shalt have goats' milk enough for thy food, for the food of thy household, and for the maintenance for thy maidens.

RV'1862 27. Y abundancia de leche de las cabras para tu mantenimiento, y para mantenimiento de tu casa, y para sustento de tus criadas.

Biblia1776 1. Jumalatoim pakenee, ja ei kenkään aja häntä takaa; vaan jumalinen on rohkia niinkuin nuori jalopeura.

- CPR1642 1. Jumalatoimien pakene ja ei kengän aja händä
taca: waan jumalinen on rohkea niinuin nuori
Lejoni.
- MLV19 1 A wicked man flees when no man pursues,
but the righteous are bold as a lion.
- Luther1912 1. Der Gottlose flieht, und niemand jagt ihn;
der Gerechte aber ist getrost wie ein junger
Löwe.
- RuSV1876 1 Нечестивый бежит, когда никто не
гонится за ним ; а праведник смел, как лев.
- FI33/38 2. Rikkomisensa tähden maa saa ruhtinaita
paljon, mutta yhden ymmärtäväisen miehen
taidolla järjestys kauan pysyy.
- CPR1642 2. Maakunnan synnin tähden tule
waldacundaan monda mulkausta: waan
toimellisten ja ymmärtäväisten ihmisten
tähden pysyvät ne kauvan.
- MLV19 2 For the transgression of a land many are the
rulers of it. But by men of understanding and
knowledge the state will be prolonged.
- Luther1912 2. Um des Landes Sünde willen werden viel
- KJV 1. The wicked flee when no man pursueth:
but the righteous are bold as a lion.
- RV'1862 1. HUYE el impío sin que nadie le persiga:
mas el justo está confiado como un leoncillo.
- Biblia1776 2. Maakunnan synnin tähden tulee
valtakuntaan monta päämiestä; waan
toimellisten ja ymmärtäväisten ihmisten
tähden pysyy se kauvan.
- KJV 2. For the transgression of a land many are
the princes thereof: but by a man of
understanding and knowledge the state
thereof shall be prolonged.
- RV'1862 2. Por la rebelión de la tierra sus príncipes

Änderungen der Fürstentümer; aber um der Leute willen, die verständig und vernünftig sind, bleiben sie lange.

RuSV1876 2 Когда страна отступит от закона, тогда много в ней начальников; а при разумном и знающем муже она долговечна.

son muchos: mas por el hombre entendido y sabio permanecerá sin mutación.

FI33/38 3. Köyhä mies, joka vaivaisia sortaa, on kuin sade, joka lyö lakoon eikä anna leipää.

CPR1642 3. Nälkäinen joca köyhiä waiwa on nijncuin caste joca hedelmän turmele.

Biblia1776 3. Nälkäinen, joka köyhiä vaivaa, on niinkuin sadekuuro, joka hedelmän turmelee.

MLV19 3 A needy man who oppresses the poor is a sweeping rain which leaves no food.

Luther1912 3. Ein armer Mann, der die Geringen bedrückt, ist wie ein Meltau, der die Frucht verdirbt.

RuSV1876 3 Человек бедный и притесняющий слабых то же, что проливной дождь, смывающий хлеб.

KJV 3. A poor man that oppreseth the poor is like a sweeping rain which leaveth no food.

RV'1862 3. El hombre pobre, y robador de los pobres es lluvia de avenida, y sin pan.

FI33/38 4. Lain hylkijät kehuvat jumalattomia, mutta lain noudattajat kauhistuvat heitä.

CPR1642 4. Jotca Lain hyljäwät ne ylistäwät jumalattomia: waan jotca Lain kätkewät owat heille wihaiset.

Biblia1776 4. Jotka lain hylkäävät, ne ylistävät jumalattomia; vaan jotka lain kätkevät, ovat heille vihaiset.

- MLV19 4 Those who forsake the law praise the wicked, but such as keep the law contend with them.
- Luther1912 4. Die das Gesetz verlassen, loben den Gottlosen; die es aber bewahren, sind unwillig auf sie.
- RuSV1876 4 Отступники от закона хвалят нечестивых, а соблюдающие закон негодуют на них.
- FI33/38 5. Pahat ihmiset eivät ymmärrä, mikä oikein on, mutta Herraa etsiväiset ymmärtävät kaiken.
- CPR1642 5. Ei pahat ihmiset oikeudest lucua pidä: vaan jotca HERRa edziwät he ottawat caikista waarin.
- MLV19 5 Evil men do not understand justice, but those who seek Jehovah understand all things.
- Luther1912 5. Böse Leute merken nicht aufs Recht; die aber nach dem HERRN fragen, merken auf alles.
- RuSV1876 5 Злые люди не разумеют справедливости, а ищущие Господа разумеют все.
- KJV 4. They that forsake the law praise the wicked: but such as keep the law contend with them.
- RV'1862 4. Los que dejan la ley, alaban al impío: mas los que la guardan, contendrán con ellos.
- Biblia1776 5. Ei pahat ihmiset oikeudesta lukua pidä; vaan jotka Herraa etsivät, he ottavat kaikista vaarin.
- KJV 5. Evil men understand not judgment: but they that seek the LORD understand all things.
- RV'1862 5. Los hombres malos no entienden el juicio: mas los que buscan a Jehová, entienden todas las cosas.

SANANLASKUT

FI33/38	6. Parempi on köyhä, joka nuhteettomasti vaeltaa, kuin kahdella tiellä mutkitteleva rikas.	Biblia1776	6. Parempi on köyhä joka vakuudessansa vaeltaa, kuin rikas, joka väärillä teillä käyskentelee.
CPR1642	6. Parempi on köyhä joca siweydesäns waelda cuin ricas joca wäärillä teillä käyskendale.		
MLV19	6 Better is the poor man who walks in his integrity, than he who is perverse in his ways, though he is rich.	KJV	6. Better is the poor that walketh in his uprightness, than he that is perverse in his ways, though he be rich.
Luther1912	6. Es ist besser ein Armer, der in seiner Frömmigkeit geht, denn ein Reicher, der in verkehrten Wegen geht.	RV'1862	6. Mejor es el pobre que camina en su perfección, que el de perversos caminos, y rico.
RuSV1876	6 Лучше бедный, ходящий в своей непорочности, нежели тот, кто извращает пути свои, хотя он и богат.		
FI33/38	7. Joka laista ottaa vaarin, on ymmärtäväinen poika; mutta irstailijain seuratoveri saattaa isänsä häpeään.	Biblia1776	7. Joka lain kätkee, se on toimellinen lapsi; mutta joka tuhlaajaa ruokkii, se häpäisee isänsä.
CPR1642	7. Joca Lain kätke hän on toimellinen lapsi: mutta joca tuhlaajata ruocki hän häwäise Isäns.		
MLV19	7 He who keeps the law is a wise son, but he who is a companion of gluttons shames his father.	KJV	7. Whoso keepeth the law is a wise son: but he that is a companion of riotous men shameth his father.
Luther1912	7. Wer das Gesetz bewahrt, ist ein	RV'1862	7. El que guarda la ley, es hijo prudente: mas

verständiges Kind; wer aber der Schlemmer Geselle ist, schändet seinen Vater.

RuSV1876 7 Хранящий закон – сын разумный, а знающийся с расточителями срамит отца своего.

el que es compañero de glotones, avergüenza a su padre.

FI33/38 8. Joka kartuttaa varojaan korolla ja voitolla, kokoaa niitä sille, joka vaivaisia armahtaa.

CPR1642 8. Joca tavarans enändä corgolla ja voitolla hän coco köyhäin tarpexi.

Biblia1776 8. Joka tavaransa enentää korolla ja voitolla, se kokoo köyhäin tarpeeksi.

MLV19 8 He who multiplies his substance by interest and increase, gathers it for him who has pity on the poor.

Luther1912 8. Wer sein Gut mehrt mit Wucher und Zins, der sammelt es für den, der sich der Armen erbarmt.

RuSV1876 8 Умножающий имение свое ростом и лихвою соберет его для благотворителя бедных.

KJV 8. He that by usury and unjust gain increaseth his substance, he shall gather it for him that will pity the poor.

RV'1862 8. El que aumenta sus riquezas con usura y recambio, para que se dé a los pobres lo allega.

FI33/38 9. Joka korvansa kääntää kuulemasta lakia, sen rukouskin on kauhistus.

CPR1642 9. Joca corwans kääändä pois Lain cuulosta hänen rucouxens on cauhistus.

Biblia1776 9. Joka korvansa kääntää pois lain kuulosta, hänen rukouksensakin on kauhistus.

SANANLASKUT

MLV19 9 He who turns away his ear from hearing the law, even his prayer is an abomination.	KJV 9. He that turneth away his ear from hearing the law, even his prayer shall be abomination.
Luther1912 9. Wer sein Ohr abwendet, das Gesetz zu hören, des Gebet ist ein Greuel.	RV'1862 9. El que aparta su oído por no oír la ley, su oración también será abominable.
RuSV1876 9 Кто отклоняет ухо свое от слушания закона, того и молитва – мерзость.	
FI33/38 10. Joka eksyttää oikeamielisiä pahalle tielle, se lankeaa omaan kuoppaansa; mutta nuhteettomat perivät onnen.	Biblia1776 10. Joka jumaliset saattaa väärälle tielle, hän lankee omaan kuoppaansa; mutta hurskaat perivät hyvyyden.
CPR1642 10. Joca jumaliset saatta wäärälle tielle hän lange omaan cuoppaans: waan siwiät periwät hywydet.	
MLV19 10 He who causes the upright to go astray in an evil way, he will fall himself into his own pit. But the perfect will inherit good.	KJV 10. Whoso causeth the righteous to go astray in an evil way, he shall fall himself into his own pit: but the upright shall have good things in possession.
Luther1912 10. Wer die Frommen verführt auf bösem Wege, der wird in seine Grube fallen; aber die Frommen werden Gutes ererben.	RV'1862 10. El que hace errar a los rectos por el mal camino, él caerá en su misma sima: mas los perfectos heredarán el bien.
RuSV1876 10 Совращающий праведных на путь зла сам упадет в свою яму, а непорочные наследуют добро.	

SANANLASKUT

FI33/38	11. Rikas mies on omissa silmissään viisas, mutta ymmärtäväinen köyhä ottaa hänestä selvän.	Biblia1776	11. Rikas luulee itsensä viisaaksi, vaan toimellinen köyhä ymmärtää hänen.
CPR1642	11. Ricas luule hänens wijsaxi waan toimellinen köyhä ymmärtä hänen.		
MLV19	11 The rich man is wise in his own conceit, but a poor man who has understanding searches him out.	KJV	11. The rich man is wise in his own conceit; but the poor that hath understanding searcheth him out.
Luther1912	11. Ein Reicher dünkt sich, weise zu sein; aber ein verständiger Armer durchschaut ihn.	RV'1862	11. El hombre rico es sabio en su opinión: mas el pobre entendido le examinará.
RuSV1876	11 Человек богатый – мудрец в глазах своих, но умный бедняк обличит его.		
FI33/38	12. Kun vanhurskaat riemuitsevat, on ihanuus suuri; mutta kun jumalattomat nousevat, saa ihmisiä hakea.	Biblia1776	12. Kuin vanhurskaat vallitsevat, niin käy sangen hyvin; vaan koska jumalattomat hallitsevat, niin muuttet ovat kansan seassa.
CPR1642	12. Cosca wanhurscat wallidzewat nijn käy sangen hywin: waan cosca jumalattomat hallidzewat nijn muuttet ovat Canssan seas.		
MLV19	12 When the righteous triumph, there is great glory, but when the wicked rise, men hide themselves.	KJV	12. When righteous men do rejoice, there is great glory: but when the wicked rise, a man is hidden.
Luther1912	12. Wenn die Gerechten Oberhand haben, so geht's sehr fein zu; wenn aber Gottlose	RV'1862	12. Cuando los justos se alegran, grande es la gloria; y cuando los impíos son levantados, el

aufkommen, wendet sich's unter den Leuten.

hombre será buscado.

RuSV1876 12 Когда торжествуют праведники, великая слава, но когда возвышаются нечестивые, люди укрываются.

Biblia1776 13. Joka pahan tekonsa kieltää, ei hän menesty; vaan joka sen tunnustaa ja hylkää, hänelle tapahtuu laupius.

FI33/38 13. Joka rikkomuksensa salaa, se ei menesty; mutta joka ne tunnustaa ja hylkää, se saa armon.

CPR1642 13. Joca pahan tecons kiellä ei hän menesty: vaan joca sen tunnusta ja hylkä hänelle tapahtu laupius.

KJV 13. He that covereth his sins shall not prosper: but whoso confesseth and forsaketh them shall have mercy.

MLV19 13 He who covers his transgressions will not prosper, but he who confesses and forsakes them will obtain mercy.

Luther1912 13. Wer seine Missetat leugnet, dem wird's nicht gelingen; wer sie aber bekennt und läßt, der wird Barmherzigkeit erlangen.

RV'1862 13. El que encubre sus pecados, nunca prosperará: mas el que confiesa, y se aparta, alcanzará misericordia.

RuSV1876 13 Скрывающий свои преступления не будет иметь успеха; а кто сознается и оставляет их, тот будет помилован.

Biblia1776 14. Autuas on se ihminen, joka aina pelkää; vaan joka sydämensä paaduttaa, se lankee onnettomuuteen.

FI33/38 14. Onnellinen se ihminen, joka aina on aralla tunnolla; mutta joka sydämensä paaduttaa, se onnettomuuteen lankeaa.

CPR1642 14. Autuas aina pelkä vaan niscuri lange

onnettomuteen.

MLV19	14 The man who fears always is fortunate, but he who hardens his heart will fall into mischief.	KJV	14. Happy is the man that feareth alway: but he that hardeneth his heart shall fall into mischief.
Luther1912	14. Wohl dem, der sich allewege fürchtet; wer aber sein Herz verhärtet, wird in Unglück fallen.	RV'1862	14. Bienaventurado el hombre que siempre teme: mas el que endurece su corazón, caerá en mal.
RuSV1876	14 Блажен человек, который всегда пребывает в благоговении; а кто ожесточает сердце свое, тот попадет в беду.		
FI33/38	15. Kuin muriseva leijona ja ahnas karhu on kurjan kansan jumalaton hallitsija.	Biblia1776	15. Jumalatoim päämies, joka köyhää kansaa hallitsee, on kiljuva jalopeura ja ahne karhu.
CPR1642	15. Jumalatoim Försti joca köyhä Canssa hallidze hän on kiljuwa Lejoni ja ahne carhu.		
MLV19	15 A roaring lion and a ranging bear, is a wicked ruler over a poor people.	KJV	15. As a roaring lion, and a ranging bear; so is a wicked ruler over the poor people.
Luther1912	15. Ein Gottloser, der über ein armes Volk regiert, das ist ein brüllender Löwe und gieriger Bär.	RV'1862	15. León bramador, y oso hambriento es el príncipe impío sobre el pueblo pobre.
RuSV1876	15 Как рыкающий лев и голодный медведь, так нечестивый властелин над бедным народом.		

SANANLASKUT

FI33/38	16. Vähätaitoinen ruhtinas runsaasti kiskoo, mutta väärän voiton vihaaja saa elää kauan.	Biblia1776	16. Kuin hallitsia on ilman toimetä, niin paljon vääräyttä tapahtuu; vaan joka vihaa ahneutta, hän saa kauvan elää.
CPR1642	16. Cosca Försti on ilman toimetä nijn paljon wääräyttä tapahtu: waan joca wiha ahneutta hän elä cauwan.		
MLV19	16 The ruler who lacks understanding is also a great oppressor, but he who hates covetousness will prolong his days.	KJV	16. The prince that wanteth understanding is also a great oppressor: but he that hateth covetousness shall prolong his days.
Luther1912	16. Wenn ein Fürst ohne Verstand ist, so geschieht viel Unrecht; wer aber den Geiz haßt, der wird lange leben.	RV'1862	16. El príncipe falto de entendimiento multiplica los agravios: mas el que aborrece la avaricia, alargará los dias.
RuSV1876	16 Неразумный правитель много делает притеснений, а ненавидящий корысть продолжит дни.		
FI33/38	17. Ihmisen, jota verivelka painaa, on pakoiltava hamaan hautaan asti; älköön häntä suojeltako.	Biblia1776	17. Ihminen, joka jonkun sielun veressä vääräyttä tekee, ei pääse, vaikka hän hamaan hautaan pakenis.
CPR1642	17. Ihminen joca jongun sielun weres wääräyttä teke: ei hän pääse waicka hän haman hautan pakenis.		
MLV19	17 A man who is laden with the blood of any	KJV	17. A man that doeth violence to the blood

person will flee to the pit. Let no man hold him.

Luther1912 17. Ein Mensch, der am Blut einer Seele schuldig ist, der wird flüchtig sein bis zur Grube, und niemand halte ihn auf.

RuSV1876 17 Человек, виновный в пролитии человеческой крови, будет бегать до могилы, чтобы кто не схватил его.

FI33/38 18. Nuhteettomasti vaeltavainen saa avun, mutta kahdella tiellä mutkittelija kerralla kaatuu.

CPR1642 18. Joca siweydes waelda hän on tallesa: mutta joca käy paha tietä hänen täyty joscus langeta.

MLV19 18 He who walks uprightly will be delivered, but he who is perverse in his ways will fall at once.

Luther1912 18. Wer fromm einhergeht, dem wird geholfen; wer aber verkehrtes Weges ist, wird auf einmal fallen.

RuSV1876 18 Кто ходит непорочно, то будет невредим; а ходящий кривыми путями упадет на одном из них.

of any person shall flee to the pit; let no man stay him.

RV'1862 17. El hombre que hace violencia con sangre de persona, hasta el sepulcro huirá; y nadie le sustentará.

Biblia1776 18. Joka vakuudessa vaeltaa, se on tallessa; mutta joka käy paha tietä, hänen täytyy joskus langeta.

KJV 18. Whoso walketh uprightly shall be saved: but he that is perverse in his ways shall fall at once.

RV'1862 18. El que camina en integridad, será salvo: mas el de perversos caminos, caerá en alguno.

SANANLASKUT

FI33/38 19. Joka peltonsa viljelee, saa leipää kyllin, mutta tyhjän tavoittelija saa köyhyyttä kyllin.	Biblia1776 19. Joka peltonsa viljelee, hän saa leipää yltäisesti; vaan joka pyytää joutilaana käydä, se ravitaan köyhyydellä.
CPR1642 19. Joca peldons wiljele hän saa leipä yldäisest: waan joca pyytä joutilasna käydä hän tule peräti köyhäxi.	
MLV19 19 He who tills his land will have plenty of bread, but he who follows after vanity will have poverty enough.	KJV 19. He that tilleth his land shall have plenty of bread: but he that followeth after vain persons shall have poverty enough.
Luther1912 19. Wer seinen Acker baut, wird Brot genug haben; wer aber dem Müßiggang nachgeht, wird Armut genug haben.	RV'1862 19. El que labra su tierra se hartará de pan: mas el que sigue a los ociosos, se hartará de pobreza.
RuSV1876 19 Кто возделывает землю свою, тот будет насыщаться хлебом, а кто подражает праздным, тот насытится нищетою.	
FI33/38 20. Luotettava mies saa runsaan siunauksen, mutta jolla on kiihko rikastua, se ei rankaisematta jää.	Biblia1776 20. Uskollinen mies runsaasti siunataan; vaan joka pyrkii rikkauden perään, ei hän ole viaton.
CPR1642 20. Uscollinen mies siunatan: waan joca pyrki rickauden perän ei hän ole wiatoin.	
MLV19 20 A faithful man will abound with blessings, but he who makes haste to be rich will not be unpunished.	KJV 20. A faithful man shall abound with blessings: but he that maketh haste to be rich shall not be innocent.

SANANLASKUT

- Luther1912 20. Ein treuer Mann wird viel gesegnet; wer aber eilt, reich zu werden, wird nicht unschuldig bleiben. RV'1862 20. El hombre de verdad tendrá muchas bendiciones: mas el que se apresura a enriquecer, no será sin culpa.
- RuSV1876 20 Верный человек богат благословениями, а кто спешит разбогатеть, тотне останется ненаказанным.
- FI33/38 21. Ei ole hyvä henkilöön katsoa, mutta leipäpalankin tähden rikkomus tehdään. Biblia1776 21. Ei ole se hyvä, että joku katsoo muotoa; sillä ihminen taitaa tehdä leivän kappaleen tähden väärin.
- CPR1642 21. Ei ole se hyvä että joku cadzo muoto: sillä hän teke leiwän cappalen tähden väärin.
- MLV19 21 To have respect of persons is not good, nor that a man should transgress for a piece of bread. KJV 21. To have respect of persons is not good: for for a piece of bread that man will transgress.
- Luther1912 21. Person ansehen ist nicht gut; und mancher tut übel auch wohl um ein Stück Brot. RV'1862 21. Tener respeto a personas en el juicio, no es bueno: aun por un bocado de pan prevaricará el hombre.
- RuSV1876 21 Быть лицеприятным – нехорошо:такой человек и за кусок хлеба делает неправду.
- FI33/38 22. Pahansuova haluaa kiihkeästi varallisuutta eikä tiedä, että hänet tapaa puute. Biblia1776 22. Joka äkisti rikkautta pyytää, ja on kade, hänelle tulee köyhyys, ettei hän tiedäkään.
- CPR1642 22. Joca äkistä rickautta pyytä ja on saita: hänen päällens tule ahdistus nijn ettei hän

tiedäcän.

MLV19	22 He who has an evil eye hastens after riches and does not know that want will come upon him.	KJV	22. He that hasteth to be rich hath an evil eye, and considereth not that poverty shall come upon him.
Luther1912	22. Wer eilt zum Reichtum und ist neidisch, der weiß nicht, daß Mangel ihm begegnen wird.	RV'1862	22. Apresúrase a ser rico el hombre de mal ojo, y no conoce que le ha de venir pobreza.
RuSV1876	22 Спешит к богатству завистливый человек, и не думает, что нищета постигнет его.		
FI33/38	23. Joka toista nuhtelee, niinkuin minä neuvon, saa suosiota enemmän kuin se, joka kielellänsä liehakoitsee.	Biblia1776	23. Joka ihmistä rankaisee, hän löytää paremman ystävyyden kuin se, joka puhuu myötämielin.
CPR1642	23. Joca ihmistä rangaise hän löytä paremman ystäwyden: cuin se joca puhu myötäkielin.		
MLV19	23 He who rebukes a man will afterward find more favor than he who flatters with the tongue.	KJV	23. He that rebuketh a man afterwards shall find more favour than he that flattereth with the tongue.
Luther1912	23. Wer einen Menschen straft, wird hernach Gunst finden, mehr denn der da heuchelt.	RV'1862	23. El que reprende al hombre que vuelve atrás, hallará gracia, mas que el que lisongea con la lengua.
RuSV1876	23 Обличающий человека найдет после большую приязнь, нежели тот, кто льстит		

ЯЗЫКОМ.

FI33/38	24. Joka isältään ja äidiltään riistää ja sanoo: Ei tämä ole rikos, se on tuhontekijän toveri.	Biblia1776	24. Joka ottaa isältänsä ja äidiltänsä, ja sanoo; ei se ole synti, hän on hävittäjän kanssaveli.
CPR1642	24. Joca otta Isäldäns ja äitildäns ja sano: ei se ole syndi: hän on häwittäjän cansaweli.		
MLV19	24 He who robs his father or his mother and says, It is no transgression, the same is the companion of a destroyer.	KJV	24. Whoso robbeth his father or his mother, and saith, It is no transgression; the same is the companion of a destroyer.
Luther1912	24. Wer seinem Vater oder seiner Mutter etwas nimmt und spricht, es sei nicht Sünde, der ist des Verderbers Geselle.	RV'1862	24. El que roba a su padre y a su madre, y dice que no es maldad, compañero es del hombre destruidor.
RuSV1876	24 Кто обкрадывает отца своего и мать свою и говорит: „это не грех“, тот — сообщник грабителям.		
FI33/38	25. Tavarannahne nostaa riidan, mutta Herraan luottavainen tulee ravituksi.	Biblia1776	25. Ylpiä ihminen saattaa riidan; mutta joka luottaa Herraan, hän kostuu.
CPR1642	25. Ylpiä ihminen saatta rijdan: mutta joca luotta idzens HERraan hän costu.		
MLV19	25 He who is of a greedy spirit stirs up strife, but he who puts his trust in Jehovah will be made fat.	KJV	25. He that is of a proud heart stirreth up strife: but he that putteth his trust in the LORD shall be made fat.

SANANLASKUT

- Luther1912 25. Ein Stolzer erweckt Zank; wer aber auf den HERRN sich verläßt, wird gelabt. RV'1862 25. El altivo de ánimo revuelve contiendas: mas el que confia en Jehová, engordará.
- RuSV1876 25 Надменный разжигает ссору, а надеющийся на Господа будет благоденствовать.
- FI33/38 26. Omaan sydämeensä luottavainen on tyhmä, mutta viisaudessa vaeltava pelastuu. Biblia1776 26. Joka omaan sydämeensä uskaltaa, hän on tyhmä; mutta joka viisaudessa vaeltaa, hän vapahdetaan.
- CPR1642 26. Joca omaan sydämeens uscalda hän on tyhmä: mutta joca wijsaudes waelda hän wapadetan.
- MLV19 26 He who trusts in his own heart is a fool, but he who walks wisely, he will be delivered. KJV 26. He that trusteth in his own heart is a fool: but whoso walketh wisely, he shall be delivered.
- Luther1912 26. Wer sich auf sein Herz verläßt, ist ein Narr; wer aber mit Weisheit geht, wird entrinnen. RV'1862 26. El que confia en su corazón es insensato: mas el que camina en sabiduría, él escapará.
- RuSV1876 26 Кто надеется на себя, тот глуп; а кто ходит в мудрости, тот будет цел.
- FI33/38 27. Joka köyhälle antaa, se ei puutteeseen joudu; mutta joka silmänsä häneltä sulkee, saa kirouksia paljon. Biblia1776 27. Joka vaivaiselle antaa, ei häneltä puutu; vaan joka silmänsä hänestä kääntää, se tulee pahasti kirotuksi.
- CPR1642 27. Joca waiwaiselle anda ei häneldä puutu: waan joca silmäns hänestä käändä hänen käy

caicki tacaperin.

MLV19 27 He who gives to the poor will not lack, but he who hides his eyes will have many a curse.	KJV 27. He that giveth unto the poor shall not lack: but he that hideth his eyes shall have many a curse.
Luther1912 27. Wer dem Armen gibt, dem wird nichts mangeln; wer aber seine Augen abwendet, der wird viel verflucht.	RV'1862 27. El que da al pobre, nunca tendrá pobreza: mas el que del pobre aparta sus ojos, tendrá muchas maldiciones.
RuSV1876 27 Дающий нищему не обеднеет; а кто закрывает глаза свои от него, натом много проклятий.	
FI33/38 28. Kun jumalattomat nousevat, piileksivät ihmiset; mutta kun he hukkuvat, niin hurskaat enentyvät.	Biblia1776 28. Kuin jumalattomat tulevat, niin kansa itsensä kätkee; mutta kuin ne hukkuvat, niin vanhurskaat enenevät.
CPR1642 28. Cosca jumalattomat tulewat nijn Canssa idzens kätke: mutta cosca ne huckuwat nijn wanhurscat enänewät.	
MLV19 28 When the wicked rise, men hide themselves, but when they perish, the righteous increase.	KJV 28. When the wicked rise, men hide themselves: but when they perish, the righteous increase.
Luther1912 28. Wenn die Gottlosen aufkommen, so verbergen sich die Leute; wenn sie aber umkommen, werden der Gerechten viel.	RV'1862 28. Cuando los impíos son levantados, el hombre cuerdo se esconderá: mas cuando perecen, los justos se multiplican.
RuSV1876 28 Когда возвышаются нечестивые, люди	

укрываются, а когда они
падают,умножаются праведники.

29 luku

Hiskian miesten kokoamat Salomon sananlaskut;
jatkoa: Lauselmia elämän eri aloilta.

FI33/38	1. Kuritusta saanut mies, joka niskurina pysyy, rusennetaan äkisti, eikä apua ole.	Biblia1776	1. Joka kuritukselle on uppiniskainen, hän äkisti kadotetaan ilman yhdetäkään avuta.
CPR1642	1. JОса curituxelle on uppiniscainen hän äkist cadotetan ilman yhdetäckän awuta.		
MLV19	1 He who, being often reprov'd, hardens his neck will suddenly be destroyed and that without remedy.	KJV	1. He, that being often reprov'd hardeneth his neck, shall suddenly be destroyed, and that without remedy.
Luther1912	1. Wer wider die Strafe halsstarrig ist, der wird plötzlich verderben ohne alle Hilfe.	RV'1862	1. EL hombre que reprendido endurece la cerviz, de repente será quebrantado: ni habrá para él medicina.
RuSV1876	1 Человек, который, будучи обличаем, ожесточает выю свою, внезапно сокрушится, и не будет ему исцеления.		
FI33/38	2. Hurskaitten enentyessä kansa iloitsee, mutta jumalattoman hallitessa kansa huokaa.	Biblia1776	2. Kuin vanhurskaita monta on, niin kansa iloitsee; vaan kuin jumalatoim hallitsee, niin kansa huokaa.

CPR1642 2. Cosca wanhurscaita monda on nijn Canssa iloidze: waan cosca jumalatoim hallidze nijn Canssan täyty huogata.

MLV19 2 When the righteous are increased, the people rejoice, but when a wicked man rules, the people sigh.

Luther1912 2. Wenn der Gerechten viel sind, freut sich das Volk; wenn aber der Gottlose herrscht, seufzt das Volk.

RuSV1876 2 Когда умножаются праведники, веселится народ, а когда господствует нечестивый, народ стонет.

FI33/38 3. Viisautta rakastavainen on isällensä iloksi, mutta porttojen seuratoveri hävittää varansa.

CPR1642 3. Joca wijsautta racasta hän iloittaa Isäns: mutta joca huoria elättä hän tuhla tawarans.

MLV19 3 He who loves wisdom delights his father, but he who keeps company with prostitutes wastes his substance.

Luther1912 3. Wer Weisheit liebt, erfreut seinen Vater; wer aber mit Huren umgeht, kommt um sein Gut.

KJV 2. When the righteous are in authority, the people rejoice: but when the wicked beareth rule, the people mourn.

RV'1862 2. Cuando los justos dominan, el pueblo se alegra: mas cuando domina el impío, el pueblo gime.

Biblia1776 3. Joka viisautta rakastaa, hän iloittaa isänsä; mutta joka huoria elättää, hän tuhlaa tavaraansa.

KJV 3. Whoso loveth wisdom rejoiceth his father: but he that keepeth company with harlots spendeth his substance.

RV'1862 3. El hombre que ama la sabiduría, alegra a su padre: mas el que da de comer a rameras, perderá la hacienda.

SANANLASKUT

RuSV1876 3 Человек, любящий мудрость, радуется отца своего; а кто знает с блудницами, тот расточает имение.

FI33/38 4. Oikeudella kuningas pitää maan pystyssä, mutta verojen kiskoja sen hävittää.

Biblia1776 4. Kuningas rakentaa oikeudella valtakunnan; vaan lahjain ottaja sen turmelee.

CPR1642 4. Cuningas rakenda oikeudella waldacunnan waan ahne sen turmele.

MLV19 4 The king establishes the land by justice, but he who exacts gifts overthrows it.

KJV 4. The king by judgment establisheth the land: but he that receiveth gifts overthroweth it.

Luther1912 4. Ein König richtet das Land auf durchs Recht; ein geiziger aber verderbt es.

RV'1862 4. El rey con el juicio afirma la tierra: mas el hombre amigo de presentes, la destruirá.

RuSV1876 4 Царь правосудием утверждает землю, а любящий подарки разоряет ее.

FI33/38 5. Mies, joka lähimmäistään liehakoitsee, virittää verkon hänen askeleilleen.

Biblia1776 5. Joka lähimmäisensä kanssa liehakoitsee, hän hajoittaa verkon jalkainsa eteen.

CPR1642 5. Joca lähimmäisensä cansa liehacoidze hän hajotta wercon hänen jalcains eteen.

MLV19 5 A man who flatters his neighbor spreads a net for his steps.

KJV 5. A man that flattereth his neighbour spreadeth a net for his feet.

Luther1912 5. Wer mit seinem Nächsten heuchelt, der

RV'1862 5. El hombre que lisongea a su prójimo, red

breitet ein Netz aus für seine Tritte.

tiende delante de sus pasos.

RuSV1876 5 Человек, льстящий другу своему,
расстилат сеть ногам его.

FI33/38 6. Pahalle miehelle on oma rikos paulaksi,
mutta vanhurskas saa riemuita ja iloita.

Biblia1776 6. Kuin paha syntiä tekee, niin hän hänensä
paulaan sekoittaa; vaan vanhurskas
riemuitsee, ja hänellä on ilo.

CPR1642 6. Cosca paha syndiä teke nijn hän hänens
paulaan secoitta: waan wanhurscas riemuidze
ja hänellä on ilo.

MLV19 6 There is a snare in the transgression of an
evil man, but a righteous man sings and
rejoices.

KJV 6. In the transgression of an evil man there is
a snare: but the righteous doth sing and
rejoice.

Luther1912 6. Wenn ein Böser sündigt, verstrickt er sich
selbst; aber ein Gerechter freut sich und hat
Wonne.

RV'1862 6. Por la prevaricación del hombre malo hay
lazo: mas el justo cantará, y se alegrará.

RuSV1876 6 В грехе злого человека – сеть для него , а
праведник веселится и радуется.

FI33/38 7. Vanhurskas tuntee vaivaisten asian, mutta
jumalaton ei siitä mitään ymmärrä.

Biblia1776 7. Vanhurskas tuntee köyhän asian; vaan
jumalatoim ei ymmärrä viisautta.

CPR1642 7. Wanhurscas tunde köyhän asian waan
jumalatoim cadzo caiken toimen ylön.

SANANLASKUT

MLV19	7 A righteous man takes knowledge of the cause of the poor. A wicked man has no such understanding to know.	KJV	7. The righteous considereth the cause of the poor: but the wicked regardeth not to know it.
Luther1912	7. Der Gerechte erkennt die Sache der Armen; der Gottlose achtet keine Vernunft.	RV'1862	7. Conoce el justo el derecho de los pobres: mas el impío no entiende sabiduría.
RuSV1876	7 Праведник тщательно вникает в тяжбу бедных, анечестивый не разбирает дела.		
FI33/38	8. Pilkkaajat kaupungin villitsevät, mutta viisaat hillitsevät vihan.	Biblia1776	8. Pilkkaajat hajoittavat kaupungin; vaan viisaat asettavat vihan.
CPR1642	8. Pilckajat saattawat Caupungin onnettomuteen: waan wijsat asettawat wihan.		
MLV19	8 Scoffers breathe (against) a city, but wise men turn away wrath.	KJV	8. Scornful men bring a city into a snare: but wise men turn away wrath.
Luther1912	8. Die Spötter bringen frech eine Stadt in Aufruhr; aber die Weisen stillen den Zorn.	RV'1862	8. Los hombres burladores enlazan la ciudad: mas los sabios apartan el furor.
RuSV1876	8 Люди развратные возмущают город, а мудрые утишают мятеж.		
FI33/38	9. Viisas mies kun käräjöi hullun miehen kanssa, niin tämä reutoo ja nauraa eikä asetu.	Biblia1776	9. Kuin viisas tulee tyhmän kanssa oikeutta käymään, joko hän on vihainen eli iloinen, niin ei ole hänellä yhtään lepoa.
CPR1642	9. Cosca wijsas tule tyhmän cansa cauppaan: joco hän on wihainen eli iloinen nijn ei ole		

hänellä yhtän lepo.

MLV19 9 If a wise man has a controversy with a foolish man, whether he is angry or laugh, there will be no rest.	KJV 9. If a wise man contendeth with a foolish man, whether he rage or laugh, there is no rest.
Luther1912 9. Wenn ein Weiser mit einem Narren zu rechten kommt, er zürne oder lache, so hat er nicht Ruhe.	RV'1862 9. Si el hombre sabio contendiere con el insensato, que se enoje, o que se ría, no tendrá reposo.
RuSV1876 9 Умный человек, судясь с человеком глупым, сердится ли, смеется ли, – не имеет покоя.	
FI33/38 10. Murhamiehet vihaavat nuhteetonta, oikeamielisten henkeä he väijyvät.	Biblia1776 10. Verikoirat vihaavat siviää; vaan vanhurskaat holhovat häntä.
CPR1642 10. Wericoirat wihawat siwiätä waan wanhurscat pitäwät murhen sielustans.	
MLV19 10 Bloodthirsty men hate he who is perfect, but the upright seek his soul.	KJV 10. The bloodthirsty hate the upright: but the just seek his soul.
Luther1912 10. Die Blutgierigen hassen den Frommen; aber die Gerechten suchen sein Heil.	RV'1862 10. Los hombres sangrientos aborrecen al perfecto: mas los rectos buscan su contentamiento.
RuSV1876 10 Кровожадные люди ненавидят непорочного, а праведные заботятся о его жизни.	

SANANLASKUT

FI33/38	11. Tyhmä purkaa kaiken sisunsa, mutta viisas sen viimein tynnyttää.	Biblia1776	11. Tyhmä vuodattaa kaiken henkensä; vaan viisas sen pidättää.
CPR1642	11. Tyhmä wuodatta caiken hänen hengens waan wijsas sen pidättä.		
MLV19	11 A fool utters all his anger, but a wise man keeps it back and calms it.	KJV	11. A fool uttereth all his mind: but a wise man keepeth it in till afterwards.
Luther1912	11. Ein Narr schüttet seinen Geist ganz aus; aber ein Weiser hält an sich.	RV'1862	11. Todo su espíritu echa fuera el insensato: mas el sabio al fin le sosiega.
RuSV1876	11 Глупый весь гнев свой изливает, а мудрый сдерживает его.		
FI33/38	12. Hallitsija, joka kuuntelee valhepuheita, saa palvelijoikseen pelkkiä jumalattomia.	Biblia1776	12. Päämies, joka valhetta rakastaa, hänen palveliansa ovat kaikki jumalattomat.
CPR1642	12. Herra joca walhetta racasta hänen palwelians owat caicki jumalattomat.		
MLV19	12 If a ruler listens to falsehood, all his servants are wicked.	KJV	12. If a ruler hearken to lies, all his servants are wicked.
Luther1912	12. Ein Herr, der zu Lügen Lust hat, des Diener sind alle gottlos.	RV'1862	12. Del señor que escucha la palabra mentirosa, todos sus criados son impíos.
RuSV1876	12 Если правитель слушает ложные речи, то и все служащие у негонечестивы.		
FI33/38	13. Köyhä ja sortaja kohtaavat toisensa; kumpaisenkin silmille Herra antaa valon.	Biblia1776	13. Köyhä ja rikas kohtasivat toinen toisensa: Herra valaisee heidän molempain silmänsä.

- CPR1642 13. Köyhä ja ricas cohtaisit toinen toisens
HERra walaise heidän molembain silmäns.
- MLV19 13 The poor man and the oppressor meet
together. Jehovah enlightens the eyes of them
both.
- Luther1912 13. Arme und Reiche begegnen einander:
beider Augen erleuchtet der HERR.
- RuSV1876 13 Бедный и лихоимец встречаются друг с
другом; но свет глазам того и другого дает
Господь.
- FI33/38 14. Kuninkaalla, joka tuomitsee vaivaisia
oikein, on valtaistuin iäti vahva.
- CPR1642 14. Cuningas joca uscollisest duomidze köyhiä
hänen istuimens pysy ijancaickisest.
- MLV19 14 The king who faithfully judges the poor, his
throne will be established forever.
- Luther1912 14. Ein König, der die Armen treulich richtet,
des Thron wird ewig bestehen.
- RuSV1876 14 Если царь судит бедных по правде, то
престол его навсегда утвердится.
- FI33/38 15. Vitsa ja nuhde antavat viisautta, mutta
- KJV 13. The poor and the deceitful man meet
together: the LORD lighteneth both their
eyes.
- RV'1862 13. El pobre y el usurero se encontraron:
Jehová alumbrá los ojos de ámbos.
- Biblia1776 14. Kuningas, joka uskollisesti tuomitsee
köyhiä, hänen istuimensa vahvistetaan
ijankaikkisesti.
- KJV 14. The king that faithfully judgeth the poor,
his throne shall be established for ever.
- RV'1862 14. El rey que juzga con verdad a los pobres,
su trono será firme para siempre.
- Biblia1776 15. Vitsa ja rangaistus antaa viisauden; vaan

kuriton poika on äitinsä häpeä.

itsevaltainen lapsi häpäisee äitinsä.

CPR1642 15. Widza ja rangaistus anda wijsauden: waan idzewaldainen lapsi häwäise äitins.

MLV19 15 The rod and reproof give wisdom, but a child left to himself causes shame to his mother.

KJV 15. The rod and reproof give wisdom: but a child left to himself bringeth his mother to shame.

Luther1912 15. Rute und Strafe gibt Weisheit; aber ein Knabe, sich selbst überlassen, macht seiner Mutter Schande.

RV'1862 15. La vara y la corrección dan sabiduría: mas el muchacho suelto avergonzará a su madre.

RuSV1876 15 Розга и обличение дают мудрость; но отрок, оставленный в небрежении, делает стыд своей матери.

FI33/38 16. Kun jumalattomat lisääntyvät, lisääntyy rikos, mutta vanhurskaat saavat nähdä, kuinka he kukistuvat.

Biblia1776 16. Jossa monta jumalatointa on, siinä on monta syntiä; waan vanhurskaat näkevät heidän lankeemisensa.

CPR1642 16. Josa monda jumalatoinda on sijnä on monda syndiä: waan wanhurscat näkewät heidän langemisens.

MLV19 16 When the wicked are increased, transgression increases, but the righteous will look upon their fall.

KJV 16. When the wicked are multiplied, transgression increaseth: but the righteous shall see their fall.

Luther1912 16. Wo viele Gottlose sind, da sind viel Sünden; aber die Gerechten werden ihren Fall

RV'1862 16. Cuando los impíos son muchos, mucha es la prevaricación: mas los justos verán su

erleben.

RuSV1876 16 При умножении нечестивых умножается беззаконие; но праведники увидят падение их.

ruina.

FI33/38 17. Kurita poikaasi, niin hän sinua virvoittaa ja sielullesi herkkuja tarjoaa.

Biblia1776 17. Kurita poikaas, niin hän sinua virvoittaa, ja saattaa sielun iloiseksi.

CPR1642 17. Curita poicas nijn hän sinun wirwotta ja saatta sielus iloisexi.

MLV19 17 Discipline your son and he will give you rest, yes, he will give delight to your soul.

KJV 17. Correct thy son, and he shall give thee rest; yea, he shall give delight unto thy soul.

Luther1912 17. Züchtige deinen Sohn, so wird er dich ergötzen und wird deiner Seele sanft tun.

RV'1862 17. Corrige a tu hijo, y darte ha descanso; y dará delicias a tu alma.

RuSV1876 17 Наказывай сына твоего, и он даст тебе покой, и доставит радость душе твоей.

FI33/38 18. Missä ilmoitus puuttuu, siinä kansa käy kurittomaksi; autuas se, joka noudattaa lakia.

Biblia1776 18. Kuin ennustukset loppuvat, niin kansa hajoitetaan; vaan autuas kätkee lain.

CPR1642 18. Cosca ennustuxet loppuwat nijn Canssa hajotetan: waan autuas kätke Lain.

MLV19 18 Where there is no vision, the people cast off restraint, but he who keeps the law, he is fortunate.

KJV 18. Where there is no vision, the people perish: but he that keepeth the law, happy is he.

SANANLASKUT

- Luther1912 18. Wo keine Weissagung ist, wird das Volk wild und wüst; wohl aber dem, der das Gesetz handhabt!
- RuSV1876 18 Без откровения свыше народ необуздан, а соблюдающий закон блажен.
- RV'1862 18. Sin profecía el pueblo será disipado: mas el que guarda la ley, bienaventurado él.
- FI33/38 19. Ei ota palvelija sanoista ojentuakseen: hän kyllä ymmärtää, mutta ei tottele.
- Biblia1776 19. Palvelia ei anna itsiänsä kurittaa sanoilla; sillä vaikka hän sen ymmärtää, niin ei hän vastaa.
- CPR1642 19. Palwelia ei anna idzens curitta sanoilla: sillä waicka hän sen ymmärtä niijn ei hän ole cuitengan ymmärtäwänäns.
- MLV19 19 A servant will not be disciplined by words, because though he understands, he will not give heed.
- KJV 19. A servant will not be corrected by words: for though he understand he will not answer.
- Luther1912 19. Ein Knecht läßt sich mit Worten nicht züchtigen; denn ob er sie gleich versteht, nimmt er sich's doch nicht an.
- RV'1862 19. El siervo no será castigado con palabras; porque entiendo, y no responde.
- RuSV1876 19 Словами не научится раб, потому что, хотя он понимает их , но не слушается.
- FI33/38 20. Näet miehen, kärkkään puhumaan — enemmän on toivoa tyhmästä kuin hänestä.
- Biblia1776 20. Jos sinä näet jonkun, joka on nopsa puhumaan: enempi on toivoa tyhmästä kuin hänestä.
- CPR1642 20. Jos sinä näet jongun joca on nopsa

puhuman enä on toiwo tyhmäs cuin hänes.

MLV19	20 See a man who is hasty in his words? There is more hope for a fool than for him.	KJV	20. Seest thou a man that is hasty in his words? there is more hope of a fool than of him.
Luther1912	20. Siehst du einen, der schnell ist zu reden, da ist am Narren mehr Hoffnung denn an ihm.	RV'1862	20. ¿Has visto hombre ligero en sus palabras? mas esperanza hay del insensato que de él.
RuSV1876	20 Видал ли ты человека опрометчивого в словах своих? на глупого больше надежды, нежели на него.		
FI33/38	21. Jos palvelijaansa nuoresta pitäen hemmottee, tulee hänestä lopulta kiittämätön.	Biblia1776	21. Jos palvelia nuoruudesta herkullisesti pidetään, niin hän tahtoo sitte poikana olla.
CPR1642	21. Jos palvelia nuorudest hercullisest pidetän nijn hän tahto sijtte poicana olla.		
MLV19	21 He who brings up his servant gently from childhood will have him become a son at the last.	KJV	21. He that delicately bringeth up his servant from a child shall have him become his son at the length.
Luther1912	21. Wenn ein Knecht von Jugend auf zärtlich gehalten wird, so will er darnach ein Junker sein.	RV'1862	21. El que regala a su siervo desde su niñez, a la postre será su hijo.
RuSV1876	21 Если с детства воспитывать раба в неге, то впоследствии он захочет быть сыном.		

- FI33/38 22. Pikavihainen mies nostaa riidan, ja kiukkuinen tulee rikkoneeksi paljon.
- CPR1642 22. Wihainen mies saatta riidan ja kiukkuinen teke monda syndiä.
- MLV19 22 An angry man stirs up strife and a wrathful man abounds in transgression.
- Luther1912 22. Ein zorniger Mann richtet Hader an, und ein Grimmiger tut viel Sünde.
- RuSV1876 22 Человек гневливый заводит ссору, и вспыльчивый много грешит.
- FI33/38 23. Ihmisen alentaa hänen oma ylpeytensä, mutta alavamielinen saa kunnian.
- CPR1642 23. Ylpeys cukista ihmisen waan cunnia corgotta nöyrän.
- MLV19 23 A man's pride will bring him low, but he who is of a lowly spirit will obtain honor.
- Luther1912 23. Die Hoffart des Menschen wird ihn stürzen; aber der Demütige wird Ehre empfangen.
- RuSV1876 23 Гордость человека унижает его, а смиренный духом приобретает честь.
- Biblia1776 22. Vihainen mies saattaa riidan, ja kiukkuinen tekee monta syntiä.
- KJV 22. An angry man stirreth up strife, and a furious man aboundeth in transgression.
- RV'1862 22. El hombre enojoso levanta contiendas; y el furioso muchas veces peca.
- Biblia1776 23. Ylpeys kukistaa ihmisen; vaan kunnia korottaa nöyrän.
- KJV 23. A man's pride shall bring him low: but honour shall uphold the humble in spirit.
- RV'1862 23. La soberbia del hombre le abate; y al humilde de espíritu sustenta la honra.

SANANLASKUT

FI33/38 24. Joka käy osille varkaan kanssa, se sieluansa vihaa; hän kuulee vannotuksen, mutta ei ilmaise mitään.	Biblia1776 24. Joka varkaan kanssa on osallinen, hän vihaa sieluansa, niin myös se, joka kuulee kirouksen ja ei ilmoita.
CPR1642 24. Joca warcan cansa on osallinen cuule kirouxen ja ei ilmoita: hän wiha hänen sieluans.	
MLV19 24 He who is partner with a thief, hates his own soul; he hears the oath (at trial) and utters nothing.	KJV 24. Whoso is partner with a thief hateth his own soul: he heareth cursing, and bewrayeth it not.
Luther1912 24. Wer mit Dieben teilhat, den Fluch aussprechen hört, und sagt's nicht an, der haßt sein Leben.	RV'1862 24. El compañero del ladrón aborrece su vida; oirá maldiciones, y no le denunciará.
RuSV1876 24 Кто делится с вором, тот ненавидит душу свою; слышит он проклятие, но не объявляет о том.	
FI33/38 25. Ihmispelko panee paulan, mutta Herraan luottavainen on turvattu.	Biblia1776 25. Joka pelkää ihmistä, hän tulee lankeemukseen; mutta joka luottaa Herraan, hän tulee pidetyksi ylös.
CPR1642 25. Joca pelkä ihmisiä hän tule langemuxeen: mutta joca luotta idzens HERraan hän tule ylöspidetyxi.	
MLV19 25 The fear of man brings a snare, but he who puts his trust in Jehovah will be safe.	KJV 25. The fear of man bringeth a snare: but whoso putteth his trust in the LORD shall be

- safe.
- Luther1912 25. Vor Menschen sich scheuen bringt zu Fall; wer sich aber auf den HERRN verläßt, wird beschützt. RV'1862 25. El temor del hombre pondrá lazo: mas el que confia en Jehová será levantado.
- RuSV1876 25 Боязнь пред людьми ставит сеть; а надеющийся на Господа будет безопасен.
- FI33/38 26. Hallitsijan suosiota etsivät monet, mutta Herralta tulee miehelle oikeus. Biblia1776 26. Moni etsii päämiehenkasvoja; mutta jokaisen tuomio tulee Herralta.
- CPR1642 26. Moni edzi Förstin caswo mutta jocaidzen duomio tule HERralda.
- MLV19 26 Many seek the ruler's favor, but a man's justice is from Jehovah. KJV 26. Many seek the ruler's favour; but every man's judgment cometh from the LORD.
- Luther1912 26. Viele suchen das Angesicht eines Fürsten; aber eines jeglichen Gericht kommt vom HERRN. RV'1862 26. Muchos buscan el favor del príncipe: mas el juicio de cada uno de Jehová es.
- RuSV1876 26 Многие ищут благосклонного лица правителя, но судьба человека – от Господа.
- FI33/38 27. Vääryyden mies on vanhurskaille kauhistus, ja oikean tien kulkija on kauhistus jumalattomalle. Biblia1776 27. Jumalatoim ihminen on vanhurskaille kauhistus; ja joka oikiällä tiellä on, hän on jumalattomalle kauhistus.
- CPR1642 27. Jumalatoim ihminen on vanhurskaille kauhistus ja joca oikiällä tiellä on hän on

jumalattomalle cauhistus.

MLV19	27 An unjust man is an abomination to the righteous and he who is upright in the way is an abomination to a wicked man.	KJV	27. An unjust man is an abomination to the just: and he that is upright in the way is abomination to the wicked.
Luther1912	27. Ein ungerechter Mann ist dem Gerechten ein Greuel; und wer rechtes Weges ist, der ist des Gottlosen Greuel.	RV'1862	27. Abominación es a los justos el hombre inicuo: mas abominación es al impío el de rectos caminos.
RuSV1876	27 Мерзость для праведников – человек неправедный, и мерзость для нечестивого – идущий прямым путем.		

30 luku

Aagurin sanat: Pitempiä lauselmia elämän eri aloilta.

FI33/38	1. Aagurin, Jaaken pojan, sanat; lauselma. Näin puhuu se mies: Minä olen väsyttänyt itseni, Jumala; olen väsyttänyt itseni, Jumala, ja menehdyn.	Biblia1776	1. Agurin Jakenin pojan pojan sanat ja opetus, jonka se mies pujui Itielille, Itielille ja Ukkalille.
CPR1642	1. NÄmät owat Agurin Jakenin pojan sanat ja sen miehen Leithielin Leithielin ja Uchalin oppi ja puhe.		
MLV19	1 The words of Agur the son of Jakeh, the oracle. The man says to Ithiel, to Ithiel and	KJV	1. The words of Agur the son of Jakeh, even the prophecy: the man spake unto Ithiel,

Ucal:

Luther1912 1. Dies sind die Worte Agurs, des Sohnes Jakes. Lehre und Rede des Mannes: Ich habe mich gemüht, o Gott; ich habe mich gemüht, o Gott, und ablassen müssen.

RuSV1876 1 Слова Агура, сына Иакеева. Вдохновенные изречения, которые сказал этот человек Ифиилу, Ифиилу и Укалу:

FI33/38 2. Sillä järjetön olen minä mieheksi, ei ole minulla ihmisymmärrystä;

CPR1642 2. Minä olen caickein hulluin ja ihmisten ymmärrys ei ole minusa.

MLV19 2 Surely I am more stupid than any man and have not the understanding of a man,

Luther1912 2. Denn ich bin der allernärrischste, und Menschenverstand ist nicht bei mir;

RuSV1876 2 подлинно, я более невежда, нежели кто-либо из людей, и разума человеческого нет у меня,

FI33/38 3. enkä ole oppinut viisautta, tullakseni tuntemaan Pyhintä.

CPR1642 3. En minä ole oppenut wijsautta ja en minä

even unto Ithiel and Ucal,

RV'1862 1. PALABRAS de Agur hijo de Jace: La profecía que dijo el varón a Itiel, a Itiel, y Ucal:

Biblia1776 2. Minä olen kaikkein hulluin, ja ihmisten ymmärrys ei ole minusa.

KJV 2. Surely I am more brutish than any man, and have not the understanding of a man.

RV'1862 2. Yo ciertamente, más torpe de ingenio soy que ninguno, ni tengo entendimiento de hombre.

Biblia1776 3. En minä ole oppinut viisautta, ja en tiedä pyhain taitoa.

tiedä mikä pyhä on.

MLV19 3 and I have not learned wisdom, nor have I the knowledge of the Holy.	KJV 3. I neither learned wisdom, nor have the knowledge of the holy.
Luther1912 3. ich habe Weisheit nicht gelernt, daß ich den Heiligen erkennete.	RV'1862 3. Ni aprendí sabiduría: ni supe ciencia de santos.
RuSV1876 3 и не научился я мудрости, и познания святых не имею.	
FI33/38 4. Kuka on noussut taivaaseen ja astunut sieltä alas? Kuka on koonnut kouriinsa tuulen? Kuka on sitonut vedet vaipan sisään? Kuka on kohdalleen asettanut maan ääret kaikki? Mikä on hänen nimensä ja mikä hänen poikansa nimi, jos sen tiedät?	Biblia1776 4. Kuka taivaaseen menee ylös ja tulee alas? kuka käsittää tuulen pivoonsa? kuka sitoo veden vaatteeseen? kuka on asettanut kaikki maan ääret? mikä on hänen nimensä? kuinka hänen poikansa kutsutaan? tiedätkös?
CPR1642 4. Cuca taiwasen ylös ja alas mene? cuca käsittää tuulen piwoons? cuca sito weden waatteseen? cuca on asettanut maan pijrit? mikä on hänen nimens? cuinga hänen poicans cudzutan? tiedätkös?	
MLV19 4 Who has ascended up into heaven and descended? Who has gathered the wind in his fists? Who has bound the waters in his garment? Who has established all the ends of the earth? What is his name and what is his	KJV 4. Who hath ascended up into heaven, or descended? who hath gathered the wind in his fists? who hath bound the waters in a garment? who hath established all the ends of the earth? what is his name, and what is

son's name, surely you know?

Luther1912 4. Wer fährt hinauf gen Himmel und herab?
Wer faßt den Wind in seine Hände? Wer
bindet die Wasser in ein Kleid? Wer hat alle
Enden der Welt gestellt? Wie heißt er? Und
wie heißt sein Sohn? Weißt du das?

RuSV1876 4 Кто восходил на небо и нисходил? кто
собрал ветер в пригоршни свои? кто
завязал воду в одежду? кто поставил все
пределы земли? какое имя ему? и какое
имя сыну его? знаешь ли?

FI33/38 5. Jokainen Jumalan sana on taattu; hän on
niiden kilpi, jotka häneen turvaavat.

CPR1642 5. Caicki Jumalan sanat ovat kircastetut ja
owat kilpi nijlle jotca uscowat hänen päällens.

MLV19 5 Every word of God is tried. He is a shield to
those who take refuge in him.

Luther1912 5. Alle Worte Gottes sind durchläutert; er ist
ein Schild denen, die auf ihn trauen.

RuSV1876 5 Всякое слово Бога чисто; Он – щит
уповающим на Него.

his son's name, if thou canst tell?

RV'1862 4. ¿Quién subió al cielo, y descendió? ¿Quién
encerró los vientos en sus puños? ¿Quién
ató las aguas en un paño? ¿Quién afirmó
todos los límites de la tierra? ¿Cuál es su
nombre, y el nombre de su hijo, si tú lo
sabes?

Biblia1776 5. Kaikki Jumalan sanat ovat kirkastetut, ja
ovat kilpi niille, jotka uskovat hänen
päällensä.

KJV 5. Every word of God is pure: he is a shield
unto them that put their trust in him.

RV'1862 5. Toda habla de Dios es limpia, es escudo a
los que en él esperan.

SANANLASKUT

FI33/38	6. Älä lisää hänen sanoihinsa mitään, ettei hän vaatisi sinua tilille ja ettet valhettelijaksi joutuisi.	Biblia1776	6. Älä lisää hänen sanoihinsa, ettei hän sinua rankaisisi, ja sinä löyttäisiin valehteliaksi.
CPR1642	6. Älä lisä hänen sanoijns ettei hän sinua rangaisis: ja sinä löytäisin walehteljaxi.		
MLV19	6 Do not add to his words, lest he reprove you and you are found a liar.	KJV	6. Add thou not unto his words, lest he reprove thee, and thou be found a liar.
Luther1912	6. Tue nichts zu seinen Worten, daß er dich nicht strafe und werdest lügenhaft erfunden.	RV'1862	6. No añadas sobre sus palabras, porque no te arguya, y seas hallado mentiroso.
RuSV1876	6 Не прибавляй к словам Его, чтобы Он не обличил тебя, и ты не оказалсялжецом.		
FI33/38	7. Kahta minä sinulta pyydän, älä niitä minulta koskaan kiellä, kuolemaani saakka:	Biblia1776	7. Kahta minä sinulta anon, ettes minulta niitä kieltäisi, ennenkuin minä kuolen:
CPR1642	7. CAhta cappaletta minä sinulda anon ettes minulda nijtä kieldäis ennencuin minä cuolen.		
MLV19	7 Two things I have asked of you, deny me not before I die:	KJV	7. Two things have I required of thee; deny me them not before I die:
Luther1912	7. Zweierlei bitte ich von dir; das wollest du mir nicht weigern, ehe ich denn sterbe:	RV'1862	7. Dos cosas te he demandado, no me las niegues ántes que muera:
RuSV1876	7 Двух вещей я прошу у Тебя, не откажи мне, прежде нежели я умру:		
FI33/38	8. Vilppi ja valhepuhe pidä minusta kaukana.	Biblia1776	8. Väärä oppi ja valhe olkoon minusta

Älä köyhyyttä, älä rikkautta minulle anna;
anna minulle ravinnoksi määräosani leipää,

kaukana: köyhyyttä ja rikkautta älä minulle
anna; vaan anna minun saada määrätty
osani ravinnosta.

CPR1642 8. Epäjumalan palvelus ja walhe olcon
minusta caucana köyhyttä ja rikkautta älä
minulle anna: vaan anna minun saada minun
määrätty osan rawinnost.

MLV19 8 Remove far from me falsehood and lies.
Give me neither poverty nor riches; feed me
with the food that is needful for me,

KJV 8. Remove far from me vanity and lies: give
me neither poverty nor riches; feed me with
food convenient for me:

Luther1912 8. Abgötterei und Lüge laß ferne von mir sein;
Armut und Reichtum gib mir nicht, laß mich
aber mein bescheiden Teil Speise
dahinnehmen.

RV'1862 8. Vanidad y palabra mentirosa aparta de mí:
no me des pobreza ni riquezas: mantiéneme
del pan que he menester.

RuSV1876 8 суету и ложь удали от меня, нищеты и
богатства не давай мне, питай меня
насущным хлебом,

FI33/38 9. etten kylläisenä tulisi kieltäjäksi ja sanoisi:
Kuka on Herra? ja etten köyhtyneenä
varastaisi ja rikkoisi Jumalani nimeä vastaan.

Biblia1776 9. Etten minä, jos minä ylen ravituksi tulisin,
kieltäisi sinua ja sanoisi: kuka on Herra? eli,
jos minä ylen köyhäksi tulisin, varastaisi, ja
syntiä tekisi Jumalani nimeä vastaan.

CPR1642 9. Etten minä (jos minä ylön rawituxi tulisin)
kieldäis sinua ja sanois: cuca on HERra? Eli jos
minä ylön köyhäxi tulisin warastais ja syndiä

tekis Jumalan nime wastan.

MLV19 9 lest I am full and deny you and say, Who is Jehovah? or lest I am poor and steal and use the name of my God profanely.	KJV 9. Lest I be full, and deny thee, and say, Who is the LORD? or lest I be poor, and steal, and take the name of my God in vain.
Luther1912 9. Ich möchte sonst, wo ich zu satt würde, verleugnen und sagen: Wer ist der HERR? Oder wo ich zu arm würde, möchte ich stehlen und mich an dem Namen meines Gottes vergreifen.	RV'1862 9. Porque no me harte, y te niegue; y diga: ¿Quién es Jehová? y porque siendo pobre, hurte; y blasfeme el nombre de mi Dios.
RuSV1876 9 дабы, пресытившись, я не отрекся Тебя и не сказал: „кто Господь?“ и чтобы, обеднев, не стал красть и употреблять имя Бога моего все.	
FI33/38 10. Älä kieli palvelijasta hänen herrallensa; muutoin hän sinut kiroaa, ja sinä saat siitä kärsiä.	Biblia1776 10. Älä kanna palvelian päälle hänen isäntänsä edessä, ettei hän sinua kiroilisi ja sinä niin nuhteeseen tulet.
CPR1642 10. Älä canna palwelian päälle hänen isändäns edes: ettei hän sinua kiroilis ja sinä nijn nuhteseen tulet.	
MLV19 10 Do not slander a servant to his master, lest he curse you and you are held guilty.	KJV 10. Accuse not a servant unto his master, lest he curse thee, and thou be found guilty.
Luther1912 10. Verleumde den Knecht nicht bei seinem Herrn, daß er dir nicht fluche und du die	RV'1862 10. Nunca acuses al siervo cerca de su señor; porque no te maldiga, y peques.

Schuld tragen müssest.

RuSV1876 10 Не злословь раба пред господином его, чтобы он не проклял тебя, и ты не остался виноватым.

FI33/38 11. Voi sukua, joka isäänsä kiroaa eikä siunaa äitiänsä;

CPR1642 11. On niitä jotca kiroilewat Isäns ja ei siuna äitiäns.

MLV19 11 There is a generation who curses their father and does not praise their mother.

Luther1912 11. Es ist eine Art, die ihrem Vater flucht und ihre Mutter nicht segnet;

RuSV1876 11 Есть род, который прокликает отца своего и не благословляет матери своей.

Biblia1776 11. On niitä, jotka kiroilevat isäänsä ja ei siunaa äitiänsä.

KJV 11. There is a generation that curseth their father, and doth not bless their mother.

RV'1862 11. Hay generación que maldice a su padre, y a su madre no bendice.

FI33/38 12. sukua, joka on omissa silmissään puhdas, vaikka ei ole pesty liastansa!

CPR1642 12. On niitäkin jotca luulewat idzens puhtaxi ja ei ole cuitengan saastaisuudestans pestyt.

MLV19 12 There is a generation who are pure in their own eyes and yet are not washed from their filthiness.

Biblia1776 12. On niitäkin, jotka luulevat itsensä puhtaaksi, ja ei ole kuitenkaan saastaisuudestansa pestyt.

KJV 12. There is a generation that are pure in their own eyes, and yet is not washed from their filthiness.

SANANLASKUT

- Luther1912 12. eine Art, die sich rein dünkt, und ist doch von ihrem Kot nicht gewaschen;
 RuSV1876 12 Есть род, который чист в глазах своих, тогда как не омыт от нечистот своих.
- RV'1862 12. Hay generación limpia en su opinión, y nunca se ha limpiado su inmundicia.
- FI33/38 13. Voi sukua — kuinka ylpeät ovatkaan sen silmät ja kuinka korskea silmänluonti —
 CPR1642 13. Ovat myös jotca silmäns nostawat ja silmälautans corgottawat.
- Biblia1776 13. Ovat myös, jotka silmänsä nostavat, ja silmälautansa korottavat;
- MLV19 13 There is a generation, O how lofty are their eyes and their eyelids are lifted up.
 Luther1912 13. eine Art, die ihre Augen hoch trägt und ihre Augenlider emporhält;
 RuSV1876 13 Есть род – о, как высокомерны глаза его, и как подняты ресницы его!
- KJV 13. There is a generation, O how lofty are their eyes! and their eyelids are lifted up.
 RV'1862 13. Hay generación cuyos ojos son altivos, y cuyos párpados son alzados.
- FI33/38 14. sukua, jonka hampaat ovat miekkoja ja leukaluut veitsiä syödäksensä kurjat maasta pois ja köyhät ihmisten joukosta!
 CPR1642 14. Ja ovat joilla on miecka hammasten sias jotca heidän syömähambailans pureskelewat ja syöwät waiwaiset maan pääldä ja köyhät ihmisten seasta.
- Biblia1776 14. Ja ovat, joilla on miekka hammasten siassa, ja veitset heidän syömähampainansa, ja syövät vaivaiset maan päältä, ja köyhät ihmisten seasta.

- MLV19 14 There is a generation whose teeth are swords and their jaw teeth, knives, to devour the poor from the earth and the needy from among men.
- Luther1912 14. eine Art, die Schwerter für Zähne hat und Messer für Backenzähne und verzehrt die Elenden im Lande und die Armen unter den Leuten.
- RuSV1876 14 Есть род, у которого зубы – мечи, и челюсти – ножи, чтобы пожирать бедных на земле и нищих между людьми.
- FI33/38 15. Verenimijällä on kaksi tytärtä: Anna vielä! Anna vielä! Kolme on, jotka eivät kylläänsä saa, neljä, jotka eivät sano: Jo riittää:
- CPR1642 15. Ilillä on caxi tytärtä: tuo tänne tuo tänne.
- MLV19 15 The leach has two daughters, crying, Give, give. There are three things that are never satisfied, yea, four that do not say, Enough:
- Luther1912 15. Blutegel hat zwei Töchter: Bring her, bring her! Drei Dinge sind nicht zu sättigen, und das vierte spricht nicht: Es ist genug:
- RuSV1876 15 У ненасытимости две дочери: „давай, давай!“ Вот три ненасытимых, и четыре,
- KJV 14. There is a generation, whose teeth are as swords, and their jaw teeth as knives, to devour the poor from off the earth, and the needy from among men.
- RV'1862 14. Hay generación cuyos dientes son espadas; y cuyas muelas son cuchillos, para tragar de la tierra a los pobres, y de entre los hombres a los menesterosos.
- Biblia1776 15. Verenimijällä on kaksi tytärtä: tuo tänne, tuo tänne. Kolme on tyytymätöntä, ja tosin neljä ei sano kyllä olevan:
- KJV 15. The horseleach hath two daughters, crying, Give, give. There are three things that are never satisfied, yea, four things say not, It is enough:
- RV'1862 15. La sanguijuela tiene dos hijas que se llaman Trae, trae. Tres cosas hay que nunca se hartan: la cuarta nunca dice: Basta.

которые не скажут: „довольно!“

FI33/38	16. tuonela, hedelmätön kohtu, maa, joka ei saa kylläänsä vedestä, ja tuli, joka ei sano: Jo riittää.	Biblia1776	16. Helvetti, vaimon suljettu kohtu, maa, joka ei vedellä täytetä: ja tuli ei sano: jo kyllä on.
CPR1642	16. Colme on tytymätöindä ja neljäs ei sano kyllä olewan: Helwetti waimon suljettu cohtu maa joca ei wedellä täytetä ja tuli ei sano: jo kyllä on.		
MLV19	16 Sheol and the barren womb, the earth that is not satisfied with water and the fire that does not say, Enough.	KJV	16. The grave; and the barren womb; the earth that is not filled with water; and the fire that saith not, It is enough.
Luther1912	16. die Hölle, der Frauen verschlossenen Mutter, die Erde wird nicht des Wassers satt, und das Feuer spricht nicht: Es ist genug.	RV'1862	16. El sepulcro, y la matriz estéril, y la tierra no harta de aguas; y el fuego nunca dice: Basta.
RuSV1876	16 Преисподняя и утроба бесплодная, земля, которая не насыщается водою, и огонь, который не говорит: „довольно!“		
FI33/38	17. Joka isäänsä pilkkaa ja pitää halpana totella äitiänsä, häneltä korpit puron luona hakkaavat silmän, ja kotkan poikaset syövät sen.	Biblia1776	17. Silmä joka häpäisee isäänsä, ja katsoo ylön totella äitiänsä, sen kaarneet ojan tykönä hakkaavat ulos, ja kotkan pojat syövät.
CPR1642	17. Silmä joca häwäise Isäns ja ei cuule äitiäns sen Corpit ojan tykönä hackawat ulos ja		

Cotkan pojat syöwät.

MLV19 17 The eye that mocks at his father and despises to obey his mother, the ravens of the valley will pick it out and the young eagles will eat it.	KJV 17. The eye that mocketh at his father, and despiseth to obey his mother, the ravens of the valley shall pick it out, and the young eagles shall eat it.
Luther1912 17. Ein Auge, das den Vater verspottet, und verachtet der Mutter zu gehorchen, das müssen die Raben am Bach aushacken und die jungen Adler fressen.	RV'1862 17. El ojo que escarnece a su padre, y menosprecia el enseñamiento de la madre, sáquenlo los cuervos del río, y tráguenlo los hijos del águila.
RuSV1876 17 Глаз, насмехающийся над отцом и пренебрегающий покорностью к матери, выключают вороны дольные, и сожрут птенцы орлиные!	
FI33/38 18. Kolme on minusta ylen ihmeellistä, ja neljä on, joita en käsitä:	Biblia1776 18. Kolme minulle ovat ihmeelliset, ja neljää en minä tiedä:
CPR1642 18. Colme minulle owat ihmelliset ja neljättä en minä tiedä: Cotcan tiet taiwan alla.	
MLV19 18 There are three things which are too wonderful for me, yes, four which I do not know:	KJV 18. There be three things which are too wonderful for me, yea, four which I know not:
Luther1912 18. Drei sind mir zu wunderbar, und das vierte verstehe ich nicht:	RV'1862 18. Tres cosas me son ocultas, y la cuarta no sé:
RuSV1876 18 Три вещи непостижимы для меня, и	

четырех я не понимаю:

FI33/38 19. kotkan jäljet taivaalla, käärmeen jäljet kalliolla, laivan jäljet keskellä merta ja miehen jäljet nuoren naisen tykönä.	Biblia1776 19. Kotkan tiet taivaan alla, käärmeen retket kalliolla, haahden jäljet meren keskellä, ja miehen jäljet piian tykö.
CPR1642 19. Kärmen retket calliolla haahden jäljet wedesä ja miehen jäljet pijcan tygö.	
MLV19 19 The way of an eagle in the air, the way of a serpent upon a rock, the way of a ship in the midst of the sea and the way of a man with a maiden.	KJV 19. The way of an eagle in the air; the way of a serpent upon a rock; the way of a ship in the midst of the sea; and the way of a man with a maid.
Luther1912 19. des Adlers Weg am Himmel, der Schlange Weg auf einem Felsen, des Schiffes Weg mitten im Meer und eines Mannes Weg an einer Jungfrau.	RV'1862 19. El rastro del águila en el aire: el rastro de la culebra sobre la peña: el rastro de la nave en medio de la mar; y el rastro del hombre en la moza.
RuSV1876 19 пути орла на небе, пути змея на скале, пути корабля среди моря и пути мужчины к девице.	
FI33/38 20. Samoin ovat avionrikkoja-vaimon jäljet: hän syö, pyyhkii suunsa ja sanoo: En ole pahaa tehnyt.	Biblia1776 20. Niin on myös porton polut: hän syö ja pyyhkii suunsa, ja sanoo: en minä mitään paha ole tehnyt.
CPR1642 20. Nijn on myös porton polgut hän niele ja pyhki suuns ja sano: en minä mitän paha ole tehnyt.	

- MLV19 20 So is the way of an adulterous woman: She eats and wipes her mouth and says, I have done no wickedness.
- Luther1912 20. Also ist auch der Weg der Ehebrecherin; die verschlingt und wischt ihr Maul und spricht: Ich habe kein Böses getan.
- RuSV1876 20 Таков путь и жены прелюбодейной; поела и обтерла рот свой, и говорит: „я ничего худого не сделала“.
- FI33/38 21. Kolmen alla järkkyy maa, ja neljän alla ei se jaksa kestää:
- CPR1642 21. Colmen cautta maacunda tule lewottomuteen ja neljättä ei hän woi kärsiä.
- MLV19 21 For three things the earth trembles and for four, which it cannot bear:
- Luther1912 21. Ein Land wird durch dreierlei unruhig, und das vierte kann es nicht ertragen:
- RuSV1876 21 От трех трясется земля, четырех она не может носить:
- FI33/38 22. orjan alla, kun hän kuninkaaksi pääsee, houkan, kun hän saa kyllähti leipää,
- KJV 20. Such is the way of an adulterous woman; she eateth, and wipeth her mouth, and saith, I have done no wickedness.
- RV'1862 20. Tal es el rastro de la mujer adúltera: come, y limpia su boca, y dice: No he hecho maldad.
- Biblia1776 21. Kolmen kautta maakunta tulee levottomuuteen, ja tosin neljää hän ei voi kärsiä:
- KJV 21. For three things the earth is disquieted, and for four which it cannot bear:
- RV'1862 21. Por tres cosas se alborota la tierra, y la cuarta no la puede sufrir:
- Biblia1776 22. Kuin palvelia rupee hallitsemaan, kuin hullu ylen ravituksi tulee,

- CPR1642 22. Cosca palwelia rupe hallidzeman cosca hullu ylön rawituxi tule.
- MLV19 22 For a servant when he is king and a fool when he is filled with food, KJV 22. For a servant when he reigneth; and a fool when he is filled with meat;
- Luther1912 22. ein Knecht, wenn er König wird; ein Narr, wenn er zu satt ist; RV'1862 22. Por el siervo cuando reinare; y por el insensato cuando se hartare de pan:
- RuSV1876 22 раба, когда он делается царем; глупого, когда он досыта ест хлеб;
- FI33/38 23. hyljityn alla, kun hän miehen saa, ja palvelijattaren, kun hän emäntänsä syrjäyttää. Biblia1776 23. Kuin ilkiä naitetaan, ja kuin piika tulee emäntänsä perilliseksi.
- CPR1642 23. Cosca ilkiä naitetan ja cosca pijca tule emändäns perillisexi.
- MLV19 23 under a hateful woman when she is married and a handmaid that is heir to her mistress. KJV 23. For an odious woman when she is married; and an handmaid that is heir to her mistress.
- Luther1912 23. eine Verschmähte, wenn sie geehelicht wird; und eine Magd, wenn sie ihrer Frau Erbin wird. RV'1862 23. Por la mujer aborrecida, cuando se casare; y por la sierva, cuando heredere a su señora.
- RuSV1876 23 позорную женщину, когда она выходит замуж, и служанку, когда она занимает место госпожи своей.
- FI33/38 24. Neljä on maassa vähäisintä, mutta viisaan Biblia1776 24. Neljä on pientä maan päällä, ja ovat

viisasta silti:

toimellisemmat viisaita.

- CPR1642 24. Neljä on piendä maan päällä ja owat toimellisemmat kuin wijsat.
- MLV19 24 There are four things which are little upon the earth, but they are exceedingly wise:
- Luther1912 24. Vier sind klein auf Erden und klüger denn die Weisen:
- RuSV1876 24 Вот четыре малых на земле, но они мудрее мудрых:
- FI33/38 25. Muurahaiset ovat voimaton kansa, mutta he hankkivat leipänsä kesällä;
- CPR1642 25. Muuraaiset vähä väki jotca cuitengin elatuxens suwella toimittawat.
- MLV19 25 The ants are not a strong people, yet they prepare their food in the summer,
- Luther1912 25. die Ameisen, ein schwaches Volk; dennoch schaffen sie im Sommer ihre Speise,
- RuSV1876 25 муравьи – народ не сильный, но летом заготавливают пищу свою;
- FI33/38 26. tamaanit ovat heikko kansa, mutta he laittawat majansa kallioihin;
- Biblia1776 25. Myyriäiset, heikko väki, jotka kuitenkin elatuksensa suwella toimittawat;
- Biblia1776 25. The ants are a people not strong, yet they prepare their meat in the summer;
- RV'1862 24. Cuatro cosas son las más pequeñas de la tierra, y las mismas son más sabias que los sabios:
- RV'1862 25. Las hormigas, pueblo no fuerte; y en el verano apareja su comida:
- Biblia1776 26. Kaninit, heikko väki, jotka kuitenkin pesänsä kalliolle tekevät;

CPR1642 26. Caninit wäähä wäki jotca cuitengin pesäns
wuorten racoon tekewät.

MLV19 26 the rock-baggers are but a feeble folk, yet
they make their houses in the rocks,
Luther1912 26. Kaninchen, ein schwaches Volk; dennoch
legt es sein Haus in den Felsen,
RuSV1876 26 горные мыши – народ слабый, но ставят
дома свои на скале;

KJV 26. The conies are but a feeble folk, yet
make they their houses in the rocks;
RV'1862 26. Los conejos, pueblo no fuerte; y ponen
su casa en la piedra:

FI33/38 27. heinäsirkoilla ei ole kuningasta, mutta
koko lauma lähtee järjestyksessä liikkeelle;
CPR1642 27. Heinäsirkoilla ei ole yhtän Cuningasta
cuitengin he lähtewät ulos joucosans.

Biblia1776 27. Heinäsirkoilla ei ole kuningasta, kuitenkin
he lähtevät kaikki ylös joukossansa;

MLV19 27 the locusts have no king, yet they go forth
all of them by bands,
Luther1912 27. Heuschrecken, haben keinen König;
dennoch ziehen sie aus ganz in Haufen,
RuSV1876 27 у саранчи нет царя, но выступает вся она
стройно;

KJV 27. The locusts have no king, yet go they
forth all of them by bands;
RV'1862 27. La langosta no tiene rey; y sale junta toda
ella:

FI33/38 28. sisiliskoon voi tarttua käsin, mutta
kuitenkin se oleskelee kuninkaan linnoissa.
CPR1642 28. Hämmähäcki kehrä käsilläns ja on
Cuningan linnoisa.

Biblia1776 28. Hämmähäcki kehrää käsillänsä, ja on
kuninkaan linnoissa.

SANANLASKUT

MLV19	28 the lizard takes hold with her hands, yet she is in kings' palaces.	KJV	28. The spider taketh hold with her hands, and is in kings' palaces.
Luther1912	28. die Spinne, wirkt mit ihren Händen und ist in der Könige Schlössern.	RV'1862	28. La araña, que ase con las manos, y está en palacios de rey.
RuSV1876	28 паук лапками цепляется, но бывает в царских чертогах.		
FI33/38	29. Kolmella on komea astunta, ja neljä komeasti kulkee:	Biblia1776	29. Kolmella on jalo käyntö, ja tosin neljä astuu hyvin:
CPR1642	29. Colmella on jalo käyndö ja neljäs astu hywin.		
MLV19	29 There are three things which are stately in their march, yes, four which are stately in going:	KJV	29. There be three things which go well, yea, four are comely in going:
Luther1912	29. Dreierlei haben einen feinen Gang, und das vierte geht wohl:	RV'1862	29. Tres cosas hay de hermoso andar, y la cuarta pasea muy bien:
RuSV1876	29 Вот трое имеют стройную походку, и четверо стройно выступают:		
FI33/38	30. leijona, sankari eläinten joukossa, joka ei vääjää ketään,	Biblia1776	30. Jalopeura, voimallinen petoin seassa, joka ei palaja kenenkään edestä;
CPR1642	30. Lejoni woimallinen petoin seas joca ei palaja kenengän edestä.		

SANANLASKUT

MLV19	30 The lion, which is mightiest among beasts and turns not away from any,	KJV	30. A lion which is strongest among beasts, and turneth not away for any;
Luther1912	30. der Löwe, mächtig unter den Tieren und kehrt nicht um vor jemand;	RV'1862	30. El león fuerte entre todos los animales, que no torna atrás por nadie:
RuSV1876	30 лев, силач между зверями, не посторонится ни перед кем;		
FI33/38	31. hevonen, solakkakylki, tai kauris, ja kuningas joukkonsa johdossa.	Biblia1776	31. Hurтта, jolla vahvat sivut ovat, ja kauris, ja kuningas, jota vastaan ei kenkään tohdi.
CPR1642	31. Hurтта jolla wahwat siwut owat ja jäärä: ja Cuningas jota wastan ei kengän olla tohdi.		
MLV19	31 the greyhound, also the male-goat and the king against whom there is no rising up.	KJV	31. A greyhound; an he goat also; and a king, against whom there is no rising up.
Luther1912	31. ein Windhund von guten Lenden, und ein Widder, und ein König, wider den sich niemand legen darf.	RV'1862	31. El lebrél ceñido de lomos; y el macho cabrío; y el rey, contra el cual ninguno se levanta.
RuSV1876	31 конь и козел, и царь среди народа своего.		
FI33/38	32. Jos ylpeilit — olipa se houkkamaisuutta tai harkittua — niin laske käsi suullesi.	Biblia1776	32. Jos sinä olet tyhmästi tehnyt, ja korottanut sinuas, ja jos sinä olet jotakin pahaä ajatellut, niin laske käsi suus päälle.
CPR1642	32. Jos sinä olet ollut tyhmä ja corgottanut sinuas ja jotakin pahaä tehnyt: nijn laske käsi suus päälle.		

- MLV19 32 If you have done foolishly in lifting up yourself, or if you have thought evil, lay your hand upon your mouth.
- Luther1912 32. Bist du ein Narr gewesen und zu hoch gefahren und hast Böses vorgehabt, so lege die Hand aufs Maul.
- RuSV1876 32 Если ты в заносчивости своей сделал глупость и помыслил злое, то положи руку на уста;
- FI33/38 33. Sillä maitoa pusertamalla saa voin, nenää pusertamalla saa veren, ja vihoja pusertamalla saa riidan.
- CPR1642 33. Joca riesca kirnu hän teke voita: ja joca nenä puserta hän waati ulos weren: ja joca wiha kehoitta hän waati rijtaan.
- MLV19 33 Because the churning of milk brings forth butter and the wringing of the nose brings forth blood, so the forcing of wrath brings forth strife.
- Luther1912 33. Wenn man Milch stößt, so macht man Butter daraus; und wer die Nase hart schneuzt, zwingt Blut heraus; und wer den Zorn reizt, zwingt Hader heraus.
- KJV 32. If thou hast done foolishly in lifting up thyself, or if thou hast thought evil, lay thine hand upon thy mouth.
- RV'1862 32. Si caiste, fué porque te enalteciste; y si mal pensaste, pon el dedo en la boca.
- Biblia1776 33. Joka rieskaa kirnuu, hän tekee voita: ja jokaa nenää pusertaa, hän vaatii ulos veren: ja joka vihaa kehoittaa, hän vaatii riitaan.
- KJV 33. Surely the churning of milk bringeth forth butter, and the wringing of the nose bringeth forth blood: so the forcing of wrath bringeth forth strife.
- RV'1862 33. Ciertamente el que esprime la leche, sacará manteca; y el que recio se suena las narices, sacará sangre; y el que esprime la ira, sacará contienda.

RuSV1876 33 потому что, как сбивание молока производит масло, толчок в нос производит кровь, так и возбуждение гнева производит ссору.

31 luku

Kuningas Lemuelia neuvoo hänen äitinsä. Kelpo vaimon ylistys.

FI33/38 1. Lemuelin, Massan kuninkaan, sanat, joilla hänen äitinsä kasvatti häntä.

CPR1642 1. NÄmät owat Cuningas Lamuelin sanat:

MLV19 1 The words of king Lemuel, the oracle which his mother instructed him.

Luther1912 1. Dies sind die Worte des Königs Lamuel, die Lehre, die ihn seine Mutter lehrte.

RuSV1876 1 Слова Лемуила царя. Наставление, которое преподала ему мать его:

Biblia1776 1. Kuningas Lemuelin sanat: oppi, jonka hänen äitinsä hänelle opetti:

KJV 1. The words of king Lemuel, the prophecy that his mother taught him.

RV'1862 1. PALABRAS de Lemuel rey: la profecía con que le enseñó su madre.

FI33/38 2. Mitä, poikani; mitä, kohtuni poika; mitä, lupausteni poika?

CPR1642 2. Se oppi jonga hänen äitins hänelle opetti: Ah minun walittun ah minun cohtuni hedelmä

Biblia1776 2. Ah minun poikani, ah minun kohtuni poika, ah minun toivottu poikani!

ah minun toiwottu poican.

MLV19 2 What, my son? And what, O son of my womb? And what, O son of my vows? Luther1912 2. Ach mein Auserwählter, ach du Sohn meines Leibes, ach mein gewünschter Sohn, RuSV1876 2 что, сын мой? что, сын чрева моего? что, сын обетов моих?	KJV 2. What, my son? and what, the son of my womb? and what, the son of my vows? RV'1862 2. ¿Qué, hijo mío? ¿Y qué, hijo de mi vientre? ¿y qué, hijo de mis deseos?
FI33/38 3. Älä anna voimaasi naisille, vaellustasi kuningasten turmelijatarten valtaan. CPR1642 3. Älä anna waimoin saada tawaratas: ja älä käy nijllä retkillä joisa Cuningat idzens turmelewat.	Biblia1776 3. Älä anna vaimon saada tavaraas, ja älä käy niillä retkillä, joissa kuninkaat turmeltuvat.
MLV19 3 Do not give your strength to women, nor your ways to what destroys kings. Luther1912 3. laß nicht den Weibern deine Kraft und gehe die Wege nicht, darin sich die Könige verderben! RuSV1876 3 Не отдавай женщинам сил твоих, ни путей твоих губительницам царей.	KJV 3. Give not thy strength unto women, nor thy ways to that which destroyeth kings. RV'1862 3. No des a las mujeres tu fuerza, ni tus caminos, que es para destruir a los reyes.
FI33/38 4. Ei sovi kuningasten, Lemuel, ei sovi kuningasten viiniä juoda eikä ruhtinasten kysellä: Missä väkijuomaa?	Biblia1776 4. Ei kuningasten, o Lemuel, ei sovi kuningasten viinaa juoda, eli ruhtinasten väkeviä juotavia,

CPR1642 4. Älä Cuningalle O Lamuel älä anna Cuningalle
wijna juoda: eli Ruhtinalle wäkewiä juotawita.

MLV19 4 It is not for kings, O Lemuel, it is not for
kings to drink wine, nor for rulers to say,
Where is strong drink?

Luther1912 4. O, nicht den Königen, Lamuel, nicht den
Königen ziemt es, Wein zu trinken, noch den
Fürsten starkes Getränk!

RuSV1876 4 Не царям, Лемуил, не царям пить вино, и
не князьям – сикеру,

KJV 4. It is not for kings, O Lemuel, it is not for
kings to drink wine; nor for princes strong
drink:

RV'1862 4. No es de los reyes, o! Lemuel, no es de los
reyes beber vino, ni de los príncipes la
cerveza:

FI33/38 5. Muutoin hän juodessaan unhottaa, mitä
säädetty on, ja vääntelee kaikkien kurjuuden
lasten oikeuden.

CPR1642 5. Ettei he jois ja oikeutta unhodais ja hyljäis
waiwaisten asioita.

Biblia1776 5. Ettei he joisi, ja oikeutta unohtaisi, ja
vääntelisi köyhäin asiaa.

MLV19 5 Lest they drink and forget the law and
pervert the justice due to any who is afflicted.

Luther1912 5. Sie möchten trinken und der Rechte
vergessen und verändern die Sache aller
elenden Leute.

RuSV1876 5 чтобы, напившись, они не забыли закона
и не превратили суда всех угнетаемых.

KJV 5. Lest they drink, and forget the law, and
pervert the judgment of any of the afflicted.

RV'1862 5. Porque no beban, y olviden la ley; y
perviertan el derecho de todos los hijos
afligidos.

SANANLASKUT

FI33/38 6. Antakaa väkevää juomaa menehtyvälle ja viiniä murhemielisille.	Biblia1776 6. Antakaat väkeviä juotavia niille, jotka hukkumallnsa ovat, ja viinaa murheellisille sieluille,
CPR1642 6. Anna wäkewitä juotawita nijlle jotca hucattaman pitä ja wijna murhellisille sieluille.	
MLV19 6 Give strong drink to him who is ready to perish and wine to the bitter in soul.	KJV 6. Give strong drink unto him that is ready to perish, and wine unto those that be of heavy hearts.
Luther1912 6. Gebt starkes Getränk denen, die am Umkommen sind, und den Wein den betrübten Seelen,	RV'1862 6. Dad la cerveza al que perece, y el vino a los de amargo ánimo.
RuSV1876 6 Дайте сикеру погибающему и вино огорченному душею;	
FI33/38 7. Sellainen juokoon ja unhottakoon köyhyytensä älköönkä enää vaivaansa muistelko.	Biblia1776 7. Että he joisivat, ja unohtaisivat ahdistuksensa, ja ei enää johdattaisi mieleensä viheliäisyyttänsä.
CPR1642 7. Että he joisit ja unhotaisit ahdistuxens: ja ei enä johdatais mieleens wiheljäisyyttäns.	
MLV19 7 Let him drink and forget his need and remember his misery no more.	KJV 7. Let him drink, and forget his poverty, and remember his misery no more.
Luther1912 7. daß sie trinken und ihres Elends vergessen und ihres Unglücks nicht mehr gedenken.	RV'1862 7. Beban, y olvídense de su necesidad, y de su miseria no se acuerden más.
RuSV1876 7 пусть он выпьет и забудет бедность свою	

и не вспомнит больше о своем страдании.

FI33/38	8. Avaa suusi mykän hyväksi, oikeuden hankkimiseksi kaikille sortuville.	Biblia1776	8. Avaa suus mykän edessä, ja auta hyljättyin asiaa.
CPR1642	8. Awa suus mykän edesä ja auta hyljättyin asioita.		
MLV19	8 Open your mouth for the mute, in the cause of all such as are left desolate.	KJV	8. Open thy mouth for the dumb in the cause of all such as are appointed to destruction.
Luther1912	8. Tue deinen Mund auf für die Stummen und für die Sache aller, die verlassen sind.	RV'1862	8. Abre tu boca por el mudo, en el juicio de todos los hijos de muerte.
RuSV1876	8 Открывай уста твои за безгласного и для защиты всех сирот.		
FI33/38	9. Avaa suusi, tuomitse oikein, hanki kurjalle ja köyhälle oikeus.	Biblia1776	9. Avaa suus, ja tuomitse oikein, ja pelasta vaivainen ja köyhä.
CPR1642	9. Awa suus ja duomidze oikein: ja pelasta waiwainen ja köyhä.		
MLV19	9 Open your mouth, judge righteously and minister justice to the poor and needy.	KJV	9. Open thy mouth, judge righteously, and plead the cause of the poor and needy.
Luther1912	9. Tue deinen Mund auf und richte recht und räche den Elenden und Armen.	RV'1862	9. Abre tu boca, juzga justicia, y el derecho del pobre, y del menestero.
RuSV1876	9 Открывай уста твои для правосудия и для дела бедного и нищего.		

SANANLASKUT

FI33/38	10. Kelpo vaimon kuka löytää? Sellaisen arvo on helmiä paljon kalliimpi.	Biblia1776	10. Joka toimellisen vaimon löytää, se on kalliimpi kuin kaikkein kallimmat päärlyt:
CPR1642	10. Jolle toimellinen waimo edescadzottu on hän on callimbi cuin caickein callin pärly.		
MLV19	10 A worthy woman who can find? For her price is far above rubies.	KJV	10. Who can find a virtuous woman? for her price is far above rubies.
Luther1912	10. Wem ein tugendsam Weib beschert ist, die ist viel edler denn die köstlichsten Perlen.	RV'1862	10. ¿Mujer valiente quién la hallará? porque su valor luengamente pasa al de las piedras preciosas.
RuSV1876	10 Кто найдет добродетельную жену? цена ее выше жемчугов;		
FI33/38	11. Hänen miehensä sydän häneen luottaa, eikä siltä mieheltä riistaa puutu.	Biblia1776	11. Hänen miehensä sydän uskaltaa häneen: hänen elatuksensa ei puutu häneltä.
CPR1642	11. Hänen miehensä sydän uscalda luotta häneen: hänen elatuxens ei puutu häneldä.		
MLV19	11 The heart of her husband trusts in her and he will have no lack of gain.	KJV	11. The heart of her husband doth safely trust in her, so that he shall have no need of spoil.
Luther1912	11. Ihres Mannes Herz darf sich auf sie verlassen, und Nahrung wird ihm nicht mangeln.	RV'1862	11. El corazón de su marido está en ella confiado, y de despojo no tendrá necesidad.
RuSV1876	11 уверено в ней сердце мужа ее, и он не		

останется без прибытка;

FI33/38	12. Hän tekee miehellensä hyvää, ei pahaа, kaikkina elinpäivinänsä.	Biblia1776	12. Hän tekee hänelle hyvää ja ei pahaа kaikkena elinaikanansa.
CPR1642	12. Hän teke hywä ja ei paha caickena elinaicanans.		
MLV19	12 She does him good and not evil all the days of her life.	KJV	12. She will do him good and not evil all the days of her life.
Luther1912	12. Sie tut ihm Liebes und kein Leides ihr Leben lang.	RV'1862	12. Dárle ha bien, y no mal, todos los dias de su vida.
RuSV1876	12 она воздает ему добром, а не злом, во все дни жизни своей.		
FI33/38	13. Hän puuhaа villat ja pellavat ja halullisin käsin askarteleе.	Biblia1776	13. Hän harjoittaa itsensä villoissa ja pellavissa, ja tekee mielellänsä työtä käsillänsä.
CPR1642	13. Hän harjoitta idzens willois ja pellowis ja teke mielelläns työtä käsilläns.		
MLV19	13 She seeks wool and flax and works willingly with her hands.	KJV	13. She seeketh wool, and flax, and worketh willingly with her hands.
Luther1912	13. Sie geht mit Wolle und Flachs um und arbeitet gern mit ihren Händen.	RV'1862	13. Buscó lana y lino; y de voluntad trabajó con sus manos.
RuSV1876	13 Добывает шерсть и лен, и с охотою работает своими руками.		

FI33/38 14. Hän on kauppiaan laivojen kaltainen: leipänsä hän noutaa kaukaa. CPR1642 14. Hän on nijncuin cauppamiehen haaxi joca elatuxens tuo cauca.	Biblia1776 14. Hän on niinkuin kauppamiehen haaksi, joka elatuksensa tuo kaukaa.
MLV19 14 She is like the merchant ships: she brings her bread from afar. Luther1912 14. Sie ist wie ein Kaufmannsschiff, das seine Nahrung von ferne bringt. RuSV1876 14 Она, как купеческие корабли, издалека добывает хлеб свой.	KJV 14. She is like the merchants' ships; she bringeth her food from afar. RV'1862 14. Fué como navío de mercader, que trae su pan de léjos.
FI33/38 15. Kun yö vielä on, hän nousee ja antaa ravinnon perheellensä, piioilleen heidän osansa. CPR1642 15. Hän nouse yöllä ja anda perhens ruoca ja pijcoillens heidän osans.	Biblia1776 15. Hän nousee yöllä, ja antaa perheellensä ruokaa, ja piioillensa heidän osansa.
MLV19 15 She also rises while it is yet night and gives food to her household and their task to her maidens. Luther1912 15. Sie steht vor Tages auf und gibt Speise ihrem Hause und Essen ihren Dirnen. RuSV1876 15 Она встает еще ночью и раздает пищу в доме своем и урочное служанкам своим.	KJV 15. She riseth also while it is yet night, and giveth meat to her household, and a portion to her maidens. RV'1862 15. Levantóse aun de noche; y dió comida a su familia; y ración a sus criadas.

SANANLASKUT

FI33/38 16. Hän haluaa peltoa ja hankkii sen, istuttaa viinitarhan kättensä hedelmällä. CPR1642 16. Hän pyytää peldo ja osta sen ja istutta wijnapuita kättens hedelmästä.	Biblia1776 16. Hän pyytää peltoa ja saa sen, ja istuttaa viinapuita kättensä hedelmästä.
MLV19 16 She considers a field and buys it. She plants a vineyard with the fruit of her hands.	KJV 16. She considereth a field, and buyeth it: with the fruit of her hands she planteth a vineyard.
Luther1912 16. Sie denkt nach einem Acker und kauft ihn und pflanzt einen Weinberg von den Früchten ihrer Hände.	RV'1862 16. Consideró la heredad, y compróla; y plantó viña del fruto de sus manos.
RuSV1876 16 Задумает она о поле, и приобретает его; от плодов рук своих насаждает виноградник.	
FI33/38 17. Hän voimalla vyöttää kupeensa ja käsivartensa vahvistaa. CPR1642 17. Hän wyöttä cupens ja wahwista käsiwartens.	Biblia1776 17. Hän vyöttää kupeensa väkevydellä, ja vahvistaa käsivartensa.
MLV19 17 She girds her loins with strength and makes her arms strong.	KJV 17. She girdeth her loins with strength, and strengtheneth her arms.
Luther1912 17. Sie gürtet ihre Lenden mit Kraft und stärkt ihre Arme.	RV'1862 17. Ciño sus lomos de fortaleza, y esforzó sus brazos.
RuSV1876 17 Препоясывает силою чресла свои и	

укрепляет мышцы свои.

FI33/38	18. Hankkeensa hän huomaa käyvän hyvin, ei sammu hänen lamppunsa yöllä.	Biblia1776	18. Hän näkee askareensa hyödylliseksi: hänen kynttiläänsä ei sammuteta yöllä.
CPR1642	18. Hän näke ascarans hyödyllisexi hänen kynttiläns ei sammuteta yöllä.		
MLV19	18 She perceives that her merchandise is profitable. Her lamp does not go out by night.	KJV	18. She perceiveth that her merchandise is good: her candle goeth not out by night.
Luther1912	18. Sie merkt, wie ihr Handel Frommen bringt; ihre Leuchte verlischt des Nachts nicht.	RV'1862	18. Gustó que era buena su grangería; su candela no se apagó de noche.
RuSV1876	18 Она чувствует, что занятие ее хорошо, и – светильник ее не гаснет и ночью.		
FI33/38	19. Hän ojentaa kätensä kehrävarteen ja käyttelee värttinää kämmenissään.	Biblia1776	19. Hän ojentaa kätensä rukkiin, ja tarttuu sormillansa kehrävarteen.
CPR1642	19. Hän ojenda kätens ruckijn ja tarttu sormillans kehrawarteen.		
MLV19	19 She lays her hands to the distaff {a tool} and her hands hold the spindle.	KJV	19. She layeth her hands to the spindle, and her hands hold the distaff.
Luther1912	19. Sie streckt ihre Hand nach dem Rocken, und ihre Finger fassen die Spindel.	RV'1862	19. Aplicó sus manos al huso; y sus manos tratáron la rueca.
RuSV1876	19 Протягивает руки свои к прялке, и персты ее берутся за веретено.		

SANANLASKUT

FI33/38 20. Hän avaa kätensä kurjalle, ojentaa köyhälle molemmat kätensä. CPR1642 20. Hän cocotta kätens köyhille ja ojenda kätens tarwidzewille.	Biblia1776 20. Hän kohottaa kätensä köyhille, ja ojentaa kätensä tarvitseville.
MLV19 20 She stretches out her hand to the poor, yes, she reaches forth her hands to the needy.	KJV 20. She stretcheth out her hand to the poor; yea, she reacheth forth her hands to the needy.
Luther1912 20. Sie breitet ihre Hände aus zu dem Armen und reicht ihre Hand dem Dürftigen.	RV'1862 20. Su mano extendió al pobre; y al menesterozo extendió sus manos.
RuSV1876 20 Длань свою она открывает бедному, и руку свою подает нуждающемуся.	
FI33/38 21. Ei pelkää hän perheensä puolesta lunta, sillä koko hänen perheensä on puettu purppuravillaan. CPR1642 21. Ei hän pelkä lunda huonesans: sillä caikella hänen perhelläns owat caxikertaiset waattet.	Biblia1776 21. Ei hän pelkää lunta huoneessansa; sillä kaikella hänen perheellänsä ovat kaksinkertaiset vaatteet.
MLV19 21 She is not afraid of the snow for her household, because all her household are clothed with scarlet.	KJV 21. She is not afraid of the snow for her household: for all her household are clothed with scarlet.
Luther1912 21. Sie fürchtet für ihr Haus nicht den Schnee; denn ihr ganzes Haus hat zwiefache Kleider.	RV'1862 21. No tendrá temor de la nieve por su familia, porque toda su familia está vestida de ropas dobladas.

SANANLASKUT

RuSV1876 21 Не боится стужи для семьи своей,
потому что вся семья ее одета в двойные
одежды.

FI33/38 22. Hän valmistaa itsellensä peitteitä; hienoa
pellavaa ja punapurppuraa on hänen pukunsa.

Biblia1776 22. Hän tekee itsellensä makausvaatteita:
valkia kallis liina ja purppura ovat hänen
pukunsa.

CPR1642 22. Hän teke idzellens sängywaatteita walkia
Silcki ja Purpura owat hänen waattens.

MLV19 22 She makes for herself carpets of tapestry.
Her clothing is fine linen and purple.

KJV 22. She maketh herself coverings of tapestry;
her clothing is silk and purple.

Luther1912 22. Sie macht sich selbst Decken; feine
Leinwand und Purpur ist ihr Kleid.

RV'1862 22. Ella se hizo tapices: de lino fino y púrpura
es su vestido.

RuSV1876 22 Она делает себе ковры; виссон и пурпур
– одежда ее.

FI33/38 23. Hänen miehensä on tunnettu porteissa,
maanvanhinten seassa istuessansa.

Biblia1776 23. Hänen miehensä on tuttu porteissa,
istuissansa maan vanhimpain tykönä.

CPR1642 23. Hänen miehens on ylistetty portisa
istuisans maan wanhemmitten tykönä.

MLV19 23 Her husband is known in the gates when
he sits among the elders of the land.

KJV 23. Her husband is known in the gates, when
he sitteth among the elders of the land.

Luther1912 23. Ihr Mann ist bekannt in den Toren, wenn
er sitzt bei den Ältesten des Landes.

RV'1862 23. Conocido es su marido en las puertas,
cuando se asienta con los ancianos de la

tierra.

RuSV1876 23 Муж ее известен у ворот, когда сидит со старейшинами земли.

FI33/38 24. Hän aivinapaitoja tekee ja myy, voitää hän kauppiaille toimittaa.

CPR1642 24. Hän teke hamen ja myy sen ja anda wyön cauppajalle.

MLV19 24 She makes linen garments and sells them and delivers belts to the merchant.

Luther1912 24. Sie macht einen Rock und verkauft ihn; einen Gürtel gibt sie dem Krämer.

RuSV1876 24 Она делает покрывала и продает, и поясы доставляет купцам Финикийским.

FI33/38 25. Vallalla ja kunnialla hän on vaatedettu, ja hän nauraa tulevalle päivälle.

CPR1642 25. Hänen caunistuxens on että hän on puhdas ja ahkera ja wijmein hän naura.

MLV19 25 Strength and dignity are her clothing and she laughs at the time to come.

Luther1912 25. Kraft und Schöne sind ihr Gewand, und sie lacht des kommenden Tages.

Biblia1776 24. Hän tekee kallista liinaa ja myy sitä, ja antaa wyön kauppaajalle.

KJV 24. She maketh fine linen, and selleth it; and delivereth girdles unto the merchant.

RV'1862 24. Hizo telas, y vendió; y dió cintas al mercader.

Biblia1776 25. Väkevyys ja kunnia on hänen pukunsa, ja hän nauraa seuraavaiselle ajalle.

KJV 25. Strength and honour are her clothing; and she shall rejoice in time to come.

RV'1862 25. Fortaleza y hermosura es su vestido; y en el día postrero reirá.

SANANLASKUT

RuSV1876 25 Крепость и красота – одежда ее, и весело смотритона на будущее.

FI33/38 26. Suunsa hän avaa viisauden sanoihin, hänen kielellään on lempeä opetus.

CPR1642 26. Hän awa suuns wijsaudes ja hänen kialesäns on otollinen oppi.

Biblia1776 26. Hän avaa suunsa viisaudessa, ja hänen kielensä on suloinen oppi.

MLV19 26 She opens her mouth with wisdom and the law of kindness is on her tongue.

Luther1912 26. Sie tut ihren Mund auf mit Weisheit, und auf ihrer Zunge ist holdselige Lehre.

RuSV1876 26 Уста свои открывает с мудростью, и кроткое наставление на языке ее.

KJV 26. She openeth her mouth with wisdom; and in her tongue is the law of kindness.

RV'1862 26. Abrió su boca con sabiduría; y la ley de clemencia está en su boca.

FI33/38 27. Hän tarkkaa talonsa menoa, eikä hän laiskan leipää syö.

CPR1642 27. Hän cadzele curkistellen cuinga hänen huonesans caicki asiat owat: ja ei syö laiscudes leipäns.

Biblia1776 27. Hän katselee kurkistellen, kuinka hänen huoneessansa kaikki asiat ovat, ja ei syö laiskuudessa leipäänsä.

MLV19 27 She looks well to the traveling of her household and does not eat the bread of idleness.

Luther1912 27. Sie schaut, wie es in ihrem Hause zugeht,

KJV 27. She looketh well to the ways of her household, and eateth not the bread of idleness.

RV'1862 27. Considera los caminos de su casa; y no

und ißt ihr Brot nicht mit Faulheit.

comió el pan de balde.

RuSV1876 27 Она наблюдает за хозяйством в доме своем и не ест хлеба праздности.

FI33/38 28. Hänen poikansa nousevat ja kiittävät hänen onneansa; hänen miehensä nousee ja ylistää häntä:

Biblia1776 28. Hänen poikansa tulevat ja ylistävät häntä autuaaksi: hänen miehensä kiittää häntä sanoen:

CPR1642 28. Hänen poicans tulewat ja ylistäwät händä autuaxi: hänen miehens kijttä händä.

MLV19 28 Her sons rise up and call her fortunate. Her husband also and he praises her.

KJV 28. Her children arise up, and call her blessed; her husband also, and he praiseth her.

Luther1912 28. Ihre Söhne stehen auf und preisen sie selig; ihr Mann lobt sie:

RV'1862 28. Levantáronse sus hijos, y llamáronla bienaventurada; y su marido también la alabó.

RuSV1876 28 Встают дети и ублажают ее, – муж, и хвалит ее:

FI33/38 29. Paljon on naisia, toimellisia menoissaan, mutta yli niitten kaikkien kohoat sinä.

Biblia1776 29. Moni tytär käyttää itsensä kauniisti; mutta sinä käyt ylitse heidän kaikkein.

CPR1642 29. Moni tytär käyttä idzens caunist mutta sinä woitat caicki.

MLV19 29 Many daughters have done worthily, but you excel them all.

KJV 29. Many daughters have done virtuously, but thou excellest them all.

SANANLASKUT

Luther1912	29. Viele Töchter halten sich tugendsam; du aber übertriffst sie alle.	RV'1862	29. Muchas mujeres hicieron riquezas, mas tú las sobrepujaste a todas.
RuSV1876	29 „много было жен добродетельных, но ты превзошла всех их”.		
FI33/38	30. Pettävä on sulous, kauneus katoavainen; ylistetty se vaimo, joka Herraa pelkää!	Biblia1776	30. Otollinen olla on petollisuus, ihana olla on turha; vaan vaimo, joka Herraa pelkää, ylistetään.
CPR1642	30. Otollinen ja ihana olla on turha: vaan vaimo joca HERRA pelkä ylistetän.		
MLV19	30 Charm is deceitful and beauty is vain, but a woman who fears Jehovah, she will be praised.	KJV	30. Favour is deceitful, and beauty is vain: but a woman that feareth the LORD, she shall be praised.
Luther1912	30. Lieblich und schön sein ist nichts; ein Weib, das den HERRN fürchtet, soll man loben.	RV'1862	30. Engañosa es la gracia, y vana la hermosura: la mujer que teme a Jehová, esa será alabada.
RuSV1876	30 Миловидность обманчива и красота суетна; но жена, боящаяся Господа, достойна хвалы.		
FI33/38	31. Suokaa hänen nauttia kättensä hedelmiä, hänen tekonsa häntä porteissa ylistäkööt.	Biblia1776	31. Antakaat hänelle kättensä hedelmästä, ja hänen kättensä työt kiittäkään häntä porteissa.
CPR1642	31. Händä ylistetän kättens hedelmäst ja hänen kätens työt kijttäwät händä portisa.		

SANANLASKUT

MLV19 31 Give her of the fruit of her hands and let her works praise her in the gates.

KJV 31. Give her of the fruit of her hands; and let her own works praise her in the gates.

Luther1912 31. Sie wird gerühmt werden von den Früchten ihrer Hände, und ihre Werke werden sie loben in den Toren.

RV'1862 31. Dádla del fruto de sus manos; y alábenla en las puertas sus hechos.

RuSV1876 31 Дайте ей от плода рук ее, и да прославят ее у ворот дела ее!